

Jaarstukken 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	4
Samenvatting.....	6
Programma 1 - Dienstverlening.....	7
Programma 2 - Ruimtelijke ontwikkeling	12
Programma 3 - Sociaal domein	32
Programma 4 - Maatschappelijke participatie: sport, welzijn en onderwijs	52
Programma 5 - Leefomgeving	69
Programma 6 - Bestuur en organisatie	92
Programma 40 - Mutaties in reserves	110
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	112
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	133
Paragraaf Grondbeleid	138
Paragraaf Verbonden partijen	142
Paragraaf Financiering	158
Paragraaf Lokale heffingen	161
Paragraaf Bedrijfsvoering	169
Paragraaf Taakstellingen en Stelposten	172
Paragraaf Oekraïne crisis	173
Paragraaf Openbaarheid	176
Jaarrekening 2025	177
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	177
Balans	182
Toelichting op de balans	184
Overzicht stand van zaken investeringskredieten	215
Programmarekening 2025	217
Overzicht van baten en lasten	217
Begrotingsafwijking en rechtmatigheid	219
Overzicht van incidentele baten en lasten	223
Wet Normering Topfunctionarissen (WNT)	225
Gebeurtenissen na balansdatum	228
Paragraaf Overige gegevens	229
Bijlage(n).....	230
Single information Single audit tabel (sis-a-tabel)	230
Taakvelden	247

Inleiding

Aanbiedingsbrief

Geachte raad,

De Jaarstukken 2025 van de gemeente Wormerland bieden wij u met deze brief aan. Via deze jaarstukken leggen wij verantwoording aan u af over wat de gemeente het afgelopen jaar deed om de doelen - zoals die in de begroting 2025 zijn vastgelegd - te bereiken en over de kosten die daarmee gepaard zijn gegaan.

De Jaarstukken zijn onderverdeeld in het Jaarverslag en de Jaarrekening. In het Jaarverslag vindt u de inhoudelijke verantwoording per programma en de paragrafen. In de Jaarrekening is de financiële verantwoording over het jaar 2025 opgenomen.

Financieel

Wij sluiten deze jaarrekening af met een positief saldo van €1.483.073. Het saldo van de gewijzigde begroting bij het Najaarsbericht 2025 bedroeg €82.924 negatief. Van het resultaat wordt de raad voorgesteld €328.578 te reserveren (beslispunt b t/m k). Indien de raad positief beslist op de voorgestelde resultaatbestemming resulteert dit in een toename van de Algemene Reserve van €1.154.495 (€1.483.073 - €328.578). Het uitgebreide voorstel tot resultaatbestemming vindt u in dit raadsvoorstel behorend bij dit Jaarverslag. Het verschil tussen de raming en de werkelijkheid wordt in de afzonderlijke programma's toegelicht.

De grootste afwijkingen zijn veroorzaakt door de opbrengst leges omgevingsvergunningen van grote projecten, de afrekening van diverse projecten, de bijstelling van de voorziening wachtgelden wethouders (nadeel), een hogere opbrengst ozb niet-woningen en een hogere opbrengst van de algemene uitkering dan begroot (voornamelijk a.g.v. de decembercirculaire 2025).

Ook zijn er nog budgetoverschotten waarvan de kosten in 2026 zullen komen in plaats van in 2025. De raad wordt voorgesteld deze incidentele budgetten mee te nemen naar 2026 (digitalisering vergunningen en bibliotheekvoorzieningen).

Programma 3 Sociaal Domein laat ook een overschot zien op diverse producten (zoals o.a. Jeugdhulp, WMO, Armoedebelief en de Oekraïne-crisis). Omdat het overschot van Programma 3 is vereffend met diverse reserves heeft dit geen effect op het rekeningresultaat 2025.

Hebben we de geplande doelen gerealiseerd?

In de Primaire Begroting 2025 staan per programma acties gepland voor het jaar 2025. De acties zijn gebaseerd op het Collegeprogramma 2022-2026. In deze Jaarstukken 2025 is de voortgang op deze voorgenomen acties beschreven. Dit wordt gevisualiseerd met de indicatoren groen, oranje of rood op zowel 'tijd' als 'kwaliteit'.

De in de programma's beschreven visie, doelen en geplande acties voor 2025 zijn identiek aan de Begroting 2025. Er is in deze jaarrekening alleen het behaalde resultaat 2025 op de geplande acties. De mate van realisatie wordt door middel van gekleurde indicatoren 'kwaliteit' (inhoud) en 'tijd' (planning) weergegeven en toegelicht.

	De activiteit/het project heeft een goed resultaat volgens oorspronkelijke kaders (kwaliteit), wordt binnen de planning (tijd) gerealiseerd.
	Er wordt afgeweken van de oorspronkelijke doelstelling/resultaat (kwaliteit), wijkt af van de oorspronkelijke planning (tijd).
	Er is sprake van een aanzienlijke afwijking van de oorspronkelijke doelstelling/resultaat (kwaliteit), wijkt aanzienlijk af van de oorspronkelijke planning (tijd).

Opvolging opmerkingen accountantscontrole Jaarrekening 2024

De auditcommissie heeft ons gevraagd inzichtelijk te maken waar we wijzigingen in de P&C-documenten hebben doorgevoerd naar aanleiding van opmerkingen van de accountant. In de Begroting 2026 waren al een aantal verbeterpunten doorgevoerd. Ook in de Jaarstukken 2025 zijn opnieuw verbeterlagen gemaakt. Bij de Jaarstukken betreft het vooral verbeterpunten m.b.t. de paragrafen. Daar waar er wijzigingen zijn doorgevoerd n.a.v. het accountantsverslag van de jaarrekening 2024 is dit erbij vermeld. Wilt u direct weten wat de verbeterpunten zijn? Gebruik dan de zoekterm 'auditcommissie'.

Paragrafen

In de paragrafen staat in welke mate we aan het beleid van de gemeente Wormerland voldoen en of we (financieel) in control zijn. De paragrafen geven antwoord op vragen zoals: Hoe financieel gezond zijn we? Kunnen we tegenvallers opvangen? Voldoen we aan wetgeving en zo ja hoe? Hebben we een goed beeld van het onderhoudsniveau van de openbare ruimtes? En hebben we daar dan ook voldoende geld voor beschikbaar? Veel van deze paragrafen zijn verplicht en geeft een dwarsdoorsnede van de jaarstukken.

Jaarrekening

Het hoofdstuk Jaarrekening bevat de balans, toelichting op de balans, de programmarekening en overige verantwoordingsinformatie.

Tot slot vindt u in de bijlage de (verplichte) Sisa-tabel (verantwoording van specifieke uitkeringen) en tot slot een overzicht per taakveld. Dit taakveldenoverzicht is een (verplicht) onderdeel van de jaarstukken en geeft gemeentes de mogelijkheid tot onderlinge vergelijking van cijfers zonder afhankelijk te zijn van verschillende programma-indeling. De taakvelden geeft een uniforme dwarsdoorsnede van de jaarcijfers.

Risicobeheersing

Conform het vastgestelde beleid herzien we onze (financiële) risico's twee keer per jaar. Hierover rapporteren we aan de raad in de begroting en de jaarrekening. U vindt deze analyse in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. In de jaarrekening kijken we zowel terug als vooruit. Hebben de risico's die we voorzagen vanuit de Begroting 2025 zich ook echt voorgedaan (terugkijkend)? En welke risico's zien we vanaf 2026 (vooruitkijkend)?

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Wormerland,

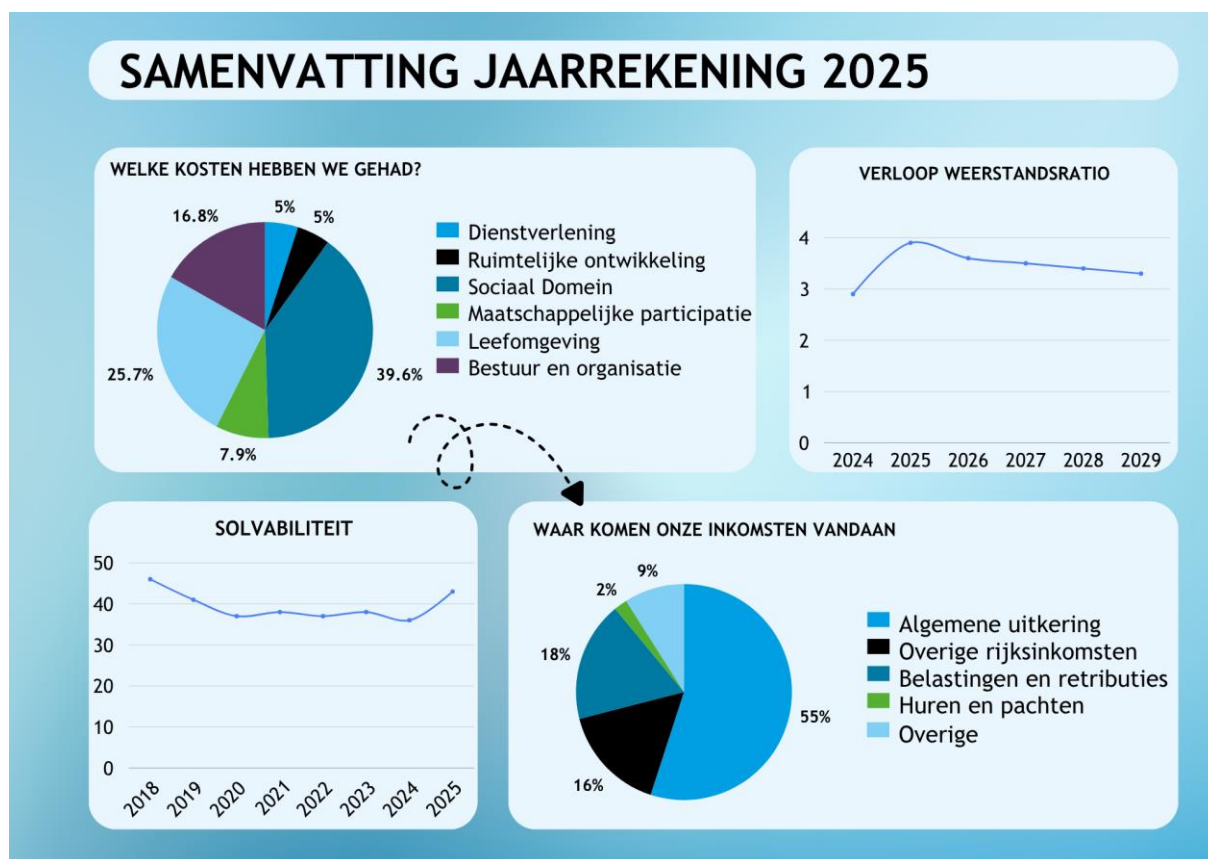
de secretaris,

de burgemeester,

E. van der Linden

A.J. Michel-de Jong

Samenvatting

Solvabiliteit

Solvabiliteit of solvabiliteitsratio is de verhouding van je eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen. Deze verhouding geeft aan of je onderneming schulden op lange termijn kan voldoen. De provincie gebruikt dit kengetal als toezichthouder bij de beoordeling van onze financiële positie. De provincie hanteert daarbij de signaleringswaarden "Minst risicovol" (>50%), "Neutraal" (20%-50%) en "Meest risicovol" (<20%). Wormerland scoort dus in de categorie "Neutraal".

Weerstandsratio

Om een weerstandsratio 1,0 te bereiken, moet de Algemene Reserve precies even groot zijn als de voorziene risico's. De Algemene Reserve is hoger, er zit dus meer in de reserve dan we nodig hebben om onze risico's af te dekken. Een uitgebreide toelichting kunt u vinden in de Paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing in deze Jaarstukken. Het beleid van de raad is dat deze ratio minimaal 1,0 moet zijn, maar de raad geeft de voorkeur aan een iets veiligere marge van ratio 1,5. Ons huidige ratio is 3,9, dus we voldoen ruimschoots aan dit door de raad gestelde beleid. We mogen 10% van het overschot in de Algemene Reserve (boven ratio 1,0) inzetten als structurele dekking om onze begroting sluitend te krijgen. In dit licht is het dus fijn om een hoge Algemene Reserve te hebben.

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

Het werkelijke jaarrekeningresultaat 2025 is €1.483.073 positief. In het Najaarsbericht 2025 (raad dec 2025) verwachtte we nog dat 2025 met een nadeel van €82.924 zou eindigen. In werkelijkheid is het rekeningssaldo dus €1.565.997 positiever dan verwacht, vooral door incidentele meevallers. Hoe dit komt kunt u lezen in de Verschillenanalyses bij de Programma's 1 t/m 6.

Programma 1 - Dienstverlening

Waar gaat dit programma over?

Binnen het programma Dienstverlening zetten we ons in op het gebied van: Burgerlijke stand, Basisregistratie personen (BRP), de Kieswet, vergunningverlening en overige directe en digitale dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en instellingen.

Wat is onze visie?

Als zelfstandige gemeente staan wij dicht bij onze inwoners, ondernemers en instellingen. Zij staan centraal in onze dienstverlening. Vanuit deze visie is dienstverlening voor ons meer dan het loket van Burgerzaken waar inwoners een paspoort kunnen aanvragen. Als gemeente willen wij onze inwoners optimaal te woord staan en informatie bieden van hoge kwaliteit. Verder hoort het bij onze dienstverlening dat de gemeenteloketten toegankelijk zijn voor iedereen en dat we meedenken en proactief handelen. Deze servicenormen gelden voor al onze afdelingen. Integraal werken is hiervoor essentieel. Het gaat dan om zowel de wettelijke taken als om de samenhang op andere onderdelen binnen de diverse disciplines.

Programma 1: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2025
THEMA 1 Informatievoorziening	DOEL 1.1 Kwaliteit informatievoorziening verbeteren	1.1.1 - Doorontwikkelen nieuwe website 1.1.2 - Digitale dienstverlening uitbreiden
THEMA 2 Bereikbaarheid	DOEL 2.1 Bereikbaarheid verbeteren	2.1.1 - Uitvoeren Uitvoeringsplan Dienstverlening 2.1.2 - Doorontwikkelen Integrale toegang

HEBBEN WE DE GEPLANDE DOELEN UIT DE BEGROTING 2025 GEREALISEERD?

P1 THEMA 1: Informatievoorziening

Elke vraag die bij ons binnenkomt beantwoorden wij volgens onze servicenormen, of dit nu digitaal, per post, telefonisch of persoonlijk is. We denken en zoeken mee naar mogelijkheden en oplossingen. Onze informatievoorziening is actueel, begrijpelijk en transparant.

Ons doel

P1 DOEL 1.1: Kwaliteit informatievoorziening verbeteren

Het is een constant proces om te werken aan kwalitatief goede informatievoorziening die aansluit bij vragen vanuit onze inwoners, ondernemers en instellingen. Als de situatie daarom vraagt, bieden we waar mogelijk maatwerk.

P1 1.1.1 Doorontwikkelen nieuwe website

Na de lancering in 2023 van de nieuwe website, waarbij de wijzigingen vooral technisch waren, hebben we in 2024 ingezet op de verdere ontwikkeling. We hebben een ontwikkelagenda gemaakt, waarbij het in eerste instantie gaat om de basis op orde te krijgen en te behouden. In 2025 zetten we deze ingezette lijn door, we verbeteren de website als het gaat om digitale toegankelijkheid en zetten hierbij de puntjes op de "i". Het doel blijft dat informatie eenvoudig en in begrijpelijk Nederlands, voor inwoners, ondernemers en instellingen, op te vragen is.

Resultaat 2025

We werken continue aan de digitale toegankelijkheid van de websites. We zorgen dat informatie op de website eenvoudig en in begrijpelijk Nederlands, voor inwoners, ondernemers en instellingen op te vragen is. We onderzoeken welke doorontwikkelingen voor de gemeentelijke website noodzakelijk is voor de komende jaren.

Kwaliteit ☒

Tijd ☒

P1 1.1.2 Digitale dienstverlening uitbreiden

De meest gevraagde producten worden door middel van e-diensten aangeboden. Het uitgangspunt in onze dienstverlening is 'klik-bel-kom': inwoners, ondernemers en instellingen moeten een product en/of dienst met enkele muisklikken kunnen krijgen/regelen. In 2024 zijn de eerste e-diensten Burgerzaken live gegaan. In 2025 gaan we ons richten op het onderhoud van deze bestaande e-diensten, het correct inbedden van de juiste werkprocessen en het borgen van de kwaliteitsstandaarden.

Resultaat 2025

Het werken met E-diensten verloopt soepel. Centric zal updates blijven doen, zodat de e-diensten actueel blijven.

Kwaliteit ☒

Tijd ☒

P1 THEMA 2: Bereikbaarheid

De lijnen tussen inwoners, ondernemers, instellingen en de gemeente zijn kort en de persoonlijke contacten zijn warm. Contacten verlopen vooral via onze digitale kanalen: website, digitale formulieren en sociale media (zoals wettelijk ook vereist). Daarnaast blijven wij ook toegankelijk via de telefoon en voor het maken van een persoonlijke afspraak.

Ons doel

P1 DOEL 2.1: Bereikbaarheid verbeteren

We verbeteren onze bereikbaarheid aan de hand van de behoefte van onze inwoners en de gevestigde bedrijven en instellingen. Onze prioriteit ligt bij het optimaliseren van de digitale dienstverlening en het realiseren van een laagdrempelige fysieke toegang binnen onze gemeente.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P1 2.1.1 Uitvoeren Uitvoeringsplan Dienstverlening

Zowel projectmatig als vanuit de betrokken vakafdelingen wordt er gewerkt aan de uitvoering van de acties zoals beschreven in het Uitvoeringsprogramma 2024-2025. Daarnaast evalueren we de servicenormen en wordt er een werkproces ontwikkeld om periodiek de prioriteiten op het gebied van dienstverlening vast te stellen.

Resultaat 2025

De nieuwe telefooncentrale is in de eerste helft van 2025 geïmplementeerd. De overgang ging gepaard met een aantal kinderziektes waarvan de meesten inmiddels zijn verholpen. Het optimaliseren van de klantreis is het volgende item in het uitvoeringsplan met als doel het vergemakkelijken en versnellen van onze (digitale) dienstverlening voor onze inwoners. Om tot een steeds betere klantreis te komen evalueren en optimaliseren we bestaande processen regelmatig.

Kwaliteit ☒

Tijd ☒

P1 2.1.2 Doorontwikkelen Integrale toegang

In 2025 ontwikkelen we het integraal werken verder door. We geven daarom vervolg aan kennisdelingssessies, integrale trainingen, de Doorbraakmethode en casuïstiek overleggen. Ook wordt er fysiek meer integraal gewerkt op het gemeentehuis Wormerland.

Resultaat 2025

Er is in 2025 geïnvesteerd in het integraal werken door middel van kennisdelingssessies, diverse gezamenlijke overleggen, trainingen en de Doorbraakmethode. Collega's voeren meer en meer in samenwerking gesprekken met inwoners om zo integraliteit te vergroten. Dit blijft een voortdurende ontwikkeling waar goed de focus op zal blijven.

Kwaliteit ☒

Tijd ☒

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Rekening 2025	Afwijking budget 2025
Lasten				
030 BRP (basisregistratie personen)	23.788	24.345	18.227	-6.118
031 Persoonsdocumenten	143.663	163.689	141.244	-22.445
032 Burgerlijke Stand	18.508	27.187	15.824	-11.363
033 Verkiezingen	102.075	89.698	104.228	14.530
034 Dienstverlening algemeen	1.268.708	1.294.024	1.357.688	63.664
040 APV- en andere vergunningverlening	244.019	372.951	373.056	105
080 Bedrijfscontacten en -vestiging	25.292	25.540	25.273	-267
081 Markt	15.770	16.752	13.728	-3.024
082 Evenementen	1.944	1.425	3.284	1.859
260 Omgevingsvergunningen	1.003.526	954.961	945.197	-9.764
261 Handhaving bestaande bouw en gebruik	127.865	135.482	134.805	-677
Totaal Lasten	2.975.158	3.106.054	3.132.555	26.501
Baten				
030 BRP (basisregistratie personen)	43.770	33.172	38.131	4.959
031 Persoonsdocumenten	291.793	301.292	291.486	-9.806
032 Burgerlijke Stand	23.526	38.149	32.483	-5.666
034 Dienstverlening algemeen	7.577	7.500	6.388	-1.112
040 APV- en andere vergunningverlening	35.274	40.594	34.153	-6.441
081 Markt	16.410	15.984	18.479	2.495
082 Evenementen	2.307	5.310	2.890	-2.420
260 Omgevingsvergunningen	2.144.891	1.250.056	1.389.663	139.607
Totaal Baten	2.565.547	1.692.057	1.813.671	121.614
Resultaat baten minus lasten	-409.610	-1.413.997	-1.318.884	95.113

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de (geactualiseerde) begroting 2025.

Verschillenanalyse product 034 Dienstverlening algemeen

Product 034 Dienstverlening algemeen		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€63.664	Lasten (nadeel)	De hogere werkelijke lasten ten opzichte van de begroting worden veroorzaakt door de kosten voor de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen). Het budget voor het beheer is in het Voorjaarsbericht 2025 grotendeels afgeraamd, omdat destijds werd uitgegaan van uitvoering in eigen beheer vanaf 2024. Deze overgang heeft uiteindelijk niet plaatsgevonden. Het beheer is daarom verlengd bij de gemeente Purmerend, waardoor de lasten hoger uitvallen dan begroot. Bij het Voorjaarsbericht 2026 zal het budget hiervoor opnieuw worden opgehoogd.

Verschillenanalyse product 260 Omgevingsvergunningen

Product 260 Omgevingsvergunningen		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€139.607	Baten (voordeel)	Het positieve saldo is ontstaan door de afhandeling van een aantal aanvragen uit voorgaande jaren met relatief hoge legesopbrengsten.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025 incl. wijz.	Rekening 2025
Bestemmingsreserve Verkiezingen	-	50.814	36.284
Totaal reserves	-	50.814	36.284

Toelichting Reserves

Reserve Verkiezingen

Het doel van deze reserve is het verdelen over de jaren van de onregelmatige uitgaven voor het houden van verkiezingen. De onregelmatigheid van de uitgaven komt doordat het aantal verkiezingen per jaar verschillend is. Er zijn jaren dat er helemaal geen verkiezingen zijn en er zijn jaren met één of meer verkiezingen. Door elk jaar het gemiddelde benodigde bedrag (vanaf 2026: €60.000) toe te voegen aan de reserve blijven de jaarlijkse lasten voor de exploitatie gelijk. De werkelijke kosten per verkiezing zijn vanaf 2026 begroot op €55.000.

In 2025 is er één verkiezing geweest: De vervroegde Tweede Kamerverkiezing op 29 oktober 2025 als gevolg van de val van het kabinet. Voor deze extra verkiezing ontvingen we van het rijk via de septembercirculaire 2025 €54.145. De werkelijke kosten van deze verkiezing waren hoger dan de rijksbijdrage (€68.675). We hebben in 2025 het verschil tussen de bijdrage van het rijk en de werkelijke kosten uit de reserve gehaald (€14.530). We blijven monitoren of de jaarlijkse toevoeging aan de reserve voldoende is voor komende verkiezingen.

Kengetallen

Dit zijn de verplichte indicatoren vanuit de BBV.

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
% Functiemenging (Bron: LISA) *	42,8%	45%	45%**
Aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoner van 15 t/m 64 jaar (Bron: LISA)	177,6	150	150**

* Functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen banen). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

** Actuele gegevens waren niet tijdig beschikbaar bij bron Lisa, dit is een schatting.

Programma 2 - Ruimtelijke ontwikkeling

Waar gaat dit programma over?

Binnen het programma Ruimtelijke Ontwikkeling zetten we ons in op het gebied van: goed wonen, werken en recreëren en het zoveel mogelijk behouden van open cultuurlandschap voor het nageslacht.

Wat is onze visie?

Wij blijven ons inzetten voor een groene woon- en leefomgeving met voldoende en passende woningen voor huidige en toekomstige generaties. Ook bevorderen wij de doorstroming hiervan. Wij hechten groot belang aan verduurzaming en energieneutraliteit. Onze ambitie is om in 2040 als gemeentelijke organisatie energieneutraal te zijn en de klimaatdoelstellingen, vanuit de Klimaatwet en Klimaatakkoorden, behaald te hebben. Als gemeente staan wij dicht bij onze inwoners, ondernemers en instellingen. Wij hebben de verantwoordelijkheid om draagvlak te creëren bij initiatieven die een duidelijke maatschappelijke meerwaarde hebben.

Programma 2: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2025
THEMA 1 Wonen in Wormerland	DOEL 1.1 Passend woningaanbod voor onze inwoners	1.1.1 - Woningvoorraad vergroten 1.1.2 - Volkshuisvestingsprogramma ontwikkelen 1.1.3 - Huisvestingsverordening 1.1.4 - Verkennen ontwikkeling buurtschap Bartelsluis
	DOEL 2.1 Mogelijkheden voor recreatie en toerisme versterken	2.1.1 - Afronding van actualisatie en digitalisering Monumentale route Wormerland 2.1.2 - Wegbewijzing Zaanoevergebied 2.1.3 - Meerjarige samenwerking voorzetten met Stichting Marketing Zaanstreek voor de toeristische en recreatieve promotie van Wormerland
	DOEL 2.2 Meer ruimte creëren voor initiatieven	2.2.1 - Intaketafel verder uitwerken
	DOEL 2.3 Mogelijkheden voor werkgelegenheid versterken	2.3.1 - Werken in Wormerland: in gesprek blijven met ondernemers en instellingen
THEMA 2 Ruimte aan ontwikkeling	DOEL 2.4 Ruimtelijk beleid actualiseren	2.4.1 - Starten met uitvoering van het Gebiedsvisieprogramma 2.4.2 - Onderzoeken verruiming woningbouwmogelijkheden 2.4.3 - Opstellen gebiedsprogramma Zaanoever 2.4.4 - Omgevingsplan vaststellen
	DOEL 3.1 Energie opwekken met hernieuwbare bronnen	3.1.1 - Zonnepanelen op openbare gebouwen of openbare ruimten 3.1.2 - Aansluiten in de regio energie en klimaat 3.1.3 - Beleidskader microturbines 3.1.4 - Nulmeting en strategie tot 2050 footprint
	DOEL 3.2 Circulaire economische ontwikkelingen bevorderen	3.2.1 - Bevorderen verduurzaming bedrijventerreinen 3.2.2 - Green Deal Houtbouw MRA
	DOEL 3.3 Verduurzaming bestaande bouw	3.3.1 - Woningverduurzaming stimuleren 3.3.2 - Wijkuitvoeringsplannen 3.3.3 - Verduurzaming gemeentelijke gebouwen
THEMA 3 Duurzaamheid	DOEL 4.1 Veenweidegebied behouden	4.1.1 - Gebiedsvisie Wormer- en Jisperveld
THEMA 4 Open Landschap behouden		

HEBBEN WE DE GEPLANDE DOELEN UIT DE BEGROTING 2025 GEREALISEERD?**P2 THEMA 1: Wonen in Wormerland**

Wij dragen bij aan een woningaanbod dat aansluit op de (toekomstige) woningbehoefte van onze inwoners. Daarbij vinden wij het belangrijk dat de kwaliteit en de duurzaamheid van de woningvoorraad wordt verhoogd en het groene karakter en de identiteit van onze gemeente bewaard blijft. Waar mogelijk staan wij open voor alternatieve woonvormen zoals: wonen in de tweede lijn, Tiny Houses, starterswoningen, woningsplitsing, transformatie van niet meer gebruikte bedrijfsgebouwen, kantoorpanden en agrarische gebouwen en meer-generatiewoningen.

Ons doel**P2 DOEL 1.1: Passend woningaanbod voor onze inwoners**

Er staat een aantal grote woningbouwontwikkelingen gepland voor de vergroting van het aanbod koopwoningen voor verschillende doelgroepen, denk aan het project Zaandriehoek, project Zaankom en diverse projecten aan de Veerdijk. We onderzoeken ook de extra woningbouw mogelijkheden in onze gemeente.

Om het woningtekort terug te dringen stimuleren wij uitbreiding van het aanbod van huurwoningen. In samenwerking met de woningcorporaties WormerWonen en Parteon zorgen wij voor het aanbieden van verschillende soorten huurwoningen om zo meerdere doelgroepen te bedienen. Om de doorstroming binnen onze gemeente te bevorderen, is aanbod van duurzame huurwoningen belangrijk.

Wij streven naar snelle realisatie van tijdelijke woonruimten, die op korte termijn de acute woningnood kunnen opheffen voor spoedzoekers, statushouders en ontheemden uit Oekraïne. Hierin zal de gemeente intensief samenwerken met investeerders en woningcorporaties.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat**P2 1.1.1 Woningvoorraad vergroten**

Door middel van diverse projecten wordt gewerkt aan het vergroten van de woningvoorraad o.a.: Zaandriehoek, Wormervelden, Sportaccommodaties, Gele Lisstraat en diverse projecten Veerdijk. Daarnaast worden kleinere particuliere initiatieven geholpen door de vergunningverlening adequaat te organiseren.

Resultaat 2025

Door middel van diverse projecten wordt gewerkt aan het vergroten van de woningvoorraad met circa 850 woningen voor 2030. In 2025 zijn voor de volgende projecten de volgende stappen gezet: Voor de Zaandriehoek 270 woningen is afgelopen zomer het bestemmingsplan onherroepelijk geworden en start het bouwrijp maken van het terrein. Voor 220 woningen Silhouet (Wormervelden fase 4) is het voorlopig ontwerp uitgewerkt door Parteon en wordt in het najaar 2025 de aanvraag omgevingsvergunning verwacht met een start bouw in 2026. Voor het project Gele Lis (146 woningen) hebben de bezwaarmakers het beroep voor de Raad van State ingetrokken na intensief overleg, waarmee het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. Het bouwrijp maken is gestart, de gemeente heeft de gronden onder het project verkocht aan WormerWonen en op dit moment loopt vanuit WormerWonen de aanbesteding voor de opstalontwikkeling met een verwachte start bouw eind 2026. De sloop Nieuwbouw van de Molenbuurt II in Wormer (146 woningen) is zomer 2025 gestart en de eerste nieuwbouwwoningen worden eind 2025 opgeleverd. In Neck start op de locatie van de Plaatwalserij een uitvraag naar de markt door de eigenaar, gebaseerd op 150 woningen plus voorzieningen, passend binnen het vastgestelde gebiedsprogramma Neck. Daarnaast zijn een aantal kleinschalige initiatieven in uitvoering gekomen.

Kwaliteit**Tijd**

P2 1.1.2 Volkshuisvestingsprogramma ontwikkelen

In 2025 heeft de gemeente Wormerland een nieuw volkshuisvestingsprogramma dat onze oude woonvisie vervangt. Door de vele veranderingen in wet- en regelgeving is het belangrijk dat wij als gemeente Wormerland een nieuw volkshuisvestingsprogramma ontwikkelen om ervoor te zorgen dat ons woningbeleid weer volledig actueel is voor de toekomst.

Resultaat 2025

Het volkshuisvestingsprogramma is een verplicht onderdeel in de nieuwe wet versterking regie volkshuisvesting. Deze ligt op dit moment ter goedkeuring bij eerste kamer. In het volkshuisvestingsprogramma staan het aantal en het type woningen die de gemeente de komende jaren wil bouwen. Ook staat er hoe onze gemeente de bestaande woonruimte wil verbeteren om te voldoen aan de woonbehoefte van alle inwoners (starters, senioren en mensen met een midden- of laag inkomen). Het volkshuisvestingsprogramma gaat de huidige woonvisie of woonzorgvisie vervangen en is geldig voor tenminste 5 jaar. Vanwege het grote tekort aan geschikte woningen is het plan het volkshuisvestingsprogramma voor het eind 2026 (opnieuw) aan de raad voor te leggen. Dit volkshuisvestingsprogramma is deels gebaseerd op de wet versterking regie volkshuisvesting. Omdat deze wet nog niet in werking is getreden dient er eerst een tussenvorm van het volkshuisvestingsprogramma te komen.

Kwaliteit

Tijd

P2 1.1.3 Huisvestingsverordening

Op basis van de prestatieafspraken zorgen we dat projectontwikkelaars bij het afnemen van sociale huurwoningen afspraken maken met de woningcorporatie(s). Gemeente Wormerland wil ook voorrang geven aan eigen inwoners bij koopwoningen. We hebben het beleidsvoornemen om dit in 2025 te gaan realiseren. Als we deze regel doorvoeren mogen wij straks 50% van de koopwoningen tot €390.000 toewijzen aan eigen inwoners. Tot dat moment kunnen projectontwikkelaars wel voorrang geven aan eigen inwoners op een nieuwbouwwoning omdat het een projectontwikkelaar als privaatrechtelijke partij vrijstaat deze voorwaarden te stellen bij het toewijzen van woningen.

Resultaat 2025

De huisvestingsverordening kan worden herzien als een instrument dat de woningmarkt helpt reguleren middels bijvoorbeeld urgentie en het splitsen van woningen. Het opstellen ervan hangt samen met wat beleidsmatig wenselijk is. In theorie moet de verordening elke 4 jaar worden herzien. Omdat er nieuwe ambities zijn geformuleerd in het Volkshuisvestingsprogramma kan dit een springplank zijn van de te herziene verordening. Er loopt een onderzoek naar antispeculatie en zelfbewoningsplicht door BMC. De verwachting is dat de nieuwe verordening in T3 2026 gerealiseerd wordt.

Kwaliteit

Tijd

P2 1.1.4 Verkennen ontwikkeling buurtschap Bartelsluis

De Bartelsluis maakt onderdeel uit van het Zaans Erfgoed van de gemeente Wormerland en is een gemeentelijk monument. De gemeenteraad heeft eerder uitgesproken dat Bartelsluisbuurt ruimte heeft voor aanvullende functies in combinatie met het restaureren van de sluis zelf. Na de strategische aankoop vorig jaar zal in 2025 nader worden onderzocht welke ontwikkelingen mogelijk zijn. Hierbij willen wij nadrukkelijk de samenwerking zoeken met het Historisch Genootschap Wormer en andere organisaties die hierin een rol willen vervullen.

Resultaat 2025

De Bartelsluis verkeert niet in goede staat. De gemeente ondersteunt de wens van diverse betrokkenen om de sluis te restaureren en wil initiatieven van derden stimuleren en faciliteren. De gemeente heeft eerder het huis naast de sluis aangekocht als strategische aankoop. Daarnaast ligt er een aanbod van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) om de sluis zelf en de grond om de sluis aan te kopen. Aankoop hiervan kan de renovatie van de sluis vergemakkelijken. De gemeente overweegt of en hoe deze aankoop mogelijk gemaakt kan worden en welke randvoorwaarden hiervoor nodig zijn. Hierbij zal ook afgewogen moeten worden op welke wijze de gemeente om wil gaan met het naastgelegen huis, dat in slechte staat verkeert. Vanwege onvoldoende ambtelijke capaciteit is er vertraging ontstaan. Dat heeft er toe geleid dat we het aanbod dat het HHNK heeft gedaan nog niet beoordeeld is. Inmiddels is er begin 2026 een projectplan opgesteld en is het gesprek met het HHNK opgestart.

Kwaliteit

Tijd

P2 THEMA 2: Ruimte aan ontwikkeling

Het bieden van ruimte aan ontwikkeling en het waarborgen van de kwaliteit van het woon-, werk- en recreatiegebied. We blijven onze omgeving doelmatig ontwikkelen, beheren en gebruiken. Daarbij staat de behoefte van onze inwoners, ondernemers en instellingen voorop en geven we ruimte aan initiatieven. Wij willen een aantrekkelijke gemeente blijven om in te wonen, vestigen en recreëren.

Ons doel

P2 DOEL 2.1 Mogelijkheden voor recreatie en toerisme versterken

Recreatie en toerisme in de Metropoolregio Amsterdam groeit. Dit vraagt een goede balans tussen inwoners, bezoekers en bedrijven. Het is daarom belangrijk om bezoekers te spreiden – niet allemaal tegelijk, niet allemaal op één plek. Samen met de Metropoolregio Amsterdam vergroten we de toeristische regio. Ook stimuleren we de mobiliteit en het verblijf van bezoekers in onze eigen gemeente. Daarnaast werken we met lokale en regionale partners aan onze recreatieve agenda.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P2 2.1.1 Afronding van actualisatie en digitalisering Monumentale route Wormerland

Afronding project uit 2024 waarin we de huidige monumentale route actualiseren door er monumenten aan toe te voegen. Daarnaast worden er drie steigers gerealiseerd in Het Zwet. Bij die steigers komen borden met informatie over het eiland en de natuur. Daarnaast worden er vier vandalisme-proof picknicktafels geplaatst voor kleinschalige natuurrecreatie.

Resultaat 2025

De monumentale route is geüpdatet en is in september 2025 gelanceerd inclusief een nieuw bord met de geüpdate route naast de Zaanbrug.

We hebben een intentie tot vergunningverlening voor het plaatsen van de steigers ontvangen vanuit de omgevingsdienst van de provincie (ODNHN). Als de vergunning definitief wordt verleend, worden de steigers naar verwachting aangelegd in het najaar van 2026 (na broedseizoen).

De picknicktafels zijn vergunningsvrij, maar moeten desondanks worden overlegd met ODNHN, wat het proces vertraagde. Bij akkoord zullen deze worden geplaatst tegelijkertijd met de steigers op het Koentje en alleen picknicktafels op Kneppelsoord.

De beoogde steiger en picknicktafel op de Blindeman zijn vervallen na overleg met Natuurmonumenten. Er zal in de toekomst nog naar een alternatieve locatie gekeken voor eventueel een derde steiger, maar deze valt voor nu buiten dit project.

Kwaliteit

Tijd

P2 2.1.2 Wegbewijzing Zaanoevergebied

In 2025 is ook aan de Wormerlandse zijde van de Zaanoever toeristische bewegwijzing, voor een herkenbaar en vindbaar wandelrondje Zaanbocht/Zaanoever.

Resultaat 2025

Het plan en de offerte voor de toeristische bewegwijzing is af, tevens zijn de namen en verwijzingen afgestemd met Zaanstad. In het Zaanbocht gebied, waar de bewegwijzing deels ook komt willen we de bewegwijzing afstemmen met Zaanstad. Naar verwachting wordt het project in het voorjaar van 2026 uitgevoerd.

Kwaliteit

Tijd

P2 2.1.3 Meerjarige samenwerking voorzetten met Stichting Marketing Zaanstreek (SMZ) voor de toeristische en recreatieve promotie van Wormerland

Sinds 2019 werken we samen met Stichting Marketing Zaanstreek voor de promotie van recreatie en toerisme in gemeente Wormerland. Graag zet Wormerland deze samenwerking voort.

Resultaat 2025

De samenwerking met SMZ is doorgezet, meerdere projecten zijn afgerond waaronder: Update van de Monumentale route in Wormerland: waaronder digitale actualisatie door toevoeging diverse monumenten met foto's en tekst, het plaatsen van diverse nieuwe ANWB monumentenbordjes en toevoegen van qr-code stickers, een nieuw routebord bij de Zaanbrug en de uitgave van nieuwe routeflyers. SMZ was onze samenwerkingspartner bij ontwikkeling en verspreiding van de flyer voor de Open Monumentendag 2025. Tot slot heeft zij gemeente Wormerland opnieuw onder de aandacht gebracht in diverse regionale en landelijke campagnes van SMZ zoals zichtbaarheid in hun magazine 'Ervaar de Zaanstreek', opname Wormerland in persreizen en social media-uitingen. Zie voor een uitgebreide toelichting het raadsbericht met kenmerk 1828019.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P2 DOEL 2.2: Meer ruimte creëren voor initiatieven

We staan open voor economische initiatieven. We bevorderen duurzame economische ontwikkelingen die de werkgelegenheid stimuleren. We stimuleren en faciliteren en maken hierbij gebruik van de kansen die de Metropoolregio Amsterdam (Amsterdam Economic Board) ons biedt.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P2 2.2.1 Intaketafel verder uitwerken

De intaketafel vormt onder de aanstaande Omgevingswet een integraal onderdeel van het proces van vergunningverlening. Ter voorbereiding op de omgevingstafel worden plannen die strijdig zijn met het omgevingsplan in het voortraject van de vergunningsaanvraag beoordeeld op wenselijkheid. Deze voorselectie vormt het go of no-go moment voor veel met het omgevingsplan strijdige initiatieven. In 2025 zal dit proces goed geëvalueerd worden en zal waar mogelijk worden verbeterd.

Resultaat 2025

Om de opgelopen achterstanden op de intaketafel in te halen is in 2025 ondersteuning gevraagd aan extern bureau. Effect is dat opgelopen achterstanden op de intaketafel vrijwel volledig zijn ingelopen en dat de reguliere vergunningaanvragen de nodige aandacht kunnen krijgen.

Kwaliteit ☒

Tijd ☒

Ons doel

P2 DOEL 2.3: Mogelijkheden voor werkgelegenheid versterken

Wij willen de werkgelegenheid in onze gemeente stimuleren. We blijven in gesprek met ondernemers en instellingen om verbindingen te leggen en waar mogelijk mee te werken aan (ruimtelijke) initiatieven in het belang van bestaande en nieuw te vestigen bedrijven.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P2 2.3.1 Werken in Wormerland: in gesprek blijven met ondernemers en instellingen

De Bedrijvenvereniging in Wormerland is opgeheven. De gemeente blijft zich inspannen om het contact met en goede informatievoorziening richting haar ondernemers te onderhouden. Denk hierbij aan de informatie vanuit de vervoersregio Amsterdam over bereikbaarheid. Daarnaast willen wij aandacht en waardering geven aan onze ondernemers tijdens de Dag van de Ondernemers.

Resultaat 2025

Om beter in contact te blijven met de ondernemers is het besluit genomen om een initiatief te faciliteren genaamd Ondernemend Wormerland. Dit is een samenwerking tussen voormalig voorzitter van de ondernemersvereniging en gemeente Wormerland en bestaat uit de oprichting van een platform inclusief 6 keer een nieuwsbrief en eventuele bijeenkomsten om ondernemers in Wormerland o.a. beter te bereiken en te verenigen. De aftrap van het initiatief vond plaats in de week van de Dag van de Ondernemer en was succesvol. Het initiatief zal in 2026 verder worden doorgezet.

Kwaliteit ☒

Tijd ☒

Ons doel

P2 DOEL 2.4: Ruimtelijk beleid actualiseren

Per 1 januari 2024 werken we met de Omgevingswet en bestaat het instrument bestemmingsplan niet langer. De wettelijke actualisatieplicht voor bestemmingsplan is eerder al vervallen met het oog op de Omgevingswet. Het ruimtelijk beleid wordt vastgelegd in een omgevingsvisie en een omgevingsplan.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P2 2.4.1 Starten met uitvoering van het Gebiedsvisieprogramma

In 2024 is een Ontwerp-Gebiedsprogramma voor Neck door het college vastgesteld en ter inzage gelegd. Met inachtneming van enkele tientallen zienswijzen (waaronder zienswijzen vanuit een drietal raadsfracties) is het Gebiedsprogramma conform de Omgevingswet vastgesteld door het college. In 2025 starten we met de uitvoering van het Gebiedsprogramma zoals het versterken van de Poortfunctie, de ecologische verbindingzone, de herontwikkeling van het Sluiseiland ter plaatse van de Plaatwalserij en de stedenbouwkundige verkenning voor aanvullende woningbouw ter afronding van de meest recente nieuwbouw in Neck.

Resultaat 2025

In 2025 is gestart we met de uitvoering van het Gebiedsprogramma. De gemeente Wormerland en Breman Vastgoed Purmerend B.V. hebben een belangrijke stap gezet richting de herontwikkeling van de voormalige Plaatwalserij aan de Neckerstraat 2A in Neck. Met de ondertekening van een intentieovereenkomst hebben beide partijen de intentie uitgesproken om samen te werken aan de transformatie van deze locatie tot een prettige en hoogwaardige woonomgeving. Daarnaast zijn bestuurlijke gesprekken gevoerd met ontwikkelende partijen waarbij ook de wenselijkheid van de realisatie van seniorenwoningen (een knarrenhof o.i.d.) onder de aandacht is gebracht. Tot slot is overleg gevoerd met de provincie over de versterking van de ecologische verbindingzone.

Kwaliteit

Tijd

P2 2.4.2 Onderzoeken verruiming woningbouwmogelijkheden

Naast de projecten genoemd bij 1.1.1. wordt de verruiming voor woningbouw die de provincie gaat bieden onderzocht. Initiatieven met maatschappelijk impact worden ter kennisname gebracht aan de raad. Bij de paragraaf grondbeleid worden de lopende projecten uitgebreider omschreven.

Resultaat 2025

Per 1 januari 2025 is de Provinciale Omgevingsverordening gewijzigd. Vanaf 1 januari 2025 is het artikel BPL (Bijzonder Provinciaal Landschap) vervangen door het artikel Beschermd Landschap (BL) en kunnen onder voorwaarden eenmalig woningbouwplannen van in totaal maximaal 25 woningen per kern of dorpslint worden gerealiseerd. In overleg met de provincie wordt gekeken welke locatie(s) in Wormerland daarvoor in aanmerking komen. Zo heeft bijvoorbeeld een eerste verkenning plaatsgevonden voor een maatwerkoplossing voor een woningbouwlocatie voor een meergeneratiehofje in Neck Zuid met de provincie.

Kwaliteit

Tijd

P2 2.4.3 Opstellen gebiedsprogramma Zaanoever

In 2025 stellen de gemeenten Zaanstad en Wormerland gezamenlijk een integrale gebiedsprogramma Zaanoever op. Hiervoor is in 2024 een convenant tussen Wormerland en Zaanstad vastgesteld.

Resultaat 2025

Het doel is de gezamenlijke ontwikkeling van het gebied langs de Zaan. De kern van de samenwerking is, naast zogenoemde quick wins, het gebieds- en uitvoeringsprogramma “Aan de Zaan” dat zich richt op natuur, recreatie, mobiliteit, wonen, werken en bedrijvigheid. Ook openbare ruimte, klimaatadaptatie, voorzieningen, zorg, onderwijs en sport maken zullen deel uitmaken van het programma. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties worden actief betrokken. In 2025 is de stuurgroep een aantal keer bij elkaar geweest en de ambtelijke werkgroep maandelijks. Middels een uitgezette enquête en tijdens een participatiebijeenkomst is veel input opgehaald voor het gebieds- en uitvoeringsprogramma. Ook tijdens de Zaanbochtrun is de intergemeentelijke samenwerking langs de Zaan zichtbaar geworden. Tot slot is een goed bezochte stakeholdersbijeenkomst georganiseerd in de Stoomhal, is eerste concept opgesteld voor het historische verhaal van de Zaanoevers dat als basis dient voor het gebieds- en uitvoeringsprogramma en zijn verschillende quick wins zijn gerealiseerd (bankjes en informatieborden).

Kwaliteit

Tijd

P2 2.4.4 Omgevingsplan vaststellen

Het traject om te komen tot een eerste omgevingsplan van Wormerland (de basisregeling) wordt afgerond. Daarmee worden alle fysieke regels in één samenhangend document samengebracht en geordend en is het DSO gevuld met lokale regels. Daarmee verbeteren we de werkprocessen en de dienstverlening naar ondernemers en inwoners.

Resultaat 2025

Het opstellen van de basisregeling verloopt conform nieuwe planning. Het voorstel is begin 2026 besproken met de gemeenteraad (voorrunde).

Kwaliteit

Tijd

P2 THEMA 3: Duurzaamheid

Bij de ontwikkeling van ons leefgebied kijken wij hoe we het leefklimaat en de luchtkwaliteit kunnen verbeteren. Daarbij staan betaalbare en schone energievoorzieningen voorop.

Ons doel

P2 DOEL 3.1 Energie opwekken met hernieuwbare bronnen

Wij werken ernaartoe om als gemeente energieneutraal te worden. In 2030 willen we een CO₂-reductie realiseren van 49% op de gebouwen die eigendom van de gemeente zijn. Dit is in lijn met de doelen uit het Klimaatakkoord.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P2 3.1.1 Zonnepanelen op openbare gebouwen of in de openbare ruimte

Het zoekgebied uit de RES voor zonnepanelen langs de A7 is opgenomen in het programma OER (Opwekking van Energie op Rijksground). Het OER-traject voor de A7 is in Q3 2023 van start gegaan. Tijdens de 'voorverkenning' is de scope van het project bepaald en is er een plan van aanpak opgesteld. In april 2024 is door de betrokken partijen een intentieovereenkomst ondertekend en is de 'verkenning' gestart. In deze fase verkennen we nader hoe invulling kan worden gegeven aan het zoekgebied voor zonne-energie langs de A7. In 2025 volgt de volgende fase: de planvorming.

In regionaal verband werken we aan een aanpak om het realiseren van zonnepanelen op schooldaken te versnellen. Hiertoe willen we met enkele schoolbesturen een intentieovereenkomst afsluiten. Voor deze aanpak worden de voor Zaanstreek-Waterland beschikbare RES-middelen ingezet. De start van het project staat gepland voor eind 2024 en de uitvoering zal hoofdzakelijk in 2025 plaatsvinden. Dit project zal worden afgestemd met het opstellen van het IHP voor de gemeente Wormerland, waarin verduurzaming ook nadrukkelijk wordt meegenomen.

Resultaat 2025

Voor het OER-project A7-A8 is de concept voorkeursvariant opgesteld. In het najaar van 2025 zijn hierover informatiebijeenkomsten georganiseerd, onder meer in Zaandam. Na vaststelling van de voorkeursvariant in T1 2026 is de verkenningsfase afgerond en gaat het project over op de planfase.

Binnen het project om het realiseren van zonnepanelen op schooldaken in Zaanstreek-Waterland te stimuleren is er begin 2025 met vier schoolbesturen een intentieovereenkomst gesloten. Om de mogelijkheden per schoolgebouw in kaart te brengen zijn quickscans uitgevoerd.

Kwaliteit

Tijd

P2 3.1.2 Aansluiten in de regio energie en klimaat

Het college heeft ingestemd met de Herijking RES 2024. In gemeenten met wijzigingen in zoekgebieden zal de herijkte RES door de gemeenteraad worden vastgesteld. Na besluitvorming door Provinciale Staten in het najaar van 2024 wordt de Herijking RES 2024 definitief.

Er worden oriënterende gesprekken gevoerd over een eventuele pilot warmtenet en de daarvoor benodigde (bovengemeentelijke) duurzame warmtebronnen.

Met de overige gemeenten in Zaanstreek-Waterland is een gezamenlijke zienswijze ingediend op het concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van het programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee (VAWOZ) van het ministerie van EZK. De NRD is het startpunt van de milieueffectrapportage (MER): in de NRD staat beschreven welke onderzoeken als onderdeel van de MER gedaan zullen worden, op welke manier en in welk gebied. We blijven betrokken bij dit programma en trekken hierin zo veel mogelijk op met de andere gemeenten in Zaanstreek-Waterland.

We participeren ook in het project 380kV-netuitbreiding Noord-Holland Noord van TenneT en het ministerie van EZK. Ook in dit proces trekken we zo veel mogelijk samen op met de overige gemeenten in Zaanstreek-Waterland. In het najaar van 2024 zullen we een zienswijze indienen op het concept-NRD van dit project.

We zijn betrokken bij het opstellen van de provinciale Energievisie en het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (pMIEK). Ook werken we mee aan het proces 'regionaal programmeren' van Liander. Met als doel: het op elkaar afstemmen van ontwikkelingen in de regio en de inrichting van het elektriciteitsnet.

Resultaat 2025

Binnen de Energieregio Noord-Holland Zuid nemen we deel aan de werkgroepen RES, warmte en energie-infrastructuur.

We zijn betrokken bij het programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee (VAWOZ) van het ministerie van KGG en de projecten opwaardering 380kV-verbinding Beverwijk-Diemen en 380kV-netuitbreiding Noord-Holland Noord van TenneT en het ministerie van KGG. Ook hebben we actief bijgedragen aan het opstellen van het regioadvies m.b.t. VAWOZ en 380kV-netuitbreiding dat in december 2025 door de provincie aan de minister van KGG is overhandigd.

Binnen het eerste spoor van de Taskforce Energie-infrastructuur Noord-Holland (versnelling uitbreiding e-infra) zijn we actief binnen het cluster Purmerend-Wormerland.

We zijn betrokken bij de uitvoering van de provinciale Energievisie en het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (pMIEK). Ook werken we met Liander binnen Zaanstreek-Waterland aan het 'regionaal programmeren' van het elektriciteitsnet: het op elkaar afstemmen van de inrichting van het elektriciteitsnet op (ruimtelijke) ontwikkelingen in de regio.

Kwaliteit

Tijd

P2 3.1.3 Beleidskader microturbines

De gemeenten in Zaanstreek-Waterland werken aan een beleidskader voor kleine windturbines. Begin 2024 is het concept-beleidskader opgeleverd door het bureau TAUW. In 2024 worden in Zaanstreek-Waterland informatiebijeenkomsten georganiseerd en worden resultaten verwacht van ecologisch onderzoek in de provincie Groningen. Eind 2024/begin 2025 volgt besluitvorming.

Resultaat 2025

Het beleidskader kleine windturbines Zaanstreek-Waterland is in april 2025 vastgesteld.

Kwaliteit

Tijd

P2 3.1.4 Nulmeting en strategie tot 2050 footprint

In 2025 gaan we het energietransitiemodel updaten en op basis daarvan de routekaart naar klimaatneutraliteit herijken.

Resultaat 2025

In T3 2025 is de nulmeting en doorrekening van het klimaatbeleid van de gemeente uitgevoerd door CE Delft. De resultaten zullen als basis dienen voor een daarna op te stellen routekaart/uitvoeringsprogramma.

In 2025 wordt voor de gemeentelijke organisatie een CO2-reductieplan opgesteld door Bureau 2030, gevolgd door een onafhankelijk certificeringstraject van de CO2-prestatieladder. Op 11 november 2025 is het certificaat uitgereikt aan de wethouder. In dit project is de uitstoot van de gemeente van 2024 inzichtelijk gemaakt (73,2 ton) en stellen we doelen en maatregelen op om deze uitstoot te verlagen. Vanaf 2026 zal hieraan uitvoering worden gegeven, met als streven het doel van 49% CO2-reductie in 2030 te realiseren.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P2 DOEL 3.2: Circulaire economische ontwikkelingen bevorderen

Om een duurzame samenleving te worden, stimuleren wij ondernemers en instellingen om zo veel mogelijk circulair in te kopen en te verkopen. Het gaat er hierbij om andere materialen te hergebruiken en energieneutraal te werken.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P2 3.2.1 Bevorderen verduurzaming bedrijventerreinen

In 2024 is in samenwerking met ODIJmond en het bedrijf Enerzien een netcongestieonderzoek gestart voor alle bedrijventerreinen in Wormerland. Het doel van het onderzoek is het in kaart brengen van handelingsperspectieven op energiegebied voor de bedrijventerreinen, resulterend in een integraal overzicht van het energiesysteem per bedrijventerrein en de mogelijke slimme energieoplossingen, zowel individueel als collectief. In 2025 liggen de resultaten op tafel, samen met voorstellen hoe men de netcongestie op de Wormerlandse bedrijventerreinen zo goed mogelijk het hoofd kan bieden.

Gemeente Wormerland is aangesloten bij het Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025. Dit akkoord is gericht op energiebesparing bij bedrijven door een combinatie van stimulerend toezicht, handhaving en ondersteuning met energiescans en advies. De uitvoering van het akkoord wordt voor de gemeente Wormerland gedaan door ODIJmond.

Resultaat 2025

Als vervolg op het in 2024 uitgevoerde netcongestieonderzoek zijn alle bedrijven die aan het netcongestieonderzoek hadden meegedaan door ODIJ en Enerzien geadviseerd over mogelijke individuele maatregelen om - ondanks de huidige netcongestieproblematiek - te kunnen verduurzamen. Daarnaast zijn bedrijven geattendeerd op de mogelijkheid om 'fiksers' vanuit de Taskforce Energie-infrastructuur in te schakelen. Zij kunnen bedrijven adviseren over slimme energieoplossingen.

De uitvoering van het Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven is voortgezet in samenwerking met ODIJ. Op initiatief van de provincie is het akkoord bijgesteld en is de looptijd met een jaar verlengd, tot en met 31 december 2026.

We nemen deel aan het Ontzorgingsprogramma verduurzaming MKB van de provincie. Binnen dit programma kunnen MKB-ondernemers kosteloos ondersteuning krijgen bij verduurzaming van hun bedrijfspand, bedrijfsproces en bedrijfsgebonden mobiliteit. In het najaar van 2025 zijn we gestart met de werving van bedrijven, onder meer met een presentatie op de Dag van de Ondernemer en een deur-aan-deuractie in het centrum van Wormer.

Kwaliteit

Tijd

P2 3.2.2 Green Deal Houtbouw MRA

In 2024 sluit de Gemeente Wormerland zich aan bij de Green Deal Houtbouw van de MRA.

Resultaat 2025

De greendeal MRA Houtbouw Convenant 2021-2025 is ondertekend. Voor de volgende periode ligt er een nieuw convenant klaar het: Houtbouw Pact MRA 2025-2030. De ambitie is nog steeds in de regio 20% meer houtbouw in nieuwbouwprojecten toe te passen.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P2 DOEL 3.3: Verduurzaming bestaande bouw

In 2050 moeten in Nederland 7 miljoen woningen en 1 miljoen andere gebouwen van het aardgas af. Dat betekent voor de bestaande bouw: beter isoleren en gebruikmaken van duurzame warmte en elektriciteit. Om dit doel te halen heeft gemeente Wormerland samen met partners in de Metropoolregio Amsterdam een intentieovereenkomst getekend om aardgasvrij te bouwen. Ook steunen en faciliteren we lokale duurzaamheidsinitiatieven.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P2 3.3.1 Woningverduurzaming stimuleren

Eind 2024/begin 2025 organiseren we een collectieve inkoopactie voor isolatie en zonnepanelen en warmtepompen, in samenwerking met Winstuitjewoning. Gelijktijdig zullen warmtescans worden aangeboden aan eigenaren van koopwoningen.

Daarnaast is door RVO de Specifieke Uitkering (SpUk) Lokale Aanpak Isolatie toegekend. Deze SpUk is gericht op het isoleren van koopwoningen met slechte energielabels (D, E, F, G). De SpUk is toegekend voor maximaal 159 woningen in de wijken Plaszoom en Molenbuurt (€1.790,- per woning).

Over de inkoopactie en de Lokale Aanpak Isolatie organiseren we een online-informatiebijeenkomst. Bij deze bijeenkomst (en via de website) informeren we inwoners ook over de duurzaamheidslening van de gemeente Wormerland.

In het najaar van 2024 en 2025 nemen we wederom deel aan de Nationale Duurzame Huizenroute.

In 2024 openen we in samenwerking met gemeente Zaanstad een fysiek energieloket aan het Marktplaatsplein in Wormerveer, als aanvulling op het digitale energieloket (Duurzaam Bouwloket). Er is een subsidietender georganiseerd en in mei 2024 hebben we een partij geselecteerd. Naar verwachting zal het loket in september 2024 openen. Gemeente Wormerland verleent in totaal €50.000 subsidie in de periode 2023-2026.

Doorlopend: met alle vragen over de verduurzaming van hun woning kunnen inwoners terecht bij het energieloket van de gemeente (Duurzaam Bouwloket). Voor grote verduurzamingsmaatregelen kunnen inwoners gebruikmaken van de duurzaamheidslening.

Resultaat 2025

Eind 2024/begin 2025 hebben we in samenwerking met Winstuitjewoning een subsidieactie voor isolatie georganiseerd (Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie – tranche 1) en een collectieve inkoopactie voor isolatie, zonnepanelen en warmtepompen. Binnen deze acties zijn bij 158 woningen verduurzamingsmaatregelen uitgevoerd. Gelijktijdig zijn gratis warmtescans aangeboden aan eigenaren van koopwoningen. Er zijn 72 scans uitgevoerd door WelzijnWonenPlus en 61 door de Zaanse Warmtescanners. Woningeigenaren die te maken hebben met een risico op energiearmoede kunnen bezoek krijgen van een energiecoach van WelzijnWonenPlus.

In het najaar van 2025 hebben we wederom deelgenomen aan de Nationale Duurzame Huizenroute.

In 2025 zijn we gestart met het opstellen van een gemeentebreed Soortenmanagementplan (SMP). Daartoe wordt ecologisch gebiedsgericht onderzoek gedaan naar beschermde diersoorten in de bebouwde omgeving. Het SMP leidt tot een gebiedsontheffing in Wormerland voor een periode van 10 jaar, wat het mogelijk maakt voor de gemeente, woningcorporaties en particulieren om te verduurzamen – met name isoleren – (en renoveren) zonder afzonderlijke ontheffingen aan te vragen.

In 2025 wordt het onderzoek in de kern van Wormerland afgerond. Naar verwachting kan het SMP in de kern van Wormerland vanaf T3 2026 worden gebruikt. In het buitengebied (inclusief Jisp, Neck en Oostknollendam) vindt het onderzoek zomer 2026 plaats.

Voor grote verduurzamingsmaatregelen kunnen inwoners gebruikmaken van de duurzaamheidslening van de gemeente. Vanaf juni 2025 is het tijdelijk niet mogelijk om een aanvraag in te dienen, omdat er (bijna) geen budget beschikbaar is.

Doorlopend: met alle vragen over de verduurzaming van hun woning kunnen inwoners terecht bij het digitale energieloket van de gemeente (Duurzaam Bouwloket) en het fysieke energieloket van Zaanstad en Wormerland: de WoonWijzerWinkel in Wormerveer.

Kwaliteit

Tijd

P2 3.3.2 Wijkuitvoeringsplannen (WUP)

De wijkuitvoeringsplannen voor de wijken Plaszoom en Molenbuurt zijn in februari 2024 unaniem aangenomen door de Raad. In mei 2024 is begonnen met een deur-aan-deur-participatie met het doel de bewoners te activeren en te motiveren voor de energietransitie in hun wijk. Aan het einde van het traject in 2025 staat ook de techniekkeuze tussen een warmtenet en een all-electric-oplossing.

Samen met WormerWonen, Parteon, HHNK en HVC verkennen we op bestuurlijk en ambtelijk niveau een pilotproject in deze wijken.

In mei 2024 is gestart met het opstellen van een wijkuitvoeringsplan Neck. De WUP zal naar verwachting in 2025 als raadsvoorstel te besluitvorming aan de raad aangeboden worden. Aansluitend wordt op basis van de ervaringen met deze drie wijken ingezet op het terugbrengen van de CO2-uitstoot voor in heel Wormerland.

Tot eind 2026 zal Wormerland het opstellen van een Warmteprogramma in opvolging van de Transitievisie Warmte afgerond moeten hebben.

Resultaat 2025

Het participatietraject in Plaszoom en Molenbuurt is doorlopen en heeft zinvolle inzichten opgeleverd.

Door capaciteitsgebrek zijn een aantal onderdelen van het WUP doorgeschoven. In T1 van 2026 starten we met een uitvraag voor een onderzoeksbureau dat ons kan helpen met het maken van de techniekeuze. Resultaten daarvan worden in de tweede helft van 2026 verwacht.

Het opstellen van het WUP voor Neck heeft een poosje stilgelegen. De gesprekken met Arcadis/Over Morgen, het adviesbureau dat ons gaat helpen met het opstellen van het plannen, zijn in augustus 2025 opnieuw gestart. Naar verwachting kan in 2027 het plan ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden.

We hebben in 2025 een start gemaakt met het opstellen van het Warmteprogramma voor heel Wormerland. Dit Warmteprogramma is de opvolger van de Transitievisie Warmte uit 2021. In 2025 is deelgenomen aan het regionale ondersteuningsprogramma van het Nationaal Programma Lokale Warmte, waarin verschillende thema's aan bod komen. Er is een start gemaakt aan de uitvraag richting marktpartijen om de gemeente te helpen met het opstellen van het Warmteprogramma. Wij verwachten eind 2025 te starten met de aanbestedingsprocedure van het Warmteprogramma.

Kwaliteit

Tijd

P2 3.3.3 Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

Gemeente Wormerland was aangesloten bij het ontzorgingsprogramma verduurzaming maatschappelijk vastgoed. Voor de daarvoor in aanmerking komende gemeentelijke gebouwen is onderzocht op welke manier ze te verduurzamen zijn. Eind oktober 2022 was de oplevering van het dashboard, met voor elk gebouw een advies voor het treffen van verduurzamingsmaatregelen. Dit dashboard dient als basis voor de verdere verduurzaming van de betreffende gemeentelijke gebouwen.

RHDHV heeft in opdracht van de gemeente voor MFA Neck een integraal projectplan opgesteld (aardgasvrij verduurzamen). Op 3 juni 2024 is bij RVO de aanvraag voor DUMAVA-subsidie ingediend voor dit gebouw. Bij subsidieverlening beginnen we in 2025/2026 met de uitvoering.

Resultaat 2025

De DUMAVA-subsidie voor MFA Neck is toegekend. Echter onderzoeken we of de maatregelen wel voldoende bijdragen aan energiebesparing en het terugdringen van de CO₂-uitstoot. MFA Neck is al een duurzaam pand. Er wordt onderzocht of forse inzet van capaciteit en middelen hiervoor wenselijk is of dat er andere panden in de gemeente zijn waar meer winst te behalen valt voor een lagere investering. Om de gemeentelijke gebouwen gericht te kunnen verduurzamen is het toepassen van een energiemanagement en -monitoringsysteem in voorbereiding. Daarnaast is gestart met het project Energiezorg, waarin het volledige energieverbruik van de gemeente in kaart wordt gebracht. Op basis hiervan kunnen nieuwe prioriteiten worden gesteld en kan eventueel een nieuwe DUMAVA-aanvraag worden ingediend.

Kwaliteit

Tijd

P2 THEMA 4: Open Landschap behouden

Het open en groene cultuurlandschap kenmerkt Wormerland. Dit willen we behouden. Daarbij denken we aan doorkijkjes en aan het cultuurhistorisch erf, maar ook aan het veenweidegebied en de droogmakerijen. We onderzoeken de kansen aan de rafels van ons groen (Waterlands Wonen). Er is ook aandacht voor de agrarische sector; dat deze voldoende ruimte houdt voor bedrijfsvoering binnen de landelijke geldende milieunormen.

Ons doel

P2 DOEL 4.1: Veenweidegebied behouden

Het veenweidegebied heeft te maken met bodemdaling door de afname van het grondwaterpeil. Om ons veenweidegebied te behouden en de uitstoot van CO₂ terug te dringen, is goed waterbeheer van belang. Het is belangrijk om in samenspraak met Natuurmonumenten, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, de provincie en landeigenaren invulling te geven aan de diverse uitdagingen die er liggen.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P2 4.1.1 Gebiedsvisie Wormer- en Jisperveld

We participeren in het gebiedsproces van de provincie Noord-Holland. In 2025 wordt verwacht dat de provincie de ontwikkelvisie oplevert: het eindproduct van de verkenningsfase van het gebiedsproces.

Resultaat 2025

Wegens de bezuinigingen in het nationaal programma landelijk gebied (NPLG) heeft de provincie prioritering aan moeten brengen in haar projecten en gebiedsprocessen. In de korte termijn agenda 2025-2027 van de provincie zijn bijna alle gebiedsprocessen op oranje gezet, wat inhoudt dat ze de aanpak van de gebiedsprocessen aan het heroverwegen is. In de NNN-realisatiestrategie van afgelopen najaar heeft de provincie het Wormer- en Jisperveld wel aangewezen als focus gebied. Ze hebben wel de kanttekening gesteld dat ze niet alle focusgebieden tegelijk kunnen op pakken. De enige twee gebieden in de regio waar op dit moment actief aan gewerkt wordt zijn de polder van Westzaan en het Oostzanerveld. Het gebiedsproces Wormer- en Jisperveld staat voorlopig on hold. De ontwikkelvisie is wel in concept gereed. Wanneer het gebiedsproces weer opgepakt wordt, dient deze geactualiseerd te worden zodat eventuele beleidswijzigingen meegenomen worden en kan de bestuurlijke besluitvorming starten.

Kwaliteit

Tijd

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Rekening 2025	Afwijking budget 2025
Lasten				
064 Verkeer	153.834	160.754	150.695	-10.059
083 Toerisme en streekmarketing	49.949	48.670	48.390	-280
130 Natuur en landschap	111.752	111.338	109.242	-2.096
240 Omgevingsplan	237.938	206.553	166.603	-39.950
242 Vrijstelling en wijziging WRO	0	0	0	0
243 Ruimtelijke ordening	249.401	813.066	757.530	-55.536
244 Project Sportaccommodaties	-208.047	741.431	797.578	56.147
250 Woonruimte zaken	46.353	36.000	34.145	-1.855
251 Volkshuisvestingsbeleid	86.512	97.603	235.738	138.135
279 Monumentenzorg	108.107	102.678	599.048	496.370
Totaal Lasten	835.799	2.318.093	2.898.969	580.876
Baten				
064 Verkeer	324	0	609	609
083 Toerisme en streekmarketing	3.965	0	-498	-498
130 Natuur en landschap	15.570	15.290	16.012	722
240 Omgevingsplan	1.250	0	0	0
242 Vrijstelling en wijziging WRO	14.100	4.158	0	-4.158
243 Ruimtelijke ordening	0	1.500.000	1.904.262	404.262
250 Woonruimte zaken	640	334	1.250	916
251 Volkshuisvestingsbeleid	34.255	14.488	174.627	160.139
279 Monumentenzorg	5.123	26.377	516.073	489.696
Totaal Baten	75.228	1.560.647	2.612.335	1.051.688
Resultaat baten minus lasten	-760.571	-757.446	-286.634	470.812

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de (geactualiseerde) begroting 2025.

Verschillenanalyse product 240 Omgevingsplan

Product 240 Omgevingsplan		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€39.950	Lasten (voordeel)	De automatiseringskosten alsmede de stedenbouwkundige adviezen zijn lager dan begroot. Dit komt voornamelijk door de efficiënte inzet van middelen en personeel.

Verschillenanalyse product 243 Ruimtelijke ordening

Product 243 Ruimtelijke ordening		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€55.536	Lasten (voordeel)	Een voordeel op het product Ruimtelijke ordening. Dit voordeel is opgebouwd uit diverse elementen: Bij de verkoop en overdracht van de Gele Lis in 2025 is een budget van €400.000 gereserveerd voor diverse kosten en aanpassingen in de openbare ruimte tijdens de sloop en nieuwbouw. Deze begrote kosten zijn uiteindelijk ondergebracht bij WormerWonen en daardoor valt de reservering vrij. Dit bedrag wordt deels ingezet voor de kosten van de projectleiders op diverse ontwikkelprojecten waar op dit moment (nog) geen anterieure overeenkomst voor is gesloten.
€404.262	Baten (voordeel)	

Verschillenanalyse product 244 Project Sportaccommodaties

Product 244 Project Sportaccommodaties		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€56.147	Lasten (nadeel)	In het Najaarsbericht 2025 heeft de raad voor het jaar 2025 €738.431 budget beschikbaar gesteld voor het project Sportaccommodaties. Dit budget is overschreden omdat de raad besloten heeft tot een aanvullende onderzoeksopdracht naar de optimalisatie van woningen aan de Drie Morgen en een quickscan op de Spekhuissstraat. Deze kosten waren niet begroot.

Verschillenanalyse product 251 Volkshuisvestingsbeleid

Product 251 Volkshuisvestingsbeleid		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€138.135	Lasten (nadeel)	Dit nadeel bestaat hoofdzakelijk uit de (niet begrote) gedeeltelijke doorbetaling van de in 2024 ontvangen rijksvergoeding voor stimulering Flex- en Transformatiewoningen aan WormerWonen in verband met het project De Kleine Braak (€149.128). Naast bovenstaand was er in 2025 een incidenteel budget "Adviesopdracht: Wonen in de 2e lijn" van €21.156, we zullen de raad voorstellen dit budget mee te nemen bij de resultaatbestemming van 2025 om in 2026 te kunnen besteden.
€160.139	Baten (voordeel)	Dit voordeel bestaat voornamelijk uit de rijksvergoeding voor de bouw van de Flex- en Transformatiewoningen De Kleine Braak. De in 2025 gemaakte kosten declareren we bij het rijk (Sisa-regeling) (€149.128). Zowel de lasten als de baten waren niet begroot en worden beiden overschreden met €149.128. Dit heeft geen effect op het jaarrekeningsaldo.

Verschillenanalyse product 279 Monumentenzorg

Product 279 Monumentenzorg		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€489.696	Baten (voordeel)	In 2025 is voor een bedrag van €504.000 aan dwangsommen opgelegd op het rijksmonument Dorpstraat 13 in Jisp vanwege het achterblijven van maatregelen om de achteruitgang van het monumentale pand te voorkomen. Eigenaren van monumenten hebben een instandhoudingsverplichting. De invorderingsprocedure loopt nog.
€496.370	Lasten (nadeel)	Het opgelegde bedrag wordt toegevoegd aan de voorziening dubieuze debiteuren, en valt vrij als het bedrag daadwerkelijk is ontvangen. Zodra dit geld ontvangen is zal dit conform bestaand beleid worden toegevoegd aan de reserve Monumentenzorg.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025 incl. wijz.	Rekening 2025
Bestemmingsreserve Monumentenzorg	51.104	58.104	67.810
Ontwikkelingsfonds	195.166	195.166	195.166
Fonds Volkshuisvesting	945.936	945.936	955.754
Bestemmingsreserve Opstellen omgevingsplan	45.348	293.470	296.494
Totaal reserves	1.237.554	1.492.676	1.515.224

Toelichting reserves

Bestemmingsreserve Monumentenzorg

Deze reserve is gecreëerd als buffer om incidentele kosten en afwijkingen t.o.v. het subsidiebudget op te kunnen vangen. Bij incidentele kosten kan gedacht worden aan kosten als inwinning van externe adviezen, inspecties en onderzoeken van nieuwe en bestaande rijks- en provinciale monumenten. Bij het opvangen van schommelingen in verstrekte subsidies wordt gekeken naar begrote versus werkelijke verstrekte subsidies: zijn er meer subsidies verstrekt dan begroot dan wordt de budgetoverschrijding onttrokken uit de reserve. Zijn er minder subsidies verstrekt dan begroot dan wordt het restbudget aan de reserve toegevoegd.

In 2025 zijn er voor het monument Dorpsstraat 13 in Jisp handhavingskosten gemaakt vanwege het niet-naleven van de onderhoudsplichten die bij het bezitten van een monument horen. Dit heeft geleid tot handhavingskosten en het opleggen van dwangsommen. Per saldo is er voor dit monument €14.223 in 2025 toegevoegd aan de reserve. Inmiddels is dit monument van eigenaar gewisseld. Ook zijn er onderzoekskosten gemaakt voor voormalig raadhuis Jisp (€5.445). Tot slot was er in 2025 €7.928 over op het beschikbare subsidiebudget. Dit is toegevoegd aan de reserve.

Reserve Ontwikkelingsfonds

Het ontwikkelingsfonds is ingesteld om financieel negatieve bouwplannen mogelijk te maken. De reserve is gevormd door financieel positieve bouwplannen te reserveren. In 2025 zijn er geen mutaties in deze reserve. In 2026 valt deze reserve helemaal vrij (raadsbesluit bij Kadernota 2026, Duurzaam begrotingsevenwicht).

Fonds Volkshuisvesting

Uit deze reserve zijn leningen verstrekt aan de woningstichting in het kader van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) en aan particulieren in de vorm van Startersleningen. De hoogte van de reserve bepaalt het maximaal beschikbare bedrag waar leningen t.b.v. volkshuisvesting en startersleningen voor verstrekt kunnen worden. Aan deze reserve is in 2025 €9.818 toegevoegd. Dit is het saldo van beheerkosten die we betalen aan het SVn en de ontvangen rente op de leningen die verstrekt zijn vanuit het Revolving fund Volkshuisvesting en op de verstrekte Startersleningen.

Startersleningen:

De raad heeft €600.000 voor startersleningen beschikbaar gesteld. Per 31 december 2025 zijn er 10 verstrekte startersleningen met een totale leningschuld van €409.288. Er is dus nog voor €190.712 startersleningen beschikbaar.

Volkshuisvesting

Per 31 december 2025 is er 1 stimuleringslening verstrekt aan WormerWonen met een totale leningschuld van €106.528.

Bestemmingsreserve Opstellen omgevingsplan

Het doel van deze reserve is de pieken in de uitgaven met betrekking tot het opstellen van het omgevingsplan te voorkomen zodat de jaarlijkse lasten voor de exploitatie gelijk blijven. Jaarlijks wordt er €24.000 aan deze reserve toegevoegd. De werkelijke gemaakte kosten voor het opstellen van het omgevingsplan worden onttrokken (2025: €18.330). Deze kosten zijn grotendeels gemaakt voor het 'Bestemmingsplan Landelijk gebied'.

De overgebleven gelden in de Reserve Nog uit te voeren werken voor de Implementatie omgevingswet (€245.475) zijn overgeheveld naar de reserve Opstellen Omgevingsplan. Deze gelden zijn nodig omdat, na afronding van de eerste Omgevingsplanwijziging begin 2026, we direct daarna beginnen met het opstellen van de eerste gebiedsgerichte regels in het Omgevingsplan, een traject dat tot 2032 zal gaan duren (raadsbesluit Najaarsbericht 2025).

De reserves die te maken hebben met Duurzaamheid zijn opgenomen in programma 5.

Kengetallen

Dit zijn de verplichte indicatoren vanuit de BBV.

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Aantal nieuwe woningen per 1.000 woningen (Bron: BAG)	12,1	4,5	5,7
% Demografische druk (Bron: CBS)*	77,4	74,4	78,2

**Demografische druk is het percentage van het aantal personen van 0 t/m 19 jaar en 65+ per 100 personen van 20 t/m 64 jaar. Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van het niet-werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking.*

Programma 3 - Sociaal domein

Waar gaat dit programma over?

Binnen het programma Sociaal Domein zetten we ons in op het gebied van: beleid en uitvoering van de Participatiewet, Jeugdwet, Wmo, armoede, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Wet inburgering en Wet publieke gezondheid.

Wat is onze visie?

Iedereen in Wormerland mag en kan meedoen, dat is de ambitie van het programma Sociaal Domein. We werken aan bestaanszekerheid, gezond leven en opgroeien en aan maatschappelijke ondersteuning met daar waar mogelijk zorg op maat.

Het is belangrijk dat onze inwoners verbonden (kunnen) zijn met de samenleving en zich gesteund voelen bij het vervullen van zorgtaken. In de dorpsgemeenschappen gaat veel zorg naar elkaar uit. Wie zorg of hulp nodig heeft, krijgt zo snel mogelijk – en zo nodig op maat – een goede oplossing. We zorgen ervoor dat inwoners die ondersteuning nodig hebben dit gemakkelijk en dichtbij vinden. We sluiten aan bij de leefwereld van inwoners om bij hun situatie passende ondersteuning te kunnen bieden. Integraal beleid en een goed op elkaar afgestemde uitvoering zijn hiervoor essentieel. Het gaat dan niet alleen om de wettelijke taken binnen het sociaal domein, maar ook om de samenhang met bijvoorbeeld sport, cultuur, onderwijs, omgeving en economie.

We ontwikkelen een integraal beleidskader met vier centrale thema's. Dit werken we in de komende jaren uit om de voorwaarden te scheppen voor een integrale uitvoering:

1. Voor en met elkaar

Dit thema richt zich op ondersteuning van de sociale betrokkenheid van de dorpsgemeenschappen, op zo goed en lang mogelijk thuis kunnen wonen van kwetsbare inwoners, en op mantelzorgondersteuning.

2. Iedereen kan meedoen

Dit thema richt zich onder andere op armoede- en schuldenproblematiek en op het verlichten van eenzaamheid.

3. De kracht van preventie

Dit thema richt zich op het bevorderen van een gezonde leefstijl en op een sterke basis voor jeugd.

4. Passende ondersteuning en zorg

Dit thema richt zich op de ontwikkeling van passende hulp voor inwoners, de ontwikkeling van de Integrale Toegang en samenwerking met onze partners.

Programma 3: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2025
THEMA 1 Voor en met elkaar	DOEL 1.1 Ondersteunen lang thuis wonen	1.1.1 - Opstellen woonzorgvisie
THEMA 2 Iedereen kan meedoen	DOEL 2.1 Armoedebestrijding	2.1.1 - Uitvoeren Plan armoedebestrijding 2.1.2 - Voorbereiden realisatie inwonerspas
	DOEL 2.2 Aanpak laaggeletterdheid	2.2.1 - Uitvoeren Plan Laaggeletterdheid
	DOEL 2.3 Schuldenproblematiek aanpakken	2.3.1 - Uitvoeren Beleidsplan schuldhulpverlening
	DOEL 2.4 Verlichten van eenzaamheid	2.4.1 - Voortzetten van preventieve huisbezoeken inclusief extra aandacht voor valpreventie
	DOEL 2.5 Stimuleren van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt	2.5.1 - Uitvoering van nieuwe wetgeving participatie 2.5.2 - Meer maatwerk toepassen
	DOEL 2.6 Toepassen menselijke maat	2.6.1 - Beleid toeslagenaffaire evalueren 2.6.2 - Uitvoeren doorbraakmethode
THEMA 3 Preventie	DOEL 3.1 Bevorderen gezonde leefstijl	3.1.1 - Uitvoeren Sportakkoord (2022 – 2026)
	DOEL 3.2 Jeugdhulp; een sterke basis voor de jeugd	3.2.1 - Inzet gezinscoaches 'light' verbreden 3.2.2 - Voeren van maatschappelijk debat van speciaal naar normaal
		3.2.3 - Samenredzaamheid bevorderen
THEMA 4 Passende zorg en ondersteuning	DOEL 4.1 Mantelzorg ondersteunen	4.1.1 - Structureel voortzetten respijthuis 4.1.2 - Buddy's voor mensen met dementie 4.1.3 - Dementievriendelijke gemeente worden 4.1.4 - Beschermd wonen van Zaanstad naar Wormerland
	DOEL 4.2 Jeugdhulp	4.2.1 - Inzetten op veranderopgaven Hervormingsagenda jeugd 4.2.2 - Versoepelen van de overgang van jeugdwet naar WMO en de participatiewet 4.2.3 - Gunnen/implementeren een nieuw contract jeugdteam
THEMA 5 Verbeteren dienstverlening Sociaal Domein	DOEL 5.1 Integraal werken binnen de beleidsdomeinen	5.1.1 - Aan de slag met de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2025/2026

HEBBEN WE DE GEPLANDE DOELEN UIT DE BEGROTING 2025 GEREALISEERD?

P3 THEMA 1: Voor en met elkaar

Veel inwoners voelen zich met elkaar verbonden en zien naar elkaar om. Dit noemen we ook wel sociale betrokkenheid. Deze betrokkenheid en het behouden ervan of zelfs het vergroten, is belangrijk. Als mensen elkaar kennen en zich met elkaar verbonden voelen, is de kans groter dat zij rekening willen houden met en zich willen inzetten voor elkaar. Met een goede sociale betrokkenheid snijdt het mes aan twee kanten. Je verbonden voelen met je naasten draagt bij aan mentale gezondheid. Bij een groep horen en sociale contacten hebben, vinden veel mensen fijn. En het kan eenzaamheid tegengaan. Daarnaast kan verbondenheid een laagdrempelig vangnet vormen met oog voor elkaar.

De drie speerpunten zijn:

- Het ondersteunen van de onderlinge sociale betrokkenheid
- Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen
- Versterken mantelzorgondersteuning

Ons doel

P3 DOEL 1.1: Ondersteunen lang thuis wonen

De gemeente ondersteunt inwoners in het faciliteren om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Dit is het hoofddoel van de Wet maatschappelijke ondersteuning van 2015. De gemeente doet dit op twee manieren. 1. via de maatwerkvoorzieningen waarvoor een indicatie nodig is (dagbesteding, begeleiding, hulp bij het huishouden, hulpmiddelen, woningaanpassingen, trapliften, aanvullend openbaar vervoer, enzovoorts). 2. Via voorliggende voorzieningen (mantelzorgondersteuning, inzet vrijwilligers, tafeltje dekje, Belbus, enzovoorts). Deze voorliggende voorzieningen worden meestal door de welzijnsorganisaties georganiseerd.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P3 1.1.1 Opstellen woonzorgvisie

De woonzorgvisie dient, conform opdracht rijksoverheid, eind 2025 vastgesteld te zijn als onderdeel van een veel bredere woonvisie.

In 2024 is de problematiek en de omvang hiervan in beeld gebracht. Aan de hand daarvan wordt een plan van aanpak opgesteld. Daarnaast wordt gestart met woonzorgvisie als onderdeel van de brede woonvisie in 2025.

Resultaat 2025

Het Woonzorgprogramma is door de raad aangehouden.

Kwaliteit

Tijd

P3 THEMA 2: Iedereen kan meedoen

Mee kunnen doen heeft te maken met thema 1: 'Voor en met elkaar'. Het vraagt om verbindingen tussen inwoners onder elkaar en tussen (maatschappelijke) organisaties en inwoners waarbij men respect heeft voor elkaar, naar elkaar omkijkt en voor elkaar zorgt. We gaan uit van inwoners die er zelf voor kunnen zorgen dat ze meedoen. Maar we weten dat er soms (tijdelijk) grenzen zitten aan de zelfredzaamheid. We weten ook dat niet alle problemen te voorkomen of op te lossen zijn en dat er mensen zijn die te maken hebben met een beperking. Ook zijn er mensen die niet volledig zichzelf kunnen zijn omdat anderen ze dan niet accepteren. Daarom zetten wij ons in voor inwoners die, op sommige gebieden, niet of niet volledig mee kunnen doen.

Het kan bijvoorbeeld gaan om bemiddeling naar passend werk, het (beter) leren lezen en schrijven, een openbare ruimte geschikt maken voor rolstoelen of een bijdrage leveren aan de acceptatie van diversiteit in seksualiteit en gender.

De twee speerpunten zijn:

- Het ondersteunen van inwoners die (tijdelijk) financieel niet zelfredzaam zijn en/of schulden hebben.
- Effectieve aanpak van eenzaamheid.

Ons doel

P3 DOEL 2.1 Armoedebestrijding

De hoge inflatie is over de afgelopen periode wel gedaald maar het aantal mensen (en kinderen) die in armoede verkeren stijgt nog steeds. De belangrijkste oorzaken zijn nog steeds de hoge energieprijzen en de stijging van de kosten van levensmiddelen. Dit raakt de mensen met een laag inkomen extra hard. Bovendien wonen mensen met lagere inkomens vaker in slechter geïsoleerde huurwoningen: dat betekent meer stoken om het warm te houden.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P3 2.1.1 Uitvoeren Plan armoedebestrijding

Er wordt uitvoering gegeven aan het beleidsplan dat in 2024 is opgesteld. Dit beleidsplan richt zich op (werkende) inwoners met een laag besteedbaar inkomen die niet goed kunnen meedoen in de samenleving. De nieuwe aanpak focust zich op het voorkomen van armoede, ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen, een sterke basis voor de jeugd, betere integrale samenwerking en tot slot meer aandacht voor monitoring en tussentijdse evaluatie.

Resultaat 2025

Er wordt gewerkt aan de realisatie van een sociale kaart om de signalering en doorverwijzing binnen het maatschappelijk veld te verbeteren. Daarnaast hebben initiatiefnemers van een weggeefkast voor inwoners met een kleine portemonnee een financiële bijdrage ontvangen. Dankzij een gift van horecabedrijf VHC Jongens konden we bovendien, in samenwerking met de gezinscoaches, het Jeugdteam en de SMD, feestpakketten uitdelen aan minima.

Tegelijkertijd hebben we ook te maken gehad met tegenslag. De voorgenomen aansluiting bij de Zaanse Pas kon geen doorgang vinden door het faillissement van Groupcard. Dit heeft geleid tot onderuitputting van middelen, waardoor ambtelijk een alternatief plan is opgesteld. Een belangrijk aandachtspunt blijft het beter onder de aandacht brengen van onze gemeentelijke regelingen. Door schaamte en wantrouwen bereiken we nog niet alle inwoners die er recht op hebben. Dit vraagt de komende periode extra inzet.

Kwaliteit

Tijd

P3 2.1.2 Voorbereiden realisatie inwonerspas

In 2024 is het ambitieniveau voor een inwonerspas bepaald voor Wormerland. In 2025 gaan we aan de slag met het besluit over de inwonerspas en kijken we wat er nodig is om hier uitvoering aan te geven. Bij keuze voor uitvoering vraagt dit vooral voorbereidende werkzaamheden, zoals inkoop en/of afspraken met uitvoerende partijen, het aanpassen van beleidsregels, het opstellen van een communicatieplan voor inwoners en organisaties en het in kaart brengen van interne processen die gewijzigd moeten worden.

Resultaat 2025

De gemeenteraad heeft op 11 april 2025 besloten aan te sluiten bij de ZaansePas per 2027. Echter, door het faillissement van de leverancier van de ZaansePas, Groupcard, zijn de (geplande) voorbereidingen gestopt. Wij hebben naar aanleiding hiervan de gevolgen in kaart gebracht en onderzocht welke alternatieve scenario's mogelijk zijn. Daarbij is ook gekeken naar de financiële consequenties en de inzet van het reeds gereserveerde budget.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P3 DOEL 2.2: Aanpak laaggeletterdheid

Ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders hebben moeite met lezen, rekenen en het gebruiken van een computer of smartphone. In het dagelijks leven moeten mensen vaak lezen, schrijven, rekenen of omgaan met de computer. Een gebrek aan basisvaardigheden kan grote nadelen hebben. Met de arbeidsmarktregio is in 2020 een regionaal plan Aanpak Laaggeletterdheid opgesteld. Wij maken samen met het onderwijs en de bibliotheek, een lokale vertaling van dit plan waarin taalstimulering op het werk en binnen het gezin centraal staat. Ook het herkennen van laaggeletterdheid door hulp- en dienstverleners krijgt aandacht.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P3 2.2.1 Uitvoeren Plan Laaggeletterdheid

We geven uitvoering aan de regionale aanpak die in 2024 is geactualiseerd. Er wordt ingezet op drie thema's: taal & werk, taal & het gezin en taal bij de NT1-doelgroep. Dat zijn volwassen mensen die niet anderstalig zijn opgevoed. Dus inwoners die hier zijn geboren met Nederlands als moedertaal. Naast deze regionale aanpak gaat de gemeente Wormerland zich inzetten om de eigen communicatiematerialen laagdrempeliger te maken.

Resultaat 2025

Er is ingezet op het winnen van leesplezier door mensen op creatieve manieren in aanraking te laten komen met boeken en de bibliotheek in de Omslag. SCWO heeft extra middelen gekregen om activiteiten hiervoor te organiseren. Zo heeft de kindervoorstelling *Klap van de Molen* plaatsgevonden voor kinderen van 6 tot 10 jaar. Deze voorstelling is gebaseerd op het gelijknamige boek van Hans Kuyper. Daarnaast zijn er 50 exemplaren van het boek aangeschaft voor de kinderen om te lezen, in samenwerking met scholen. Een ander voorbeeld is *Rouwen & Vieren* in bibliotheek De Omslag, waar inwoners met teksten, spreken en gedichten in gesprek gingen over verlies en rouw.

Daarnaast zijn een aantal standaardbrieven van WMO en W&I herschreven naar B1-niveau. Deze brieven moeten nog worden opgenomen in het systeem van de consulenten, zodat ze ook daadwerkelijk gebruikt kunnen worden bij verzending aan inwoners. Ook ligt er een 1e conceptversie van een laaggeletterd-vriendelijke sociale kaart van Wormerland. Hiermee kunnen ook laaggeletterden het maatschappelijke aanbod makkelijker vinden. We hopen deze dit jaar te kunnen drukken en verspreiden.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P3 DOEL 2.3: Schuldenproblematiek aanpakken

We willen dat inwoners die onder de armoedegrens leven en/of schulden hebben weer grip krijgen op hun situatie, volwaardig kunnen meedoen aan de samenleving en uiteindelijk (weer) zelfredzaam worden. We werken aan het voorkomen van schulden en armoede onder inwoners, met speciale aandacht voor jongeren.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P3 2.3.1 Uitvoeren Beleidsplan schuldhulpverlening

Het beleidsplan voor schuldhulpverlening is in 2024 vastgesteld conform de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). In dit plan zijn diverse acties opgenomen die uitgevoerd zullen worden.

Resultaat 2025

Wij blijven investeren in goede en brede samenwerkingen met maatschappelijke partners en het bieden van laagdrempelige ondersteuning voor inwoners met (dreigende) schulden. Hiervoor zijn er al verschillende acties uit het beleidsplan uitgevoerd. De volgende acties zijn in 2025 gerealiseerd:

- Het registratieproces geoptimaliseerd en operationeel. Dit gaat ervoor zorgen dat we in 2026 beter kunnen monitoren.
- Bieden van extra ondersteuning aan ondernemers met (dreigende) schulden via Over Rood. Over Rood begeleidt en ondersteunt ondernemers met schulden en achterstanden, door hen te koppelen aan een vrijwilliger. De vrijwilligers bij Over Rood zijn (ex-)ondernemer en helpen met het creëren van overzicht in de financiële administratie en de stappen die nodig zijn om rust in de financiële situatie te krijgen.
- Evaluatie intake- en triageproces.
- Samenwerkingsafspraken thuisadministratie.
- Aansluiting bij het Landelijk Schuldenknooppunt.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P3 DOEL 2.4: Verlichten van eenzaamheid

Eenzaamheid overkomt jong en oud. Eenzaamheid komt in lichte of sterke mate voor. Je kunt je af en toe eenzaam voelen of voor lange tijd. Hoe eenzaamheid voelt en wat het met je doet, is voor iedereen anders. Een veelgebruikte definitie van eenzaamheid is: "het subjectief (persoonlijk) ervaren van een onplezierig of ontoelaatbaar gemis aan (kwaliteit van) bepaalde sociale relaties". Het kan dus gaan om het aantal contacten en/of de kwaliteit van de contacten. Bestrijding van eenzaamheid ligt op twee domeinen: volksgezondheid en welzijn. De eerste is belegd bij GGD ZaWa en de tweede is belegd bij Welzijn Wonen Plus.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P3 2.4.1 Voortzetten van preventieve huisbezoeken inclusief extra aandacht voor valpreventie

De preventieve huisbezoeken worden uitgevoerd door vrijwilligers. Dit wordt gecoördineerd door WelzijnWonenPlus. Iedereen die 75 jaar oud is, wordt om de vijf jaar bezocht. De bedoeling hiervan is dat de gemeente zo contact houdt met een doelgroep die mogelijk hulp kan gebruiken. Tijdens deze huisbezoeken wordt aandacht gegeven aan valpreventie. Indien nodig wordt doorverwezen naar bestaande hulpverlening.

Resultaat 2025

Dit jaar zijn er opnieuw preventieve huisbezoeken afgelegd door een vast team van vrijwilligers. Zij gaan met de inwoners in gesprek over wonen, woonomgeving, mobiliteit en vervoer, gezondheid, sociale contacten, zelfredzaamheid en mantelzorg. Bij specifieke vragen wordt er doorverwezen naar de consulent. In 2025 zijn 238 mensen aangeschreven en hebben 73 inwoners een bezoek gekregen. De andere aangeschreven personen hadden geen interesse in een bezoek. Tijdens de bezoeken is er ook aandacht gegeven aan valpreventie. De vragen "Bent u afgelopen tijd gevallen" en "Bent u bang om te vallen" zijn tijdens het bezoek gesteld en de flyer met informatie over valpreventie is aan de mensen gegeven.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P3 DOEL 2.5: Stimuleren van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Het stimuleren van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt doen we met ondersteunende maatregelen die als doel hebben mensen actief en naar vermogen te laten participeren in de arbeidsmarkt.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P3 2.5.1 Uitvoering van nieuwe wetgeving participatie

Het doel is om in 2025 de groep mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt blijvend efficiënt en effectief te ondersteunen. Dat doen we door de mogelijkheden vanuit de SROI en het vergroten van het re-integratie aanbod. Hierdoor wordt meer maatwerk mogelijk. Dit is ook gewenst gezien de nieuwe Participatiewet in Balans (verwachting vaststelling in 2025) waarin een van de belangrijke speerpunten is om de ondersteuning bij participatie passend te maken.

Resultaat 2025

In maart 2025 is de nieuwe re-integratieverordening in werking getreden. Deze verordening is gericht op de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te verbeteren.

In 2025 hebben wij de verordening toegepast in de uitvoering en de nieuwe instrumenten ingezet bij de begeleiding van inwoners richting werk of participatie. De toepassing heeft geleid tot een gerichtere en effectievere inzet van re-integratiemiddelen. Instrumenten zoals jobcoaching, ontwikkel- en scholingstrajecten, proefplaatsingen en diverse subsidiemiddelen (waaronder loonkostensubsidie en participatievoorzieningen) zijn doelbewuster ingezet. Hierdoor konden inwoners met een arbeidsbeperking beter worden ondersteund in hun route naar werk.

Kwaliteit

Tijd

P3 2.5.2 Meer maatwerk toepassen

We gaan meer aansluiten bij wat mensen (aan)kunnen, bij hun doenvermogen. De nadruk ligt op de intrinsieke motivatie in plaats van vanuit wet- of regelgeving. Daarnaast moet het uiteindelijke resultaat realistisch en uitvoerbaar zijn voor de professional. De nieuwe wet zal onze handelingsvrijheid hierin vergroten. Het gaat ook om bejegening en goede dienstverlening, het herkennen en toepassen van ruimte wanneer de situatie daarom vraagt. En dat we oog en aandacht hebben voor de moeilijke situaties waarin mensen zich kunnen bevinden.

Resultaat 2025

De re-integratieverordening die sinds maart 2025 in werking is getreden, is opgesteld met als doel beter aan te sluiten bij de behoeften van de inwoner. In de nieuwe werkwijze ligt de nadruk niet langer op de inspanningsverplichting, maar op de individuele ondersteuningsbehoefte.

Daarnaast vraagt de verordening van professionals om breder te kijken dan alleen werk en inkomen. Er wordt nadrukkelijk gekeken naar verschillende leefgebieden, zodat belemmeringen die participatie in de weg staan beter kunnen worden gesignaleerd en aangepakt.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P3 DOEL 2.6: Toepassen menselijke maat

Het gaat met name om het bewustzijn te vergroten bij zowel diegenen die de regelgeving uitvoeren als bij diegenen die het beleid opstellen. De aanbevelingen uit het rekenkamercommissierapport 'Voor de inwoners' nemen we hierin mee. Daarnaast worden organisatiebreed ambassadeurs getraind in het toepassen van de doorbraakmethode door instituut publieke waarden.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P3 2.6.1 Beleid toeslagenaffaire evalueren

De hersteloperatie van de toeslagenaffaire vraagt om maatwerk. Het gaat hierbij om het mogelijk maken van een nieuwe start. In 2024 zijn beleidsregels opgesteld omdat er behoefte was aan meer kaders. Dit in afwachting van de richtlijnen van uit het Rijk. In 2025 gaan we na of deze kaders voldoende zijn of dat er aanpassingen nodig zijn. Daarnaast blijven we een persoonlijke en flexibele benadering hanteren.

Resultaat 2025

De evaluatie van de beleidsregels heeft plaatsgevonden. Er zijn enkele aanpassingen gedaan. Deze zijn in het voorjaar 2026 vastgesteld door het college. De raad is hierover geïnformeerd middels een raadsbericht.

Tegelijkertijd heeft het college in augustus 2025 kennisgenomen van het voorgenomen Rekenkameronderzoek over bestaanszekerheid. Een breed onderzoek met ook specifieke aandacht voor de nazorgtaak van de gemeente voor inwoners van Wormerland die zijn getroffen door de toeslagenaffaire. Het onderzoek start in 2026.

Kwaliteit

Tijd

P3 2.6.2 Uitvoeren doorbraakmethode

Naast het herstel van de toeslagenaffaire gaat het ook om een meer preventieve aanpak. Dit gebeurt door het implementeren van de doorbraakmethode in onze reguliere werkzaamheden. De doorbraakmethode is gericht op een plan van aanpak waarbij gekeken wordt naar de mogelijkheden in plaats van de onmogelijkheden. Hierbij worden de financiële en juridische aspecten meegenomen.

Resultaat 2025

Binnen de organisatie is de doorbraakmethode voldoende bekend, ook bij de professionals die ermee werken. In de praktijk blijkt echter dat de methode niet overal op dezelfde manier wordt toegepast.

Er is nog winst te behalen in het eenduidig hanteren van de doorbraakmethode, zodat deze overal consistent en effectief wordt ingezet.

Hoewel er met diverse nieuwe regelingen maatwerk en "doorbraak" vaak wordt benoemd als belangrijk speerpunt, blijft de doorbraakmethode een uitdaging om als vaste werkwijze te worden toegepast.

Kwaliteit

Tijd

P3 THEMA 3: Preventie

Het is belangrijk dat we problemen zoveel mogelijk voorkomen. Of dat ze zo klein mogelijk blijven en/of in een vroeg stadium worden gesignaleerd. Dit is goed voor de inwoner(s) waar het om gaat. Maar ook voor de samenleving. Volgens een rapport van de VNG zitten hier drie gedachten achter:

- Preventie is efficiënter en goedkoper dan achteraf problemen oplossen.
- In een inclusieve samenleving kunnen alle inwoners meedoen. Preventief werken helpt daarbij.
- De maatschappij kan er last van hebben als iemand zich niet volgens de geldende normen gedraagt.

De gemeente werkt onder meer samen met inwoners, vrijwilligers, het onderwijs en professionele hulpverleners aan preventie.

De twee speerpunten zijn:

- Het bevorderen van een gezonde leefstijl.
- Een sterke basis voor de jeugd.

Ons doel

P3 DOEL 3.1: Bevorderen gezonde leefstijl

Bij een gezonde leefstijl denken wij aan gezond eten, goed voor jezelf zorgen, voldoende bewegen, sociale contacten en een zinvolle besteding van je dag hebben. Met een gezonde leefstijl kun je de gezondheid beïnvloeden. Daarbij is gezondheid meer dan 'niet ziek zijn'. Gezondheid gaat ook over veerkracht, meedoen in de maatschappij, zingeving van het leven en over de omgeving waarin je leeft. Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor hoe ze leven. Maar ook de maatschappij heeft belang bij mensen met een gezonde leefstijl. Zo vergroot een gezonde leefstijl het mee kunnen doen in de maatschappij. En het verlaagt de maatschappelijke kosten (bijvoorbeeld zorgkosten en uitkeringen).

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P3 3.1.1 Uitvoeren Sportakkoord (2022–2026)

Het lokale Sportakkoord II zorgt voor duurzame samenhang tussen organisaties en geeft impuls aan samenwerking en nieuwe activiteiten voor sport en bewegen. Ook heeft het Sportakkoord II aandacht voor maatschappelijke ontwikkelingen, zoals vergrijzing, ledenbehoud, inclusie en diversiteit. Samen met Team Sportservice als aanjager voeren wij met betrokken maatschappelijke organisaties de acties van het lokale Sportakkoord II uit. Daarbij wordt ook de relatie gelegd met de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord, het Integraal Beleidskader Sociaal Domein en de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein.

Resultaat 2025

De buurtsportcoach (BSC) heeft goede contacten met alle sportverenigingen. Dit helpt bij toegang tot informatie en een soepele onderlinge samenwerking. Er is daarnaast in september 2025, in samenwerking met de gemeenten Landsmeer, Oostzaan en Wormerland, de VSG (Vereniging Sport en Gemeenten) én de BSC een bijeenkomst 'Veilig Sportklimaat' georganiseerd voor alle sportverenigingen uit de gemeenten, waar ook aandacht is geweest voor Rookvrij. De bijeenkomst is goed bezocht en er waren mooie interacties en discussies tussen mensen van verschillende verenigingen (bv coaches onderling of juist vertrouwenspersonen). Ook heeft de contactpersoon bij de VSG nog diverse vragen ontvangen over het Veilig Sportklimaat over informatieverspreiding, trainingen en netwerken. Het geheel sluit aan bij de doelen met betrekking tot diversiteit en inclusie uit het 'Sportakkoord II' en de uitvoering van het 'Gezond en Actief Leven Akkoord'. Daarnaast zijn er subsidies verleend vanuit het Sportakkoord voor rolstoel Pickleball in De Spatter en de Sportweek (samenwerking tussen basisscholen en sportverenigingen).

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P3 DOEL 3.2: Jeugdhulp; een sterke basis voor de jeugd

Een sterke basis wil zeggen: een omgeving waarin kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Uiteraard met hun ouders. Maar er zijn allerlei medeopvoeders. Bijvoorbeeld, familie, burens, kinderopvangmedewerkers, leerkrachten, jongerenwerkers, en cultuur- en sportbegeleiders. Samen zorgen zij voor een sterke basis waar kinderen, jongeren en hun ouders gestimuleerd worden. En gesteund als het even wat moeilijker is. Het versterken van de sociale basis is opgenomen als opgave in de hervormingsagenda jeugd en een meerjarenplan wat niet alleen jeugd betreft maar het gehele sociaal domein bestrijkt.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P3 3.2.1 Inzet gezinscoaches 'light' verbreden

De gezinscoaches werken intensief met de gezinnen samen om patronen te doorbreken en nieuw perspectief te vinden. Dit bestrijkt alle levensgebieden. Met deze hulp worden uithuisplaatsingen en ondertoezichtstellingen voorkomen en kan specialistische hulp gericht worden ingezet.

- We onderzoeken de mogelijkheden om de werkwijze van gezinscoaches in een lichtere vorm voor een bredere groep gezinnen mogelijk te maken.
- Voor de doorontwikkeling systemisch werken binnen het sociaal domein worden maatwerktoepassingen, 'doen wat nodig is', door middel van een training door Instituut voor Publieke Waarden uitgerold in de organisatie.

Resultaat 2025

Er is navraag gedaan of er behoefte is aan gezinscoaches. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met de gezinscoaches van gemeente Wormerland, het Jeugdteam en de beleidsadviseurs Jeugd. Uit deze gesprekken blijkt dat er inderdaad behoefte is, maar dan gaat het vooral om langdurige hulp aan gezinnen die moeite hebben om met tegenslagen om te gaan. Op basis van deze conclusie en omdat het weinig gezinnen betreft in Wormerland, is er nu geen reden om gezinscoaching light apart te organiseren. De ontwikkelingen worden nauwlettend in de gaten gehouden. De raad is begin juli dit jaar hierover geïnformeerd middels een raadsbericht.

Kwaliteit**Tijd****P3 3.2.2 Voeren van maatschappelijk debat van speciaal naar normaal**

We voeren met onze jeugdpartners het maatschappelijk debat over normaliseren. We bespreken en hoe we kunnen normaliseren en het gewone leven kunnen versterken.

Resultaat 2025

Bij alle relevante overleggen waar jeugdpartners aan tafel zitten staat het onderwerp normaliseren op de agenda. Dit zal de komende jaren zo blijven want voor deze wezenlijke verandering zal een lange adem nodig zijn.

Kwaliteit**Tijd****P3 3.2.3 Samenredzaamheid bevorderen**

We verschuiven van focus en middelen naar ondersteunende relaties in het dagelijks leven. Voor een betere balans tussen uitgaven aan zorg en de preventieve ondersteuning in de directe leefomgeving gericht op de 'samenredzaamheid'. Een voorbeeld hiervan is de inzet van buurtgezinnen.

Resultaat 2025

In het jaar 2025 zijn er 7 koppelingen gemaakt tussen vraag- en steungezinnen. Er zijn meer koppelingen gemaakt dan de verwachte 3 tot 4 koppelingen.

Kwaliteit**Tijd****P3 THEMA 4: Passende zorg en ondersteuning**

Vrijwel alle inwoners hebben op een bepaald moment in hun leven behoefte aan ondersteuning. Zij weten dit meestal voor zichzelf en elkaar te organiseren door het in schakelen van hun eigen netwerk en/of professionele hulp- en zorgverleners. Inwoners die niet in staat zijn om dit te organiseren, worden geholpen bij het vinden en mogelijk ook bij het krijgen van een passende oplossing. Het ontvangen van passende ondersteuning klinkt simpel. Maar hier zit een hele wereld achter. Het is belangrijk om te bepalen hoe je denkt over en kijkt naar deze ondersteuning. Dit zorgt ervoor dat we allerlei verschillende processen inrichten volgens dezelfde doelen en uitgangspunten. Onderstaande punten zijn hierbij voor ons heel belangrijk. Ze gelden voor de gemeentelijke processen (bijvoorbeeld beleidsontwikkeling, dienstverlening en inkoop). Maar ook voor de werkzaamheden van onze partners waarmee wij een inkoop- of een subsidierelatie hebben.

De twee speerpunten zijn:

- Het bieden van passende ondersteuning volgens onze visie.
- Een soepele overgang van 18- naar 18+.

Ons doel

P3 DOEL 4.1: Mantelzorg ondersteunen

In de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 staat de ondersteuning van mantelzorgers als wettelijke taak genoemd.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P3 4.1.1 Structureel voortzetten van respijthuis

In 2024 hebben we ons preventief aanbod uitgebreid, met name voor mantelzorgers van mensen met dementie. In 2025 gaan we ervoor zorgen dat het respijthuis structureel wordt voortgezet. Voor de langere termijn zal dit meegenomen worden in de inkoop wmo 2026. Nu is nachtopvang niet mogelijk. Dat willen we in de inkoop wel meenemen.

Resultaat 2025

In juni 2025 zijn de aanbestedingsstukken gepubliceerd; respijtzorg in combinatie met dagopvang zijn in de aanbesteding meegenomen en de nieuwe contractperiode gaat 1 januari 2027 van start.

Kwaliteit

Tijd

P3 4.1.2 Buddy's voor mensen met dementie

In 2024 is gestart met een project om maatjes te werven voor mensen met dementie. Dit ter verlichting van de mantelzorger. In 2024 ging het om het opzetten van het project, het trainen en werven van vrijwilligers. In 2025 gaan we na hoe continuering van dit project of een vergelijkbare inzet mogelijk is met een lager budget. Dit op basis van de resultaten die we willen bereiken.

Resultaat 2025

In 2024 is er extra geïnvesteerd in het opzetten van het project en het werven en opleiden van vrijwilligers. Hierdoor zijn de kosten in 2025 lager dan verwacht en kon het project met minder budget worden voortgezet.

Kwaliteit

Tijd

P3 4.1.3 Dementievriendelijke gemeente worden

Dementievriendelijke gemeente is een keurmerk dat uitgegeven wordt door Alzheimer Nederland. De gemeente wil graag de stappen zetten die nodig zijn om dit keurmerk te realiseren. Hiervoor is in 2023 een dementiescan uitgevoerd. We gaan in 2025 verder met die stappen, zodat we een dementievriendelijke gemeente worden. Actiepunt is o.a. een training aan de BOA's, zoals die ook aan de consultants Wmo is gegeven. Daarnaast leggen we een gemeenschappelijk doel met onze relevante partners vast.

Resultaat 2025

Door steeds veranderende eisen vanuit Alzheimer Nederland is het traject om het keurmerk dementievriendelijke gemeente te behalen stil komen te liggen. Het college heeft besloten welke vervolgstappen er nu komen. De gemeente gaat in 2026 samen met de welzijnsorganisatie Welzijn Wonen Plus en de woningbouwvereniging Wormer Wonen in overleg om te onderzoeken hoe we door samen te werken een samenleving kunnen bereiken die dementievriendelijker is. Verder willen we de bewustwording en kennis op het gebied van dementie vergroten door een terugkerende communicatiecampagne neer te zetten.

Kwaliteit

Tijd

P3 4.1.4 Beschermd wonen van Zaanstad naar Wormerland

Opstellen van plan van aanpak om tussenliggende voorzieningen voor de doelgroep beschermd wonen (mensen met GGZ-problematiek) te realiseren. Dit doen we in samenwerking met Zaanstad. Daarnaast moet een convenant transitie beschermd wonen opgesteld en ondertekend worden. Het plan van aanpak is een voorwaarde voor dit convenant. Bovendien is het de bedoeling om te transformeren van wonen in een kleinschalige instelling (10 tot 12 mensen die intramuraal wonen) naar een zelfstandige woonsituatie: Van Beschermd wonen naar Beschermd Thuis.

Resultaat 2025

De vaststelling van wetgeving op het gebied van beschermd wonen is sinds 2024 bevroren door de rijksoverheid. Realisatie zal niet in 2025 of 2026 plaatsvinden. Wel zijn er gesprekken met Zaanstad over een convenant en uitvoeringsovereenkomsten.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P3 DOEL 4.2: Jeugdhulp

Jongeren en hun gezinnen kunnen op een bepaald moment in hun leven behoefte hebben aan ondersteuning. Zij weten dit meestal voor zichzelf en elkaar te organiseren door het in schakelen van hun eigen netwerk en/of professionele hulp- en zorgverleners. Wanneer het niet lukt om dit zelfstandig te organiseren, worden zij geholpen bij het vinden en mogelijk ook bij het krijgen van een passende oplossing. Samen met de jongere en het gezin wordt de hulpvraag in beeld gebracht. Er is een aanbod aan lokale, vrij toegankelijke voorzieningen. Wanneer dit niet toereikend is, is er specialistische jeugdhulp. De behoefte aan ondersteuning loopt soms door tot na het bereiken van 18-jarige leeftijd. Hier ondersteunen wij bij indien nodig op maat.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P3 4.2.1 Inzetten op veranderopgaven Hervormingsagenda jeugd

Op 14 juni 2023 is de hervormingsagenda jeugd (2023-2028) van het Rijk en de VNG vastgesteld. Hierin zijn tien verplichte veranderopgaven opgenomen die zowel voor jeugd, lokaal, regionaal en landelijk als het gehele sociaal domein bestrijken. Op basis van de vrije bestedingsruimte die we hebben wordt ingezet op deze veranderopgaven. De resultaten worden door de VNG gemeten en afgezet tegen de nulmeting die in 2024 is gemaakt. Onze resultaten zijn ook van invloed op het budget dat wij vanuit het rijk (gaan) ontvangen.

Resultaat 2025

De gemeente Wormerland heeft een groot aantal actielijnen in de hervormingsagenda beschreven. Hiervoor zijn al diverse inspanningen uitgevoerd. In 2025 is de sociale kaart rondom jeugd in kaart gebracht en zijn we met de jeugdpartners in gesprek over een bijeenkomst voor het versterken van de sociale basis rondom kinderen en gezinnen.

Er heeft een aanbesteding van het jeugdteam plaatsgevonden en in de opdrachtoomschrijving is extra nadruk gelegd op de werkwijze van het handvest stevige lokale teams zoals dat bedoeld is in de hervormingsagenda.

We zijn bezig met het schrijven van een plan op verbetering van de samenwerking van alle domeinen die bij een gezin betrokken (kunnen) zijn. Taakverdeling en samenwerking met andere organisaties / andere gemeenten staan hierin centraal. Dit sluit aan bij het domeinoverstijgend werken vanuit de hervormingsagenda.

Lokaal is er een dashboard ontwikkeld die in 2025 in gebruik is genomen. Dit dashboard zal samen met het regionale dashboard meer inzicht geven in prognoses en trends.

Kwaliteit**Tijd****P3 4.2.2 Versoepelen van de overgang van jeugdwet naar WMO en de participatiewet**

Als jongeren die jeugdhulp ontvangen 18 jaar worden, hebben zij soms hulp nodig op het gebied van wonen, financiën, scholing en werk. We gaan deze overgang beter ondersteunen en organiseren. Dit doen wij onder andere door de inzet van een kwaliteitsmedewerker jeugd.

Resultaat 2025

Inhoudelijk wordt er nauw samengewerkt tussen de afdeling WMO en het jeugdteam als een jongere na zijn 18e nog hulp nodig heeft. Daarnaast werken de kwaliteitsmedewerkers WMO en jeugd integraal samen om ook de processen goed op elkaar aan te laten sluiten.

Regionaal is er een project gestart, genaamd toekomstplan, waarin regiogemeenten streven naar uniformiteit in het werken met aanbieders met jongeren die 18 jaar worden. Dit maakt sturen op deze aanbieders meer mogelijk. Dit project wordt afgerond in 2026.

Kwaliteit**Tijd****P3 4.2.3 Gunnen/implementeren een nieuw contract jeugdteam**

In 2025 wordt het nieuwe contract met het Jeugdteam gegund. 2025 staat in het teken van de implementatie van het nieuwe contract zodat dit op 01-01-2026 in kan gaan en er een soepele overgang van het ene naar het andere contract is.

Resultaat 2025

De aanbesteding van het Jeugdteam heeft plaatsgevonden en is gegund aan Levvel. In december 2025 is het nieuwe contract getekend. Deze organisatie voert al sinds 2014 de taken van het Jeugdteam uit. Hierdoor wordt de implementatiefase overgeslagen en blijft de continuïteit geborgd.

Kwaliteit**Tijd**

P3 THEMA 5: Verbeteren dienstverlening Sociaal Domein

In 2023 is er een nieuw plan voor het sociaal domein vastgesteld. Dit gaat om het integraal beleidskader - Koers sociaal domein 2023-2026 'Samen voor elkaar'. In dit plan staan de aandachtspunten van de gemeente voor het sociaal domein beschreven en laten we zien hoe we dit domein vorm willen geven. De verbinding met de inwoners staat voorop en we bekijken vraagstukken steeds meer in samenhang. Veel heeft met elkaar te maken.

- We willen een betere dienstverlening leveren: digitaal en fysiek
- Onze inwoners, ondernemers en organisaties worden sneller geholpen en de systemen zijn daarin faciliterend

Ons doel

P3 DOEL 5.1: Integraal werken binnen de beleidsdomeinen

Integraal werken gaat om de afstemming en samenhang tussen verschillende elementen in de aanpak van vraagstukken. Dit betekent (domein overstijgend) samenwerken.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P3 5.1.1 Aan de slag met de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2025/2026

Op basis van de evaluatie in 2024 en landelijke ontwikkelingen is een nieuwe uitvoeringsagenda opgesteld voor 2025-2026. Hierin staat waar we de komende jaren mee aan de slag gaan vanuit het gedachtegoed van integraal werken, naast de reguliere werkzaamheden. Het gaat hierbij onder andere over de Doorbraakmethode en casuïstiek overleggen.

Resultaat 2025

Acties die nog niet opgepakt waren uit de uitvoeringsagenda 2023-2024 zijn grotendeels dit jaar opgepakt.

Daarnaast is in 2025 het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) vastgesteld. In het Woonzorgprogramma is het knelpunt huisartsentekort opgenomen. Samen met de afdeling ruimtelijke ordening worden de mogelijkheden onderzocht voor een nieuwe praktijklocatie. Ook is er aandacht besteed aan de toenemende vergrijzing. In 2025 is er een overleg "ouderen" gestart, om integraal (regionale) ontwikkelingen te delen en de samenwerkingen te versterken.

Kwaliteit

Tijd

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Rekening 2025	Afwijking budget 2025
Lasten				
140 Integrale aanpak sociaal domein	46.417	181.982	150.084	-31.898
150 Inkomensvoorziening	4.716.455	4.690.452	4.593.487	-96.965
152 Armoedebeleid	1.187.114	968.484	854.300	-114.184
155 Sociale werkvoorziening	134.662	120.361	110.832	-9.529
157 Participatiebudget	734.383	1.089.465	1.036.436	-53.029
163 Volksgezondheid	1.050.365	1.119.861	1.113.892	-5.969
164 Wet maatschappelijke ondersteuning	5.627.355	6.062.008	6.083.922	21.914
170 Oekraïne crisis	1.867.134	4.093.307	2.947.355	-1.145.952
181 Jeugd specialistisch (niet vrij toegankelijke hulp)	4.682.887	5.311.766	4.971.879	-339.887
182 Jeugdhulp Lokaal (vrij toegankelijke hulp)	1.604.723	1.497.299	1.527.881	30.582
183 Zorg en veiligheid	208.144	239.418	247.387	7.969
285 Kwijtschelding gemeentebelastingen	2.333	1.116	2.832	1.716
Totaal Lasten	21.861.971	25.375.519	23.640.287	-1.735.232
Baten				
150 Inkomensvoorziening	3.858.800	4.345.326	4.279.560	-65.766
152 Armoedebeleid	8.289	73.498	65.530	-7.968
157 Participatiebudget	457.898	652.920	629.801	-23.119
163 Volksgezondheid	279.937	279.937	257.327	-22.610
164 Wet maatschappelijke ondersteuning	347.964	140.808	160.736	19.928
170 Oekraïne crisis	3.226.168	4.093.307	3.462.452	-630.855
Totaal Baten	8.179.055	9.585.796	8.855.406	-730.390
Resultaat baten minus lasten	-13.682.916	-15.789.723	-14.784.881	1.004.842

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de (geactualiseerde) begroting 2025.

Verschillenanalyse product 140 Integrale aanpak sociaal domein

Product 140 Integrale aanpak sociaal domein		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€31.898	Lasten (voordeel)	Dit voordeel is voornamelijk ontstaan door het niet-bestede budget voor systeemleren (€45.555) en door een overschrijding (€13.657) op het budget 'Robuust rechtsbeschermingssysteem' door urenuitbreiding van sociale raadslieden.

Verschillenanalyse product 150 Inkomensvoorziening

Product 150 Inkomensvoorziening		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€96.965	Lasten (voordeel)	De grootste twee posten, die zorgen voor een voordeel op inkomensvoorziening betreffen een lagere besteding aan uitkeringen (€70.000) ten opzichte van de uitgekeerde Rijkssubsidie Gebundelde Uitkering inkomensvoorzieningen aan gemeenten (BUIG) en door een positieve bijstelling van de dubieuze debiteurenstand bij de Algemene Bijstandswet (ABW) en bij de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) ten opzichte van begroot (€85.000). Daarnaast constateren we hogere kosten door hogere uitgaven aan loonkostensubsidie (€30.000) ten opzichte van de uitgekeerde Rijkssubsidie Gebundelde Uitkering inkomensvoorzieningen aan gemeenten (BUIG) en nog terug te betalen teruggevorderde middelen van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers Bedrijfskapitaal (TOZO KP) aan het Rijk (€40.000).
€65.766	Baten (nadeel)	Belangrijkste reden voor de overschrijding is dat we minder ontvangsten op de uitkeringen hebben dan vooraf ingeschat.

Verschillenanalyse product 152 Armoedebeleid

Product 152 Armoedebeleid		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€114.184	Lasten (voordeel)	Op schuldhelpverlening zien we een lagere uitnutting op de inzet van de kredietbank en preventie en vroegsignalering (gezaamenlijk €30.000). Bij de bijzondere bijstand constateren we een hogere uitgaven op de bijzondere en incidentele bijstand (€20.000). Daartegenover staat een lagere uitgaven op de collectieve zorgverzekering minima, het nog niet inzetten van de middelen alleenverdienersproblematiek en een kleinere mutatie op de dubieuze debiteuren dan verwacht (gezaamenlijk €60.000). Bij de minimaregelingen zijn de uitgaven lager op onder andere het computerproject kinderen, maatwerkbudget en middelen van het hulpverleningsfonds (gezaamenlijk €30.000).

Verschillenanalyse product 157 Participatiebudget

Product 157 Participatiebudget		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€53.029	Lasten (voordeel)	Deze ontwikkeling heeft te maken met de afrekeningsmethode bij specifieke uitkeringen. Bij kindertoeslagaffaire zijn gemaakte kosten hoger dan vooraf ingeschat (bij deze regeling krijgen we achteraf alle kosten vergoed) en bij inburgering zijn de gemaakte kosten lager dan de verkregen voorschotten.

Verschillenanalyse product 164 Wet maatschappelijke ondersteuning

Product 164 Wet maatschappelijke ondersteuning		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€21.914	Lasten (nadeel)	We constateren een toename van de groei van vraag naar huishoudelijke ondersteuning (20K)
€19.928	Baten (nadeel)	We zien een toename bij de inkomsten eigen bijdrage door een toename van het aantal cliënten (20K).

Verschillenanalyse product 170 Oekraïne crisis

Product 170 Oekraïne crisis		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€515.097	Lasten/Baten (voordeel)	Het voordeel betreft het verschil tussen het te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag in 2025 ten opzichte van de daadwerkelijke opvangkosten van ontheemden Oekraïners. Het verschil hoeven we niet terug te betalen en nemen we in de reserve Opvang Ontheemden.

Verschillenanalyse product 181 Jeugd specialistisch (niet vrij toegankelijke hulp)

Product 181 Jeugd specialistisch (niet vrij toegankelijke hulp)		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€339.887	Lasten (voordeel)	We realiseren lagere kosten vanuit afwikkeling oudere jaren bij jeugdhulp met verblijf regionaal (circa €200.000). Het restant wordt veroorzaakt door een afvlakking van de bij het Najaarsbericht 2025 verwachte kostenstijging (ambulant en verblijf regionaal), waardoor we lager uitkomen. Een verdere duiding van de ontwikkeling inzet jeugdzorg komt terug in de klankbordgroep (mei/juni 2026) aan de hand van uitgebreide cijferanalyse.

Verschillenanalyse product 182 Jeugdhulp Lokaal (vrij toegankelijke hulp)

Product 182 Jeugdhulp Lokaal (vrij toegankelijke hulp)		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€30.582	Lasten (nadeel)	We hebben niet begrote kosten gemaakt vanuit afwikkeling voorgaande jaren en consultatie jeugdbescherming (gezaamenlijk €20.000). Daarnaast was er een kostenstijging van het contract van hoofdaannemer Levvel, die nog niet in de begroting was verwerkt (€10.000).

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025 incl. wijz.	Rekening 2025
Bestemmingsreserve Opvang Ontheemden	1.359.003	1.359.003	1.874.100
Bestemmingsreserve Asielzoekers	-	57.272	57.272
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	-	-	525.066
Bestemmingsreserve Innovatie Sociaal Domein (onderdeel van Reserve Sociaal Domein)	35.130	-	20.002
Bestemmingsreserve Armoedebestrijding	356.105	312.205	335.912
Totaal reserves	1.750.239	1.728.481	2.812.352

Toelichting reserves

Bestemmingsreserve Opvang Ontheemden

Conform besluit Najaarsbericht 2024 worden rijksbijdragen die de kosten voor opvang ontheemden overstijgen toegevoegd aan de reserve Opvang Ontheemden (2025: +515.097). Het overschot heeft hierdoor geen effect op het rekeningresultaat.

Bestemmingsreserve Asielzoekers

Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken. Gemeenten ontvangen hiervoor middelen vanuit het gemeentefonds. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat van 2024 heeft de raad hiervoor de Bestemmingsreserve 'Asielzoekers' ingesteld (raad sept 2025). De ontvangen rijks gelden vanuit de decembercirculaire 2024 voor deze Spreidingswet zijn toegevoegd aan de reserve (€28.636). In de septembercirculaire 2025 ontvingen we nogmaals eenzelfde bedrag (€28.636). Ook deze is toegevoegd aan deze reserve 'Asielzoekers' (Besluit Najaarsbericht 2025, dec 2025).

Reserve Sociaal Domein

Conform het besluit bij de Jaarrekening 2019 wordt het saldo tussen begrote en werkelijke kosten van het Sociaal domein vereffend in de reserve Sociaal domein. Hierdoor loopt de gemeente minder risico als de uitgaven op het Sociaal Domein hoger uitvallen dan begroot.

Per eind 2024 was deze reserve leeg. De raad heeft op 23 september 2025 (bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024) €532.860 toegevoegd aan de reserve Sociaal domein. In 2025 is deze €532.860 weer uit de reserve gehaald ter gedeeltelijke dekking van het tekort in 2025 op het Sociaal domein (besluit Najaarsbericht 2025, raad dec 2025). Na het Najaarsbericht 2025 was de reserve dan ook leeg. Echter bij de jaarafsluiting 2025 wordt het saldo van het volledige Programma 3 'Sociaal domein' conform bestaand beleid vereffend de reserve Sociaal domein en is er weer €525.066 toegevoegd.

Deze toevoeging is niet gelijk aan het volledige saldo van Programma 3 'Sociaal domein' omdat dit programma met meerdere reserves vereffend wordt. Na aftrek van de mutaties in overige reserves wordt het restant vereffend met de reserve Sociaal domein. Hieronder volgt een overzicht welke reserves een rol spelen in het programma 3 'Sociaal domein'.

Mutaties in reserves Programma 3	Toevoeging/onttrekking in 2025
Toevoeging aan de Reserve Sociaal domein	+525.066
Toevoeging aan de Reserve Ontheemden	+515.097
Onttrekking aan de reserve Armoedebestrijding	-20.193
Onttrekking aan de reserve Innovatie sociaal domein (hervormingsagenda)	-15.128
Saldo overschot 2025 op Programma 3 Sociaal domein	1.004.842

Reserve Innovatie Sociaal Domein

Deze (sub)reserve maakt deel uit van de reserve Sociaal Domein. De raad heeft in de begrotingsraad in november 2023 (1e begrotingswijziging 2024) deze reserve ingezet ten behoeve van de Hervormingsagenda jeugd. In 2025 zijn hiervoor €15.128 aan kosten gemaakt, grotendeels t.b.v. 'Buurtgezinnen'.

Reserve Armoedebestrijding

In de decemberraad 2022 is deze reserve ingesteld onder de naam reserve 'Inflatiearmoede'. In het Najaarsbericht 2025 (raad dec 2025) is deze reserve hernoemd naar Reserve 'Armoedebestrijding'. In 2025 zijn de gemaakte kosten voor onder andere het Menstruatiearmoede uitgiftepunt, Voedselbank en de Kledingbank onttrokken uit de reserve (conform het armoedebelidsplan).

Kengetallen

Dit zijn de verplichte indicatoren vanuit de BBV.

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar (Bron: LISA)	524,1	437	n.b.*
% Jongeren met een delict voor rechter in de leeftijd 12-21 jaar (Bron: Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel)***	n.b.*	1%	n.b.*
% Kinderen in uitkeringsgezin tot 18 jaar (Bron: Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel)***	6%	6%	n.b.*
% netto arbeidsparticipatie van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking (Bron: CBS)	74,1%	75%	74,2%
% werkeloze jongeren in de leeftijd 16-22 jaar (Bron: Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel)***	n.b.	1%	n.b.
Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners (Bron: CBS)	160	200	160
Aantal lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar (Bron: CBS)	0,0	80	19,5
% jongeren met jeugdhulp van alle jongeren tot 18 jaar (Bron: CBS)	11,9%	13%	10,8**
% jongeren met jeugdbescherming van alle jongeren tot 18 jaar (Bron: CBS)	0,5%	0,7%	0,5%**
% jongeren met jeugdreclassering van alle jongeren in de leeftijd van 12-23 jaar (Bron: CBS)	n.b.*	n.b.*	n.b.*
Aantal cliënten met maatwerkarrangement WMO per 10.000 inwoners (Bron: GMSD)	n.b.*	60	n.b.*

*Deze cijfers waren niet tijdig beschikbaar via de verplichte bron

**Meest recente publicatie is van het eerste half jaar 2025

(<https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/jeugd-en-jeugdhulpverlening>)

Programma 4 - Maatschappelijke participatie: sport, welzijn en onderwijs

Waar gaat dit programma over?

Binnen het programma Maatschappelijke participatie houden we ons bezig met: het verenigingsleven, kunst en cultuur, sport, sociaal-cultureel werk, kinderopvang, onderwijs en jongerenwerk.

Wat is onze visie?

Wormerland kenmerkt zich door een grote sociale betrokkenheid van inwoners. Deze betrokkenheid uit zich in verbondenheid en solidariteit en het draagt bij aan de leefbaarheid in onze gemeente. Als college ondersteunen we deze verbondenheid en zetten we in op wederkerigheid (zodat mensen niet alleen hulp ontvangen, maar ook kunnen geven).

We streven ernaar dat kinderen thuis kunnen opgroeien en ouders zo lang mogelijk thuis kunnen wonen. We bieden inwoners een breed activiteiten- en voorzieningenaanbod aan in onderwijs, kinderopvang, kunst en cultuur, sport en sociaal-cultureel werk. Zo heeft iedereen de mogelijkheid om mee te doen en talenten te ontwikkelen. We doen dit in samenwerking met maatschappelijke organisaties en initiatieven vanuit de gemeente: voor en met elkaar! Als gemeente spelen we in op wat er leeft, denken we oplossingsgericht mee en faciliteren we waar mogelijk.

Programma 4: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2025
THEMA 1 Inclusieve samenleving	DOEL 1.1 Iedereen in Wormerland hoort erbij en kan meedoen	1.1.1 - De acties van de Lokale Inclusieve Agenda uitvoeren 1.1.2 - De acties van de diversiteitsagenda uitvoeren
THEMA 2 Meedoen en meedenken	DOEL 2.1 Kinderen, dorpen en bestuur dichterbij elkaar brengen	2.1.1 - Alternatief kindergemeenteraad
	DOEL 2.2 Subsidies verlenen	2.2.1 - Nagaan of de subsidieregelingen geactualiseerd moeten worden
	DOEL 2.3 Bevorderen verbindende kracht van sociaal en cultureel werk	2.3.1 - Aandacht voor de kwaliteit van de bibliotheek
THEMA 3 Thuis in Wormerland	DOEL 3.1 Verminderen eenzaamheid	3.1.1 - Doorontwikkeling vervolgacties eenzaamheid
THEMA 4 Sterke basis voor de jeugd	DOEL 4.1 Jongeren ondersteunen naar zelfstandigheid en volwassenheid	4.1.1 - Actieve betrokkenheid jeugdnetwerk
	DOEL 4.2 Verder ontwikkelen onderwijsachterstandenbeleid en bestendigen en borgen voor- en vroegschoolse educatie	4.2.1 - Evaluatie nieuwe subsidieregels onderwijsachterstandenbeleid
THEMA 5 Passende accommodaties	DOEL 5.1 Zorgen voor toekomstbestendige en duurzame sportaccommodaties	5.1.1 - Realisatie nieuwe sporthal/tennislocatie
	DOEL 5.2 Verder ontwikkelen van het lokale voorzieningenniveau	5.2.1 - Aanbod voor ontmoeting en recreatie uitbreiden
	DOEL 5.3 Voldoende fysieke ruimte van voldoende kwaliteit voor het basisonderwijs	5.3.1 - Integraal huisvestingsplan concretiseren 5.3.2 - Tijdelijke uitbreiding voor Wormer Wijken/Eigen Wijs

HEBBEN WE DE GEPLANDE DOELEN UIT DE BEGROTING 2025 GEREALISEERD?**P4 THEMA 1: Inclusieve samenleving**

Iedereen moet de vrijheid kunnen ervaren om vorm te geven aan zijn leven. Wormerland wil een inclusieve samenleving zijn. We bouwen aan een samenleving die open staat voor iedereen en waar ruimte is om jezelf te kunnen zijn. Verschillen mogen gevierd worden. In clubs en verenigingen, op school, op het werk of in de buurt. Het maakt niet uit wat je culturele achtergrond, gender, seksuele voorkeur, talenten of (fysieke of mentale) capaciteiten zijn.

Ons doel***P4 DOEL 1.1: Iedereen in Wormerland hoort erbij en kan meedoen***

In juli 2016 werd in Nederland het VN-verdrag over de rechten van personen met een beperking van kracht. In dit kader stellen we, samen met mensen met een beperking, een Lokale inclusie Agenda op. Deze agenda omvat onder andere: hoe werken we aan de toegankelijkheid van openbare gebouwen en evenementen? Op basis van dit plan maken we duidelijk op welke manier en in welk tempo we bestaande belemmeringen op kunnen lossen. Een inclusieve samenleving gaat om acceptatie van alle minderheidsgroepen. Om deze reden stellen we ook een diversiteitsagenda op. Voor beide agenda's werken we samen met onze partners, van basisscholen tot sociaal culturele instellingen. Gezien de samenhang tussen beide agenda's worden deze samengevoegd tot één agenda.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat**P4 1.1.1 De acties van de Lokale Inclusieve Agenda uitvoeren**

In 2024 is de agenda opgesteld. We gaan in 2025 de acties uit deze agenda uitvoeren. We richten ons op de toegankelijkheid van de gemeente voor mensen met een handicap. Dit doen we in samenwerking met de betrokken partners.

Resultaat 2025

De lokale agenda is zorgvuldig opgesteld in samenwerking met allerlei sociale partners en daarmee van goede kwaliteit. Op verzoek van de raad heeft er in november 2025 een informele sessie plaatsgevonden. De concept agenda is na de sessie hierdoor bijgesteld. Besluitvorming over de Lokale Inclusieve Agenda (LIA) heeft in T1-2026 plaatsgevonden in het college. Met enkele acties uit de agenda maakten we al een start in 2025. Bijvoorbeeld het ontwerpen van een toegankelijke en gebruiksvriendelijke sociale kaart en het herschrijven van brieven naar B1-niveau. In 2026 gaan we aan de slag met het uitvoeren van verdere acties.

Kwaliteit

Tijd

P4 1.1.2 De acties van de diversiteitsagenda uitvoeren

In 2024 is de diversiteitsagenda opgesteld. Het gaat om activiteiten die bijdragen aan het terugdringen en voorkomen van discriminatie. In 2025 gaan we deze activiteiten realiseren. Dit doen we in samenwerking met de betrokken partners.

Resultaat 2025

De thema's inclusie en diversiteit pakken we integraal op in één agenda. De lokale agenda is zorgvuldig opgesteld in samenwerking met allerlei sociale partners en daarmee van goede kwaliteit. Op verzoek van de raad heeft er in november een informele sessie plaatsgevonden. De concept agenda is na de sessie hierdoor bijgesteld. Besluitvorming over de agenda heeft in T1-2026 plaatsgevonden in het college. Met enkele acties uit de agenda maakten we al een start in 2025. Bijvoorbeeld het ontwerpen van een toegankelijke en gebruiksvriendelijke sociale kaart en het herschrijven van brieven naar B1-niveau. In 2026 gaan we verder aan de slag met het uitvoeren van verdere acties.

Kwaliteit

Tijd

P4 THEMA 2: Meedoen en meedenken

Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Als gemeente hechten we veel waarde aan participatie: het meedoen met initiatieven. Soms doet de gemeente mee met initiatieven van inwoners (overheidsparticipatie) en soms doen inwoners mee met initiatieven van de overheid (burgerparticipatie).

Ons doel

P4 DOEL 2.1: Kinderen, dorpen en bestuur dicht bij elkaar brengen

De stem van kinderen en jongeren is belangrijk voor ons beleid. We starten met een kindergemeenteraad waarin kinderen op kunnen komen voor hun visie en de belangen van kinderen uit Wormerland. We bekijken wat een kindergemeenteraad aan ondersteuning nodig heeft om duurzaam te kunnen functioneren.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P4 2.1.1 Burgerschap verder vormgeven

We organiseren, in afstemming met de scholen, een alternatief voor de kindergemeenteraad wat past bij de mogelijkheden en behoeften van de basisscholen. We ontwikkelen een menukaart met daarin een aanbod van activiteiten, gefaciliteerd en gefinancierd door de gemeente. Scholen kunnen hier facultatief gebruik van maken. Het aanbod hangt samen met wat de scholen zelf doen in het kader van de kerndoelen voor het basisonderwijs (waaronder burgerschapsvorming).

Resultaat 2025

In het schooljaar 2024/2025 hebben we de menukaart met activiteiten aangeboden aan alle basisscholen. Drie scholen hebben hieruit één of meerdere activiteiten gekozen. Ook in het schooljaar 2025/2026 kunnen basisscholen weer gebruikmaken van het aanbod op de menukaart. Ondertussen blijven we het activiteitenaanbod evalueren en kijken we, waar nodig, naar aanpassingen, zodat het nog beter aansluit bij de behoeften van de scholen en er meer gebruik van wordt gemaakt.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P4 DOEL 2.2: Subsidies verlenen

Subsidieverlening is een manier om initiatieven van burgers en (lokale) organisaties te ondersteunen. Hier gaan we mee door en we gaan na of de bestaande algemene subsidieverordening en de specifieke subsidieregelingen nog actueel zijn of moeten worden aangepast. Dit betreft de waarderingssubsidies voor onderwijs, sport en sociaal-culturele activiteiten (het verenigingsleven) en de budgetsubsidies voor bijvoorbeeld club- en buurthuiswerk, jongerenwerk, bibliotheek en de muziekschool.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P4 2.2.1 Nagaan of de subsidieregelingen geactualiseerd moeten worden

Het is de vraag of de Algemene subsidieverordening en de 16 specifieke subsidieregelingen uit 2012 nog actueel zijn of voor verbetering vatbaar zijn. Dat gaan we onderzoeken. Daarna maken we een voorstel voor actualisatie.

Resultaat 2025

We hebben inmiddels geconstateerd dat de Algemene Subsidieverordening en de beleidsregels niet meer actueel zijn. In 2025 zijn deze geactualiseerd. De raad heeft in februari 2026 de nieuwe Algemene Subsidieverordening vastgesteld.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P4 DOEL 2.3: Bevorderen verbindende kracht van sociaal en cultureel werk

Het is belangrijk dat inwoners samen met anderen kunnen meedoen aan maatschappelijke activiteiten en het verenigingsleven. Het verenigingsleven draagt bij aan belangrijke waarden zoals betrokkenheid van leden, sociale cohesie, voorkomen van isolement en eenzaamheid, sportief gedrag, culturele en kunstzinnige ontwikkeling, zelfbeheer van accommodaties, en de ontwikkeling van talenten van leden in besturen en bij de organisatie van activiteiten. Verenigingen zijn niet alleen trefpunt voor activiteiten maar ook kleine democratieën waarin mensen met elkaar zaken moeten regelen. De verenigingsgebouwen en de buurt- en dorpshuizen zijn daarbij belangrijke voorzieningen. 'Het gaat er niet om wat cultuur is, maar wat cultuur doet.' Naast de verbindende kracht vanuit het sterke verenigingsleven is cultuur ook een middel om doelen in het sociaal domein te realiseren. Denk aan het bevorderen van sociale participatie en het tegengaan van eenzaamheid. Wanneer we hiervoor concrete en haalbare mogelijkheden zien werken we dit uit in een plan.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P4 2.3.1 Aandacht voor gewijzigde eisen bibliotheek

Het ministerie van OCW heeft een wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen aangekondigd. De grootste wijziging is dat de huidige 'bevorderingstaak' wordt omgezet naar een zorgplicht voor gemeenten. In dat kader wordt de bibliotheek in 2025 doorontwikkeld. In 2025 biedt onze bibliotheek vijf maatschappelijke functies:

1. Kennis en informatie beschikbaar stellen;
2. Mogelijkheden bieden voor ontwikkeling en educatie;
3. Stimuleren om te lezen;
4. Ontmoetingen en debatten organiseren;
5. Mensen kennis laten maken met kunst en cultuur.

Resultaat 2025

De Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (Wsob) heeft gemeenten iets meer tijd gegeven om de vijf voorwaarden aan te bieden. Niet per 2025, maar naar verwachting per 2027 moeten gemeenten ervoor zorgen dat inwoners toegang hebben tot een volwaardige bibliotheek. Op dit moment liggen we als gemeente Wormerland op schema om dit te realiseren. We hebben met de bibliotheek van de Zaanstreek en andere sociale partners sessies gehad over de vijf nieuwe maatschappelijke functies. Op basis daarvan is in het laatste kwartaal van 2025 een pilot gestart voor een nieuwe programmering. In 2026 gaan we verder met deze pilot.

Kwaliteit **Tijd** **P4 2.3.2 Systematisch onderhouden buitenkunst**

In de voorgaande periode is een inventarisatie gemaakt van de kunstwerken in de openbare buitenruimte in de gemeente. Daarnaast is er structureel budget in de begroting opgenomen voor onderhoud. In 2025 verlenen we de opdracht voor dit structureel onderhoud.

Resultaat 2025

Het schoonmaken van de kunst in de openbare ruimte wordt inmiddels structureel in eigen beheer opgepakt. Er is onderzocht welke kunst aanvullend klein of groot onderhoud nodig heeft om de kunst weer in optimale staat te krijgen. Hiervoor is een (meerjaren-)plan gemaakt. Op basis van het plan wordt in 2026 opdracht verleend voor klein en groot onderhoud binnen de daarvoor bestemde budgetten.

Kwaliteit **Tijd** **P4 2.3.3 Inventariseren en bestemmen van roerende kunstwerken**

De gemeente heeft op diverse locaties allerlei losse “roerende” objecten met een artistieke of historische waarde. De afgelopen periode is de inventarisatie voltooid. Wel moet nog voor specifieke objecten de bestemming en het beheer contractueel geregeld worden. Dat gaan we in 2025 doen.

Resultaat 2025

We zijn nog bezig met het plan voor de bestemming en beheer van specifieke objecten. Op basis van dit plan gaan we vervolgstappen zetten, zoals het contractueel inregelen.

Kwaliteit **Tijd**

P4 2.3.4 Verder in kaart brengen Culturele veld

In 2024 is een overzicht gemaakt van het al het gesubsidieerd cultureel aanbod in Wormerland in 2025 wordt meer aandacht besteed aan het niet gesubsidieerd aanbod door in gesprek te gaan met onze samenwerkingspartners hierover. Cultuur ook een middel om doelen in het sociaal domein te realiseren. Denk aan het bevorderen van sociale participatie en het tegengaan van eenzaamheid. Wanneer we hiervoor concrete en haalbare mogelijkheden zien werken we dit uit in een plan.

Resultaat 2025

Bij het ontwikkelen van de sociale kaart is rekening gehouden met gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd aanbod. Daarnaast is kennismaken met kunst en cultuur een van de doelen van de uitbreiding van de programmering voor de doorontwikkeling van de bibliotheek. In 2025 is gestart met een pilot voor de nieuwe programmering. In 2026 wordt de programmering verder vormgegeven. Onderdeel hiervan zijn een theatervoorstelling over mediawijsheid en een expositie met lokale kunst van vroeger en nu.

Kwaliteit

Tijd

P4 THEMA 3: Thuis in Wormerland

Of je nu in een problematische situatie opgroeit, als volwassene kampt met beperkingen of andere moeilijkheden, of dat de gebreken van het ouder worden optreden: iedereen verdient een plek waar hij zich thuis voelt. We zetten daarom in op een stabiel thuis voor alle inwoners. Ook al is het in de praktijk niet altijd haalbaar; het is ons uitgangspunt om ondersteuning te organiseren. We werken dit uit als onderdeel van het thema 'met en voor elkaar' binnen ons integrale beleid. Daarbij besteden we speciale aandacht aan mantelzorgers (zie programma 3), mensen die kampen met eenzaamheidsgevoelens en kwetsbare ouderen.

Ons doel

P4 DOEL 3.1: Verminderen eenzaamheid

Eenzaamheid overkomt jong en oud. Hoe eenzaamheid voelt en wat het met je doet, is voor iedereen anders. Sociale eenzaamheid (bij een gemis aan contacten) is iets anders dan emotionele eenzaamheid (het gemis van een hechte band met een specifiek persoon). Helaas is niet alle eenzaamheid oplosbaar, maar we willen wel bijdragen aan vermindering. We streven ernaar om de stijgende trend van het aantal eenzame mensen te stoppen.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P4 3.1.1 Doorontwikkeling vervolgacties eenzaamheid

In 2025 gaan we weer een nieuwe impuls geven aan de netwerkbijeenkomsten eenzaamheid. Deze bijeenkomsten zijn gericht op de realisatie van een gezamenlijke aanpak tegen eenzaamheid. Dit op basis van het actieprogramma Een tegen Eenzaamheid, een initiatief van het ministerie van VWS.

Resultaat 2025

De gemeente heeft dit jaar vier netwerkbijeenkomsten georganiseerd. De laatste bijeenkomst van 2025 heeft voor de week van de eenzaamheid plaatsgevonden. In de lokale overleggen rondom eenzaamheid zijn de verschillende welzijnsorganisaties en de wijkcoördinator van HZW (Huisartsenzorg Zaanstreek Waterland) vertegenwoordigd. Deze overleggen hebben geleid tot versterkte onderlinge verbinding en betere afstemming. Tijdens de overleggen was de welzijnscoach ook aanwezig. Met het project Welzijn op Recept zorgt zij ervoor dat inwoners die kampen met eenzaamheid nieuwe mogelijkheden krijgen om verbinding te vinden. Met Welzijn op Recept is ook de verbinding met de huisartsen gelegd, wat de signalering en aanpak van eenzaamheid versterkt.

Kwaliteit

Tijd

P4 THEMA 4: Sterke basis voor de jeugd

We dragen zorg voor een omgeving waarin kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Dat begint bij de ouders, maar ook bij de medeopvoeders: familie, burens, kinderopvangmedewerkers, leerkrachten, jongerenwerkers, sportbegeleiders en vrijwilligers. Samen zorgen zij voor een sterke basis. Een leefomgeving die ouders uitnodigt om vragen te stellen, waar kinderen buiten kunnen spelen en hun talenten kunnen ontwikkelen, helpt hierbij. Zo'n sterke basis gaat kansenongelijkheid tegen en draagt bij aan ontwikkeling tot zelfredzame volwassenen.

Ons doel

P4 DOEL 4.1 Jongeren ondersteunen naar zelfstandigheid en volwassenheid

Binnen het jongerenwerk is er voor iedere jongere een laagdrempelige mogelijkheid om anderen te ontmoeten en talenten te ontwikkelen.

Jongeren krijgen advies en hulp, eventueel in samenwerking met hulpverleningsorganisaties en andere instanties. Het doel is jongeren te ondersteunen naar zelfstandigheid en volwassenheid. Een leuke periode en zinvolle tijdsbesteding staan daarbij voorop.

Een deel van de jeugd in Wormerland ontmoet elkaar graag op straat. Dit kan overlast veroorzaken. Het jongerenwerk zoekt binding met die jongeren. Het jongerenwerk heeft een rol als het gaat om zinvolle tijdsbesteding en richt zich primair op jongeren in de leeftijd van 10 tot 18 jaar. Het jongerenwerk ondersteunt deze jongeren om kansen (succesvol) te grijpen.

De aanpak van echte overlast belichten we in programma 5: Leefomgeving.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P4 4.1.1 Actieve betrokkenheid jeugdnetwerk

We nemen deel aan het jeugdnetwerkoverleg met betrokken partijen (medewerkers jeugd en openbare orde & veiligheid van de gemeente, politie, boa's, het jongerenwerk, het Jeugdteam). De deelnemers werken samen met jongeren en buurtbewoners aan een passende benadering.

Voor veel jongeren is deze leeftijdsfase ook een kwetsbare periode. Het project Local Heroes vanuit het initiatief Maatschappelijke Diensttijd biedt ondersteuning en begeleiding aan jongeren die vastlopen of jongeren die zich willen blijven ontwikkelen. De gemeente draagt daar financieel aan bij.

Resultaat 2025

De gemeente heeft halfjaarlijks een jeugdnetwerkoverleg georganiseerd. Hierin worden trends en ontwikkelingen gedeeld die door de betrokken partijen worden waargenomen zodat hier, indien nodig, preventief op ingespeeld kan worden. Daarnaast is in 2025 een nieuwe cofinancieringsperiode van start gegaan betreffende Local Heroes. Deze loopt in ieder geval tot 2027.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P4 DOEL 4.2: Verder ontwikkelen onderwijsachterstandenbeleid en bestendigen en borgen voor- en vroegschoolse educatie

Er zijn vanuit het rijk extra gelden beschikbaar gesteld om het onderwijsachterstandenbeleid (vve) vorm te geven. Positiever geformuleerd hebben we het over onderwijskansen. Voor- en vroegschoolse educatie is daarvan het hoofdbestanddeel. Hierbij komt ook de verbinding tussen kinderopvang, basisonderwijs en jeugdhulp aan de orde (doorgaande zorglijn).

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P4 4.2.1 Evaluatie nieuwe subsidieregels onderwijsachterstandenbeleid

We gaan het nieuw opgestelde beleid 'Voor en vroegschoolse educatie' (VVE) in 2025 evalueren. We gaan na of dit nieuwe beleid inderdaad een verbetering is. Het gaat hierbij onder andere om de vraag wat voor effect er is op het aantal kinderen in de VVE.

Resultaat 2025

Het aangepaste beleid voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is in het tweede kwartaal van 2025 in werking getreden. Omdat het beleid nog in een vroege fase van uitvoering is, is besloten de geplande evaluatie door te schuiven naar 2026. In 2026 bereiden wij deze evaluatie zorgvuldig voor in gezamenlijkheid met het onderwijs en de betrokken aanbieders.

Kwaliteit

Tijd

P4 4.2.2 Voortzetten subsidies Brede school

We blijven de brede school subsidiëren op de voet van de vorige periode. We doen dit mede dankzij de brede specifieke uitkering van het Rijk, in het kader van het landelijke Gezond en Actief Leven Akkoord (spuk-GALA).

Resultaat 2025

In 2025 is de subsidie voor de Brede School voor het schooljaar 2025-2026 toegekend. Ook dit jaar worden door de Brede School weer sportieve, muzikale, creatieve en culinaire cursussen georganiseerd.

Kwaliteit

Tijd

P4 THEMA 5: Passende accommodaties

Voor het uitvoeren van activiteiten zijn accommodaties nodig. Accommodaties vormen een basisvoorwaarde. We denken aan buurt- en dorpshuizen, verenigingsgebouwen, sporthal, zwembad, gymzalen, sportvelden. We zien graag dat de voorzieningen voldoen aan de eisen van de tijd. Voor een deel is de gemeente eigenaar, vaak is het in eigendom en beheer van het verenigingsleven. De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende huisvesting voor basisscholen. Meestal gaat het dan om nieuwbouw of uitbreiding van een gebouw. Dit geldt voor schoolgebouwen en gymnastiekaccommodaties. De gemeente moet zorgen voor geld en een plek, ofwel: bekostigen van bouw en beschikbaar stellen van terrein. Het schoolbestuur doet aanvragen bij de gemeente en is bouwheer.

We brengen jaarlijks met een leerlingenprognose de ruimtebehoefte van scholen in beeld. We doen dat aan de hand van de bestaande situatie (capaciteit van de gebouwen), de woningbouwverwachting, de bevolkingssamenstelling en de historie van de belangstelling voor scholen. Vervolgens bezien we waar actie nodig is. We doen dit in een samenwerking tussen de afdeling Samenleving (onderwijshuisvesting) en Leefomgeving (volkshuisvesting). Er is dan ook een relatie met programma 5.

Ons doel

P4 DOEL 5.1: Zorgen voor toekomstbestendige en duurzame sportaccommodaties

We zetten de onderzoeken voort naar de mogelijkheid van een nieuwe sporthal en het samenbrengen van de drie tennisclubs van Wormer op één (nieuwe) locatie. We betrekken daarbij ook de mogelijkheden van woningbouw op vrijkomende locaties. Het uitgangspunt is dat we de sportambities budgetneutraal realiseren. Opbrengsten uit woningbouw moeten de investeringen dekken. We ronden ook de verduurzamingsmaatregelen voor zwembad het Zwet in Wormer af.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P4 5.1.1 Realisatie nieuwe sporthal/tennislocatie

In 2024 heeft de raad een definitieve keuze gemaakt voor de locatie van de nieuwe sporthal/tennislocatie. In 2025 gaan wij verder met de realisatie van het definitief ontwerp. Onderdeel van de plannen is, naast een nieuw tennispark, een ijsbaanterrein met jeu de boules en een nieuwe sporthal.

Resultaat 2025

In 2025 onderzochten we de haalbaarheid van het project. We hebben geconstateerd dat er binnen het project kostenstijgingen zijn. De raad is hierover geïnformeerd op 14 oktober 2025 in raadsbericht "Projectkosten Verduurzaming Sportaccommodaties". De redenen voor de kostenstijging zijn enerzijds dat de bouwkosten in algemene zin de laatste jaren fors zijn gestegen. Anderzijds is het aantal woningen sinds aanvang van het project naar beneden bijgesteld. Daarnaast vallen ook de plankosten, zoals de interne capaciteit en externe onderzoeken, hoger uit als gevolg van vertraging van het project en het laten uitvoeren van aanvullende onderzoeken.

Wij hebben onze ontwikkelpartner BPD|Bouwfonds Gebiedsontwikkeling gevraagd om met het oog op het uitgangspunt van kostenneutraliteit van het totale project de huidige plannen financieel en fiscaal te optimaliseren. In september 2025 is aan de raad gevraagd om een optimalisatie en een QuickScan uit te kunnen voeren.

Het besluit over het definitieve stedenbouwkundig Programma van Eisen en het go / no go moment is gepland in T2-2026. Na dit raadsbesluit eindigt de onderzoeksfase. Bij een positief besluit start de ontwerpfase met als eerste stap het opstellen en ondertekenen van een anterieure overeenkomst met BPD.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P4 DOEL 5.2: Verder ontwikkelen van het lokale voorzieningenniveau

Alle activiteiten van de gemeente, instellingen en andere organisaties in Wormerland bepalen samen het voorzieningenniveau voor inwoners. Om preventief te kunnen werken is een bepaald niveau van voorzieningen nodig. Het gaat om de mogelijkheden om elkaar te ontmoeten, plannen te smeden, hulp te vinden, vrije tijd door te brengen en jezelf te ontwikkelen. Voorzieningen die vrij toegankelijk zijn zonder dat een indicatie (toegangsbewijs) nodig is. In het kader van het integraal beleid voor het sociaal domein bereiden we de komende jaren keuzes voor over de aard en omvang van die voorzieningen. De uitkomsten van diverse onderzoeken moeten hier plaats in krijgen. De doorontwikkeling van De Omslag is in dit verband belangrijk.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P4 5.2.1 Aanbod voor ontmoeting en recreatie uitbreiden

We willen het aanbod van activiteiten en evenementen beter bekend maken.

We gaan in gesprek met inwoners en professionals (in- en extern) om de behoeftes en mogelijke gaten in het ontmoetingsaanbod te achterhalen. We nemen dit mee in de besluitvorming over de acties die nodig zijn voor het vergroten van de mogelijkheden tot ontmoeting. Binnen het bestaande budget hebben we inmiddels het subsidieplafond voor ontmoeting en recreatie verhoogd om nieuwe initiatieven te ondersteunen.

Resultaat 2025

Het uitbreiden van het aanbod voor ontmoeting en recreatie wordt bij verschillende onderwerpen binnen het sociaal domein (zoals jeugd, armoede en eenzaamheid) meegenomen. In 2025 zijn we bij de Omslag bezig geweest met een nieuw activiteitenaanbod vanuit de bibliotheek, zoals benoemd in P3 2.2.1 Uitvoeren Plan Laaggeletterdheid en P4 2.3.1 Aandacht voor gewijzigde eisen bibliotheek.

Kwaliteit

Tijd

P4 5.2.2. Dakconstructie MFA Neck

De Dakconstructie van de Multifunctionele Accommodatie Neck vraagt aandacht. Het gaat hierbij met name om een juridisch aspect. De komende periode hopen we tot een afronding te komen.

Resultaat 2025

Het vervangen van het dak is inmiddels noodzakelijk gebleken om de constructieve fouten definitief te verhelpen. Uit veiligheidsoverwegingen gaan we vooruitlopend op de juridische uitkomsten van het geschil met de aannemer deze werkzaamheden alvast aanbesteden. Dit dus zonder aansprakelijkheid te erkennen. In het najaar van 2025 is een voorlopig investeringskrediet, dat daarvoor nodig is, beschikbaar gesteld. Doel is het dak in de zomer van 2026 te vervangen en de kosten hiervan te verhalen op de oorspronkelijke aannemer.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P4 DOEL 5.3: Voldoende fysieke ruimte van voldoende kwaliteit voor het basisonderwijs

Voor de langere termijn en een brede kijk op diverse voorzieningen is een integraal huisvestingsplan (IHP) een goed instrument. De rijksoverheid heeft wetgeving in de maak om een IHP verplicht te stellen en waarbij de schoolbesturen verantwoordelijk worden voor het binnenklimaat in de scholen en een meerjarenplanning moeten hebben wegens hun onderhoudsplicht. Ook moet het IHP volgens het wetsontwerp zicht bieden op welke termijn gebouwen renovatie of nieuwbouw moeten krijgen.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P4 5.3.1 Integraal huisvestingsplan concretiseren

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) dat in samenwerking met de scholen, de kinderopvang en de gemeente wordt begin 2025 opgeleverd. Dit is een plan op hoofdlijnen. Na besluitvorming/vaststelling zullen we het plan verder uitwerken in concrete acties. In het IHP komt ook een financiële paragraaf, waarin de kosten voor de te nemen stappen worden opgenomen. In 2025 brengen we de uitvoeringsconsequenties in beeld.

Resultaat 2025

In maart 2025 is het IHP door de raad vastgesteld. De maanden daarna is het plan op hoofdlijnen verder uitgewerkt in concrete acties. De gemeente heeft intensief gesproken met de onderwijsinstellingen waarbij nadere afspraken zijn gemaakt voor de uitvoeringsfase van het IHP. Deze nadere afspraken zijn vastgelegd in een aanvullend document en ondertekend door de onderwijsinstellingen en de gemeente.

Kwaliteit

Tijd

P4 5.3.2 Tijdelijke uitbreiding voor Wormer Wieken/Eigen Wijs

De leerlingenprognoses geven aan dat zowel de Wormer Wieken als de Eigen Wijs uit het huidige gebouw groeien. Vooruitlopend op de permanente oplossing die het IHP zal bieden zoeken we in 2025 naar een tijdelijke oplossing.

Resultaat 2025

In 2025 hebben de onderwijsinstellingen en de gemeente intensief samengewerkt aan een tijdelijke oplossing voor het capaciteitsprobleem in het schoolgebouw op locatie de Balk. Daarnaast hebben er in T3-2025 gesprekken plaatsgevonden met de direct omwonenden. Voor het schooljaar 2025-2026 maakt WormerWieken gebruik van de bovenste verdieping van het Kasteel. Dit om de periode te overbruggen voordat de semipermanente lokalen beschikbaar zijn. In het schooljaar 2026-2027 betreft De Eigen Wijs de nog te plaatsen semipermanente lokalen. De vrijkomende lokalen in het hoofdgebouw zullen door WormerWieken in gebruik worden genomen.

Kwaliteit

Tijd

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Rekening 2025	Afwijking budget 2025
Lasten				
090 Onderwijshuisvesting	429.882	469.640	391.490	-78.150
091 Bewegingsonderwijs	69.745	72.791	67.978	-4.813
092 Leerlingenvervoer	496.987	500.069	427.526	-72.543
093 Overige lokale onderwijstaken	559.108	594.470	600.214	5.744
100 Multifunctionele accommodaties	430.533	433.413	405.090	-28.323
102 Peuterspeelzalen	75.561	73.633	67.124	-6.509
103 Openbare bibliotheek	387.625	456.091	348.928	-107.163
104 Club- en buurthuiswerk	520.393	549.709	549.157	-552
105 Muziekonderwijs	91.986	95.529	95.048	-481
107 Kunst en Cultuur	203.481	241.769	234.799	-6.970
110 Sportstimulering	94.171	99.360	96.369	-2.991
111 Sportterreinen	246.492	248.437	265.230	16.793
112 Sportzalen	108.004	145.074	139.862	-5.212
113 Sporthal	187.099	210.931	210.930	-1
114 Zwembad	351.104	439.003	370.781	-68.222
115 Burgerparticipatie	33.227	74.716	67.960	-6.756
180 Jongerenbeleid	101.336	109.046	106.342	-2.704
190 Kinderopvang	65.222	44.257	57.483	13.226
Totaal Lasten	4.451.956	4.857.938	4.502.311	-355.627
Baten				
092 Leerlingenvervoer	1.554	3.280	653	-2.627
093 Overige lokale onderwijstaken	435.262	468.351	492.595	24.244
100 Multifunctionele accommodaties	460.531	459.158	465.093	5.935
103 Openbare bibliotheek	54.797	16.447	16.046	-401
111 Sportterreinen	50.994	51.297	72.526	21.229
112 Sportzalen	10.228	10.389	8.251	-2.138
113 Sporthal	60.564	60.564	60.564	0
114 Zwembad	73.686	73.686	5.465	-68.221
Totaal Baten	1.147.616	1.143.172	1.121.192	-21.980
Resultaat baten minus lasten	-3.304.340	-3.714.766	-3.381.119	333.647

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de (geactualiseerde) begroting 2025.

Verschillenanalyse product 090 Onderwijshuisvesting

Product 090 Onderwijshuisvesting		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€78.150	Lasten (voordeel)	De werkelijke lasten zijn lager dan begroot, voornamelijk doordat het budget voor de huur van noodlokalen bij de school aan De Balk in 2025 nog niet is benut. In tegenstelling tot het eerdere voornemen om voor een tijdelijke uitbreiding gebruik te maken van gehuurde noodlokalen, is er nu voor gekozen om de tijdelijke noodlokalen te kopen. Dit is zo opgenomen in het IHP (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs) en tevens opgenomen in de Kadernota 2026-2029. De Raad heeft op 10 maart 2026 besloten om uitbreiding van De Balk te realiseren door in eerste instantie 4 tijdelijke lokalen te plaatsen boven de sloot naast de Rigistraat. Daarbij is besloten om het overgebleven budget van 2025 voor de huur van noodlokalen, te storten in een nieuwe reserve 'Uitbreiding lokalen De Balk'. Dit betreft een bedrag van €62.725. Dit wordt via de resultaatbestemming 2025 meegenomen. (Het is al besloten, maar aangezien het een besluit in het jaar 2026 betreft, dient dit tevens via de resultaatbestemming 2025 te lopen).

Verschillenanalyse product 092 Leerlingenvervoer

Product 092 Leerlingenvervoer		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€72.543	Lasten (voordeel)	De werkelijke uitgaven aan leerlingenvervoer zijn zowel gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar, als ook lager uitgevallen dan de bij het Najaarsbericht 2025 naar beneden bijgestelde budget. Zoals in een eerder verschenen raadsbericht te lezen was, is er een lager aantal leerlingen geweest dat vervoerd moest worden.

Verschillenanalyse product 100 Multifunctionele accommodaties

Product 100 Multifunctionele accommodaties		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€28.323	Lasten (voordeel)	We hadden in 2025 een voordelige afwikkeling uit voorgaand jaar, waarin de kosten voor de activiteiten in de Westertil vanuit de regionale IZA-gelden (Integraal Zorgakkoord) bekostigd zijn.

Verschillenanalyse product 103 Openbare bibliotheek

Product 103 Openbare bibliotheek		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€107.163	Lasten (voordeel)	We hebben in 2025 via een Decentrale Uitkering een bedrag van €100.000 ontvangen voor het vervolg op de Specifieke Uitkering (SPUK) Bibliotheekvoorzieningen. Aangezien de benodigde wetwijziging hierover is uitgesteld, en daarmee ook de inwerkingtreding, is dit budget nog niet in 2025 uitgegeven. In 2025 hebben we kosten gemaakt voor de pilot, welke uit de eerdere Specifieke Uitkeringsgelden zijn bekostigd. Wij stellen aan de Raad voor om het resterende budget via de resultaatbestemming mee te nemen naar 2026, waarin deze kunnen worden ingezet voor het voortzetten van de pilot en het verder versterken van de programmering van de Bieb in Wormer.

Verschillenanalyse product 114 Zwembad

Product 114 Zwembad		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€68.222	Lasten (voordeel)	In 2025 is er een afrekening geweest met Sportfondsen Wormer (SFW) van de Specifieke Uitkering die in 2023 is ontvangen van het Rijk, en doorbetaald is aan SFW voor de Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (MEOZ). De werkelijke hogere lasten bij SFW waren lager dan het in 2023 ontvangen voorschot. SFW heeft het verschil in 2025 aan de gemeente terugbetaald.
€68.221	Baten (nadeel)	Zie de toelichting bij de lasten van het Zwembad. Het bedrag dat we terug hebben ontvangen van SFW, hebben wij op onze beurt terugbetaald aan het Rijk. Per saldo is het verschil dus €0,-

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025 incl. wijz.	Rekening 2025
Bestemmingsreserve gymnastiekuitrusting gymzalen	42.089	16.224	15.990
Bestemmingsreserve onderh. beeldende kunst in de openbare ruimte	53.563	53.563	55.284
Bestemmingsreserve uitbreiding lokalen De Balk	-	-	-
Totaal reserves	95.652	69.787	71.274

Toelichting reserves

Reserve gymnastiekuitrusting gymzalen

Tot en met 2023 was er een *voorziening* voor inrichting van diversen gymzalen. Vanwege het ontbreken van een (verplicht) beheerplan is deze voorziening omgezet in een reserve 'Gymnastiekuitrusting gymzalen' (besluit bestemming rekeningresultaat 2023). Jaarlijks wordt er €12.533 toegevoegd en worden de werkelijk gemaakte kosten onttrokken (2025: €38.632).

Reserve onderhoud beeldende kunst in de openbare ruimte

In november 2019 is het amendement 'Beeldende kunst' aangenomen. In dit amendement is aangenomen dat niet bestede onderhoudsgelden gereserveerd blijven en niet zullen vrijvallen in het rekeningresultaat. Tot 2023 reserveerden we deze gelden in de reserve Nog uit te voeren werken. In november 2023 (begrotingsraad) is hiervoor een aparte reserve 'Onderhoud beeldende kunst in de openbare ruimte' ingesteld, zodat deze reservering beter zichtbaar is. Conform bestaand beleid is het niet bestede onderhoudsbudget van 2025 toegevoegd aan deze reserve (€1.721).

Bestemmingsreserve uitbreiding lokalen De Balk

In deze reserve wordt in het jaar 2026 de eerste toevoeging gedaan, op basis van het Raadsbesluit van 10 maart 2026. Dit gebeurt via de resultaatbestemming 2025.

Voorzieningen

Stand voorzieningen per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2024 incl. wijz.	Rekening 2025
Voorziening MOP	1.363.881	1.403.431	1.385.082
Totaal voorzieningen	1.363.881	1.403.431	1.385.082

Toelichting voorzieningen

Voorziening meerjaren onderhoudsplannen (MOPs)

Voor de gemeentelijke panden zijn allemaal afzonderlijke onderhoudsplannen (MOPs) opgesteld. In 2019 zijn deze MOPs geactualiseerd. Deze MOPs hebben op dit moment een looptijd tot en met 2040. Iedere 4 jaar moeten deze MOPs weer opnieuw worden geactualiseerd en worden de budgetten bijgesteld. In het 1e halfjaar van 2026 zullen deze MOP's worden geactualiseerd. Het doel van deze voorziening is de jaarlijkse exploitatielasten gelijk te houden en te reserveren voor toekomstig onderhoud. De jaarlijkse toevoeging bedraagt €350.840 (jaarlijkse indexatie). Dit is inclusief de ontvangen jaarlijkse rijkssubsidie monumentale panden (gemeentehuis Jisp, kerktoren Wormer en kerktoren Jisp). De werkelijke onderhoudsuitgaven worden uit deze voorziening betaald. In 2025 zijn de werkelijke kosten €329.640.

Kengetallen

Dit zijn de verplichte indicatoren vanuit de BBV.

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Aantal absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (Bron: DUO)	2,3	0	n.b.*
Aantal relatief verzuim per 1.000 leerlingen (Bron: DUO)	23	23	n.b.*
% Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) van het VO en MBO (Bron: Ingrado)	2,3%	1,3%	n.b.*
% Niet-sporters (Bron: Gezondheidsenquête (CBS-RIVM))	34,6%	n.b.	n.b.

**Hoewel deze indicatoren verplicht worden opgenomen in de jaarstukken volgens financiële regelgeving (BBV) waren deze gegevens op de vermelde bronnen niet tijdig beschikbaar. Ook de vermelde bronnen (DUO, Ingrado en CBS-RIVM) zijn verplicht.*

Programma 5 - Leefomgeving

Waar gaat dit programma over?

In dit programma worden de doelen en acties en uitgaven en inkomsten geraamd van de activiteiten die Wormerland ontplooit voor het woon-, werk- en leefklimaat binnen onze gemeente. Bij het beheer van de openbare ruimte gaat het zowel om het planmatige beheer als om het ad hoc (dagelijkse) onderhoud. In programma 5 valt qua begroting ook de afdeling Openbare Orde & Veiligheid.

Wat is onze visie?

Wormerland is een groene gemeente met dorpen in een open landschap tussen de Zaan en Purmerend. Onze gemeente heeft een aantrekkelijk leefklimaat met een schone en veilige leefomgeving. We willen de gemeente duurzaam onderhouden, en waar nodig verder ontwikkelen en voor de toekomst behouden.

Onze ambitie is een gezonde, veilige en goed onderhouden leefomgeving voor onze inwoners, de bedrijven en verenigingen en een goede bereikbaarheid voor onze bezoekers. In de gemeente Wormerland zorgen we ervoor dat onze openbare ruimte schoon, heel en veilig is.

We hebben een voldoende onderhouden woon- en werkomgeving, die voldoet aan de behoeften van inwoners, bedrijven en verenigingen. Wat we doen (en niet doen) moet ertoe leiden dat onze inwoners de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte met een voldoende waarderen.

Programma 5: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2025
THEMA 1 Wij hebben een veilige leefomgeving	DOEL 1.1 Overlast aanpakken	1.1.1 - Overlast verminderen veroorzaakt door (criminele) jongeren en personen met onbegrepen gedrag en algemene jeugdoverlast 1.1.2 - Versterken en verbeteringen boa- en toezichhoudende organisatie 1.1.3 - Pilot buurtoudersproject starten 1.1.4 - Intervenieren bij zeer ernstige woonoverlast 1.1.5 - Beleid rond vaaroverlast 1.1.6 - Hondenbijprotocol
	DOEL 1.2 Ondermijnende criminaliteit tegengaan	1.2.1 - Ondermijnende criminaliteit herkennen en bestrijden 1.2.2 - Versterken van integriteit 1.2.3 - Drugshandel en hennepsteelt bestrijden 1.2.4 - Integrale controle
	DOEL 1.3 Cybercrime verminderen	1.3.1 - Bewustwording cybercrime vergroten
	DOEL 1.4 High Impact Crime verminderen	1.4.1 - Woninginbraken en babbeltrucs terugdringen
	DOEL 1.5 Bereikbaarheid verbeteren	1.5.1 - Opstellen van een mobiliteitsprogramma en evaluatie van de fietsstraat 1.5.2 - Snellaadplein realiseren 1.5.3 - Onderzoek verkeersveiligheid Vomar
	DOEL 1.6 Actualiseren regelgeving om de openbare orde te handhaven	1.4.1 - Woninginbraken en babbeltrucs terugdringen
THEMA 2 Groen en klimaatadaptatie	DOEL 2.1 Maatregelen met betrekking tot klimaatadaptatie	2.1.1 - Toepassen van klimaatadaptatie bij nieuwe aanleg van wegen en groen en combineren met groot onderhoudsprojecten
	DOEL 2.2 Groen / Walkanten	2.2.1 - Opstellen beheerplan walkanten /onderhouden beschoeiing
THEMA 3 Afval	DOEL 3.1 Van afval naar grondstof	3.1.1 - De hoeveelheid huishoudelijk restafval verder reduceren
THEMA 4 Speelvoorzieningen	DOEL 4.1 Ontwikkelen speeltuinenbeleid	4.1.1 - Opstellen van speeltuinenbeleid
THEMA 5 Gebouwenbeheer	DOEL 5.1 Beheer gebouwen verbeteren	5.1.1 - Strategische eigendomspositie gebouwenbeheer

HEBBEN WE DE GEPLANDE DOELEN UIT DE BEGROTING 2025 GEREALISEERD?**P5 THEMA 1: Wij hebben een veilige leefomgeving**

De hoeveelheid verkeer op de wegen neemt toe. Bereikbaarheid is belangrijk voor iedere inwoner, ondernemer en bezoeker van Wormerland. Bovendien zijn er veel bouwprojecten die de verkeersdruk op de wegen verhogen. Het is van belang onderzoek te doen naar een aantal specifieke locaties zoals benoemd in het coalitieakkoord. Deelvervoer en elektrificatie zijn onderwerpen die steeds meer deel uitmaken van onze samenleving. Hiernaast is het de vraag of de gedachte dat iedereen in de openbare ruimte plaats heeft voor zijn voertuig, nog houdbaar is in de deze tijd. Deze onderdelen moeten worden verwerkt in een te ontwikkelen Gemeentelijk Verkeers- en Vervoer Plan, inclusief de evaluatie van de fietsstraten.

De focus voor onze openbare ruimte ligt bij een goede leefbaarheid. Het is noodzakelijk dat we in een schone, duurzame, veilige leefomgeving wonen, werken en recreëren. Dit bereiken we o.a. door een focus op de openbare orde en veiligheid.

Om de openbare ruimte als een veilige leefomgeving te behouden, zoeken wij de samenwerking met onze inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners. We zetten in op het voorkomen van overlast en onveilige situaties en op het tegen gaan van ondermijnende activiteiten. Ook wordt de samenwerking gecontinueerd tussen veiligheid en zorg om casuïstiek adequaat op te pakken en beleidsplannen op elkaar af te stemmen.

Met de inzet van boa's en toezichthouders is de wens om het huidige beleid dat gebaseerd is op reageren op meldingen om te buigen naar een proactief beleid waar verbinding nog meer centraal staat. Zo gaan preventie en handhaving meer hand in hand gaan.

Ons doel

P5 DOEL 1.1: Overlast aanpakken

We zetten in op preventief en handhavend optreden om de overlast in de openbare ruimte terug te dringen met bijzondere aandacht voor de boa-organisatie.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P5 1.1.1 Overlast verminderen veroorzaakt door (criminele) jongeren en personen met onbegrepen gedrag en algemene jeugdoverlast

De aandacht blijft onverminderd gericht op de ketensamenwerking, waarbij diverse partijen met elkaar werken in lopende casuïstiek. Om tot een sluitende aanpak te komen is samenwerking essentieel om te beoordelen wie de beste kaarten in handen heeft om de juiste interventie op het juiste moment uit te voeren. Een structuur voor interne samenwerking is aanwezig, waarbij de brede samenwerking met externe partners een punt van aandacht blijft. Het beoogde resultaat is het borgen van een sluitende keten met alle betrokken hulpverleners gericht op voorkomen van criminalisering en personen met onbegrepen gedrag. Hierbij richten we ons op de preventie van jeugdoverlast en -criminaliteit. Naast de aanpak gericht op lopende casuïstiek zetten we in op een methodische aanpak met alle partijen om zo vroeg mogelijk te interveniëren om overlast door personen met verward gedrag en criminaliteit te voorkomen of te doen stoppen. Deze aanpak zorgt voor minder inzet van zware middelen (bijvoorbeeld gebiedsverbod). Indien nodig worden de bestuurlijke maatregelen, zoals gebiedsverbod, last onder dwangsom, bestuurlijke waarschuwing, wel toegepast. Inwoners en jongerenwerk worden benaderd om bij te dragen aan oplossingen voor jeugdoverlast en/of –problematiek. Deze versteviging van brede ketensamenwerking moet leiden tot een effectieve aanpak en een gewenst resultaat. Met het oog op algemene jeugdoverlast zal het Sociaal Domein ondersteund worden om te onderzoeken of er een jeugdplek op een gemeentelijk eilandje georganiseerd kan worden.

Resultaat 2025

De overlast die inwoners ervaren van (criminele) jongeren en personen met verward gedrag vraagt blijvende aandacht. Er is een zeer sterke ketensamenwerking opgebouwd en er wordt intensief samengewerkt met politie, woningbouwcorporatie, het zorg en veiligheidshuis, jongerenwerk en inwoners. De signalen van inwoners worden daarbij steeds zeer serieus opgepakt. Door creatief en vasthoudend te werk te gaan in overlastcasussen lukt het geregeld om langlopende overlastcasussen op te lossen. In de samenwerking 'allen voor één' worden belemmeringen die nog bestaan in de zorg en aanpak van personen met verward gedrag geagendeerd. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de zorg voor mensen met verward gedrag en verslavingsproblematiek. Uit het onderzoek naar een chillplek voor jongeren op een van de (gemeente) eilanden in het veld komen vooralsnog geen bruikbare handvaten om hiermee verder te gaan. Aangezien klachten op de eilanden verminderd zijn, heeft dit minder prioriteit. Wel zien we zwaardere incidenten met jeugd op jonge leeftijd terugkomen. Hierdoor verandert ons samenwerkingsnetwerk en zullen we meer moeten inzetten op interventies met basisscholen.

Kwaliteit

Tijd

P5 1.1.2 Versterken en verbeteringen boa- en toezichthoudende organisatie

Om aan alle werkzaamheden in het kader van de leefbaarheid en handhaving in de wijken efficiënt en voldoende invulling te kunnen geven, wordt verder uitvoering gegeven aan het raadsbesluit van 16 mei 2023 ter versterking en verbetering van de boa-organisatie.

Resultaat 2025

Na een succesvolle werving is de capaciteit van de boa-organisatie op orde. Daarnaast zijn hulpmiddelen zoals kleding en fietsen ingekocht en wordt de implementatie van een nieuw digitaal handavingsbeleid voorbereid. Daarnaast hebben de boa's een nieuw onderkomen gekregen, waardoor er geen vermenging meer ontstaat met andere functies en werkzaamheden binnen het gemeentehuis.

Kwaliteit**Tijd****P5 1.1.3 Pilot buurtoudersproject starten**

Er is een trend waarneembaar van jeugdgroepjes in wijken die op specifieke plekken voor overlast zorgen. Vanuit de gemeenschap is een vraag ontstaan om een buurtouderproject op te zetten. De gemeente wil dit burgerinitiatief ondersteunen en inwoners meer verantwoordelijkheid geven in het publieke domein. De intentie is om een pilot te starten met een paar buurtouders en overige instanties. Het doel is om de overlast terug te dringen, meer verantwoordelijkheid te geven aan burgers in het publieke domein en de jongeren op een laagdrempelige wijze een steun en toeverlaat te bieden in de wijk. De gemeente zal zich faciliterend opstellen en samen met de aanvrager komen met een plan van aanpak en implementatie van de pilot. Het streven is om dit buurtouderproject in 2025 te hebben gerealiseerd.

Resultaat 2025

Er hebben op deze doelstelling voorbereidende werkzaamheden plaatsgevonden. Vanwege capaciteitsproblemen en langdurige uitval binnen het team OOV is noodgedwongen gekozen voor het uitstellen van deze doelstelling naar T3 2026.

Kwaliteit**Tijd****P5 1.1.4 Intervenieren bij zeer ernstige woonoverlast**

Bij aanvang van een burenruzie bestaat de mogelijkheid om BeterBuren in te zetten. De samenwerking met deze organisatie wordt voortgezet. Inzet op ernstige woonproblematiek valt onder de beleidsverantwoordelijkheid van OOV. Acties vinden plaats nadat er sprake is van ernstige en langdurige woonoverlast. Bij interventies speelt het aspect openbare orde en veiligheid een centrale rol.

OOV, Sociaal Domein, wooncorporaties en de politie trekken samen op om meer preventief te werken, maar ook om actieve woonoverlast te beëindigen. Er zijn verschillende overleggen, deze worden voortgezet. Het doel is om woonoverlast tegen te gaan, te voorkomen, te verminderen en te beëindigen. De integrale bewustwording en creatieve oplossingen rond woonoverlast worden versterkt. Denk hierbij aan inwoners die vanuit een overlastsituatie een 2e kans wooncontract krijgen in een andere woning.

Resultaat 2025

De manier van intervenieren is inmiddels 'going concern' geworden, voor zowel de gemeente als de samenwerking met de partners. Gezien de complexiteit van het onderwerp waarbij elke situatie anders is, blijft dit onderwerp blijvend onder de aandacht geredeneerd vanuit lopende casuïstiek. Ook blijft dit onderwerp op de agenda omdat mogelijke nieuwe trends en ontwikkelingen gevolgd worden.

Kwaliteit**Tijd**

P5 1.1.5 Beleid rond vaaroverlast

De beleidsregel vaaroverlast is vastgesteld. We kunnen het seizoen van 2024 gebruiken om te kijken of de inhoud van de beleidsregel effectief bijdraagt aan het verminderen van vaaroverlast. We blijven de landelijke ontwikkelingen en de pilot van het OM volgen. Deze gaat over de maatregelen bij varen en/of vaaroverlast. Hier komen alternatieve mogelijkheden tot interventie uit die we als gemeente ook kunnen inzetten.

Bootwrakken die op een vaarroute liggen en voor onveiligheid zorgen zullen worden gemeld bij het Hoogheemraadschap Noorderkwartier (HHNK). Indien nodig kan de boa het HHNK ondersteunen bij het opruimen van deze wrakken als de openbare orde en veiligheid in het geding is.

Resultaat 2025

Ook dit vaarseizoen is intensief ingezet op handhaving op het Wormer- en Jisperveld. Samen met de politie en andere handhavende organisaties zijn actiedagen m.b.t. handhaving ingezet. Daarnaast hebben jongeren en ouders wederom een brief gehad waarin zij opgeroepen worden de regels en snelheid op het water met elkaar te bespreken en te respecteren. Recent is duidelijk geworden dat de Rijksoverheid een aanpassing zal doorvoeren in de systematiek van de domeinen rond de boa's. Waar nu nog een belemmering aanwezig is in de systematiek waar het gaat om de scheiding in domeinen (1 voor openbare ruimte en 2 voor groene boa) komt dit op termijn te vervallen. De komende periode zal dus in het teken staan van het ontwikkelen van nieuwe inzichten rond het effectiever inzetten van onze boa-capaciteit op basis van de nieuwe mogelijkheden.

Kwaliteit

Tijd

P5 1.1.6 Hondenbijtprotocol

Zo nu en dan ontstaat er een situatie met een gevaarlijke of hinderlijke hond. De APV is hierop van toepassing. De intentie is om in samenwerking met de gemeenten Zaanstad en Oostzaan een regionaal hondenbijtprotocol te ontwikkelen. Streven is om dit in 2025 te realiseren.

Resultaat 2025

Sporadisch komt het voor dat gehandhaafd moet worden op gevaarlijke honden in onze gemeente. Op dit moment doen we dat op basis van de APV. Het zou wenselijker zijn als we hier een protocol of beleidsregel voor ontwikkelen, aangezien dit de voorspelbaarheid van ons handelen vergroot. Door uitval en ziekte binnen het team OOV is deze ontwikkeling noodgedwongen doorgeschoven naar T2 2026.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P5 DOEL 1.2 Ondermijnende criminaliteit tegengaan

Het thema ondermijning kent inmiddels een vaste plek in onze organisatie. Naast een gerichte aanpak in lopende casuïstiek wordt ingezet op het continueren van de samenwerking met interne en externe partners en wordt gewerkt aan bewustwording rond ondermijning. Dit wordt thematisch aangepakt bijvoorbeeld bij bedrijventerreinen, schuren, vastgoed enz.

In 2024 is het Bibob-beleid geactualiseerd. Het streven is om in 2025 vakafdelingen hierin mee te nemen en bewustwording te creëren voor de toepassing van de Wet Bibob bij diverse aanvragen van vergunningen en subsidies. En ook als de gemeente met externen diverse overeenkomsten aangaat.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P5 1.2.1 Ondermijnende criminaliteit herkennen en bestrijden

Om ondermijnende criminaliteit te herkennen en bestrijden nemen we deel in het Regionaal informatie- en expertisecentrum (RIEC) en werken we nauw samen met Politie en OM. De interne organisatie weerbaar maken tegen ondermijning en de bewustwording over ondermijning te vergroten, wordt voortgezet. In 2025 willen wij een werkwijze ontwikkelen om de interne informatiepositie rond ondermijning op te zetten.

Resultaat 2025

Wij zien een toename van onze inzet op ondermijning. Zowel als het gaat om de toepassing van ons bibob-beleid, bijvoorbeeld bij de drank- en horecavergunningen, als onze interventies met ons 13b beleid (Opiumwet gesloten woning). Wij hebben een toename gezien in het aantal panden dat werd gesloten en de keren dat drugsafval is aangetroffen. Er wordt daarnaast gebruik gemaakt van gebiedsverboden, last onder dwangsommen en gebiedscontroles. Binnen onze eigen organisatie wordt geïnvesteerd in o.a. het herkennen van signalen en informatie delen, zodat onze interne weerbaarheid toeneemt. Het onderwerp zal doorlopend aandacht blijven vragen.

Kwaliteit

Tijd

P5 1.2.2 Versterken van integriteit

De aanbevelingen van de quickscan, gericht op de ambtelijke organisatie, zal stap voor stap worden geïmplementeerd. Gezien de kleinschaligheid van de ambtelijke organisatie, blijven we alert op het scheiden van bepaalde rollen. Een voorbeeld is het scheiden van het afgeven van een vergunning en het toezicht houden op een vergunning.

Resultaat 2025

Begin 2025 heeft de gemeente Wormerland samen met alle gemeenten in Noord-Holland de weerbaarheidsnorm ondertekend. Hiermee conformeren we ons aan het nog weerbaarder maken van onze eigen organisatie op het gebied van ondermijning. In juni 2025 is er een uitgebreide 0-meting uitgevoerd, waaruit blijkt dat wij op veel onderdelen al voldoende of goed scoren. Het betreft o.a. de actuele gedragscode die is vastgesteld, het agressieprotocol, het bibob-beleid en ons Damoclesbeleid. Tegelijkertijd zijn er ook nog aandachtspunten waar we met enthousiasme verder aan werken. Het betreft o.a. het voortzetten en uitbreiden van trainingen aan medewerkers en de bekendheid onder medewerkers van team OOV waar signalen gemeld kunnen worden.

Kwaliteit

Tijd

P5 1.2.3 Drugshandel en hennepsteelt bestrijden

Om de drugshandel en hennepsteelt beter te kunnen aanpakken, handelen wij strikt overeenkomstig de gemeentelijke beleidsregels voor toepassing van het zogenoemde Damoclesbeleid o.g.v. artikel 13b van de Opiumwet. Het beleid is in 2024 geactualiseerd. Dit beleid maakt het mogelijk om lokalen en woningen te sluiten wanneer er een handelshoeveelheid verdovende middelen wordt aangetroffen. Het doel van een sluiting is onder andere om overtredingen van de Opiumwet te beëindigen en beëindigd te houden en de bekendheid van een pand als drugspand te doorbreken. Eventueel wordt een last onder dwangsom opgelegd en kan er een bestuurlijke waarschuwing worden gegeven. De uitvoering van het Damoclesbeleid gebeurt in nauwe samenwerking met veiligheidspartners en waar nodig met sociale partners. De gemeente zal een van bovengenoemde maatregelen passend inzetten om deze criminaliteit tegen te gaan.

Daarnaast heeft de burgemeester op grond van de APV en de Gemeentewet een aantal bevoegdheden om drugshandel tegen te gaan (o.a. last onder dwangsom, gebiedsverbod bij drugshandel op straat).

Ook wordt actief samenwerking gezocht binnen de regio om het zogeheten waterbedeffect tegen te gaan.

Resultaat 2025

Binnen Wormerland wordt zeer actief ingezet op handhaving daar waar het drugshandel en hennepsteelt betreft. Er is sprake van een stijging van het aantal panden dat wordt gesloten, het opleggen van last onder dwangsommen, gebiedsverboden etc.. Hierbij wordt nauw samengewerkt met politie en Openbaar Ministerie (OM). De huidige realiteit vraagt van ons dat dit onderwerp onder de aandacht blijft, daar waar mogelijk binnen de regio maar ook zelfstandig.

Kwaliteit

Tijd

P5 1.2.4 Integrale controle

Integrale controles worden periodiek uitgevoerd, in samenwerking met onze veiligheidspartners, om te controleren of wet- en regelgeving wordt nageleefd. Er wordt onder andere gecontroleerd op en/of naar aanleiding van signalen van ondermijning en criminaliteit, zoals drugshandel, illegale bewoning, arbeidsuitbuiting, fraude en witwassen, maar ook op brandveiligheid, milieuzaken en het bestemmingsplan. Met deze integrale controles beoogt de gemeente de bedrijventerreinen in de gemeente veilig en integer te houden.

Resultaat 2025

Een integrale controle waarbij alle mogelijke partners aansluiten behoort tot de vaste werkzaamheden. De samenwerking verloopt goed. In 2025 is de integrale controle uitgevoerd en soepel verlopen. Er geen bijzondere zaken uitgekomen.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P5 DOEL 1.3 Cybercrime verminderen

Onder cybercrime vallen delicten die zich richten op ITC (Informatie- en Communicatie Technologie). Bij dit type criminaliteit wordt dus een ICT-systeem gebruikt als middel om het delict te plegen. Naast cybercrime gericht op grote bedrijven komt dit thema steeds dichterbij de burger te staan. Immers, ICT is niet meer weg te denken uit onze dagelijkse realiteit. Dit onderwerp zal naast aandacht van de politie, ook meer aandacht van de gemeente vragen.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P5 1.3.1 Bewustwording cybercrime vergroten

Cybercriminaliteit is een thema dat niet meer weg te denken is in onze maatschappij. In samenwerking met onze partners werken we gericht aan bewustwordingsactiviteiten. Denk hierbij aan voorlichting op scholen, het slachtoffer spreekt, etc.

Resultaat 2025

Cybercriminaliteit heeft een grote vlucht genomen. Bijna alle inwoners in alle leeftijdscategorieën komt er mee in aanmerking. Daarbij is ook vaak sprake van schaamte. Dat is de reden dat de burgemeesters van Noord-Holland gezamenlijk een campagne hebben gelanceerd "Het slachtoffer spreekt" waarin slachtoffers worden opgeroepen om hun verhaal te delen. Daarnaast wordt in Wormerland ingezet op lokale bewustwording door middel van bijvoorbeeld interviews met de wijkagent over het onderwerp en communicatie samen met WormerWonen.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P5 DOEL 1.4: High Impact Crime verminderen

High Impact Crimes (HIC) is een verzamelnaam voor delicten als woninginbraak, overvallen, straatroof en geweldsmisdrijven. Deze delicten hebben veel een behoorlijke impact op bewoners. Er wordt inbreuk gemaakt op de woon- en/of leefomgeving, privacy en de lichamelijke integriteit van mensen.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P5 1.4.1 Woninginbraken en babbeltuurs terugdringen

Als vast onderdeel van de werkzaamheden blijven we bewustwording stimuleren gericht op het voorkomen van woninginbraken en babbeltuurs. Deze preventiemaatregelen worden ook meegenomen bij het maken van prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties (zie ook programma 2 Ruimtelijke ontwikkeling). Ook faciliteren we het gebruik van WhatsApp buurtpreventie-groepen.

Resultaat 2025

In Wormerland zijn de lijnen kort en dat betekent dat als we een toename zien van het aantal inbraken we hier direct actie op ondernemen. Bijvoorbeeld door op onze sociale mensen te attenderen of door de buurt WhatsApp-groepen in te schakelen. Ook dit jaar gaan we in het najaar weer aan de slag met het zogenaamde 'donkere dagen offensief'. Naast aandacht voor inbraken is hierin ook de inzet op vuurwerk en vuurwerkoverlast opgenomen.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P5 DOEL 1.5: Bereikbaarheid verbeteren

Door onderzoek te doen naar mobiliteit kan er aansluitend worden gewerkt aan de uitvoering om zo de bereikbaarheid van Wormerland te verbeteren.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P5 1.5.1 Opstellen van een mobiliteitsprogramma en evaluatie van de fietsstraat

De gemeente Wormerland is voornemens een mobiliteitsprogramma te maken. Dit is de nieuwe term van het Gemeentelijke verkeers- en vervoersplan (GVVP). De gemeente is voornemens hier in 2024 te beginnen en in 2025 af te ronden. Hierin staan uitgangspunten op het gebied van verkeer. Na het maken van deze visiepunten wordt er een uitvoeringsprogramma opgesteld voor het realiseren van deze doelen. Daarbij proberen we bestaande knelpunten op te lossen. We willen hierin in iets zeggen over de bereikbaarheid, veiligheid en duurzaamheid.

Resultaat 2025

Het Mobiliteitsprogramma 2025 is vastgesteld op 28 oktober 2025. In 2026 starten we met de acties uit hoofdstuk 4, o.a. de evaluatie van de fietsstraat langs de Rigastraat. Er is nu voldoende ambtelijke capaciteit op dit beleidsveld.

Kwaliteit

Tijd

P5 1.5.2 Snellaadplein realiseren

Het onderzoek naar het realiseren van een snellaadplein wordt in februari 2025 afgerond. Bij de realisatie zijn we afhankelijk van Liander, die het stroomnet moet uitbreiden. Verwachting is dat dit na 2025 pas het geval is.

Resultaat 2025

Locaties voor een snellaadplein zijn niet beschikbaar in de openbare ruimte. Vanuit de MRA-E loopt een onderzoek voor een snellaadplein bij de P+R Wormerland. Dat is op het grondgebied van de Provincie.

Als laadpalen aan hun capaciteit zitten, kunnen we er één bij plaatsen. Dit gaat ten koste van twee openbare parkeervakken, die we dan in het groen proberen te compenseren.

Kwaliteit

Tijd

P5 1.5.3 Onderzoek verkeersveiligheid Vomar

Het gebied rondom de Vomar wordt ervaren als onveilig. Er wordt daarom onderzocht of dit gevoel terecht is en wat voor maatregelen nodig zijn. We combineren dit met het mobiliteitsprogramma.

Resultaat 2025

Het mobiliteitsprogramma is in 2025 vastgesteld. Het onderzoek naar de verkeersveiligheid rondom de Vomar is een van punten uit het mobiliteitsprogramma en zal in T2 2026 worden uitgevoerd.

Kwaliteit

Tijd

P5 1.5.4. Verbetering wegen Engewormer

In 2025 verbeteren we de wegen in de Engewormer (i.c.m. het onderhoud van het asfalt), waarbij we streven naar uitvoering met gedeeltelijke subsidie van de Vervoerregio Amsterdam en in afstemming met de fietsersbond. Voorgenomen verbeterpunten zijn snelheidverlagende verkeersdrempels, verlaging van de maximumsnelheid en verhoging van de verkeersveiligheid van fietsers.

Resultaat 2025

De Engewormer is voorzien van nieuw asfalt met rode fietssuggestiestroken. Tevens zijn er 20 snelheidsbeperkende verkeersplateau's aangelegd voor de verkeersveiligheid. Dit zijn er 9 meer dan in de oude situatie. Daarnaast zijn fietssuggestiestroken aangebracht van 1,2 meter. De weg is vrijdag 12 december 2025 opengesteld voor het verkeer.

Kwaliteit**Tijd****Ons doel****P5 DOEL 1.6: Actualiseren regelgeving om de openbare orde te handhaven**

Het is belangrijk dat het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke regelgeving voor openbare orde en veiligheid actueel zijn. Dit stelt de gemeente en politie in staat om onder andere drugsoverlast en woonoverlast adequaat te bestrijden.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat**P5 1.6.1 Actualiseren van de APV n.a.v. de omgevingswet**

De gemeente gaat in 2025 een nieuw omgevingsplan vaststellen. De regels m.b.t. de fysieke leefomgeving die nu in de APV staan opgenomen en straks (deels verplicht) onderdeel worden van het omgevingsplan zullen vervallen in de huidige APV. In 2025 zal de APV daarom op het vlak van de openbare orde en veiligheid worden geactualiseerd.

Resultaat 2025

De herziene APV is in T2 2026 voorgelegd aan de gemeenteraad. Hierin zijn ook de noodzakelijke wijzigingen meegenomen als gevolg van de omgevingswet.

Kwaliteit**Tijd****P5 THEMA 2: Groen en klimaatadaptatie**

Wormerland is een groene gemeente met dorpen in een open landschap. We streven naar een goede biodiversiteit met afwisselende beplanting en begroeiing. Het uitgangspunt is: zorgdragen voor een leefomgeving die ook op de lange termijn bruikbaar blijft.

Ons doel**P5 DOEL 2.1: Maatregelen met betrekking tot klimaatadaptatie**

Hittestress, stortbuien, kort en hevig of juist langdurig, zijn het nieuwe normaal. Bij het uitvoeren van planmatig onderhoud is klimaatadaptief inrichten van onze leefomgeving van belang. Hierbij willen we hittestress tegengaan en grondwater opnemen en infiltreren in de ondergrond. Er is al een begin gemaakt in huidige projecten waarbij nieuwe ontwikkelingen en innovaties worden meegenomen.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P5 2.1.1 Toepassen van klimaatadaptatie bij nieuwe aanleg van wegen en groen en combineren met groot onderhoudsprojecten

Eind 2025 wordt het groot onderhoud van de wijk Wezenland afgerond. Alle parkeervakken zijn dan uitgevoerd in grasbetontegels, waardoor het water beter kan wegzakken in de grond. Dit principe geldt ook voor de nieuwbouwprojecten zoals Zaandriehoek en Wormervelden. Te kappen bomen in de wijk Wezenland worden 1 op 1 gecompenseerd.

Resultaat 2025

De werkzaamheden in de wijk Wezenland zijn nagenoeg gereed. Het werk wordt in februari/maart 2026 opgeleverd. Het openbaar groen wordt in het voorjaar 2026 aangeplant.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P5 DOEL 2.2: Groen/Walkanten

Wormerland is een gemeente met veel water en de walkanten verdienen specifieke aandacht. Goed onderhouden walkanten dragen bij aan de positieve uitstraling van de gemeente en kunnen biodiversiteit bevorderen.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P5 2.2.1 Opstellen beheerplan walkanten /onderhouden beschoeiing

Door de overname van de wegsloten van het Waterschap is het (groen) areaal vergroot. Hiervoor is een nieuw beheerplan opgesteld op basis van het huidige areaal. Er is rekening gehouden met warme zomers zodat naast de reguliere schouw ook een zomerschouw kan worden uitgevoerd voor bepaalde watergangen.

Bij de vervanging van de beschoeiing wordt er gekeken of het naast reguliere beschoeiing ook mogelijk is om de schoeiing natuurvriendelijk aan te leggen. Het aanslaan is afhankelijk van de nazorg en is in het beheerplan opgenomen.

Met het beheerplan voor de beschoeiing is dit jaar gestart. In 2025 worden deze werkzaamheden afgerond.

Resultaat 2025

Beschoeiing:

De uitgevoerde werken zijn kwalitatief goed uitgevoerd in 2025. Wel lopen de werkzaamheden door in 2026.

Walkanten

Het beheerplan walkanten is gereed. Aanpassingen door de toename van het areaal door overname wegen zijn verwerkt in bestek en onderhoudstekeningen.

Uitvoering loopt volgens planning.

Kwaliteit

Tijd

P5 THEMA 3: Afval

Wormerland streeft er naar de VANG-doelstelling (landelijk programma Van Afval Naar Grondstof) te bereiken. We willen in 2024 onder de 100 kilo restafval per persoon per jaar komen, alsook een scheidingspercentage van minimaal 75% bereiken. Door een goede samenwerking met HVC (de Huisvuilcentrale) hoopt de gemeente deze doelstellingen te kunnen bereiken. In ons restafval zitten nog grondstoffen die steeds schaarser worden terwijl ze ook opnieuw gebruikt zouden kunnen worden. Daarnaast komt er bij het verbranden CO₂ vrij wat slecht is voor het milieu en zullen de kosten voor het verbranden van restafval elk jaar hoger worden.

Ons doel

P5 3.1 Van afval naar grondstof

In 2022 is een belangrijke stap gezet door het introduceren van het recycle-tarief. Hierdoor is de hoeveelheid restafval al gereduceerd van 188 naar 122 kilo restafval per persoon per jaar. Er zullen nog een aantal acties nodig zijn om dit aantal nog verder naar beneden te brengen.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P5 3.1.1 De hoeveelheid huishoudelijk restafval verder reduceren

Om de hoeveelheid restafval nog verder naar beneden te brengen, zal vooral ingezet worden op goede communicatie. Afvalcoaches benaderen zoveel mogelijk inwoners om te helpen hun afval zo goed mogelijk te scheiden. Daarnaast wordt gekeken hoe we huidige en nieuwe inwoners (ook anderstaligen) beter kunnen informeren. Locaties waar regelmatig afval bijgeplaatst wordt krijgen extra aandacht.

Resultaat 2025

De hoeveelheid restafval is iets gedaald in 2025. Afvalcoaches zijn ingezet om mensen te informeren. Zij hebben een folder beschikbaar in diverse talen om ook mensen te kunnen helpen die de Nederlandse taal niet machtig zijn. De woningbouwvereniging heeft ook folders in verschillende talen ontvangen om mee te geven aan nieuwe huurders. Nieuwe bewoners krijgen standaard een informatiebrief over het afvalbeleid in Wormerland. De afvalpagina's op de website van gemeente Wormerland zijn in 2025 weer helemaal up-to-date gemaakt. Sinds december staat er een wekelijkse rubriek over afval in de nieuwsbrief.

Kwaliteit

Tijd

P5 THEMA 4: Speelvoorzieningen

Speelvoorzieningen zijn een belangrijk onderdeel van de openbare ruimte. De gemeenten streeft ernaar de speelvoorzieningen zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de behoefte van de inwoners.

Ons doel

P5 DOEL 4.1: Ontwikkelen speeltuinenbeleid

We ontwikkelen beleid waarbij wordt gekeken naar de speelbehoefte per wijk aan de hand van de zich ontwikkelende leeftijdsopbouw.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P5 4.1.1 Opstellen van speeltuinenbeleid

In 2025 wordt er een speeltuinenbeleid opgesteld. Waarbij gekeken wordt naar speelbehoefte per wijk aan de hand van onder andere de leeftijdsopbouw. We werken toe naar een programmatische manier van aanpassen van speelvoorzieningen, waarbij we de koppeling zoeken met groot onderhoud.

Resultaat 2025

Er is een uitvoeringsplan speeltuinen opgesteld. Alle speeltuinen zijn geïnventariseerd. Het beleidsmatige deel wordt in 2026 toegevoegd.

Kwaliteit

Tijd

P5 THEMA 5: Gebouwenbeheer

De inzet van de gemeentelijk gebouwen is een belangrijk instrument voor de gemeente om verschillende functies mogelijk te maken.

Ons doel

P5 DOEL 5.1: Beheer gebouwen verbeteren

We zoeken continu naar nieuwe manieren om het beheer van gebouwen effectiever en efficiënter vorm te geven. We zorgen ervoor dat de gebouwen veilig, functioneel en comfortabel zijn voor de gebruikers, om de levensduur van het gebouw te verlengen en verduurzamen.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P5 5.1.1. Strategische eigendomspositie gebouwenbeheer

Naast het goed beheren van het gemeentelijk vastgoed willen we in 2025 een nadere afweging maken welk vastgoed de gemeente voor de lange termijn beheert. Een actualisatie van het afwegingskader en een inventarisatie van het vastgoed zal leiden tot beter overzicht van de vastgoedportefeuille van de gemeente.

Resultaat 2025

De doelstelling om een strategisch eigendomspositie van gemeentelijke gebouwen op te stellen is doorgeschoven naar 2026 als gevolg van personele capaciteit.

Kwaliteit

Tijd

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Rekening 2025	Afwijking budget 2025
Lasten				
041 Integraal Veiligheidsbeleid	520.289	504.222	520.000	15.778
042 Rampenbestrijding	1.578.935	1.712.038	1.714.546	2.508
049 Burgerhulpverleningsposten	7.390	18.929	8.267	-10.662
055 Gebouwenbeheer brandweer	120.513	108.747	118.453	9.706
060 Wegen	3.207.665	2.122.347	2.515.272	392.925
061 Bruggen en kunstwerken	586.649	1.000.201	1.035.420	35.219
062 Pontveren	131.164	142.800	155.615	12.815
063 Openbare verlichting	182.818	235.905	142.078	-93.827
070 Waterpartijen en -gangen	16.667	185.332	20.832	-164.500
071 Kaden en oevers	141.919	217.846	178.576	-39.270
101 Speelplaatsen	176.979	180.006	202.980	22.974
120 Openbaar groen	757.109	755.318	846.467	91.149
125 Openbare ruimte algemeen	217.651	297.368	226.741	-70.627
200 Afval	3.224.881	3.240.534	3.244.022	3.488
210 Rioolbeheer	2.160.859	2.251.659	2.262.518	10.859
220 Milieu	679.426	1.788.123	973.340	-814.783
230 Begraafplaatsen	575.140	618.911	617.556	-1.355
231 Begraven	10.469	11.429	23.437	12.008
278 Beheer panden en gronden	537.561	579.998	605.026	25.028
Totaal Lasten	14.834.085	15.971.713	15.411.146	-560.567
Baten				
060 Wegen	2.121.936	1.348.644	1.604.655	256.011
061 Bruggen en kunstwerken	280.161	369.165	369.165	0
062 Pontveren	42.889	42.973	48.000	5.027
063 Openbare verlichting	345.839	0	0	0
125 Openbare ruimte algemeen	0	5.000	4.667	-333
200 Afval	2.752.849	2.827.334	2.889.862	62.528
210 Rioolbeheer	2.160.859	2.251.659	2.262.518	10.859
220 Milieu	49.071	933.069	58.881	-874.188
230 Begraafplaatsen	72.658	79.443	68.340	-11.103
231 Begraven	86.359	101.490	90.877	-10.613
278 Beheer panden en gronden	1.077.407	699.273	703.548	4.275
Totaal Baten	8.990.028	8.658.050	8.100.513	-557.537
Resultaat baten minus lasten	-5.844.057	-7.313.663	-7.310.633	3.030

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de (geactualiseerde) begroting 2025.

Verschillenanalyse product 060 Wegen

Product 060 Wegen		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€392.925	Lasten (nadeel)	De verschillen op dit product zijn voornamelijk ontstaan door de gemaakte baten en lasten in het wegenonderhoud die we in 2024 overgenomen hebben van het HHNK. Voor de in beheer overgenomen wegen ontvingen we in 2024 €1.550.000 (zie RV 2024/37, raadsbesluit 11 juni 2024). Per begin 2025 was er nog €1.388.397 beschikbaar van dit budget (in de reserve Onderhoud wegenbeheer (HHNK)). In het Najaarsbericht 2025 is er een verdeling/inschatting en fasering gemaakt in 2 projecten en was er €800.000 gereserveerd voor het project 'onderhoud van de Engewormer' (2025) en €588.398 voor het project 'onderhoud kruispunten Oosterdsweg/Noorderweg/Zuiderweg (2026). In 2025 zijn er €1.176.087 kosten gemaakt aan de overgenomen wegen. Het project 'onderhoud van de Engewormer' is per duurder uitgevallen dan ingeschat. Dit kwam met name doordat het asfalteren duurder is uitgevallen. Daarnaast ontvingen we ook een, niet begrote, bijdrage van de Vervoersregio en van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) in de herindeling van de Engewormer (€236.218). Per saldo is er €939.869 (€1.176.087 - €236.218) aan kosten geweest voor de overgenomen wegen van het HHNK welke ten laste van de reserve 'Onderhoud wegen (HHNK)' zijn gebracht.
€256.011	Baten (voordeel)	Hierdoor is er voor het project onderhoud kruispunten Oosterdsweg/Noorderweg/Zuiderweg in 2026 nog €448.529 beschikbaar in deze reserve. Naar verwachting is dit voldoende omdat naar verwachting de onderhoudskosten aan de Noorderweg goedkoper uitvallen door uitvoering in eigen beheer.

Verschillenanalyse product 061 Bruggen en kunstwerken

Product 061 Bruggen en kunstwerken		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€35.219	Lasten (nadeel)	Dit verschil ontstaat door drie elementen. De brugbediening 2025 Poelsluisbrug en Spijkerboorderbrug ad €134.108 zijn door de overname van de openbare ruimte van het HHNK in 2024 voor rekening van de gemeente Wormerland. Daarnaast is een voordeel op de onderhoudskosten van bruggen en kunstwerken ad €60.799 waardoor voor het jaar 2025 minder uit de reserve is onttrokken voor onderhoud. Tot slot is er een voordeel op de post subsidies en op de post onverhaalbare schades, veroorzaakt door derden.

Verschillenanalyse product 063 Openbare verlichting

Product 063 Openbare verlichting		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€93.827	Lasten (voordeel)	Vanuit Liander heeft een afrekening plaatsgevonden over de periode 2018-2025 vanwege te veel betaalde vastrechtkosten. Gebleken is dat er in deze periode bij meerdere voedingspunten dubbel vastrechtkosten zijn berekend voor de openbare verlichting op het Liander-net. De periode 2018-2025 is herberekend en het te veel betaalde bedrag van €110.643 is door Liander terugbetaald.

Verschillenanalyse product 070 Waterpartijen en -gangen

Product 070 Waterpartijen en -gangen		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€164.500	Lasten (voordeel)	Er is minder uitgegeven dan begroot. Er wordt gewerkt in overleg met het HHNK voor wat betreft het waterbeheer. Het niet uitgegeven budget wordt jaarlijks toegevoegd aan de reserve baggeren, voor werkzaamheden en onvoorziene uitgaven in de toekomst, in de vorm van een egalisatiereserve. Dit is consistentie van beleid. Dit jaar is er geen zomerschouw uitgevoerd waardoor er minder is uitgegeven aan walkanten.

Verschillenanalyse product 071 Kaden en oevers

Product 071 Kaden en oevers		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€39.270	Lasten (voordeel)	I.v.m. watercompensatie t.b.v. nieuwbouwwontwikkelingen is ervoor gekozen om het vervangen van de beschoeiing tijdelijk uit te stellen.

Verschillenanalyse product 120 Openbaar groen

Product 120 Openbaar groen		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€91.149	Lasten (nadeel)	Deze overschrijding komt voort uit de overgang van taken naar de buitendienst, zoals deze zijn opgenomen in de eerste begrotingswijziging 2025 vanuit het Duurzaam Begrotings Evenwicht (DBE). Hierbij zijn de budgetten openbaar groen verlaagd en de taken overgedragen aan de buitendienst. Door de verschillende looptijden van contracten heeft hiervan een overlap in de kosten plaatsgevonden, zie hiervoor ook het voordeel op de budgetten van de buitendienst.

Verschillenanalyse product 125 Openbare ruimte algemeen

Product 125 Openbare ruimte algemeen		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€67.439	Lasten (voordeel)	Het betreft hier de uitbreiding van formatie van de buitendienst met 2 fte, zoals vastgesteld in de eerste begrotingswijziging 2025 Duurzaam Begrotings Evenwicht (DBE). Omdat enkele contracten deels doorliepen in 2025 is 1 formatieplaats bij de buitendienst later ingevuld. Dit voordeel moet in relatie worden gezien met de overschrijding op het product openbaar groen.

Verschillenanalyse product 200 Afval

Product 200 Afval		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€62.528	Baten (voordeel)	Begoot versus werkelijkheid (=verschillenanalyse) Deze verschillenanalyse kijkt naar het verschil tussen begroot en werkelijk. In het Najaarsbericht 2025 is de begrote opbrengst afvalstoffenheffing verlaagd met €340.000 omdat het tarief van 2025 niet kostendekkend was. Daarom is het verschil tussen begoot en werkelijk 'slechts' €62.528. Dit verschil is ontstaan doordat we een rijksvergoeding ontvingen voor afval in verband met de opvang van vluchtelingen. Deze vergoeding was niet begroot. Daarnaast hebben we meer geld ontvangen voor zwerfafval in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) zwerfafval dan begroot was. Kostendekkendheid (=saldo lasten min baten) Maar als je kijkt naar de kostendekkendheid van het product afval dan kijk je niet naar wat er begroot is maar kijk je naar het verschil in baten en lasten. Als je de baten (€2.889.862) min de lasten (€3.244.022) rekent dan is het saldo van het product afval €354.160. De lasten zijn hoger dan de baten. Dit betekent dat het tarief afvalstoffenheffing in 2025 niet kostendekkend is geweest. Om deze reden is het tarief vanaf 2026 gestegen. Het tarief zou vanaf 2026 met 25% moeten stijgen om kostendekkend te zijn. Omdat deze tariefstijging in één jaar naar een kostendekkend tarief als een te forse lastenverzwaring is beschouwd wordt het tarief gefaseerd verhoogd in twee jaar. In 2026 is het tarief gestegen met 12%. Vanaf 2027 is het tarief weer kostendekkend begroot. Omdat in het Najaarsbericht 2025 de begroting al is bijgesteld naar dit niet-kostendekkend tarief is dit nu niet meer zichtbaar in deze verschillenanalyse.

Verschillenanalyse product 220 Milieu

Product 220 Milieu		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€814.783	Lasten (nadeel)	Op het product milieu worden de inkomsten en uitgaven van een drietal projecten verantwoord, te weten de Lokale Aanpak Isolatie (LAI), de CDOKE-gelden en de energiearmoede. Zowel de inkomsten als de uitgaven worden opgenomen in de begroting. Het betreft hier echter een SISA-regeling, welke op een aparte manier moet worden verantwoord aan het Rijk. Hierdoor worden alle werkelijke inkomsten en werkelijke uitgaven opgenomen in de kortlopende schulden op de balans, en niet meer op dit product. Deze producten zijn budgettair neutraal voor de gemeente, maar op deze wijze een afwijking ten opzichte van de begroting.
€874.188	Baten (voordeel)	De onderuitputting kan voornamelijk worden verklaard uit het feit dat begin dit jaar met de ODIJ is afgesproken dat de gemeente de stimuleringsprojecten (€46.000) niet meer uit de inwonersbijdrage zou betalen maar uit de CDOKE-gelden.

Verschillenanalyse product 278 Beheer panden en gronden

Product 278 Beheer panden en gronden		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€25.028	Lasten (nadeel)	Deze overschrijding op de onderhoudskosten van gemeentelijke gebouwen komt voort uit de noodzakelijke aanpassingen van de in 2025 aangekochte woning op de Engewormer 7 nabij de Bartelsluis. Deze kosten hebben betrekking op de veiligheid en het aanpassen van de constructie van de woning.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025 incl. wijz.	Rekening 2025
Bestemmingsreserve Speelplaatsen	27.778	32.778	55.465
Bestemmingsreserve Onderhoud vaarwegen	351.630	351.630	434.130
Bestemmingsreserve Onderhoud wegen (HHNK)	-	588.398	448.529
Reserve Nog uit te voeren werken	563.921	514.146	462.800
Bestemmingsreserve Brandweerkazerne Wormer	544.021	516.820	516.820
Fonds Duurzaamheidsleningen	840.206	829.942	842.049
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	1.076.632	1.042.842	1.059.135
Bestemmingsreserve bijdrage fietstunnel N515	157.500	-	-
Bestemmingsreserve Bruggen en kunstwerken (HHNK)	280.161	819.860	880.660
Reserve Zaanbrug	8.163.723	7.837.174	7.837.174
Bestemmingsreserve Duurzame vervanging openbare verlichting	728.504	698.504	682.814
Totaal reserves	12.734.077	13.232.095	13.219.577

Toelichting reserves

Bestemmingsreserve speelplaatsen

Jaarlijks wordt een vast bedrag (€70.000) aan deze reserve toegevoegd en de werkelijke uitgaven van het desbetreffende jaar worden eraan onttrokken. Hierdoor worden schommelingen in de exploitatie voorkomen. De werkelijke onderhoudskosten 2025 zijn €42.312. Dit bedrag is aan de reserve onttrokken.

Bestemmingsreserve onderhoud vaarwegen

Deze reserve is bedoeld voor het baggeren van het binnenstedelijk gebied. Jaarlijks wordt een vast bedrag (€90.000) aan deze reserve toegevoegd en de werkelijke uitgaven van het desbetreffende jaar worden eraan onttrokken. Hierdoor worden schommelingen in de exploitatie voorkomen. De werkelijke kosten voor baggeren in 2025 zijn €7.500. Dit bedrag is lager dan begroot omdat het HHNK geen baggerwerkzaamheden heeft uitgevoerd. Het bedrag van de werkelijke kosten is aan de reserve onttrokken.

Bestemmingsreserve Onderhoud wegen (HHNK)

In 2024 is het beheer van diverse wegen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) naar de gemeente overgegaan. De gelden die ontvangen zijn van het HHNK voor het (achterstallig) onderhoud van deze wegen zijn in 2024 in een voorziening gestort. Maar om een voorziening te mogen aanhouden is het verplicht een (vastgesteld) meerjarenonderhoudsplan te hebben. Van deze wegen is nog geen meerjarenonderhoudsplan vastgesteld. Vandaar dat we de volledige voorziening in 2025 moesten laten vrijvallen. Deze gelden (€1.388.398) zijn toegevoegd aan de nieuwe reserve 'Onderhoud wegen (HHNK)'. (conform raadsbesluit bij het Najaarsbericht 2025, raad dec 2025). Dit is een budgettair neutrale begrotingswijziging. Een voordeel op product '060 Wegen' en een nadeel op programma 40 'Mutaties in reserves'.

Inloop achterstallig onderhoud wegenbeheer (HHNK)

In 2025 is €800.000 onttrokken uit deze reserve voor het onderhoud van de Engewormer en in 2026 is het restant van deze reserve (€588.398) beschikbaar voor het onderhoud aan de kruispunten Oosterdwarsweg/Noorderweg/Zuiderweg. Als deze werkzaamheden volgens planning verlopen is de reserve eind 2026 leeg en is het achterstallig onderhoud van de overgenomen wegen van het HHNK ingehaald.

Reserve Nog uit te voeren werken

Deze reserve is ingesteld om beschikbaar gestelde gelden voor projecten die aan het eind van een boekjaar nog niet zijn afgerond te reserveren. In de tabel hieronder zijn de gereserveerde gelden per 31 dec 2025 gespecificeerd.

Reserve Nog uit te voeren werken		Jaar raadsbesluit tot reservering	In reserve per 31-12-2025
1	Zaanoeverproject	2019	95.620
2	Eigendomsoverdracht scholen	2019	7.388
3	Reservering van de ontvangen subsidie 'Kerkervisie'	2021	18.647
4	Wijkuitvoeringsplannen (WUP)	2024	10.661
5	Register Externe Veiligheidsrisico's	2025	10.000
6	Monumentale waardekaart	2025	25.000
7	Digitaliseren bouwvergunningen (Vanuit bestemming rekeningresultaat 2024 is er €25.000 toegevoegd)	2025	39.390
8	Onderhoud gebouw "Het Kasteel 2d" (reservering i.v.m. ontbreken meerjarenonderhoudsplan)	2025	6.094
9	Inhuur grote projecten	2025	200.000
10	Handhaving en toezicht op en langs de Zaan (motie)	2025	50.000
Totaal in reserve Nog uit te voeren werken per 31 dec 2025			462.800

Toevoegingen in 2025

In 2025 is er vanuit het rekeningresultaat 2024 €319.094 toegevoegd aan deze reserve (de nummers 5 t/m 10 uit de tabel hierboven).

Vrijval in 2025

Een deel van de eerder gereserveerde budgetten valt vrij omdat er geen concreet bestedingsdoel (meer) aan ten grondslag ligt (131.674). De vrijgevalen budgetten in 2025 zijn:

- *MRA metropoolregio Amsterdam (€62.916) (conform Voorjaarsbericht 2025);
- *Deelname G1000 burgerberaad thema 'wonen' (€7.000) (conform Najaarsbericht 2025);
- *Opstellen IHP (€16.765) (conform Najaarsbericht 2025);
- *Wet Kwaliteitsborging bouw (€44.993) (deze vrijval was niet voorzien en zorgt voor een voordeel in de jaarrekening 2025).

Onttrekkingen in 2025

De werkelijke kosten die zijn gemaakt in 2025 die betrekking hebben op gereserveerde budgetten zijn onttrokken aan de reserve (€23.070). Dit betreft de kosten voor:

- *Kerkervisie (€6.353);
- *Wet goed verhuurderschap (€4.996);
- *Zaanoeverproject (€11.721)
- *Wijkuitvoeringsplan Neck (€30.605).

Daarnaast was er een reservering voor 'Implementatie omgevingswet' (€245.475). Dit budget is overgeheveld naar de reserve 'Opstellen omgevingsplan' (conform Najaarsbericht 2025).

Reserve brandweerkazerne Wormer

Het doel van deze reserve is om de jaarlijkse kapitaallasten van de brandweerkazerne in Wormer te dekken, zodat deze lasten niet op de jaarlijkse exploitatie drukken. Jaarlijks wordt er €27.201 onttrokken, zo ook in 2025.

Reserve Fonds Duurzaamheidsleningen

Deze reserve is ingesteld voor het verstrekken van duurzaamheidsleningen aan particulieren voor duurzaamheidsleningen aan verenigingen, stichtingen en huurders. De hoogte van de reserve bepaalt het maximaal beschikbare bedrag waar leningen voor verstrekt kunnen worden. De hoogte van deze reserve is dus niet afhankelijk van werkelijke saldi van verstrekte leningen. In 2025 is er €1.843 toegevoegd aan deze reserve (voornamelijk rente).

Eind 2025 is er €460.132 verstrekt aan duurzaamheidsleningen aan 57 particulieren en €21.158 aan duurzaamheidsleningen aan verenigingen, stichtingen en huurders (1 vereniging).

Reserve Duurzaamheid

Jaarlijks wordt er vanuit deze reserve €25.000 beschikbaar gesteld voor duurzaamheidsinitiatieven, in 2025 is hiervan voor €17.497 gebruik gemaakt.

Duurzame vervanging bedrijfswagens

In het Najaarsbericht 2024 heeft de raad besloten bedrijfswagens (3 busjes en een pick-up truck) duurzaam te vervangen voor elektrische wagens. Elektrische wagens zijn in aanschaf duurder, dus de afschrijvingskosten zijn daarmee ook hoger. De hogere afschrijvingskosten worden conform het raadsbesluit gedekt uit de reserve Duurzaamheid. In 2025 was begroot dat er €8.790 onttrokken zou worden aan de extra afschrijvingslasten, maar in werkelijkheid is de aanschaf van de bedrijfswagens vertraagd en start de afschrijving pas in 2026.

De 3 busjes zijn in 2025 vervangen. Afschrijving start altijd een jaar na ingebruikname, dus in 2026. Dus ook de onttrekking uit de reserve Duurzaamheid om de extra afschrijvingslasten te dekken start in 2026. De geplande vervanging van het pick-up truck is in 2025 nog niet gerealiseerd, afschrijving zal naar verwachting pas starten in 2027 (en dus ook de daarbij horende onttrekking uit de reserve Duurzaamheid).

Bestemmingsreserve bijdrage fietstunnel N515

De gemeente had een reservering van €70.000 staan voor een fietstunnel onder de N515 in de Reserve 'Nog uit te voeren werken'. In 2024 is door de overname van wegen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) ook geld ontvangen voor deze fietstunnel (€87.500). In 2024 is hiervoor een nieuwe reserve gevormd waar beide bedragen zijn toegevoegd. In 2025 heeft de raad ingestemd met het project fietstunnel N515 en de Wormerlandse investeringsbijdrage hierin van €487.500. In ditzelfde besluit wordt deze bestemmingsreserve ingezet deels op dit project (€87.500). De overige €70.000 is conform dit raadsbesluit teruggestort in de Algemene Reserve (besluit raad 13 mei 2025).

Bestemmingsreserve Bruggen en kunstwerken (HHNK)

We hadden een voorziening voor bruggen en kunstwerken. Maar om een voorziening te mogen aanhouden is het verplicht actueel meerjarenonderhoudsplanung te hebben. Het huidige meerjarenonderhoudsplan loopt voor de meeste bruggen tot en met 2024. Vandaar dat de volledige voorziening in 2025 moest vrijvallen. Deze gelden (€720.403) zijn toegevoegd aan de reserve 'Bruggen en Kunstwerken (HHNK)'. De werkelijke onderhoudskosten (€119.905) worden onttrokken aan deze reserve (conform besluit Najaarsbericht 2025, raad dec 2025).

Reserve Zaanbrug

Deze reserve is bedoeld om afschrijvingslasten van de Zaanbrug te dekken zodat deze lasten niet op het begrotingssaldo drukken. In 2024 is de Zaanbrug gereedgekomen en betaald. De jaarlijkse afschrijving van de Zaanbrug is gestart in 2025. We schrijven af in 25 jaar. Elk jaar tot en met 2049 wordt 1/25e van de totale kosten van de Zaanbrug (afschrijving) onttrokken aan de reserve Zaanbrug (€326.549). Na 25 jaar is deze reserve leeg.

Reserve Duurzame vervanging openbare verlichting

Ieder jaar wordt er €30.000 vanuit deze reserve beschikbaar gesteld voor het vervangen van openbare verlichting door ledverlichting. Het uitgavenpatroon om tot duurzame vervanging van openbare verlichting te komen verloopt grilliger dan de begroting. Zo waren in 2021 de lasten hoger dan begroot in verband met de duurzame herinrichting van de openbare verlichting Watermuntstraat-Koningsvarenstraat. In 2022, 2023 en 2024 zijn geen kosten gemaakt ten laste van deze reserve. Voor 2025 is de Florastraat tot het Oosteinde voorzien van ledverlichting (€45.690). Dit is onttrokken uit deze reserve.

Voorzieningen

Stand voorzieningen per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025 incl. wijz.	Rekening 2025
Voorziening Egalisatie riolering	3.283.571	3.649.618	3.591.101
Voorziening Egalisatie afval	-	-	-
Voorziening onderhoud wegen (wegen HHNK)	1.388.398	-	-
Voorziening Bruggen en kunstwerken	369.165	-	-
Totaal voorzieningen	5.041.134	3.649.618	3.591.101

Toelichting voorzieningen

Egalisatievoorziening Riolering

Deze voorziening dient om de kosten en baten over de jaren te spreiden en egaliseren. Daarnaast is het volgens de financiële regelgeving niet toegestaan de ontvangen rioolheffing aan andere zaken dan riool te besteden. Het reserveren van meeropbrengsten voor latere jaren is wel toegestaan. Aan deze egalisatievoorziening wordt jaarlijks het saldo van het product Riolering toegevoegd of onttrokken.

In 2025 is het nieuwe Gemeentelijk Riool- en Waterzorgprogramma (GRWP) vastgesteld. Dit GRWP heeft vanaf 2026 een effect op de Egalisatievoorziening riolering. Dit komt doordat er nieuwe en herziene investeringen in dit plan staan. Dit raadsbesluit kwam te laat om volledig financieel te verwerken in de begroting 2026. Het directe effect voor de inwoner (lastenverlaging) naar aanleiding van dit GRWP is wel doorgevoerd in de begroting. Vanaf 2026 is de jaarlijkse extra verhoging van 2% boven op de inflatie niet meer nodig om alle toekomstige rioleringsinvesteringen te kunnen dekken. De wijzigingen uit het GRWP die een effect hebben op deze voorziening worden verwerkt in het Voorjaarsbericht 2026. Na deze verwerking zal de hoogte van de voorziening de komende jaren langzaam dalen. In 2025 is er €307.529 toegevoegd aan de voorziening. Dit was €58.517 minder dan begroot was.

Voorziening onderhoud wegen (HHNK)

In 2024 is het beheer van diverse wegen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) naar de gemeente overgegaan. De gelden die ontvangen zijn van het HHNK voor het (achterstallig) onderhoud van deze wegen zijn in 2024 in een voorziening gestort. Maar om een voorziening te mogen aanhouden is het verplicht een (vastgesteld) meerjarenonderhoudsplan te hebben. Van deze wegen is nog geen meerjarenonderhoudsplan vastgesteld. Vandaar dat we de volledige voorziening in 2025 moesten laten vrijvallen. Deze gelden (€1.388.398) zijn toegevoegd aan de nieuwe reserve 'Onderhoud wegen (HHNK)'. (conform raadsbesluit bij het Najaarsbericht 2025, raad dec 2025). Dit is een budgettair neutrale begrotingswijziging. Een voordeel op product '060 Wegen' en een nadeel op programma 40 'Mutaties in reserves'.

Bruggen en kunstwerken

Deze voorziening is ingesteld bij de begroting 2018 naar aanleiding van het beheerplan Civieltechnische kunstwerken. Het doel van deze voorziening is om schommelingen in onderhoudswerkzaamheden gelijkelijk over de jaren te verdelen. De gemiddelde onderhoudskosten werden toegevoegd aan deze voorziening. De werkelijke kosten werden uit deze voorziening betaald. Maar om een voorziening te mogen aanhouden is het verplicht actueel meerjarenonderhoudsplan te hebben. Het huidige meerjarenonderhoudsplan loopt voor de meeste bruggen tot en met 2024. Vandaar dat we de volledige voorziening in 2025 laten vrijvallen. Deze gelden zijn toegevoegd aan de reserve 'Bruggen en Kunstwerken' (HHNK).

Kengetallen

Dit zijn de verplichte indicatoren vanuit de BBV.

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Veiligheid			
Aantal verwijzing Halt per 10.000 jongeren (Bron: bureau Halt)*	73	55	66
Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners (Bron: CBS)*	0,3	0,3	0,6
Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (Bron: CBS)*	3,0	1,9	2,4
Aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners (Bron: CBS)*	0,9	0,9	1,2
Aantal vernielingen en beschadigingen in openbare ruimte per 1.000 inwoners (Bron: CBS)*	3,9	4,4	2,7
Milieu en Volksgezondheid			
Omvang huishoudelijk restafval aantal KG per inwoner (Bron: CBS)*	116	84,2	n.b.**
% Hernieuwbare energie (zon/wind/warmte) (Bron: RWS)*	n.b.***	5,9	n.b.***

* <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv-> (de cijfers op deze website geven aan aantal verwijzing per 1.000 jongeren, de regelgeving verplicht per 10.000 jongeren)

** De meest recent bekende cijfers zijn uit 2024

*** De meest recent bekende cijfers zijn uit 2022 (10,8%)

Programma 6 - Bestuur en organisatie

Waar gaat dit programma over?

Binnen het programma Bestuur en organisatie houden we ons bezig met: activiteiten die de gemeente Wormerland ontplooit op de terreinen van de bestuursorganen, communicatie, juridische zaken, kwaliteitszorg, algemene financiële zaken en belastingen.

Wat is onze visie?

Wormerland is een gemeente die dicht bij haar inwoners, ondernemers en verenigingen staat, met een krachtig en slagvaardig bestuur. De gemeente is de eerste overheid en deze nabijheid is van groot belang. Wij hebben oog en oor voor de behoeften binnen de gemeente.

Bestuur en organisatie staan midden in de samenleving en zorgen in samenspraak met inwoners, bedrijven en instellingen op verantwoorde, doortastende, duurzame en voortvarende wijze voor een toekomst met goede dienstverlening en voorzieningen die aansluiten op de behoeften in de gemeente. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is een professioneel, krachtig, betrokken en nabij gemeentebestuur en ambtelijke organisatie. Wij stellen ons open op, waarbij de lijnen tussen bestuur en samenleving kort zijn. Burgerparticipatie is belangrijk om maatschappelijke opgaves adequaat aan te pakken.

Zowel de raad, het college en de ambtelijke organisatie spannen zich in voor (regionale) samenwerkingsvormen die eraan bijdragen dat we onze inwoners efficiënt en doelmatig kunnen bedienen. We zijn een betrouwbare partner in diverse samenwerkingsorganisaties, met een eigen inbreng die staat voor wat de gemeente nodig heeft en kan bieden.

We staan voor overzichtelijke en transparante besluitvorming, helder taalgebruik en toegankelijkheid voor diverse doelgroepen. Om bestuurlijk slagvaardig te zijn en te blijven, moeten wij kunnen rekenen op een effectieve en efficiënte ambtelijke organisatie. Daarnaast is een goede afstemming met onze verbonden partijen vereist om onze doelen te bereiken.

In 2025 is de keuze voor één WOL-gemeente (Wormerland, Oostzaan en Landsmeer) onderzocht. De conclusie was dat een gemeente van circa 37.000 inwoners niet krachtig en financieel robuust genoeg is. Ook de varianten WOL+ (WOL met Edam-Volendam of Waterland) en WOL++ (WOL met Edam-Volendam en Waterland) bleken niet haalbaar. Op 15 oktober 2025 heeft de raad de uitkomst bevestigd dat de bestuurlijke samenwerking tussen alleen de drie WOL-gemeenten financieel kwetsbaar is en niet toekomstbestendig. De raad heeft ervoor gekozen om verkennende gesprekken te starten met de gemeenten Zaanstad en Purmerend over een mogelijke aansluiting bij één van deze steden. De raad wil de uitkomsten van deze verkenning afwegen tegen de optie van zelfstandigheid.

We voeren verantwoord financieel beleid. Wij anticiperen op veranderingen die plaatsvinden in de financiële verhoudingen met het rijk en maken ons in de diverse belangenorganisaties sterk voor de positie van (kleine) gemeenten. De huidige onzekerheden benadrukken het belang om een evenwichtig risicomanagement te voeren. De omgeving verandert continu en wordt steeds complexer. We zoeken hierbij een gezonde balans tussen risico's afwegen en ondernemend zijn.

Programma 6: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2025
THEMA 1 Bestuur	DOEL 1.1 Bestuurlijke toekomst	1.1.1 - Anticiperen en inspelen op ontwikkelingen in de regio en landelijk, vanuit de gedachte 'zelfstandigheid is een groot goed' grip houden op de bestuurlijke koers 1.1.2 - Doorontwikkeling van OVER-gemeenten
	DOEL 1.2 Wij zijn een volwaardige partner in de regio	1.2.1 - Actief participeren in voor ons relevante samenwerkingsverbanden
	DOEL 1.3 Burgerparticipatie	1.3.1 - Opstellen participatieprotocol
	DOEL 1.4 Wij zijn in control en transparant in de besluitvorming	1.4.1 - Doorontwikkelen van de rechtmatigheidsverantwoording 1.4.2 - Implementeren van een stabiel werkend AV-installatie
THEMA 2 Organisatie	DOEL 2.1 Wij zijn operationeel en digitaal weerbaar	2.1.1 - Het ontwikkelen van een continuïteitsplan voor de organisatie 2.1.2 - De informatiebeveiliging wordt continu aangepast aan het dreigingsniveau 2.1.3 - Verhogen van de weerbaarheid tegen ondermijning 2.1.4 - Versterken crisisbeheersing
	DOEL 2.2 Onze ambtelijke organisatie is doelgericht, doeltreffend, doelmatig en toekomstbestendig	2.2.1 - Inzet op werving van nieuwe medewerkers en behoud van bestaande medewerkers
	DOEL 2.3 Wij hebben de basis op orde en zijn in control	2.3.1 - Gegevensverwerkingsregister op orde brengen 2.3.2 - Managementinformatie verbeteren 2.3.3 - Procesmanagement verbeteren
THEMA 3 Financiën	DOEL 3.1 Wij zijn financieel gezond	3.1.1 - Weerstandsvermogen minimaal ratio 1,0 3.1.2 - Risicomanagement verder versterken

HEB BEN WE DE GEPLANDE DOEL EN UIT DE BEGROTING 2025 GEREALISEERD?
P6 THEMA 1: Bestuur

Het gemeentebestuur is en blijft toegankelijk voor inwoners, ondernemers en organisaties in de gemeente. Wij staan voor goed contact en korte lijnen.

Ons doel
P6 DOEL 1.1: Bestuurlijke toekomst

De bestuurlijke toekomst van gemeenten verkeert in stevige dynamiek binnen het openbaar bestuur. Wij borgen dat zowel oude als nieuwe gemeentelijke taken goed worden uitgevoerd, nu en in de toekomst.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P6 1.1.1 Anticiperen en inspelen op ontwikkelingen in de regio en landelijk, vanuit de gedachte 'zelfstandigheid is een groot goed' grip houden op de bestuurlijke koers

De gemeenteraad heeft in het traject over de bestuurlijke toekomst in februari 2023 het besluit genomen om 'Het te houden bij zelfstandigheid van de gemeente en investeren in de nul-plus-variant (0+)'. De nul-plus-variant houdt in: doorgaan met onze ambtelijke samenwerking en zo mogelijk intensiveren/uitbreiden met meer deelnemers. In december 2023 heeft de raad een motie aangenomen waarin zij bereid is gezamenlijk met Oostzaan en Landsmeer te onderzoeken hoe tot een goede samenwerking te kunnen komen. De gemeenten die deelnemen bepalen in gezamenlijkheid de onderzoeksopdracht en de gemeenschappelijke verwachtingen die er in de deelnemende gemeenten leven. Daarnaast heeft de raad uitgesproken dat de gemeente Waterland bij voorkeur gevraagd moet worden om deel te nemen aan dit proces.

De gezamenlijke onderzoeksopdracht naar de impact van verschillende samenwerkingsvarianten richt zich op:

1. de impact op de lokale identiteit;
2. de impact op het financiële perspectief en de toekomstbestendigheid;
3. de impact op de lokale- en regionale bestuurskracht.

In mei 2024 zijn de drie raden bijeengekomen en is er een regionale werkgroep gevormd. Deze Werkgroep WOL heeft in de zomer van 2024 een gezamenlijke onderzoeksformulering opgesteld en een passend bureau geselecteerd. Het doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van de mogelijkheden, kansen en bedreigingen van deze samenwerking om op basis daarvan op korte termijn te kunnen bepalen of en zo ja, welke vervolgstappen genomen kunnen worden. Eind 2024 levert het bureau een bondig en helder leesbaar eindrapport, waarin een helder antwoord wordt gegeven op de onderzoeksvraag en een concreet handelingsperspectief voor 2025 en verder aan de drie gemeenten wordt geboden.

Resultaat 2025

Begin 2025 is het rapport van VDL aan de drie gemeenten aangeboden. De conclusie uit het rapport is dat de keuze voor één WOL-gemeente van circa 37.000 inwoners niet krachtig en financieel robuust genoeg is. Op basis van het advies van VDL hebben de drie gemeenten samen verkent één grote groen-blaauwe gemeente in de vorm van WOL+ (WOL met Edam-Volendam of Waterland) en WOL++ (WOL met Edam-Volendam en Waterland) haalbaar is. De Provincie Noord-Holland is gevraagd te ondersteunen middels een onafhankelijke verkenner. De verkenner heeft gesprekken gevoerd met de gemeenteraden van Waterland en Edam-Volendam over de mogelijkheden en onmogelijkheden voor een groen-blaauwe landelijke gemeente. Daarnaast hebben de WOL-raden een aanvullende begrotingsscan laten uitvoeren naar de WOL-variant. Op 15 oktober 2025 heeft de raad de uitkomst bevestigd dat de bestuurlijke samenwerking tussen alleen de drie WOL-gemeenten financieel kwetsbaar is en niet toekomstbestendig. Daarnaast hebben de gemeenten Waterland en Edam-Volendam aangegeven op korte termijn geen interesse te hebben in fusiegesprekken. Daarmee zijn de opties WOL, WOL+ en WOL++ niet haalbaar. De raad heeft ervoor gekozen om verkennende gesprekken te starten met de gemeenten Zaanstad en Purmerend over een mogelijke aansluiting bij één van deze steden. De raad wil de uitkomsten van deze verkenning afwegen tegen de optie van zelfstandigheid. Het college heeft via de motie 'Praktisch vervolg Initiatiefvoorstel Bestuurlijke Toekomst de opdracht gekregen om verkennende gesprekken met Purmerend en Zaanstad op te starten gesprekken te voeren met de gemeente Zaanstad en Purmerend, dit af te wegen tegenover de optie zelfstandigheid en voor de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026 met een verslag dan wel advies terug te komen bij de raad. De raad heeft op 10 maart 2026 vastgesteld dat een zelfstandig verdergaand Wormerland niet realistisch en niet haalbaar is. De volgende opties worden in een participatietraject met de inwoners van Wormerland verkend: fuseren met een gemeente in de buurt, zoals Zaanstad of Purmerend of opsplitsen en per dorp kiezen met welke gemeente we willen samengaan.

Kwaliteit

Tijd

P6 1.1.2 Doorontwikkeling van OVER-gemeenten

Wij zien erop toe en dragen eraan bij dat OVER-gemeenten zich ook verder goed ontwikkelt als professionele, doelgerichte, doeltreffende en doelmatige organisatie. Hierdoor worden de maatschappelijke behoeften en opgaven in onze gemeente voldoende bediend. De basis hiervoor is het visiedocument 'Verbinding te OVER'.

Resultaat 2025

De implementatie van het visiedocument 'Verbinding te OVER' bevindt zich in de afrondende fase. De organisatie ontwikkelt zich verder op meerdere gebieden, zoals het versterken van leiderschap, het stimuleren van leren en ontwikkelen bij medewerkers, het vergroten van sociale veiligheid in de werkomgeving, het verbeteren van de sturing op cijfers en prestaties en het verder versterken van ICT en informatieveiligheid.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P6 DOEL 1.2: Wij zijn een volwaardige partner in de regio

Wij werken aan complexe en gemeente overstijgende opgaven door krachten te bundelen met partners en kennis te delen binnen de regio.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P6 1.2.1 Actief participeren in voor ons relevante samenwerkingsverbanden

Veel maatschappelijke opgaven zijn overstijgend aan de gemeentegrenzen. Om deze reden participeren wij actief in verschillende verbonden partijen, gemeenschappelijke regelingen en andere samenwerkingsverbanden. Wij zijn goed (bestuurlijk) vertegenwoordigd in deze samenwerkingsverbanden en worden hierbij ambtelijke ondersteund.

Resultaat 2025

Deze ambitie is een continue aandachtspunt binnen de organisatie en de afstemming bestuurlijk en ambtelijk verloopt goed.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P6 DOEL 1.3: Burgerparticipatie

Betrokkenheid van burgers en organisaties is van belang om tot goede besluitvorming te kunnen komen. Het stelt burgers in staat om mee te denken en/of mee te beslissen. Hierdoor kunnen bestuurders diverse perspectieven en lokale kennis en expertise meenemen in de besluitvorming.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P6 1.3.1 Opstellen participatieprotocol

In 2024 is het beleid voor burgerparticipatie vastgesteld. Hier gaan we in 2025 uitvoering aan geven door een participatieprotocol op te stellen. Hierin worden richtlijnen opgenomen om transparante, eerlijke en effectieve participatieprocessen te waarborgen.

Resultaat 2025

In 2025 is het participatiebeleid 'De Wormerlandse aanpak voor samenwerking' opgesteld en vastgesteld. Bij de totstandkoming is de raad actief betrokken: via twee werksessies met raadsafgevaardigden en een interactieve 'over de streep'-sessie met de voltallige raad is gezamenlijk richting gegeven aan het beleid, alvorens het de officiële besluitvormingsrouting inging. Het beleid bevat richtlijnen participatieprocessen en geeft uitvoering aan de in 2024 vastgestelde startnotitie.

Kwaliteit

Tijd

Ons doel

P6 DOEL 1.4: Wij zijn in control en transparant in de besluitvorming

Als bestuur zorgen we voor een heldere en goede governancestructuur zodat wij continuïteit kunnen waarborgen en ons kunnen verantwoorden over de wijze waarop we de organisatie besturen en beheersen.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P6 1.4.1 Doorontwikkelen van de rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf verslagjaar 2023 is de wetswijziging van kracht waardoor het college van burgemeester en wethouders zelf verantwoording aflegt in een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Bij de jaarrekening 2023 is voor het eerst op deze manier verantwoording afgelegd. De financiële regelgeving (BBV) is echter nog niet aangepast (zomer 2024) op deze wetswijziging. De accountant kan pas steunen op onze rechtmatigheidsverantwoording als de regelgeving is aangepast. We blijven onze rechtmatigheidsverantwoording verbeteren door het volgen en implementeren van de laatste inzichten en regelgeving. Ook werken we samen met onze accountant om ervoor te zorgen dat de rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de vereiste normen zodra de BBV-regelgeving is aangepast.

Resultaat 2025

De kwaliteit van de verantwoording voldoet aan de huidige gestelde eisen van de BBV. Zoals ook vermeld in het accountantsverslag over de jaarrekening van 2024.

Kwaliteit

Tijd

P6 1.4.2 Implementeren van een stabiel werkend AV-installatie

Een AV-installatie met bijbehorende adequate support die borgt dat de komende jaren zonder haperingen vergaderingen correct worden ondersteund. Daarbij handhaven we de huidige functionaliteiten voor de gebruikers.

Resultaat 2025

Het project is conform doelstelling afgerond.

Kwaliteit

Tijd

P6 THEMA 2: Organisatie

Om de gemeentelijke doelen te behalen is een professionele ambtelijke organisatie een belangrijke voorwaarde. Deze taken zijn ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling OVER-gemeenten; onze gezamenlijke ambtelijke organisatie met gemeente Oostzaan. Vanuit het OVER-bestuur sturen we erop dat de doelstellingen en acties worden behaald. OVER-gemeenten maakt een ontwikkeling door naar een lenige en slagvaardige organisatie, gericht op de buitenwereld, samen en voor elkaar, daadkrachtig, en met een positief kritische, lerende en betrokken cultuur.

Ons doel

P6 DOEL 2.1: Wij zijn operationeel en digitaal weerbaar

Het waarborgen van bedrijfs- en informatievoorziening en privacy heeft hoge prioriteit. Als gemeentelijke organisatie blijven we alert op frauderisico's en zorgen voor up-to-date informatiebeveiliging.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P6 2.1.1 Doorontwikkelen van het continuïteitsplan voor de organisatie

Het continuïteitsplan beschrijft hoe de organisatie essentiële activiteiten kan blijven uitvoeren tijdens en na een verstoring van de bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld door een cyberaanval of andere calamiteit. In 2025 actualiseren wij het overzicht van mogelijke bedreigingen, de risicoanalyse en het bijbehorende stappenplan van beheer en herstel.

Resultaat 2025

In het eerste kwartaal van 2026 wordt er een planning en een plan gemaakt voor de uitvoering. Vervolgens moeten we dit borgen in de organisatie en zorgen dat de verschillende vakafdelingen zorgdragen voor de borging, alsook de borging van het plan als geheel.

Kwaliteit

Tijd

P6 2.1.2 De informatiebeveiliging wordt continu aangepast aan het dreigingsniveau

Er bestaan helaas geen waterdichte technische beveiligingsmaatregelen. Het dreigingsrisico en de aard van de dreiging wijzigen continu. Het is dus noodzakelijk dat bij het plannen, uitvoeren, controleren en bijstellen van de activiteiten gericht op informatiebeveiliging en privacy de actualiteit wordt gevolgd. Een onmisbare component van de informatiebeveiliging en privacy is het bewustzijn van medewerkers over de veilige omgang met data. Informatiebeveiliging en gegevensbescherming moeten gekoppeld zijn aan het werkproces waardoor de risico's herkenbaar zijn voor de medewerker. Techniek kan daarbij ondersteunend zijn. Bewustwording en consequent gebruik van de aangeboden techniek dienen verankerd te zijn als onderdeel van het primaire proces. Dit heeft permanent aandacht en voorbeeldgedrag nodig van de gemeenteraad, college, directie en management.

Wij werken er in 2025 verder aan om informatiebeveiliging te integreren in reguliere gemeentelijke processen. We verhogen het bewustzijn onder medewerkers en het adequaat reageren op veranderende dreigingen, om zo een veilige en betrouwbare omgang met data te waarborgen binnen de beperkte beschikbare middelen.

Resultaat 2025

We hebben een start gemaakt met de eerste fase van de PDCA-inrichting voor informatiebeveiliging. Binnen informatiebeveiliging is het Information Security Management System (kort: ISMS) een kernsysteem en de PDCA-werkwijze is hier een integraal onderdeel van. De ISMS- en PDCA-uitvoering wordt geadministreerd in onze Governance Risk and Compliance-applicatie (GRC-applicatie Trustbound).

Risicomanagement speelt binnen informatiebeveiliging een cruciale rol, dit is eveneens vormgegeven binnen het ISMS en de GRC-applicatie, waarbij de PDCA-cyclus wordt gevolgd. Voor Risicomanagement is beleid opgesteld en is de inbedding in organisatorische processen gestart.

Kwaliteit

Tijd

P6 2.1.3 Verhogen van de weerbaarheid tegen ondermijning

Om de integriteit van de organisatie in stand te houden en te verhogen is het van belang dat we als organisatie een goede informatiepositie opbouwen over ondermijning. We kunnen als organisatie de informatiepositie vergroten door het opzetten van een formele (interne) meldroute waarbij collega's signalen en informatie kunnen melden. Kortom het opstarten van een zogenaamd intern meldpunt ondermijning. Zo kan er een integraal beeld van ondermijningsproblematiek binnen onze organisatie zichtbaar worden.

Het Bibob-beleid wordt geactualiseerd. De interne bewustwording over het Bibob-instrumentarium wordt verhoogd bij de verschillende vakafdelingen die te maken krijgen met vergunningen, vastgoedtransacties en subsidies. Op die manier krijgen we grip op de ondermijning binnen de organisatie en zorgt het voor behoud van de integriteit. Daarnaast is het van belang om de bewustwording van ondermijning in de interne organisatie te vergroten door medewerkers trainingen/workshops te laten volgen gericht op het herkennen van signalen van ondermijning.

Resultaat 2025

Het Bibob-beleid is recent geactualiseerd en wordt meer ingezet dan voorgaande jaren. Ook het verbreden van de scope van het Bibob-onderzoek naar andere domeinen is in gang gezet. De interne meldroute voor het delen van signalen over ondermijning is opgezet en geïmplementeerd in de organisatie. Ook ten aanzien van het vergroten van de interne bewustwording op het thema ondermijning worden stappen gezet, zoals het opzetten van een e-learning voor collega's.

Kwaliteit

Tijd

P6 2.1.4 Versterken crisisbeheersing

Crisisbeheersing kent van oudsher een plek binnen de gemeente. Dit doen we onverminderd samen met onze veiligheidspartners. Naast de bestaande taken, zoals het verder ontwikkelen van bevolkingszorgen inzet op een (nieuw) adequaat regionaal en gemeentelijke dekkingplan brandweerzorg wordt ook steviger ingezet op het trainen van sleutelfunctionarissen in de gemeente die een rol in de crisisbeheersing hebben. Een gemeentelijk crisisplan wordt geactualiseerd.

Resultaat 2025

De planvorming voor crisisbeheersing die belegd is bij de Veiligheidsregio loopt volgens planning. Intern wordt het crisisplan geactualiseerd en is in december 2025 bestuurlijk vastgesteld. In dit plan is aandacht voor het trainen van sleutelfunctionarissen die een rol hebben in de crisisbeheersing. Een aantal collega's zijn voor dit jaar nog aangemeld voor een training bij de Veiligheidsregio.

Kwaliteit**Tijd****Ons doel****P6 DOEL 2.2: Onze ambtelijke organisatie is doelgericht, doeltreffend, doelmatig en toekomstbestendig**

Om bestuurlijk slagvaardig te zijn en te blijven, moeten wij kunnen rekenen op een effectieve en efficiënte ambtelijke organisatie.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat**P6 2.2.1 Inzet op werving van nieuwe medewerkers en behoud van bestaande medewerkers**

Onze bedrijfsvoeringstaken worden uitgevoerd door OVER-gemeenten, hier werken bijna alle medewerkers. In de begroting voor 2025 wordt gefocust op het anticiperen op de veranderende arbeidsmarkt, met specifieke aandacht voor moeilijk werfbare functies op het gebied van ruimtelijke ordening, informatievoorziening en ICT. Daarnaast wordt ingezet op het behoud van bestaande medewerkers door passende arbeidsvoorwaarden en ontwikkelingsmogelijkheden te bieden.

In 2025 versterken wij het personeelsbestand door ons in te zetten op het werven van moeilijk werfbare functies, het bieden van een stimulerende werkomgeving en het uitbouwen van OVER-gemeenten - en de bijbehorende gemeenten - als aantrekkelijke werkgever.

Resultaat 2025

De uitvoering verloopt volgens plan. OVER-gemeenten zet in op een duurzaam personeelsbestand en het zijn van een aantrekkelijk werkgever. Het werven van moeilijk vervulbare posities blijft belangrijk punt van aandacht.

Kwaliteit**Tijd**

Ons doel

P6 DOEL 2.3: Wij hebben de basis op orde en zijn in control

Onze fundamentele taken zijn goed georganiseerd, geordend en onder controle. Wij zorgen voor stabiliteit en een goede sturing en beheersing van de organisatie.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P6 2.3.1 Gegevensverwerkingsregister op orde brengen

Afgelopen periode is het hard gewerkt om het gegevensregister te verbeteren. Het register staat maar het is nodig om deze up-to-date te houden. Dit is een verantwoordelijkheid van verschillende afdelingen. In 2025 wordt hiervoor beleid gemaakt met als doel verantwoordelijkheden duidelijker te beleggen binnen de organisatie.

Resultaat 2025

Het verwerkingsregister is gevuld maar door ontbrekende capaciteit en kennis is deze algemene informatie niet afgestemd op de organisatie.

Binnen het team Informatievoorziening wordt nu de coördinatie en het beheer structureel belegd, en geborgd, zodat we de komende periode kunnen zorgen dat het verwerkingsregister wordt afgestemd op de organisatie. Hierdoor lopen we achter op de eerder afgegeven planning. De specifieke kennis is nog niet in huis, en wordt door middel van opleiding en begeleiding door de Functionaris Gegevensbescherming opgedaan.

Kwaliteit

Tijd

P6 2.3.2 Managementinformatie verbeteren

Het doel van managementinformatie is om het bestuur en management te voorzien van relevante, tijdige en betrouwbare gegevens, zodat weloverwogen beslissingen kunnen worden genomen, resultaten kunnen worden gemonitord en verantwoording kan worden afgelegd. In 2024 is er hard gewerkt om de juiste gekwalificeerde medewerkers te werven voor het beheren van de managementinformatie. In 2025 zal er dan ook nadrukkelijk aandacht besteed worden aan het verder verbeteren van de managementinformatie.

Resultaat 2025

Voor managementinformatie voor de personeelsbegroting zijn we gestart met uitbreiding van de bestaande analyse. Doel is om de analyse uit te breiden met de informatie van het tijdschrijven (TIM). Ook willen we de dat de informatie dynamisch en up-to-date wordt bijgewerkt vanuit de systemen. De analyse voor Communicatie is tijdig en naar behoren afgerond. Een beknopte analyse is opgeleverd over de doorlooptijden bij Wmo. Voor team Werk, Inkomen en Zorg hebben we een analyse gemaakt over de werkvoorraad en gepresenteerd in een dashboard. Voor jeugd hebben inzichtelijk gemaakt hoeveel zorg en cliënten worden gezien door het jeugdteam. In 2026 zullen we analyse uitbreiden met extra informatie en functionaliteiten. De planning voor 2026 is gemaakt met de behoefte van de organisatie als uitgangspunt.

Kwaliteit

Tijd

P6 2.3.3 Procesmanagement verbeteren

Procesmanagement is van cruciaal belang voor de organisatie omdat het helpt om processen efficiënt en effectief in te richten. In 2024 is er hard gewerkt om de juiste gekwalificeerde medewerkers te werven voor het opzetten van gedegen procesmanagement.

Procesmanagement is een cyclus die voortdurend geoptimaliseerd kan worden. In 2025 zal er dan ook nadrukkelijk gewerkt worden aan het verder verbeteren van de bestaande processen.

Resultaat 2025

Van bijna alle teams is minimaal 1 proces beschreven. Een aantal teams heeft al vijf of meer processen beschreven. Het secretariaat is zelfs bezig om al hun werkprocessen vast te leggen. Hierdoor kunnen teamleden makkelijker elkaars taken overnemen.

In totaal staan nu ruim 50 processen op de processenpagina. Komend jaar worden dat er nog meer. Ook diepen we een aantal processen verder uit en gebruiken we procesbeschrijvingen om het werk en onze dienstverlening te verbeteren.

Kwaliteit

Tijd

P6 THEMA 3: Financiën

De externe ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op en hebben de nodige impact op onze financiële huishouding. Ons financieel beleid is erop gericht om ook in de toekomst financieel gezond te zijn en blijven.

Ons doel

P6 DOEL 3.1: Wij zijn financieel gezond

Wij streven naar een stabiele en duurzame financiële positie van de gemeente. De gemeente kan haar taken uitvoeren binnen de beschikbare middelen en is in staat om de benodigde investeringen te doen. Een financieel gezonde positie is randvoorwaardelijk voor zelfstandigheid van de gemeente. Voor zover het Rijksbeleid over de financiële verhoudingen de gemeenten verhindert om duurzaam evenwichtig financieel beleid te voeren, volgen wij de koersaanbevelingen van de VNG op dit thema.

Geplande acties voor 2025 met het behaalde resultaat

P6 3.1.1 Weerstandsvermogen minimaal ratio 1,0

Het hebben van voldoende weerstandsvermogen is belangrijk om veerkrachtig te zijn en onvoorziene gebeurtenissen financieel te kunnen dragen. Hierdoor is stabiliteit en continuïteit van de gemeentelijke activiteiten geborgd. We behouden structureel een minimum weerstandsvermogen van ratio één (1,0).

Resultaat 2025

Twee keer per jaar actualiseren we onze risico's, conform het vastgestelde risicobeleid. In dit beleid is vastgelegd dat we zowel in de begroting als in de jaarstukken hierover rapporteren. Dit kunt u vinden in de Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deze Jaarstukken. In het beleidskader is vastgelegd dat de ratio minimaal 1,0 moet bedragen waarbij we ons richten op 1,5. Ons huidige ratio is 3,9 dus we voldoen ruimschoots aan dit door de raad gestelde beleid.

Kwaliteit

Tijd

P6 3.1.2 Risicomanagement verder versterken

Gemeenten hebben steeds vaker te maken met onzekerheden. Risico's kunnen grote financiële en beleidsmatige gevolgen hebben. Daarom willen we in 2025 risicomanagement verder verankeren in onze organisatie. We maken risicomanagement een vast onderdeel van managementgesprekken en blijven hierover in gesprek. We rapporteren twee keer per jaar aan de raad, zoals vastgesteld in ons beleid. Dit doen we in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' in zowel de begroting als de jaarrekening.

Resultaat 2025

In 2025 zijn stappen gezet om het risicomanagement te verankeren binnen de organisatie. Risico's worden periodiek besproken en geactualiseerd en hierover wordt gerapporteerd in de begroting en de jaarrekening. Tegelijkertijd is geïnvesteerd in het versterken van de kennis en deskundigheid van medewerkers op het gebied van risicomanagement.

Kwaliteit

Tijd

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Rekening 2025	Afwijking budget 2025
Lasten				
010 Raad, commissies en griffie	651.602	768.223	746.643	-21.580
011 Overige kosten bestuur	29.594	30.604	26.176	-4.429
012 Gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsprojecten	77.615	103.413	88.464	-14.949
013 College van B&W	1.328.934	995.931	1.309.328	313.397
015 Feesten en gedenkdagen	5.497	7.920	6.997	-923
017 Communicatie	86.605	110.857	96.515	-14.342
021 Bezwaar- en beroepschriften	10.314	9.126	8.053	-1.073
022 Juridische zaken	85.255	106.623	106.796	173
025 Organisatie	1.883.527	2.544.994	2.391.054	-153.940
026 Kwaliteitszorg	4.553	9.658	14.098	4.440
027 Overhead	5.374.944	5.742.710	5.742.710	0
028 Corona	-40.231	0	0	0
281 Vastgoedbestand	30.051	50.672	48.885	-1.787
284 Hondenbelasting	0	0	0	0
289 Lasten heffing en invordering gem. belastingen	335.076	334.264	342.071	7.807
290 Planning en Control-cyclus	27.519	37.718	49.410	11.692
291 Algemene uitkering uit het gemeentefonds	-513.907	-632.731	-684.351	-51.620
292 Financiering	-283.397	-267.887	-271.036	-3.149
293 Onvoorzien	0	0	30.615	30.615
294 Meerjarenplan	0	4.501	0	-4.501
295 Inflatie volgende begrotingsjaren	0	0	0	0
Totaal Lasten	9.093.552	9.956.596	10.052.428	95.832
Baten				
012 Gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsprojecten	0	16.370	0	-16.370
013 College van B&W	43.265	0	18.415	18.415
022 Juridische zaken	0	4.000	11.500	7.500
281 Vastgoedbestand	0	285	0	-285
282 Onroerendezaakbelasting	4.041.670	4.785.676	4.935.071	149.395
283 Forensenbelasting	50.975	67.180	69.589	2.409
284 Hondenbelasting	93.071	107.947	97.891	-10.056
286 Roerende zaakbelasting	16.559	19.112	21.168	2.056
287 Overige belastingen	4.415	61.352	65.677	4.325
289 Lasten heffing en invordering gem. belastingen	20.213	20.133	31.941	11.808
291 Algemene uitkering uit het gemeentefonds	31.394.970	33.911.553	34.406.437	494.884
292 Financiering	713.466	431.784	458.683	26.899
293 Onvoorzien	4.429	0	64	64
295 Inflatie volgende begrotingsjaren	0	0	0	0
Totaal Baten	36.383.033	39.425.392	40.116.435	691.043
Resultaat baten minus lasten	27.289.481	29.468.796	30.064.007	595.211

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de (geactualiseerde) begroting 2025.

Verschillenanalyse product 013 College van B&W

Product 013 College van B&W		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€313.397	Lasten (nadeel)	Voorziening pensioenen wethouders naar ABP (nadeel €356.981) Dit nadeel voor 2025 is voornamelijk ontstaan door de verplichte ophoging van de voorziening Pensioenen wethouders in verband met de overgang naar het naar ABP per 2028. Tot en met 2024 hanteerden we een dekkingsgraad van 100% voor de berekening van de voorziening. De dekkingsgraad die het ABP hanteert is hoger en fluctueert. Gemiddeld was de dekkingsgraad in 2025 118,3%. In overeenstemming met de accountant is hierdoor de voorziening opgehoogd met €461.353. Dit betekent ten opzichte van de begrote toevoeging aan de voorziening (€104.372) een incidenteel nadeel in 2025 van €356.981 op het product 'College van B&W'. Op programma 40 'Mutaties in reserves' is de volledige reserve 'Egalisatiereserve t.b.v. voorziening pensioenen wethouders' vrijgevalen ter gedeeltelijke dekking van dit nadeel (€152.474). Hierdoor is het effect op het rekeningresultaat 2025 gereduceerd tot €204.507.

Verschillenanalyse product 025 Organisatie

Product 025 Organisatie		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€153.940	Lasten (voordeel)	Archief (voordeel €80.788) De werkelijke lasten zijn lager dan begroot. Onderstaand noemen we de twee voornaamste oorzaken: Ten eerste is er van het oorspronkelijke budget van €75.000 voor digitalisering van vergunningen nog €60.483 over in 2025. We zullen de raad voorstellen dit geld te reserveren (via de resultaatbestemming). Daarnaast is er een voordeel in de doorschuif-btw. Doorschuif-btw is een regeling waarbij samenwerkingsverbanden de btw via gemeenten bij het btw-compensatiefonds (BCF) kunnen terugvragen. In 2025 ontvingen we meer dan begroot, een voordeel van €16.616. OVER-gemeenten (voordeel €67.462) De werkelijke lasten aan OVER-gemeenten zijn lager dan begroot. Dit heeft een drietal oorzaken: Ten eerste zijn de kosten voor gezinscoaches lager dan begroot vanwege personele wisselingen, een voordeel van €28.446. Ten tweede is er bij de overheveling van automatiseringsbudgetten van de gemeente Wormerland naar OVER-gemeenten een dubbeling opgetreden in de begroting van Wormerland. Hoewel deze automatiseringslasten al onderdeel waren van de begrote reguliere bijdrage aan OVER-gemeenten waren ze ook apart begroot. Deze dubbeling zorgt in de jaarrekening 2025 voor een incidenteel voordeel van €54.780. Tot slot hebben we meer btw aan OVER-gemeenten betaald dan begroot. De btw die we aan OVER-gemeenten betalen is deels voor rekening van de gemeente (en deels aftrekbaar via het btw-compensatiefonds), een nadeel van €17.765.

Verschillenanalyse product 282 Onroerendezaakbelasting

Product 282 Onroerendezaakbelasting		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€149.395	Baten (voordeel)	OZB Niet-woningen De werkelijke WOZ-waarde van niet-woningen is meer gestegen dan de prognose was. Hierdoor is de opbrengst onroerendezaakbelasting 2025 voor niet-woningen hoger dan begroot (€106.042). Daarnaast zijn er nog belastingaanslagen niet-woningen opgelegd over voorgaande jaren (€45.384).

Verschillenanalyse product 291 Algemene uitkering uit het gemeentefonds

Product 291 Algemene uitkering uit het gemeentefonds		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€51.620	Lasten (voordeel)	Wet goed verhuurderschap In de meicirculaire 2023 ontvingen we in het kader van de invoering van Wet goed verhuurderschap structureel gelden om deze wet uit te voeren. Vanaf 1 juli 2023 is deze wet ingevoerd. Deze wet geeft gemeenten meer mogelijkheden om ongewenst verhuurgedrag tegen te gaan. In het Voorjaarsbericht 2023 zijn deze structurele rijks gelden apart gezet (gelabeld) zodat op een later moment over dit geld beschikt kon worden. In 2025 is geen beroep gedaan op deze gereserveerde gelden, een voordeel van €14.605. Wet kwaliteitsboring bouw Deze wet is per 1 januari 2024 (gefaseerd) ingegaan. Op de daarvoor in het najaarsbericht 2022 gereserveerde rijksontvangsten (septembercirculaire 2022) is geen beroep gedaan in 2025, een voordeel van €13.642. Btw riool Tot slot is er op dit product een voordeel van €24.053 door een administratieftechnische boeking van btw i.v.m. de kostendekkendheid van riolering. De begrote btw op riolering wijkt af van de werkelijke btw. Het voordeel op dit product heeft eenzelfde nadeel op de voorziening Egalisatie riolering.
€494.884	Baten (voordeel)	Het bruto begrotingseffect van de decembercirculaire 2025 is €433.472 positief. Omdat deze informatie te laat beschikbaar is voor aanpassing van de begroting, is in de begroting nog de stand van de septembercirculaire 2025 verwerkt. Voor details verwijzen wij naar het raadsbericht 'Effect decembercirculaire 2025 algemene uitkering' (Z1891690). Daarnaast is er een voordeel van €61.412 op de algemene uitkering door de afwikkeling van voorgaande jaren.

Verschillenanalyse product 292 Financiering

Product 292 Financiering		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€26.899	Baten (voordeel)	De werkelijke baten waren in 2025 hoger dan begroot was, met name doordat we meer dividend hebben ontvangen van de BNG.

Verschillenanalyse product 293 Onvoorzien

Product 293 Onvoorzien		
Verschil	Laten/Baten	Toelichting
€30.615	Lasten (nadeel)	Dit nadeel is ontstaan door de jaarlijkse herziening van de 'Voorziening dubieuze debiteuren'. De ouderdom van openstaande (belasting-)debiteuren wordt jaarlijks herbeoordeeld op risico van oninbaarheid. Er wordt een voorziening gevormd voor vorderingen die langer dan een jaar openstaan. Zo lopen we als gemeente geen risico als een vordering ook daadwerkelijk oninbaar blijkt.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025 incl. wijz.	Rekening 2025
Egalisatiereserve Algemene uitkering	426.007	-	-
Bestemmingsreserve Bestuurlijke toekomst	101.159	76.159	84.401
Bestemmingsreserve Collegewissel	34.552	5.790	5.790
Egalisatiereserve voorziening pensioenen wethouders	152.474	152.474	-
Algemene reserve	7.435.419	9.961.975	10.044.899
Bestemmingsreserve Veilig wonen (politieke ambtsdragers)	14.124	20.586	20.618
Totaal reserves	8.163.735	10.216.984	10.155.708

Toelichting reserves

Egalisatiereserve Algemene uitkering

De hoogte van de algemene uitkering fluctueert enorm door wijzigingen op de rijksbegroting. Deze fluctuaties in onze belangrijkste inkomstenbron bemoeilijken het begroten en daarmee samenhangend de beleidskeuzes die de raad kan maken. Deze reserve was bedoeld om deze fluctuaties (deels) op te vangen. Echter in het project 'Duurzaam begrotingsevenwicht (DBE)' is deze reserve vrijgevalen in 2025. Het saldo is onttrokken (€426.007). Per eind 2025 is de reserve leeg (raadsbesluit Voorjaarsbericht 2025).

Bestemmingsreserve Bestuurlijke toekomst

In het Najaarsbericht 2025 zijn de kosten voor 2025 begroot op €25.000. De werkelijke gemaakte kosten in 2025 zijn onttrokken uit de reserve (€16.758).

Reserve Collegewissel

Deze reserve is nieuw gevormd in 2023 (raad dec 2023). Het doel van deze reserve is (gedeeltelijke) dekking van kosten bij vertrek/vervanging van collegeleden. De kosten die gepaard gaan met collegewisselingen fluctueren enorm. Per wisseling van collegelid zijn de kosten ook zeer verschillend (afhankelijk van leeftijd vertrekkende leden, ervaring van nieuwe leden en eventuele verhuiskosten). Door het jaarlijks €5.000 toevoegen (vanaf 2024) aan deze reserve worden de kosten van deze wisselingen verspreid over de jaren (begrotingsrust). De kosten die te maken hebben met collegewisselingen worden verantwoord op het product 'College' in Programma 6. Deze kosten mogen volgens raadsbesluit (Najaarsbericht 2023, raad dec 2023) zonder nieuw raadsbesluit gedekt worden uit deze reserve. In 2025 is deze reserve ingezet ter dekking voor vervanging van een zieke wethouder en is er €33.762 onttrokken.

Egalisatiereserve voorziening pensioenen wethouders

De verplichte hoogte van de voorziening Pensioenen wethouders fluctueert (door actuariële berekeningen, wijzigingen in rekenrente, wijzigingen in wetgeving rond pensioenleeftijd, toetreden nieuwe wethouders e.d.). Dit zorgt voor schommelingen op de exploitatie. Om begrotingsrust te creëren heeft de raad (juli 2023) een Egalisatiereserve ingesteld met als doel toekomstige mutaties op de (verplichte) voorziening te egaliseren.

Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers (verplicht) over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het ABP. De huidige dekkingsgraad van onze eigen pensioenvoorzieningen is 100%. De dekkingsgraad van het ABP is veel hoger. Op het moment van overdragen moeten we (verplicht) voldoen aan de dekkingsgraad van het ABP. Deze toekomstige verhoging van onze pensioenverplichtingen moeten we nu al (verplicht) in de jaarrekening 2025 verwerken. Hoe hoog die dekkingsgraad zal zijn tijdens het overdachtsmoment is nog onzeker. We hebben in overleg met de accountant onze dekkingsgraad verhoogd naar 118%. Dit was in 2025 de gemiddelde dekkingsgraad van het ABP. Dit heeft tot gevolg dat de voorziening met €356.981 omhoog moest. In deze Egalisatiereserve was nog €152.474 aanwezig om dit gedeeltelijk te dekken. De reserve is daarmee per eind 2025 dan ook leeg.

Algemene Reserve

Belangrijk uitgangspunt is dat de Algemene Reserve niet als algemeen (incidenteel) dekkingsmiddel ingezet kan worden zolang de hoogte van de Algemene Reserve onvoldoende is ($< \text{ratio } 1$). Zie voor de uitgebreide toelichting in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' in deze Jaarrekening. De Algemene Reserve dient ook ter (gedeeltelijke) dekking van de begrotingstekorten de komende jaren totdat er weer een reëel begrotingsevenwicht is. Daarnaast mag er 10% van het surplus worden ingezet als structureel dekkingsmiddel. Het surplus is het gedeelte wat 'over' is in de Algemene reserve, het gedeelte wat niet nodig is om onze risico's af te dekken.

Conform begroting is er in 2025 €1.100.000 toegevoegd aan de Algemene Reserve in verband met de opbrengst van de grond achter de Gele Lisstraat.

Conform raadsbesluit van 13 mei 2025 'Hogere bijdrage aan project fietstunnel N515-Zuiderweg' is er €70.000 teruggestort in de Algemene reserve.

Tot slot is er vanuit het rekeningresultaat 2024 €1.439.480 toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Bestemmingsreserve Veilig wonen (politieke ambtsdragers)

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 is de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom verscherpt in een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Gemeenten moeten op basis van deze regeling het beveiligingsadvies altijd overnemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen betalen. Voor de uitvoering van deze regeling ontvangt de gemeente €7.062 per jaar voor de periode 2023 tot en met 2026 (septembercirculaire 2023). We reserveren deze gelden door ze toe te voegen aan de nieuw in te stellen Reserve 'Veilig wonen (politieke ambtsdragers)' (besluit Najaarsbericht 2023, raad dec 2023). De werkelijk gemaakte kosten onttrekken we aan deze reserve (2025: €568).

Voorzieningen

Stand voorzieningen per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025 incl. wijz.	Rekening 2025
Voorziening Pensioenen wethouders	2.595.351	2.589.866	2.939.386
Voorziening verlofsparen	8.899	8.899	12.484
Voorziening vervroegd pensioen (RVU)	14.425	14.425	-
Voorziening Wachtgelden gewezen wethouders	40.028	-	-
Totaal voorzieningen	2.658.703	2.613.190	2.951.870

Toelichting voorzieningen

Voorziening pensioenen wethouders

De werkelijk betaalde pensioenen (2025: €146.003) en de werkgeverslasten (2025: €535) zijn uit deze voorziening betaald en de werkelijk ingehouden pensioenpremies (2025: €29.220) zijn toegevoegd aan de voorziening. Daarnaast wordt er jaarlijkse een vast bedrag, conform begroting, toegevoegd aan deze voorziening (2025: €104.372). Tot slot is de voorziening bijgesteld naar aanleiding van de actuele actuariële waardeberekeningen van de pensioenverplichtingen voor wethouders en voormalige wethouders. Deze berekening wordt door een extern actuariële bureau opgesteld omdat het specifieke kennis betreft. (Oud-)wethouders kunnen te allen tijde hun pensioen opeisen om ergens anders hun pensioen te beleggen. Omdat de pensioenen direct opeisbaar zijn moet de hoogte van de voorziening volgens de financiële richtlijnen verplicht gelijk zijn aan deze waardeberekeningen. Daarnaast is vanaf 2025 nieuw dat we de hoogte van de voorziening moeten afstemmen op de toekomstige overgang naar het ABP. De bijstelling van de voorziening gebeurt één keer per jaar aan het eind van het jaar. Tussentijds wordt dit niet berekend. De bijstelling van de voorziening is dan ook nooit begroot.

Wetswijziging overgang van APPA naar ABP

Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers (verplicht) over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het ABP. De huidige dekkingsgraad van onze eigen pensioenvoorzieningen voor wethouders is 100%. De dekkingsgraad van het ABP is veel hoger. Op het moment van overdragen moeten we (verplicht) voldoen aan de dekkingsgraad van het ABP. Deze toekomstige verhoging van onze pensioenverplichtingen moeten we nu al (verplicht) in de jaarrekening 2025 verwerken. Hoe hoog die dekkingsgraad zal zijn tijdens het overdrachtsmoment is nog onzeker. We hebben in overleg met de accountant onze dekkingsgraad verhoogd naar 118%. Dit was in 2025 de gemiddelde dekkingsgraad van het ABP. Dit heeft tot gevolg dat de voorziening met €356.981 omhoog moest. We blijven de dekkingsgraad van het ABP monitoren en stellen de voorziening bij indien dit nodig is. Tot 2028 blijft de schommelende dekkingsgraad van het ABP een risico.

Voorziening verlofsparen

Volgens de CAO hebben medewerkers vanaf 2022 de mogelijkheid om opgebouwde bovenwettelijke verlofuren om te zetten naar verlofsparen. Deze verlofspaaruren kunnen op een later moment worden gebruikt om bijvoorbeeld een sabbatical te nemen. Het hebben van deze voorziening is een verplichting. Jaarlijks wordt de hoogte van deze voorziening opnieuw berekend. Dit gebeurt door een inschatting te maken die gebaseerd is op het werkelijke aantal gespaarde verlofuren van personeel.

Voorziening vervroegd pensioen (RVU)

Het doel van deze voorziening is te voldoen aan de verplichting om voor personeel die met vervroegd pensioen gaat geld te reserveren. Het besluit om met vervroegd pensioen te gaan moet voor het eind van het jaar liggen. De werkelijke datum van het vervroegd pensioen is niet van belang. We zijn verplicht direct een voorziening te maken voor de gehele looptijd van het vervroegd pensioen (dus tot aan de AOW-gerechtigde leeftijd). Is het besluit in 2025 gevallen dan moet in 2025 deze voorziening worden gevuld. Per eind 2025 zijn er geen verplichtingen meer aan personen die met vroegpensioen gingen. De voorziening is daarom per eind 2025 leeg.

Voorziening wachtgelden gewezen wethouders

Als gevolg van de wisseling van wethouders in het in 2022 (door verkiezingen) zijn er wachtgeldverplichtingen ontstaan aan de vertrekkende wethouders. We zijn verplicht voor de *maximale* wachtgeldverplichting een voorziening te vormen. Uit deze voorziening worden de werkelijke wachtgelden betaald en werkgeverslasten afgedragen (sociale lasten). Elk jaar beoordelen we opnieuw hoeveel de maximale wachtgeldverplichting nog is. Voor 2026 is er geen wachtgeldverplichting meer. Daarom is de voorziening per eind 2025 leeg.

Kengetallen

Dit zijn de verplichte indicatoren vanuit de BBV.

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Gemiddelde WOZ waarde x € 1.000 (Bron: CBS)*	421	436	441
Gemiddelde woonlasten eenpersoonshuishouden (Bron: COELO)**	1.103	1.203	1.197
Gemiddelde woonlasten meerpersoonshuishouden (Bron: COELO)**	1.133	1.234	1.227
Formatie (aantal fte's per 1.000 inwoners) (Bron: eigen administratie)	0,4	0,4	0,4
Bezetting (aantal fte's per 1.000 inwoners) (Bron: eigen administratie)	0,4	0,4	0,4
Apparaatskosten per inwoner (Bron: eigen begroting)	€ 897	€974	€939
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen) (Bron: eigen begroting)	0%	0%	0%
Overhead (% van de totale lasten) (Bron: eigen begroting)	13%	15%	13%

*bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv->

**De woonlasten zijn de OZB, riool- en afvalstoffenheffing van een woonhuis met (geschatte) gemiddelde WOZ-waarde (bron: <https://coelo.nl/atlas-lokale-lasten-2025/bijlagen-2025-en-databestanden/>)

Programma 40 - Mutaties in reserves

Wat heeft het gekost?

Dit programma geeft een overzicht van de mutaties in reserves. Volgens de financiële regelgeving zijn we verplicht reservemutaties apart te laten zien. In programma 1 tot en met 6 wordt het doel, verloop en saldi per reserve toegelicht. Ook in de toelichting op de balans zijn per reserve zijn doel en afzonderlijke mutatieregels toegelicht.

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Rekening 2025	Afwijking budget 2025
40 Mutaties in reserves				
Stortingen				
64003 Mutaties in egaliseringsreserve Algemene Uitkering	62.455	0	0	0
64012 Mutaties in best.res. onderhoud vaarwegen	90.000	90.000	90.000	0
64014 Mutaties in best.res. Onderhoud wegen (HHNK)	0	1.388.398	1.388.398	0
64020 Mutaties in bestemmingsreserve Monumentenzorg	9.372	20.000	27.928	7.928
64035 Mutaties in bestemmingsreserve Speelplaatsen	60.000	70.000	70.000	0
64040 Mutaties in egaliseringsreserve Verkiezingen	50.611	50.814	50.814	0
64053 Mut.in reserve Opstellen omgevingsplan	24.000	269.475	269.475	0
64055 Mutaties in egaliserings. leges omgevingsvergunning	0	0	0	0
64082 Mut.in best.reserve gymnastiekuitrusting gymzalen	47.054	12.533	12.533	0
64141 Mutaties in reserve Sociaal Domein	500.000	532.860	1.057.926	525.066
64168 Mutaties in reserve bestuurlijke toekomst	50.000	0	0	0
64169 Mutaties in reserve armoedebestrijding	20.312	0	0	0
64171 Mutatie reserve Veilig Wonen (politieke ambtsdragers)	7.062	7.062	7.062	0
64172 Mutatie reserve Collegewissel	5.000	5.000	5.000	0
64173 Mut. res. onderh beeldende kunst in de openb.ruimte	6.031	0	1.721	1.721
64174 Mut. res. bijdrage fietstunnel N515	157.500	0	0	0
64175 Mutatie in reserve Opvang Ontheemden	1.359.003	0	515.097	515.097
64176 Mut. res. onderhoud bruggen en kunstwerken (HHNK)	280.161	720.403	720.403	0
64177 Mutatie in reserve Asielzoekers	0	57.272	57.272	0
64212 Mutaties in reserve Duurzame vervanging OV	345.839	0	0	0
64250 Mutaties in reserve Fonds volkshuisvesting	13.681	0	9.818	9.818
64251 Mutaties in reserve Fonds duurzaamheidsleningen	4.943	0	1.843	1.843
64252 Mutaties in reserve Blijversleningen	0	0	0	0
64291 Mutaties in reserve Nog uit te voeren werken	182.966	329.403	329.403	0
64298 Mutaties in Algemene Reserve	3.326.555	2.609.480	2.609.480	0
64299 Mutaties in Alg.Reserve (begrotingssaldo)	0	446.736	0	-446.736
64999 Mutaties in 'reserve' resultaat	2.330.379	0	1.483.073	1.483.073
Totaal Stortingen	8.932.924	6.609.436	8.707.246	2.097.810
Onttrekkingen				
64003 Mutaties in egaliseringsreserve Algemene Uitkering	138.780	426.007	426.007	0
64012 Mutaties in best.res. onderhoud vaarwegen	2.250	90.000	7.500	-82.500
64014 Mutaties in best.res. Onderhoud wegen (HHNK)	0	800.000	939.868	139.868
64015 Mutaties in best.res. Zaanbrug	306.909	326.549	326.549	0
64020 Mutaties in bestemmingsreserve Monumentenzorg	8.054	13.000	11.222	-1.778
64035 Mutaties in bestemmingsreserve Speelplaatsen	46.413	65.000	42.312	-22.688
64040 Mutaties in egaliseringsreserve Verkiezingen	50.611	0	14.530	14.530
64050 Mutaties in reserve Nieuwe brandweerkazerne	27.201	27.201	27.201	0
64053 Mut.in reserve Opstellen omgevingsplan	20.777	15.000	18.330	3.330
64055 Mutaties in egaliserings. leges omgevingsvergunning	331.019	0	0	0
64082 Mut.in best.reserve gymnastiekuitrusting gymzalen	4.965	38.398	38.632	234
64120 Mutaties in Ontwikkelingsfonds	58.135	0	0	0
64141 Mutaties in reserve Sociaal Domein	500.000	532.860	532.860	0

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Rekening 2025	Afwijking budget 2025
64143 Mutaties in (deel)reserve innovatie sociaal domein	50.000	35.130	15.128	-20.002
64168 Mutaties in reserve bestuurlijke toekomst	13.961	25.000	16.758	-8.242
64169 Mutaties in reserve armoedebestrijding	440.762	43.900	20.193	-23.707
64170 Mut. egalisaties. voorz. pensioenen wethouders	346.354	0	152.474	152.474
64171 Mutatie reserve Veilig Wonen (politieke ambtsdragers	0	600	568	-32
64172 Mutatie reserve Collegewissel	63.550	33.762	33.762	0
64174 Mut. res. bijdrage fietstunnel N515	0	157.500	157.500	0
64176 Mut. res. onderhoud bruggen en kunstwerken (HHNK)	0	180.704	119.905	-60.799
64212 Mutaties in reserve Duurzame vervanging OV	0	30.000	45.690	15.690
64213 Mutaties in reserve Duurzaamheid	65.191	33.790	17.497	-16.293
64250 Mutaties in reserve Fonds volkshuisvesting	0	0	0	0
64251 Mutaties in reserve Fonds duurzaamheidsleningen	0	10.264	0	-10.264
64252 Mutaties in reserve Blijversleningen	152.165	0	0	0
64291 Mutaties in reserve Nog uit te voeren werken	392.809	385.531	430.524	44.993
64298 Mutaties in Algemene Reserve	0	0	0	0
64299 Mutaties in Alg.Reserve (begrotingssaldo)	0	529.660	0	-529.660
64999 Mutaties in 'reserve' resultaat	2.625.032	2.330.379	2.330.379	0
Totaal Onttrekkingen	5.644.938	6.130.235	5.725.390	-404.845
Totaal 40 Mutaties in reserves	-3.287.987	-479.201	-2.981.856	-2.502.655

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Waar gaat deze paragraaf over?

In deze paragraaf geven we inzicht in de belangrijkste risico's die de gemeente loopt en geven we inzicht in het weerstandsvermogen van de gemeente. Onder risico's verstaan we het gevaar voor (financiële) schade of verlies.

Alle genoemde risico's zijn inschattingen in de hoogte van het risicobedrag. Ook de kans dat een risico zich voordoet is een inschatting. De genoemde bedragen zijn nooit begroot in de reguliere begroting en er zijn ook nooit voorzieningen voor gevormd (want dan zijn het geen risico's meer).

De bedragen worden uitsluitend gebruikt om de benodigde hoogte van de Algemene Reserve te bepalen. Deze berekeningsmethode ligt vast in het beleid. Met deze berekening bepalen we de weerstandratio. Dat ratio geeft weer in welke mate de gemeente in staat is om haar risico's te dragen. Hoe hoger de Algemene Reserve in verhouding tot de benoemde risico's hoe hoger de ratio.

Deze paragraaf bestaat uit drie delen:

A) De financiële kengetallen	Deze cijfers laten zien hoe sterk de gemeente financieel is en hoeveel risico's ze kan opvangen.
B) Terugkijkend:	Welke risico's hadden we verwacht in de Begroting 2025? En welke risico's zijn echt gebeurd in 2025?
C) Vooruitkijkend:	Twee keer per jaar kijken we opnieuw naar de risico's. We vertellen hierover in de begroting en in de jaarrekening. De laatste keer dat de raad een overzicht van risico's heeft gekregen, was bij de Begroting 2026. Die is gemaakt in het najaar van 2025. In de Jaarrekening 2025 bekijken we deze risico's opnieuw en passen we ze aan als dat nodig is.

A) Financiële kengetallen

Opvolging opmerkingen accountantscontrole Jaarrekening 2024

De auditcommissie heeft ons gevraagd volgbaar te maken waar we veranderingen aanbrengen in de P&C-documenten waar dit een opvolging betreft op de opmerkingen van de accountant. De accountant heeft bij controle van de Jaarstukken 2024 advies gegeven daar waar mogelijk duiding en toelichting te geven aan het veelvoud van tabellen in deze paragraaf om de lezer te helpen de overzichten te duiden. Om deze reden starten we deze paragraaf met een toelichting van de kengetallen en hun samenhang.

WAT BETEKENEN DEZE VERPLICHTE KENGETALLEN?

De in deze paragraaf berekende kengetallen zijn verplicht volgens de financiële regelgeving (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)). Deze kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente Wormerland en de zorgen voor vergelijkbaarheid met andere gemeenten. Allereerst lichten we toe wat de 5 kengetallen betekenen, wat het doel ervan is en hoe de kengetallen met elkaar samenhangen.

Totaalscore

We beginnen even met de uitleg van de eindscore. Er zijn in totaal 5 financiële kengetallen die meetellen in de totaalscore (schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen, solvabiliteit, grondexploitatie, structurele begrotingsruimte en belastingcapaciteit). Deze 5 kengetallen zijn volgens de financiële regelgeving (BBV) verplicht te berekenen in de jaarrekening en de begroting. Elk van deze kengetallen zit een berekening onder die tot een percentage leidt. De percentages die de gemeente Wormerland scoort geven in de scoretabel een aantal punten weer. Deze punten zijn een gewogen aantal punten om tot een totaalscore te komen. Het totaal van deze punten geeft een overall beeld van de financiële positie weer van de gemeente Wormerland. Wormerland scoort in totaal 79 punten wat vertaald wordt in 'Neutraal' risicoprofiel.

Samenhang tussen de kengetallen

Uit elk van de 5 berekende kengetallen komt een % als uitkomst. De provincie gebruikt de kengetallen als toezichthouder bij de beoordeling van onze financiële positie. De provincie hanteert daarbij de volgende signaleringskaart.

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90%-130%	> 130%	30	20	10
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%-50%	< 20%	40	27	13
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%	15	10	5
Structurele exploitatieruimte (begroting)	> 0%	0%	< 0%	10	6	3
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%	5	3	1
				100	66	32

Hoe werkt de scorekaart?

Dit kunnen we het eenvoudigst uitleggen met een voorbeeld: De gemeente Wormerland scoort op het 1e kengetal (*netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen*) een totaal van 16%. Dan komen we in de categorie '*minst risicovol*', omdat 16% lager is dan de genoemde 90%-grens in de tabel. De categorie '*minst risicovol*' levert dan 30 punten. Zo vullen we alle 5 de kengetallen in en komen we tot een totaalscore van maximaal 100 punten.

Hoe scoort Wormerland?

Hieronder ziet u bovenstaande scoretabel ingevuld voor Wormerland. Deze tabel is een samenvatting van de tabellen met berekeningen van de 5 financiële kengetallen verderop in deze paragraaf. De roze gearceerde cellen is de score voor de gemeente Wormerland. Licht roze geeft aan welk risiconiveau Wormerland zit bij elk kengetal, donder roze geeft aan hoeveel punten Wormerland daarmee scoort. In de laatste kolom is te zien hoe de Wormerlandse score is. In totaal scoort de gemeente Wormerland 79 punten. Dit totaal is een risiconiveau 'Neutraal'.

Waarderingscijfer	Scorekaart risiconiveau			Scorekaart waardering			WORMERLAND JAARREKENING 2025	
	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol	Percentage	Waardecijfer
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90%-130%	> 130%	30	20	10	16%	30
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%-50%	< 20%	40	27	13	43%	27
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%	15	10	5	1%	15
Structurele exploitatieruimte (begroting)	> 0%	0%	< 0%	10	6	3	0%	6
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%	5	3	1	122%	1
Waarderingscijfer				100	66	32		79

Hieronder leggen we kort uit wat de 5 kengetallen betekenen en wat de score inhoudt.

1e kengetal - Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (= excl. verstrekte leningen)

De netto schuldquote geeft de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie weer. Een hogere netto schuldquote betekent een grotere schuldenlast en dus een grotere druk op de exploitatie. Dit wordt weergegeven in een percentage. Hoe hoger de schuldquote hoe meer risico de gemeente loopt. Wormerland scoort onder de 90% en zit in de categorie '**minst risicovol**' en krijg je volgens het scoreformulier 30 punten. Zoals hierboven uitgelegd tellen deze punten op tot een totaalbeoordeling van alle 5 de kengetallen samen.

2e kengetal - Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit percentage geeft aan het Eigen Vermogen als percentage van het Totale Vermogen. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter de financieringspositie van de gemeente. De gemeente scoort hiermee alle jaren '**neutraal**'. We scoren hiermee in totaal 27 punten op de totaalbeoordeling van alle 5 de kengetallen samen.

De solvabiliteitsratio is een belangrijke factor in de bepaling of we wel of niet het surplus mogen inzetten. Het solvabiliteitsniveau moet minimaal 20% zijn om dit surplus te mogen inzetten. Het surplus is het geld wat 'over' is in de Algemene reserve waar we niet onze benoemde risico's van hoeven te dekken. Van dit surplus mogen we 10% inzetten als structurele dekking. Dit is in de begroting 2026 voor €250.000 per jaar ingezet. Zonder deze inzet van het surplus hadden we in de huidige begroting 2026 in het jaar 2029 geen structureel evenwicht.

3e kengetal - Grondexploitatie

De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Dit kengetal scoort als '**minst risicovol**'. We scoren hiermee in totaal 15 punten op de totaalbeoordeling van alle 5 de kengetallen samen.

4e kengetal - Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten en baten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Hoe hoger dit percentage hoe minder risico de gemeente loopt. Ten alle tijden mogen de structurele lasten niet hoger zijn dan de structurele baten. In de begroting 2026 zijn niet alle jaren structureel in evenwicht, maar wel vanaf 2029. Dit structurele evenwicht is een belangrijke beoordelingsfactor van onze toezichthouder de Provincie.

We scoren als Wormerland **wisselend** van 'meest risico' en 'neutraal' tot 2028 en **vanaf 2029 'minst risicovol'** omdat we vanaf 2029 weer structureel in evenwicht zijn. Alles onder de 0% is niet structureel in evenwicht en alles boven de 0% wel structureel in evenwicht. Geen evenwicht scoor je 3 punten (2025+2026+2028) op de totaalscore, 6 punten als je precies in evenwicht bent (2027) en 10 punten als je wel in evenwicht bent (vanaf 2029). Deze scores tellen weer mee in de totaalbeoordeling zoals hierboven beschreven. De jaarrekening 2025 scoort hierin 6 punten, maar dit kengetal is vooral belangrijk voor de begroting. Of je kan structureel kan voldoen aan je structurele verplichtingen.

5e kengetal - Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde van het jaar daarvoor en dit uit te drukken in een percentage. In 2025 scoren we 122%. En is de gemeente dus duurder dan landelijk gemiddeld van het jaar daarvoor. De gemeente Wormerland valt hierdoor in de categorie '**meest risicovol**' en scoort hiermee slechts 1 punt op de totaalscore.

FINANCIËLE KENGETALLEN

Tot zover de uitleg van wat de kengetallen zijn, waar ze toe dienen en hoe deze in samenhang met elkaar tot een score komen. Hieronder volgen de (verplichte) berekeningen van de financiële kengetallen.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Dit kengetal telt niet mee voor het scoreformulier (alleen de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen telt mee).

Netto schuldquote (bedragen x € 1.000)	31-12-2024 Jaarrekening	31-12-2025 Begroting (incl. wijz.)	31-12-2025 Jaarrekening
A Vaste schulden	17.181	22.175	19.331
B Netto vlottende schulden	14.811	2.943	2.546
C Overlopende passiva	5.040	3.000	9.319
D Financiële activa (incl. verstrekte leningen)	1.521	1.343	1.599
E Uitzettingen < 1 jaar	20.903	1.000	15.730
F Liquide middelen	275	300	334
G Overlopende activa	3.681	1.000	1.758
H Totale baten (excl. mut. reserves)	57.332	50.634	62.620
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/Hx100%	19%	48%	19%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen (bedragen x € 1.000)	31-12-2024 Jaarrekening	31-12-2025 Begroting (incl. wijz.)	31-12-2025 Jaarrekening
A Vaste schulden	17.181	22.175	19.331
B Netto vlottende schulden	14.811	2.943	2.546
C Overlopende passiva	5.040	3.000	9.319
D Financiële activa (excl. verstrekte leningen)	3.570	3.140	3.397
E Uitzettingen < 1 jaar	20.903	1.000	15.730
F Liquide middelen	275	300	334
G Overlopende activa	3.801	1.000	1.758
H Totale baten (excl. mutaties reserves)	57.332	50.634	62.620
(A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	15%	45%	16%

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Deze ratio geeft aan het Eigen Vermogen als percentage van het Totale Vermogen. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter de financieringspositie van de gemeente.

Solvabiliteitsratio (bedragen x € 1.000)	31-12-2024 Jaarrekening	31-12-2025 Begroting (incl.wijz.)	31-12-2025 Jaarrekening
A Eigen vermogen (incl. rekeningresultaat)	26.312	20.857	29.293
B Balanstotaal	72.408	58.101	68.417
Solvabiliteit (A/B) x 100%	36%	36%	43%

Kengetal Grondexploitatie

Grondexploitatie kan een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Kengetallen grondexploitatie (bedragen x € 1.000)	31-12-2024 Jaarrekening	31-12-2025 Begroting (incl.wijz.)	31-12-2025 Jaarrekening
A Niet in exploitatie genomen bouwgronden*	0	0	789
B Bouwgronden in exploitatie	0	0	0
C Totale baten (exclusief mutaties reserves)	57.332	50.634	62.620
Grondexploitatie(A+B)/C x 100%	0%	0%	1%

*Er is tijdelijk grond aangekocht in het project Zaandriehoek

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Structurele exploitatieruimte	31-12-2024 Jaarrekening	31-12-2025 Begroting (incl. wijz.)	31-12-2025 Jaarrekening
INCIDENTEEL			
Programma 1 t/m 6 -lasten	3.427.973	1.214.663	1.892.114
Programma 1 t/m 6 -baten	5.690.718	629.999	5.134.039
Mutaties in reserves - toevoegingen (lasten)	6.602.545	6.609.436	7.224.173
Mutaties in reserves - onttrekkingen (baten)	5.617.737	5.681.285	5.371.640
A Totaal incidenteel (baten min lasten)	1.277.937	-1.512.815	1.389.392
STRUCTUREEL			
Programma 1 t/m 6 -lasten	50.624.548	60.371.250	57.745.583
Programma 1 t/m 6 -baten	51.649.790	61.435.115	57.627.460
Mutaties in reserves - toevoegingen (lasten)	0	0	0
Mutaties in reserves - onttrekkingen (baten) (dekking kapitaallasten)	27.201	366.026	353.750
B Totaal structureel (baten min lasten)	1.052.443	1.429.891	235.627
C TOTAAL STRUCTUREEL EN INCIDENTEEL (= resultaat) (A+B)	2.330.380	-82.924	1.625.019
D Structurele mutaties (B)	1.052.443	1.429.891	235.627
E Totale baten (excl. mutaties reserves)	57.340.508	62.065.114	62.761.499
Structurele exploitatieruimte (D/E)	1,8%	2,3%	0,4%

* Zie voor de specificatie van de incidentele posten en structurele onttrekkingen aan reserves de tabellen in de Paragraaf Financiële positie (structureel begrotingsevenwicht) in deze jaarrekening.

Meerjarig structureel begrotingsevenwicht

Onderstaand vindt u de tabel 'meerjarig structureel begrotingsevenwicht' zoals deze door de commissie BBV is voorgeschreven. Deze wordt verplicht opgenomen in de Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Het meerjarig structureel evenwicht is een belangrijk toetsingsmiddel voor de Provincie om het toezichtregime te bepalen. Dit bepaalt in belangrijke mate hoezeer de gemeente in staat is aan zijn structurele verplichtingen te kunnen voldoen. Deze meerjarige tabel stond altijd al in de begroting (in een iets andere lay-out). Vanaf de jaarstukken 2025 krijgt deze ook een plek in de jaarstukken. Onderstaande tabel is gebaseerd op actuele begrotingscijfers 2026 tot en met 2029. De genoemde begrotingssaldi (F) zijn gelijk aan het Najaarsbericht 2025.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
A Geraamde lasten	56.378.426	55.438.296	56.633.119	57.904.369
B Geraamde baten	54.340.242	55.116.542	55.904.621	57.790.058
C (Geraamd totaal) Saldo baten en lasten (begrotingssaldo voor bestemming) (B-A)	-2.038.184	-321.754	-728.498	-114.311
D Beoogde toevoegingen aan reserves	456.218	771.668	365.416	1.092.018
E Beoogde onttrekkingen aan reserves	1.900.079	1.167.521	774.389	1.574.182
F Begrotingssaldo na bestemming (geraamd resultaat) (C-D+E)	-594.323	74.099	-319.525	367.853
G Waarvan incidentele lasten en incidentele toevoegingen aan reserves	824.825	526.386	293.533	261.533
H Waarvan incidentele baten en incidentele toevoegingen aan reserves	744.610	486.548	286.690	359.881
I Saldo incidentele baten en lasten (G-H)	80.215	39.838	6.843	-98.348
J Structureel begrotingssaldo (geraamd structureel resultaat)	-514.108	113.937	-312.682	269.505

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

Belastingcapaciteit: Woonlasten (€)	2024	2025
A OZB-lasten gezin bij gem. WOZ-waarde*	412	573
B Rioolheffing gezin (0 - 500 m3)	276	288
C Afvalstoffenheffing voor een gezin**	363	366
D Evt. heffingskorting	-	-
E Totale woonlasten gezin bij gem. WOZ-waarde	1.051	1.227
F Woonlasten landelijk gem. gezin t-1***	972	1.009
Woonlasten t.o.v. landelijk gem. jaar ervoor (E/F) x 100%	108%	122%

* Bij de Jaarrekening 2024 OZB-lasten 2024 is uitgegaan van de gemiddelde WOZ-waarde van € 421.000, tegen het eigenaarsstarief (0,0979%). Hierin is niet meegenomen dat een deel van de gezinnen geen eigen woning heeft. Niet bekend is hoe dit bij de landelijk gemiddelde woonlasten is verwerkt.

** De heffing van afvalstoffenheffing is een variabele heffing welke bestaat uit een vastrecht voor een meerpersoonshuishouden. Naast dit vastrecht betalen inwoners per ontgrendeling van de (ondergrondse) restafvalcontainer of per aanbieding van een minicontainer van 140 liter of per aanbieding van een minicontainer van 240 liter. Voor de gemiddelde afvalstoffenheffing is gerekend met de waarde genoemd op www.waarstaatjegemeente.nl.

***bron: <https://coelo.nl/atlas-lokale-lasten-2025/benchmarks-en-rangnummers-2025/gemiddelde-gemeentelijke-woonlasten-2025/>

B) Risicobeheersing: terugkijkend op 2025

Bij het opstellen van de Begroting 2025 zijn risico's benoemd. In de Jaarrekening 2025 leggen we verantwoording af welke van deze risico's zich in 2025 hebben voorgedaan.

Programma	Omschrijving risico (Begroting 2025)	Heeft het risico zich voorgedaan?	Primaire Begroting 2025 (A)	Jaarrekening 2025 (B)	Nadeel 2025 (A-B)	Toelichting
Programma 1	n.v.t.	n.v.t.				
Programma 2	n.v.t.	n.v.t.				
Programma 3	Inkomensvoorziening	Nee	€432.126	€313.927	€118.199	Uitkeringslasten zijn lager dan de Rijkssubsidie Gebundelde Uitkering inkomensvoorzieningen aan gemeenten (BUIG)). Het resterende risico van €25.000 heeft niet plaatsgevonden.
	Specialistische jeugdhulp	Ja	€3.847.766	€4.971.879	€1.124.113	In het Najaarsbericht is de begroting in lijn gebracht met de realisatie. Belangrijkste oorzaken waren de gestegen kosten doorlopend vanuit 2024 (circa €750.000), waar de begroting 2025 niet op was aangepast en daarnaast, een autonome stijging van het gebruik van jeugdzorg in 2025 (circa €222.000). De autonome stijging is in lijn met het resterende risico van €210.000.
	Wmo	Ja	€4.950.805	€6.083.922	€1.133.117	In het Najaarsbericht is de begroting in lijn gebracht met de realisatie. Belangrijkste oorzaken waren de gestegen kosten doorlopend vanuit 2024 (circa €550.000), waar de begroting 2025 niet op was aangepast en daarnaast, een autonome stijging van het gebruik van huishoudelijke hulp in 2025 (circa €150.000). De autonome stijging is in lijn met het resterende risico van €140.000.
	GGD	Ja	€1.074.952	€1.089.242	€14.290	Er heeft zich in 2025 een kleine kostenstijging voorgedaan. Dit wordt mede veroorzaakt doordat de vertraging in het project Samen Sterker ertoe heeft geleid dat de exploitatiekosten van het pand aan de Vurehout weer opgenomen zijn in de begroting 2025. Het risico van 105k heeft zich in kleine mate voorgedaan.
	Armoedebeleid	Nee	€1.209.222	€854.300	-€354.922	Bij het najaarsbericht is een bijstelling naar beneden van €200.000 gedaan. Grootste bijstelling was de vrijval van €165.000 in verband met het wegvallen van de implementatie van de inwonerspas. De inzet op schuldhelpverlening en armoedebeleid is daarentegen nog achtergebleven bij bijgestelde begroting. Het risico van €60.000 heeft zich niet voorgedaan.
Progr. 3 + 4	Leerlingen- en Aov vervoer	Ja (Aov)	€57.764	€61.007	-€3.243	Bij het Aov waren de lasten ruim €3.000 hoger dan begroot. Dit is een minimaal verschil. Bij het Leerlingenvervoer kon er in het Najaarsbericht €70.000 worden afgeraamd, en bleef er vervolgens nog €69.916 aan budget over.
Programma 4	Onderwijshuisvesting	ja/nee (zie toelichting)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Bij het opstellen van de Begroting 2025 was er nog geen IHP vastgesteld. Het risico was dat er investering(en) in de toekomst nodig

						waren voor extra onderwijshuisvesting. Dit klopte inderdaad. In de Kadernota 2026-2029 zijn vanuit het IHP de verwachte investeringen opgenomen voor de jaren 2026, 2028 en 2030. Voor het jaar 2025 zelf is er geen financieel nadeel vanuit onderwijshuisvesting.
Programma 5	Stormschade	Nee	€20.000	€0	n.v.t.	In de begroting wordt rekening gehouden met een risico van €20.000. Over het jaar 2025 kan worden gemeld, dat er geen stormschade heeft plaatsgevonden.
	Ontwikkelgebieden	Nee	€45.000		n.v.t.	De gemeente Wormerland heeft zelf geen grondexploitatie, maar sluit intentie- en anterieure overeenkomsten af met projectontwikkelaars.
	Gladheidsbestrijding	Nee	€9.000	€0	€0	Bij het opstellen van de begroting wordt rekening gehouden met een middelmatige winter en gladheidsbestrijding. Het budget hiervoor is totaal €39.091. De werkelijke kosten bedragen €31.768.
	Afvalinzameling en recyclatarief	Ja	€37.500			Het risico vanuit de begroting is berekend op basis van de VANG doelstelling, om het aantal tonnen huishoudelijk afval terug te brengen. Hiermee worden de uitgaven lager op basis van de afrekening DVO van de HVC. In het najaarsbericht 2025 zijn de budgetten bijgesteld op basis van de rapporten van Cocensus en verwachte inkomsten.
	Aansprakelijkheidstelling a.g.v. onderhoud openbare ruimte	Nee	€7.500	€0	€0	In 2025 zijn geen aansprakelijkstellingen als gevolg van de openbare ruimte toegekend.
Programma 6	Weerstandscapaciteit OVER-gemeenten	Nee				
	Juridische procedures	Ja	€42.020	€ 50.890	€8.870	Er is meer uitgegeven dan begroot aan juridische kosten door de uitkomsten van enkele procedures en de ontwikkelingen rond vergunningverlening voor diverse ruimtelijke projecten. Daarnaast stijgt het aantal aansprakelijkstellingzaken tegen de gemeente, mede door de staat van de openbare ruimte.
	Algemene Uitkering	Nee				
	Pensioenen (wethouders en oud-wethouders)	Ja	€ 0	€356.981	€356.981	Door de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel van politieke ambtsdragers moeten we alvast aansluiten bij de hogere dekkingsgraad van ABP. Daarom is onze dekkingsgraad voor wethouderspensioenen verhoogd van 100% naar 118%, wat de voorziening met €356.981 heeft verhoogd. De uiteindelijke dekkingsgraad in 2028 blijft onzeker en vormt tot die tijd een risico.
	AVG en datalekken	Nee				

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per ultimo 2025, in totaal €9.095.742. Als we de beschikbare weerstandscapaciteit afzetten tegen de benodigde (berekend) weerstandscapaciteit €2.547.633 dan is de ratio voor Wormerland 3,9 wat betekent dat de weerstandscapaciteit uitstekend is.

(Verloop) Weerstandscapaciteit	2025
Omvang Algemene Reserve per 1 januari	7.435.419
Toevoeging in 2025: Jaarrekeningresultaat 2024	1.439.480
Toevoeging in 2025: Vrijval uit reserve N515 fietstunnel (gedeeltelijk) (zie RV2025/40 van 13 mei 2025)	70.000
Toevoeging in 2025: netto opbrengst verkoop Gele Lisstraat	1.100.000
Verwachte weerstandscapaciteit 31 december 2025	10.044.899
Benodigd weerstandsvermogen ratio 1,0 (stand jaarrekening 2025)	2.547.633
Surplus (overschot in alg reserve)	7.497.266
10% van het surplus (mag ingezet worden ter structurele dekking)	749.727
Ratio	3,9

C) Risicobeheersing: vooruitkijkend vanaf 2026

De gemeente Wormerland vindt het belangrijk om risico's goed te beheren. Zo zorgen we ervoor dat problemen geen invloed hebben op ons werk. Dit is een onderdeel van het proces om risico's te beheren. We laten hiermee zien hoeveel geld de gemeente achter de hand heeft voor onverwachte uitgaven.

We beschrijven kort ons beleid voor risicomanagement. Verder geven we een overzicht van de risico's die we zien, hoeveel geld we hebben om deze risico's op te vangen en hoe in welke mate we in staat zijn onze risico's op te vangen.

Risicomanagementbeleid

Het beleid over hoe we met risico's omgaan, staat in het document 'Beleidskader Risicomanagement en Weerstandsvermogen Wormerland'. Dit beleid is op 19 december 2023 vastgesteld door de gemeenteraad van Wormerland (RV-nummer: 2023/61).

Risicomanagement is een vast onderdeel van onze planning en controle, zowel voor de gemeenteraad, het college van B&W als voor het management. Een goede aanpak van risicomanagement begint bij duidelijke doelen voor projecten en programma's. Het is belangrijk dat iedereen, zowel bestuurders als managers, zich ervan bewust is dat risicomanagement een normaal onderdeel is van het besturen en managen van de gemeente.

Dit betekent dat we voortdurend risico's in kaart brengen, inschatten en maatregelen nemen om ze te beheersen. Het risicoprofiel van de gemeente verandert steeds. Er kunnen nieuwe risico's ontstaan, en bestaande risico's kunnen kleiner worden of verdwijnen.

Conform dit beleid lift de update van onze risico's mee in de reguliere P&C-documenten, één keer in de Begroting en één keer in de Jaarrekening. De meest recente update van ons risico komt uit de Begroting 2026-2029. Dit is dan ook de basis geweest voor de update van deze paragraaf.

Ratio weerstandsvermogen

In dit gedeelte laten we zien hoe we het weerstandsvermogen van Wormerland berekenen. We vergelijken de benodigde weerstandscapaciteit, zoals vastgesteld bij de risico-inventarisatie, met de beschikbare weerstandscapaciteit. Het resultaat van deze vergelijking laat ons zien wat het weerstandsvermogen is.

$$\text{Ratio Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Beoordeling ratio weerstandsvermogen

De ratio kan worden beoordeeld met behulp van de onderstaande tabel (weerstandsnorm).

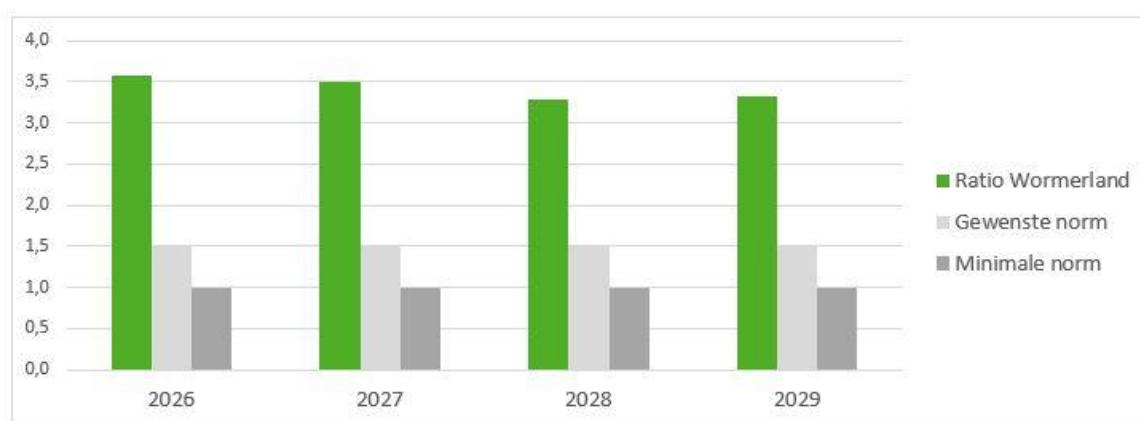
Ratio	Waarderingscijfer	Betekenis
> 2,0	A	Uitstekend
1,5 - 2,0	B	Ruim voldoende
1,0 - 1,5	C	Voldoende
0,8 - 1,0	D	Matig
0,6 - 0,8	E	Onvoldoende
< 0,6	F	Ruim onvoldoende

In het beleidskader is vastgelegd dat de ratio minimaal 1,0 moet bedragen (waarderingscijfer C zijnde voldoende) waarbij we ons richten op 1,5.

(Verloop) Weerstandscapaciteit	2026	2027	2028	2029
Omvang Algemene Reserve per 1 januari	10.044.899	9.095.742	8.919.841	8.350.316
Begrotingssaldi 2026-2029 (stand Najaarsbericht 2025)	-594.323	74.099	-319.525	367.853
Toevoeging in 2026: DBE - Vrijval Ontwikkelingsfonds	195.166			
Toevoeging in 2026: DBE - Vrijval Reserve Monumenten (gedeeltelijk)	25.000			
Toevoeging in 2026: DBE - Vrijval Reserve Bestuurlijke toekomst (gedeeltelijk)	25.000			
Reeds ingezet surplus DBE (Kadernota 2026, besluit juli 2025)	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Inzet algemene reserve t.b.v. ingoiepad tariefsverhoging kostendekkend afval	-240.000			
Ophoging budget Verduurzaming Sportaccommodaties (Raad 10 mrt 2026)	-110.000			
Verwachte weerstandscapaciteit 31 december	9.095.742	8.919.841	8.350.316	8.468.169
Benodigd weerstandsvermogen ratio 1,0 (stand jaarrekening 2025)	2.547.633	2.547.633	2.547.633	2.547.633
Surplus (overschot in alg reserve)	6.548.109	6.372.208	5.802.683	5.920.536
10% van het surplus (mag ingezet worden ter structurele dekking)	654.811	637.221	580.268	592.054
Ratio	3,6	3,5	3,3	3,3

De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per ultimo 2026 in totaal €9.095.742. Als we de beschikbare weerstandscapaciteit afzetten tegen de benodigde (berekende) weerstandscapaciteit €2.547.633 dan is de ratio voor Wormerland 3,6 wat betekent dat de weerstandscapaciteit uitstekend is.

	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Ratio Wormerland	3,6	3,5	3,3	3,3
Gewenste norm	1,5	1,5	1,5	1,5
Minimale norm	1,0	1,0	1,0	1,0

Weerstandscapaciteit

Met het risicoprofiel van Wormerland kunnen we bepalen hoeveel geld nodig is om alle risico's te kunnen financieren.

Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit

Het totaalbedrag van eventueel zich voordoende risico's bedraagt €2.547.633

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

De grootte van de algemene reserve wordt bepaald op basis van de stand van de Algemene Reserve, zoals vermeld in de goedgekeurde jaarrekening 2025 en meerjarig met verrekening van de saldo's zoals benoemd in het najaarsbericht 2025.

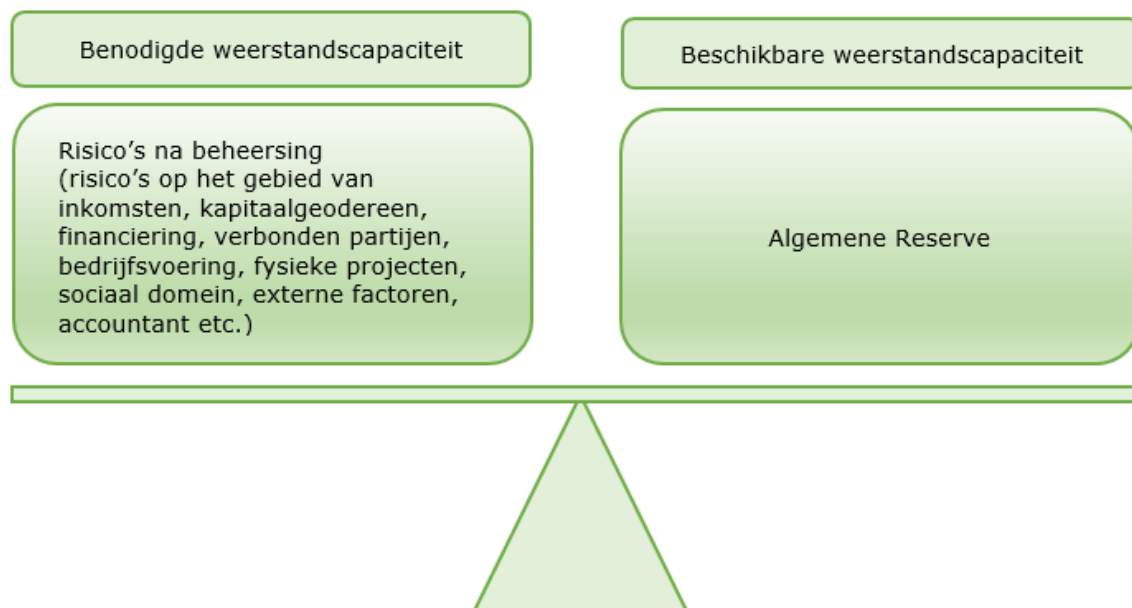
Het (verwachte) verloop van de Algemene Reserve is als volgt:

(Verloop) Weerstandscapaciteit	2025	2026	2027	2028	2029
Omvang Algemene Reserve per 1 januari	7.435.419	10.044.899	9.095.742	8.919.841	8.350.316
Toevoeging in 2025: Jaarrekeningresultaat 2024	1.439.480				
Toevoeging in 2025: Vrijval uit reserve N515 fietstunnel (gedeeltelijk) (zie RV2025/40 van 13 mei 2025)	70.000				
Toevoeging in 2025: netto opbrengst verkoop Gele Lisstraat	1.100.000				
Begrotingssaldi 2026-2029 (stand Najaarsbericht 2025)		-594.323	74.099	-319.525	367.853
Toevoeging in 2026: DBE - Vrijval Ontwikkelingsfonds		195.166			
Toevoeging in 2026: DBE - Vrijval Reserve Monumenten (gedeeltelijk)		25.000			
Toevoeging in 2026: DBE - Vrijval Reserve Bestuurlijke toekomst (gedeeltelijk)		25.000			
Reeds ingezet surplus DBE (Kadernota 2026, besluit juli 2025)		-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Inzet algemene reserve t.b.v. ingoepad tariefsverhoging kostendekkend afval		-240.000			
Ophoging budget Verduurzaming Sportaccommodaties (Raad 10 mrt 2026)		-110.000			
Verwachte weerstandscapaciteit 31 december	10.044.899	9.095.742	8.919.841	8.350.316	8.468.169
Benodigd weerstandsvormogen ratio 1,0 (stand jaarrekening 2025)	2.547.633	2.547.633	2.547.633	2.547.633	2.547.633
Surplus (overschot in alg reserve)	7.497.266	6.548.109	6.372.208	5.802.683	5.920.536
10% van het surplus (mag ingezet worden ter structurele dekking)	749.727	654.811	637.221	580.268	592.054
Ratio	3,9	3,6	3,5	3,3	3,3

Wat is weerstandsvormogen?

Risicomanagement en het weerstandsvormogen horen bij elkaar. Het doel van het weerstandsvormogen is dat er geld opzij is gezet om financiële problemen op te vangen als risico's werkelijkheid worden. Kortom, weerstandsvormogen is het geld dat we nodig hebben om risico's te kunnen betalen.

Het weerstandsvormogen kan worden weergegeven als een weegschaal:

Risico-inventarisatie en risicokaart

We hebben de risico's op een gestructureerde manier in kaart gebracht en beoordeeld. In totaal zijn er 18 risico's geïdentificeerd.

Om beter te begrijpen hoe de risico's verdeeld zijn op basis van kans en impact, gebruiken we een risicokaart (zie hieronder). De nummers op de kaart laten zien hoeveel risico's er in elk vakje van de risicokaart zitten. Zo wordt duidelijk hoe de risico's verdeeld zijn over het groene, oranje en rode gebied.

Impact	Maximaal financieel					
Rampzalig	meer dan € 500.000			2		
Ernstig	€250.001 tot en met €500.000				1	
Hevig	€150.001 tot en met €250.000		1	2	1	
Matig	€75.001 tot en met €150.000			1		
Klein	€25.001 tot en met €75.000	2	2	5	1	

kans	10%	30%	50%	70%	90%
	Zeer klein	Klein	Midden	Groot	Zeer Groot

Een risicoscore in het groene gebied is geen direct gevaar voor het voortbestaan van de organisatie. Risico's in het oranje gebied verdienen wel aandacht. Ze vormen op zichzelf nog geen groot gevaar, maar na verloop van tijd kunnen ze wel een bedreiging worden. Een risico in het rode gebied vereist directe actie om te voorkomen dat het voortbestaan van de organisatie in gevaar komt.

Toekomstige risico's

Ontbindingsprocedure bestuurlijke toekomst

In de toekomst zal Wormerland een bestuurlijke richting gaan bepalen. Een mogelijke wijziging in de bestuursvorm kan risico's met zich meebrengen. Op dit moment is de omvang en impact hiervan nog onzeker, waardoor dit risico niet is meegenomen in de huidige beoordeling. Het wordt wel benoemd, zodat het tijdig kan worden opgepakt zodra er een concreet besluit wordt genomen. Tot dat moment is er geen sprake van een actueel risico.

Verwijdering tijdelijke opvangunits in 2034

In het jaar 2034 moeten de in 2024 geplaatste tijdelijke units voor opvang van Oekraïners weer verwijderd worden. Er is een vergunning voor deze units voor 10 jaar. De kosten die voor de realisatie van deze opvangplek zijn 100% declarabel. In principe vallen de kosten van verwijdering na 10 jaar ook onder dezelfde regels en zouden ook deze kosten 100% declarabel zijn. Onzeker is echter of deze regeling in 2034 nog zal bestaan. Toekomstige kosten kunnen we echter niet declareren bij het rijk, alleen werkelijk gemaakte kosten.

Financiële risico's

Opvolging opmerkingen accountantscontrole Jaarrekening 2024

De auditcommissie heeft ons gevraagd volgbaar te maken waar we veranderingen aanbrengen in de P&C-documenten waar dit een opvolging betreft op de opmerkingen van de accountant. De accountant heeft bij controle van de Jaarstukken 2024 de opmerking gemaakt dat er een toelichting op en uitwerking van de onderkende risico's ontbrak. Met deze reden plaatsen we nu vanaf in de P&C-documenten een uitgebreidere tabel van de risico's. Hierin staan nu niet alleen de 'titel' van het risico en het berekende risicobedrag, maar ook de omschrijving van het risico, de beheersmaatregel en hoe het risico is gewaardeerd (kans, impact, scorekleur).

Nr	Onderwerp	Prog	Omschrijving	Beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
1	Inkomensvoorziening	3	De uitkeringslasten stijgen mogelijk, doordat we mogelijk langduriger en meer uitkeringen gaan verstrekken, waardoor de uitkeringslasten stijgen. Dit kan worden veroorzaakt door een afname van het aantal vacatures neemt in 2026, zodat cliënten met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt lastiger een baan vinden.	- Budgetbewaking en monitoren van de financiële cijfers per kwartaal. - Elk kwartaal overleg met team werk en inkomen over de opbouw huidig cliëntenbestand, kenmerken instroom en mogelijke knelpunten in de doorgeleiding naar werk. - Strakkere controle op cliëntniveau op de meewerkingsplicht en zo nodig handhaving inzetten - Anticipatie op (verwachte) regionale arbeidsmarktstagnatie: Intensiveren van de samenwerking met het nieuwe Regionale Werkcentrum en inzet binnen de krappe sectoren om de mismatch te verkleinen.	Midden	Klein		€ 60.000	50%	€ 30.000
2	Specialistisch jeugdhulp	3	We verwachten dat de druk op de Jeugdzorg nog niet zal afnemen. Er wordt een steeds groter beroep gedaan op de Jeugdzorg als gevolg van maatschappelijke en sociale ontwikkelingen. Het jeugdteam is door de gemeente gemandateerd om naar specialistische Jeugdhulp te verwijzen. Een aantal wettelijke verwijzers kunnen echter verwijzen zonder dat de gemeente daar invloed op heeft. Daarnaast er is sprake van een openeindfinanciering.	- Monitoren van financiële cijfers via het regionale-en-locale dashboard - Gemaakte afspraken in het contract met het jeugdteam betreft de toeleiding naar specialistische Jeugdhulp - Periodiek overleg met zorgaanbieders en wettelijke verwijzers over het naleven van de gemaakte afspraken - Preventieve of alternatieven vormen ontwikkelen en onderzoeken als gezinscoaches en Buurtgezinnen	Groot	Ernstig		€ 300.000	70%	€ 210.000
3	Specialistisch jeugdhulp	3	Gemeente Wormerland verschilt van mening met de gemeente Voorst wat betreft wie er verantwoordelijk is voor de inzet en bekostiging van Jeugdhulp voor een jeugdige jeugdige (jeugdhulp met verblijf). De geschillencommissie dient hier nog een uitspraak over te doen. Een uitspraak in het nadeel van Wormerland kan betekenen dat we met terugwerkende kracht en na de toekomst toe de kosten dienen te dragen.	Inzet van Bestemmingsreserve Sociaal Domein als deel van de dekking van het financiële risico	Midden	Rampzalig		€ 1.400.000	50%	€ 175.000
4	Wmo	3	Een mogelijke stijging van de kosten door een groter beroep op de WMO door vergrijzing, ouderen langer thuis blijven wonen en een toename van de prijzen door nieuwe aanbestedingen (arrangementen).	We bewaken het budget en monitoren de uitgaven aan ondersteuning door gecontracteerde aanbieders. Hierover wordt naar het bestuur gerapporteerd, en wanneer nodig wordt het budget bijgesteld in het Voorjaars- dan wel Najaarsbericht.	Groot	Hevig		€ 200.000	70%	€ 140.000

Nr	Onderwerp	Prog	Omschrijving	Beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in eurd	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
5	GGD	3	De toekomstige ontwikkeling van uitvoeringskosten van de GGD bevat een tweetal onzekerheden, namelijk de realisatie van de taakstelling (5%) en voorgenomen FTE uitbreiding op Meldpunt en Advies Bijzondere Zorg.	Er wordt onderzocht hoe de twee organisaties effectief en efficiënt kunnen samenwerken, zodat dit kostenbesparend kan werken op de bedrijfsvoering / overhead. Hiernaast zorgt budgetbewaking en het monitoren van financiële cijfers voor overzicht en inzicht. Duidelijke afspraken met de GGD en de overige gemeenten zijn onontbeerlijk en het periodieke overleg van de werkgroepen (P&C, Gezondheid, inhoudelijke thema werkgroepen zoals JGZ of VT ed) zorgt voor een heldere samenwerking en de mogelijkheid om invloed uit te oefenen en indien nodig bij te sturen.	Groot	Klein		€ 75.000	70%	€ 52.500
6	Leerlingen- en Aov vervoer	3 + 4	Het AOV (Alg.Ouderenvervoer) en LLV (Leerlingenvervoer) (die medio 2022 gezamenlijk zijn aangesteld) worden betaald op basis van een open einderegeling. Het aantal mensen/kinderen dat gebruik maakt van deze regelingen is daardoor niet voorspelbaar en varieert per periode. Er is dus een risico dat het beschikbare budget wordt overschreden.	- Het vervoer wordt gemonitord. Elk kwartaal wordt een rapportage geleverd, waardoor het verbruik inzichtelijk is. - Het benodigde budget wordt bij de P&C-documenten waar nodig aangepast - Gericht communiceren met basisscholen, speciaal onderwijs en medisch kinderdagcentrum over het aanvraagproces leerlingenvervoer bij de gemeente en de voorwaarden om in aanmerking te komen.	Klein	Klein		€ 50.000	30%	€ 15.000

Nr	Onderwerp	Prog	Omschrijving	Beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
7	Ontwikkeling financiering schoolmaatschappelijk werk	4	De afgelopen periode zijn er gesprekken gevoerd tussen gemeente Oostzaan, Wormerland en Zaanstad en het Samenwerkingsverband Zaanstreek VO over de financiering van het Schoolmaatschappelijk Werk (SMW) op het VO. Voor de ureninzet SMW in de scholen t.b.v. preventie is er een cofinancieringsregeling van 50/50 voor de scholen en de gemeente. Het samenwerkingsverband heeft aangegeven dat zij vinden dat SMW onder de jeugdwet valt en daarmee voor 100 procent door de gemeente gefinancierd moet worden. Het is echter grijs gebied en niet aantoonbaar dat SMW onder de jeugdwet valt. Daarnaast wordt er in veel gemeenten in Nederland al jaren gebruik gemaakt van cofinanciering. In 2025 is er een evaluatie gedaan naar het SMW waarin goed gekeken wordt naar hoe het onderwijs de zorgstructuur geborgd heeft, ook in relatie tot SMW. Afsproken is dat naar aanleiding van de uitkomsten van de evaluatie opnieuw het gesprek gevoerd wordt over wie verantwoordelijk is voor (welk deel van) de financiering. De kans bestaat dat naar aanleiding hiervan geconcludeerd wordt dat gemeenten een groter deel van de financiering voor hun rekening moeten nemen. De evaluatie wordt waarschijnlijk in de eerste helft van 2026 met alle bestuurders besproken.	De evaluatie wordt in de eerste helft van 2026 verwacht. Naar aanleiding hiervan passen we, wanneer nodig, het desbetreffende budget aan.	Midden	Klein		€ 25.100	50%	€ 12.550
8	Kernschool	4	Er is een nieuw convenant afgesloten over de Kernschool in Zaanstad. Hier volgen kinderen van nieuwkomers gedurende één tot anderhalf jaar onderwijs voordat zij doorstromen naar een reguliere basisschool. In dit convenant is opgenomen dat bij een eventueel financieel tekort de gemeenten Zaanstad, Wormerland en Oostzaan hierin gezamenlijk bijspringen. In het vorige convenant was dit alleen de gemeente Zaanstad, maar op de Kernschool zitten ook kinderen vanuit onze gemeente. Tot op heden is het niet voorgekomen dat de Kernschool een financieel tekort had.	Monitoring gedurende het jaar, en nauw contact met de betreffende afdeling over de uitputting van het budget.	Zeër klein	Klein		€ 25.100	10%	€ 2.510
9	Stormschade OOSTZAAN	5	Schade aan bomen en struiken als het gevolg van storm.	Onderhoud conform het onderhoudsplan uitvoeren en de bomen regelmatig inspecteren.	Midden	Klein		€ 40.000	50%	€ 20.000

Nr	Onderwerp	Prog	Omschrijving	Beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
10	Ontwikkelgebieden	5	De gemeente heeft zelf geen grondexploitatie in uitvoering, maar participeert in de ontwikkelingen van derden.	Per grondexploitatie wordt een grex opgesteld, waarin alle ontwikkelingen, kosten en baten onder elkaar worden gezet. Met de ontwikkelaar wordt een intentie- en anterieure overeenkomst afgesloten, waarbij alle afspraken worden vastgelegd, en een vergoeding voor de ambtelijke kosten wordt afgesproken.	Midden	Matig		€ 150.000	50%	€ 75.000
11	Gladheidbestrijding	5	Bij een strenge en/of langdurige winter kunnen de kosten oplopen, en is het budget niet toereikend.	Monitoring van de budgetten gedurende het jaar, en nauw contact met de betreffende afdelingen over de uitputting van het budget.	Klein	Klein		€ 40.000	30%	€ 12.000
12	Afvalinzameling en recycletarief	5	De afvalinzameling en verwerking van het huishoudelijk afval loopt via de VVI van de HVC. Bij het opstellen van de tarieven 2024 is rekening gehouden met de daling van het aantal aangeleverde tonnen huishoudelijk afval.	Communicatiemogelijkheden vanuit de VVI/HVC worden optimaal ingezet om het aantal tonnen huishoudelijk afval terug te brengen, om uiteindelijk te voldoen aan de VANG doelstelling.	Midden	Klein		€ 75.000	50%	€ 37.500
13	Aansprakelijkstelling agv onderhoud openbare ruimte	5	Het aantal aansprakelijkstellingen tegen de gemeente stijgt. Dit is mede het gevolg van de staat van de openbare ruimte. Door uitstel van herinrichtingprojecten en het afkomen van onderhoudsbudgetten wordt de openbare ruimte slechter, waardoor meer schade aan derden wordt geclaimd.	Hiervoor is een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten, welke in veel gevallen de schade zal overnemen. Echter het eigen risico bedraagt 2,500 per gebeurtenis.	Midden	Klein		€ 15.000	50%	€ 7.500
14	Weerstandscapaciteit Over-gemeenten	6	De GR Over-gemeenten heeft een lage weerstandscapaciteit. Bij risico's die de organisatie niet zelf kan dragen komt 62% van het meerdere voor rekening van Wormeland.	Door het voeren van geharmoniseerd risicomanagement en goede beheersmaatregelen worden risico's zo veel als mogelijk voorkomen.	Midden	Rampzalig		€ 722.920	50%	€ 361.460
15	Lopende juridische procedures en ruimtelijke projecten	6	De uitkomsten van enkele juridische procedures en de ontwikkelingen rond de vergunningverlening voor diverse ruimtelijke projecten.		Klein	Hevig		€ 250.000	30%	€ 100.000

Nr	Onderwerp	Prog	Omschrijving	Beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
16	Algemene uitkering	6	De komende jaren is de trap-op-trap-af-methode losgelaten maar beweegt de algemene uitkering mee met het Bruto Binnenlands Product (BBP). Dit betekent dat we niet zo sterk schommelen in de algemene uitkering als voorheen. We volgen de rijksbegroting alleen nog qua loon- en prijsstijgingen. Het risico blijft wel deels bestaan omdat ook loon- en prijsstijgingen te rooskleurig kunnen worden ingeschat en dus tot een daling van de algemene uitkering kunnen zorgen. Daarnaast zijn hoeveelheidsverschillen altijd lastig te ramen. Deze hoeveelheden bepalen de hoogte van de algemene uitkering (maatstaven).	Gedurende het begrotingsjaar worden aanpassingen in de algemene uitkering verwerkt in de planning en control documenten. Risico's op grote mutaties worden door het jaar heen gevolgd.	Midden	Hevig		€ 200.000	50%	€ 100.000
17	AVG en datalekken	6	Risico dat persoonsgegevens op straat komen te liggen en dat de betreffende personen hiervan schade ondervinden. Daarnaast zijn er bij een datalek risico's op imagoschade en financiële boetes voor de gemeente	Goede interne privacy en securityprocedures/registers centraal beschikbaar. Controle op procedures (PDCA-cyclus). Transparantie naar betrokkenen (met name medewerkers en burgers). Afsluiten verwerkersovereenkomsten met externe partners. Werken vanuit vierogenprincipe bij verzending bij risicovolle mailingen en/of brieven. Periodieke voorlichting voor medewerkers over regelgeving, verantwoord omgaan met informatie en veilig ICT-gebruik door de functionaris gegevensbescherming. Gebruikmaken van encryptie. Vastleggen van alle beveiligingsincidenten. Inrichten van een privacy organisatie.	Midden	Hevig		€ 250.000	50%	€ 125.000
18	Dekking pensioenvoorziening (oud-) wethouders	6	De voorziening voor dekking van de pensioenvoorziening is aangepast in verband met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel in 2028. Ondanks afstemming met onze accountant bestaat de kans dat de dekking onvoldoende blijkt, indien de werkelijke dekkingsgraad hoger uitvalt.	Er is een egalisatiereserve beschikbaar om fluctuaties (deels) op te vangen.	Klein	Klein		€ 43.000	30%	€ 12.900,00
										€ 1.488.920
18 financiële risico's						Veiligheidsmarge 2% begrotingstotaal zonder bestemmingen				€ 1.058.713
						Financieel risico /benodigd weerstandscapaciteit				€ 2.547.633

Niet-financiële risico's

Naast de financiële risico's heeft de gemeente 7 risico's als niet-financiële beoordeeld, deze staan weergegeven in onderstaande tabel:

Onderwerp	Risico	Programma	Impact - niet financieel
Specialistisch jeugdhulp	1. De druk op Jeugdhulp is groot, zo heeft de sector te maken met personeelstekorten. Daardoor kunnen wachtlijsten oplopen en problemen van jeugdigen verergeren. 2. Jeugdhulp gaat per definitie over kwetsbare jeugdigen en gezinnen. Er kunnen zich calamiteiten voordoen die kunnen leiden tot imagoschade.	3	Matig
Wmo	Het niet krijgen van passende zorg (bijvoorbeeld door lange wachtrijen of bureaucratische problemen) kan leiden tot verergering van de fysieke en/of mentale achteruitgang van cliënten.	3	Matig
Welzijn	Het huidige begrotingsbudget van Welzijnwonenplus is ontoereikend om de afgesproken welzijnsactiviteiten structureel uit te voeren. Hierdoor worden momenteel onderdelen van de reguliere dienstverlening gefinancierd via tijdelijke SPUK-middelen. Dit leidt tot onzekerheid over voortzetting van activiteiten, afhankelijkheid van incidentele financiering en beperkte beleidsvrijheid op de langere termijn. Het creëert een structureel risico op het welzijnsgebied. Een afname van preventieve zorg kan leiden tot een groter beroep op maatwerkvoorzieningen	3	Matig
Gladheidbestrijding	De gemeente is dag en nacht paraat om gladheid te bestrijden als de winter toeslaat. We zetten ons in om de belangrijkste wegen en fietspaden in Oostzaan begaanbaar te houden. Door de weersverwachting goed in de gaten te houden en preventief te strooien, proberen we de gladheid voor te zijn.	5	Matig
Juridische procedures	Dienstverlening kan onder druk komen te staan door de hoeveelheid van aantal juridische vraagstukken en verzoeken. Ook kan er imagoschade ontstaan.	6	Matig
Algemene uitkering	Door daling van de Algemene Uitkering kan het mogelijk zijn dat alle wettelijke taken en/of plaatselijk beleid van de gemeente onder politieke druk komen te staan.	6	Matig
AVG en datalekken	Risico dat persoonsgegevens op straat komen te liggen en dat de betreffende personen hiervan schade ondervinden. Daarnaast zijn er bij een datalek risico's op imagoschade en financiële boetes voor de gemeente	6	Hevig

7 niet-financiële risico's

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Waar gaat deze paragraaf over?

Alle kapitaalgoederen moeten worden onderhouden. De status van het onderhoud bepaalt de kwaliteit van het voorzieningenniveau. Deze paragraaf beschrijft welke werkzaamheden in 2025 zijn uitgevoerd en vormt daarmee een dwarsdoorsnede van de jaarrekening.

Onderhoud Kapitaalgoederen

In onderstaande tabel zijn de van belang zijnde gegevens per kapitaalgoed weergegeven. Deze tabel is door de provincie verzocht in de P&C-documenten op te nemen omdat de provincie deze informatie nodig heeft bij de uitvoering van haar controlerende rol. Deze tabel geeft weer in welke mate we in control zijn voor wat betreft onze kapitaalgoederen: is de onderhoudsplanning in beeld, zijn er achterstanden in onderhoud en zo ja hebben we rekening gehouden met de financiële verplichtingen om deze achterstanden op te kunnen vangen.

Categorie	Beleidskaders	Gewenst niveau ¹	Looptijd ²	Fin cons? ³	Uitgaven 2025 t.l.v. exploitatie/ voorziening/ investering	Raming volledig ⁴	AOH? ⁵	Vold. Res? ⁶
Wegen	Planmatig integraal onderhoud	Voldoende	2020-2030		Zie tabellen 'Onderhoudsgelden kapitaalgoederen'	ja	nee	n.v.t.
Openbare verlichting	Invoeren ledverlichting/vervanging masten	Voldoende	2015-2030		Zie tabellen 'Onderhoudsgelden kapitaalgoederen'	ja	nee	n.v.t.
Riolering en Water	Gemeentelijk Riool- en Waterzorgprogramma (GRWP) Besluit: raad 7 juli 2025	Voldoende	2025-2029		Zie tabellen 'Onderhoudsgelden kapitaalgoederen'	ja	nee	n.v.t.
Groen	Groenbeheerplan	Voldoende	2010-2030		Zie tabellen 'Onderhoudsgelden kapitaalgoederen'	ja	nee	n.v.t.
Bruggen en kunstwerken	Civiltechnische kunstwerken Instandhoudingsinspectie en risicoscan uit 2020 (+ vervolgonderzoeken 9 bruggen) + aanvullend MJP voor de mechanische en elektrische installaties van twee bediende ophaalbruggen	Voldoende	2019-2040		Zie tabellen 'Onderhoudsgelden kapitaalgoederen'	ja	nee	n.v.t.
Gebouwen	Meerjarenonderhoudsplannen (MOP's)	Voldoende tot goed	2019-2040		Zie tabellen 'Onderhoudsgelden kapitaalgoederen'	nee*	ja*	n.v.t.

¹. Gewenst kwaliteitsniveau

². Beheers- en onderhoudsplannen / looptijd

³. Financiële consequenties conform plannen

⁴. Raming volledig en reëel in begroting

⁵. Is er sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?

⁶. Zo ja, zijn er voldoende reserves/voorzieningen voor het achterstallig onderhoud (AOH)?

Ontwikkelingen

Openbare verlichting

In 2025 is gewerkt conform het onderhoudsprogramma openbare verlichting. Het dagelijks onderhoud is uitbesteed bij de aannemer en, waar nodig, is bij het regulier onderhoud de verlichting vervangen voor led. In 2025 is door de buitendienst een pilot uitgevoerd om armaturen te vervangen door led. Ondanks dat de pilot succesvol is verlopen kan het vervangen door de buitendienst geen vervolg krijgen. De medewerker die de papieren had om aan de openbare verlichting te mogen werken is helaas vertrokken. Het vervangen zal weer door een aannemer moeten gebeuren. In 2025 is de Dorpsstraat Wormer (Florastraat - Oosteinde) incl. zijstraten voorzien van ledverlichting. Verder is in 2025 de voorbereiding gestart voor het verleden van de wijk op het voormalige IJsbaanterrein en de overige straten/wijken gelegen aan de Rigastraat en de Rouenweg.

Integrale projecten

Wezenland

Het werk in de wijk Wezenland is in september 2024 gestart en wordt in maart 2026 afgerond, dan is 29.000 m2 straatwerk vervangen en zijn klimaatbestendige parkeervakken aangelegd. Tevens zijn er 190 bomen aangeplant is overal ledverlichting aangebracht.

Torensloot-Zuid

Voor Torensloot-zuid zijn er afrondende werkzaamheden uitgevoerd in april 2025.

Kalanderwijk

Het rioolbestek van de Kalanderwijk is voorbereid en wordt in 2026 aanbesteed. Het onderhoud aan het straatwerk en verlichting volgt in 2027.

Riolering

Het Gemeentelijk Riool- en Waterzorgprogramma (GRWP) 2025-2029 is in juli 2025 vastgesteld. Afgezien van de jaarlijkse inflatiecorrectie is geen extra budget nodig.

Water

De gemeente Wormerland heeft een intentieovereenkomst 'Overname Stedelijk Water' afgesloten met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Uit onderzoek is echter gebleken dat het niet rendabel is voor de gemeente om de sloten over te dragen aan het HHNK.

Beschoeiing

Op een drietal plekken is in Wormer de houten beschoeiingen vervangen door een zeer onderhoudsvrij materiaal. Het gaat om circa 2 km en die kan weer 35 jaar mee.

Groen

Met ingang van 2025 is het maaien ondergebracht bij de buitendienst (vanuit het project Duurzaam begrotingsevenwicht, 1e begrotingswijziging 2025).

Bruggen

De Raadhuysbrug en brug Weiver 10 in Jisp zijn geheel hersteld. De bruggen in de Sluisstraat noord/zuid staan gepland voor medio 2026.

Brug Engewormer

Het brugdek klemt en het asfalt op de landhoofden is hersteld in november 2025, voor rekening van het HHNK.

Gebouwen

In 2024 is een DUMAVA-subsidie (Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed) aangevraagd voor duurzaamheidsmaatregelen van integrale projecten aan gemeentelijke gebouwen. In 2025 is echter bestuurlijk gebleken dat de terugverdientijd daarvan te lang is. In 2026 wordt onderzocht of deze DUMAVA- subsidie ook op enkele maatregelen toegepast kunnen worden per gebouw.

Bartelsluiswoning Engewormer 7*

In 2025 zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan riool. Het pand is erg slecht en moet of gesaneerd of gesloopt worden. Een voorstel daartoe komt in 2026.

Heerenhuis Spijkerboor

Er is conserverend onderhoud toegepast in 2025.

Multifunctionele accommodatie (MFA) Neck

De voorbereidingen voor vervanging van het dak zijn afgerond. In 2026 wordt dit uitgevoerd.

HHNK-gelden

Het waterschap HHNK heeft in 2024 de wegen van het buitengebied overgedragen aan Wormerland, het achterstallig onderhoud aan wegen is afgekocht voor circa 1,6 mln euro. Dit bedrag is gereserveerd om dit onderhoud te betalen. De Engewormer zuidzijde is in 2025 aangepakt, de overige wegvakken gaan in 2026. Dat zijn o.a. de Starmmeerdijk en kruispunten op de Kanaaldijk.

Onderhoudsgelden kapitaalgoederen**Opvolging opmerkingen accountantscontrole Jaarrekening 2024**

De auditcommissie heeft ons gevraagd volgbaar te maken waar we veranderingen aanbrengen in de P&C-documenten waar dit een opvolging betreft op de opmerkingen van de accountant. De accountant heeft bij controle van de Jaarstukken 2024 opmerkingen gemaakt over kwaliteit van de paragraaf Kapitaalgoederen. Eén van de opmerkingen was dat er onvoldoende (meerjarig) financiële toelichting werd gegeven m.b.t. onderhoud van onze kapitaalgoederen. Door de toevoeging van onderstaande financiële tabellen geven wij opvolging aan dit verbeterpunt.

Begrote investeringen kapitaalgoederen	2025	2026	2027	2028	2029
Beschoeiing	580.750	105.568	191.889		
Aanlegsteigers langs de Zaan (Recreatie & Toerisme pluspakket)	48.000				
Beschoeiingen	72.823				
Beschoeiingen 2023 (achterstallig onderhoud)	47.428				
Beschoeiingen 2024 (achterstallig onderhoud)			162.889		
Beschoeiingen 2025 (achterstallig onderhoud)	200.000				
Camera toren in Wormer (Recreatie & Toerisme pluspakket)	27.500				
Informatieborden (Recreatie & Toerisme pluspakket)	12.000				
Kalanderwijk beschoeiing			15.000		
Nieuwe buurt Jisp, beschoeiing			14.000		
Noorderweg WWV beschoeiing	65.000				
Schuilplekken fietsers (Recreatie & Toerisme pluspakket)	20.000				
Uitvoeringsplan recreatie en toerisme basis (borden, steigers picknickbanken)		105.568			
Visie waterrecreatie ZA/WA (Recreatie & Toerisme pluspakket)	20.000				
Wezenland beschoeiing	59.000				
Zwemvlot in Poel/Zwet (Recreatie & Toerisme pluspakket)	9.000				
Bruggen en kunstwerken	1.090.576	260.000	355.000	460.000	460.000
Bijdrage fietstunnel N515-Zuiderweg	400.000				
Groot onderhoud Spijkerboorbrug				220.000	220.000
Koningsvarenstraatduiker 2020		88.000			
Poelsluisbrug, verv. deel mechanische instal., remmingwerken, schilderen				200.000	200.000
Poelsluisbrug, vervanging technische installaties	63.600				
Renovatie en restauratie Raadhuisbrug Jisp	292.453				
Sluisstraatbrug Noord en Zuid	200.000				
Spijkerboorbrug, vervanging technische installaties	17.935				
Vervanging 2e Koningsvarenstraatduiker (incl. duurdere 1e)		172.000			
Vervanging begraafplaatsbrug Neck				40.000	40.000
Vervanging Kalanderbrug			30.000		
Vervanging Kollergangbrug			30.000		
Vervanging Rietgorspadbrug 02			55.000		
Vervanging Rietgorspadbrug 03			65.000		
Vervanging Rietgorspadbrug 04			115.000		
Vervanging Rigastraatbrug 01			30.000		
Vervanging Watertorenbrug			30.000		
Vervanging Weverbrug Jisp	116.589				
Gebouwen	1.799.000	2.225.367		725.367	725.367
Aanschaf hybride warmtepomp Gemeentehuis	49.000				
Aanschaf Torenpaleis 5-6 Wormer	1.750.000				
IHP: tijdelijke uitbreiding locatie De Balk		725.367			
IHP: tijdelijke uitbreiding locatie De Balk (deel2)				725.367	725.367
Renovatie Heerenhuis Spijkerboor		1.500.000			
Groen		373.463	374.355		
Herinrichten Torensloot-Zuid			-1.300		
Kalanderwijk openbaar groen			189.655		
Nieuwe buurt Jisp, groen			186.000		
Wezenland openbaar groen		373.463			
Riolering	3.668.501	922.663	321.021		
Drukriolering E/M 2018 (GRP 2018-2023)			25.096		
Drukriolering E/M 2019 (GRP 2018-2023)			20.116		
Drukriolering E/M 2020 (GRP 2018-2023)			135.520		
Drukriolering E/M 2022 (GRP 2018-2023)			55.212		
Drukriolering E/M 2023 (GRP 2018-2023)			20.077		
Gemalen bouwkundig 2018 (GRP 2018-2023)		15.025			
Gemalen E/M 2021 (GRP 2018-2023)		43.563			
Gemalen E/M 2022 (GRP 2018-2023)		174.252			
Gemalen E/M 2023 (GRP 2018-2023)		38.323			
GRP 2024 (reserve)	1.430.075				
Herstel muren begraafplaats	10.838				
Kalanderwijk riolering	1.908.000				
Pick-up met kraan (vervanging)	50.000				
Riooldoorspuitwagen	35.000				
Vervanging auto coördinator buitendienst		15.500			
Vervanging Iveco			65.000		
Vrijvervalriolering 2018 (GRP 2018-2023) Torensloot Zuid	48.738				
Vrijvervalriolering 2023 (GRP 2018-2023) Nieuwe buurt Jisp		636.000			
Wezenland riolering	185.850				
Wegen	2.931.053		3.105.944		
Herstraten Dorpsstraat Jisp en Wever			925.000		
Herstraten Dorpsstraat Oostknollendam	50.000				
Kalanderwijk wegen			710.000		
Nieuwe buurt Jisp, wegen			970.000		
Project Torensloot-Zuid			500.944		
Spatterstraat, 3 hofjes wegen	99.640				
Wezenland wegen	2.781.413				
Eindtotaal	10.069.880	3.887.061	4.348.209	1.185.367	1.185.367

Vorzieningen, stand 31 dec	Jaarrekening	Begroting 2026-2029			
	2025	2026	2027	2028	2029
Gebouwen					
Voorziening gebouwen (MOP's)	1.385.082	1.433.274	1.481.466	1.529.658	1.577.850
Riolering					
Egalisatievoorziening riolering	3.591.101	3.766.756	3.911.096	4.055.449	4.208.819
Eindtotaal	4.976.183	5.200.030	5.392.562	5.585.107	5.786.669

Reserves, stand 31 dec	Jaarrekening	Begroting 2026-2029			
	2025	2026	2027	2028	2029
Bruggen en kunstwerken					
Bestemmingsreserve Bruggen en kunstwerken	880.660	880.660	880.660	880.660	880.660
Gebouwen					
Reservering onderhoud gebouw Het Kasteel 2d (i.v.m. ontbreken MOP)	6.094	6.094	6.094	6.094	6.094
Wegen					
Reserves wegen	448.529	396.265	344.001	291.738	239.473
Water					
Bestemmingsreserve Onderhoud vaarwegen	434.130	434.130	434.130	434.130	434.130
Openbare verlichting					
Bestemmingsreserve Duurzame vervanging openbare verlichting	682.814	652.814	622.814	592.814	562.814
Eindtotaal	2.452.227	2.369.963	2.287.699	2.205.436	2.123.171

Exploitatiebudgetten	Begroting 2026-2029			
	2026	2027	2028	2029
Beschoeiing				
Baggeren en walkanten (product '071 Kaden en oevers')	246.044	246.045	252.328	252.327
Bruggen en kunstwerken				
Onderhoud bruggen en kunstwerken	0	0	0	0
Gebouwen				
Onderhoud gebouwen loopt volledig via de MOP's	0	0	0	0
Wegen				
Onderhoud wegen (gedeelte van product '060 Wegen')	681.842	681.842	681.842	681.842
Riolering				
Onderhoud riolering (gedeelte van product '210 Riolbeheer')	641.771	641.771	641.771	641.771
Water				
Baggeren (gedeelte van product '070 Waterpartijen en -gangen')	41.984	41.984	41.984	41.984
Openbare verlichting				
Openbare verlichting (gedeelte van product '063 Openbare verlichting')	70.273	70.273	70.273	70.273
Groen				
Openbaar groenonderhoud (gedeelte van product '120 Openbaar groen')	566.652	566.652	566.652	566.652
Eindtotaal	2.248.566	2.248.567	2.254.850	2.254.849

Paragraaf Grondbeleid

Visie Grondbeleid

De visie voor het in deze gemeente te voeren grondbeleid is door de gemeenteraad verwoord in de vastgestelde Nota Grondbeleid Wormerland. In de nota is uitgesproken dat het grondbeleid moet worden beschouwd als een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. De gemeente voert geen actieve grondpolitiek en gaat voort met het huidige facilitaire beleid, waarbij gebruikgemaakt wordt van alle ten dienste staande instrumenten en mogelijkheden.

Uitgangspunt blijft dat de gemeenten afspraken maakt met de initiatiefnemer over de kosten. Dit gebeurt meestal door het sluiten van een anterieure overeenkomst. Afdwingbaar kostenverhaal zal worden toegepast indien geen of onvoldoende resultaat kan worden bereikt. Het vaststellen van een exploitatieplan op basis van de omgevingswet is daarvoor het geëigende instrument. Bij de uitgifte van gronden en panden wordt een marktconforme prijs gehanteerd. Uitsluitend indien sprake is van uitgifte van grond ten behoeve van een maatschappelijke, niet commerciële functie kan een lagere prijs worden gehanteerd in bijzondere door het college te bepalen gevallen. De gemeente Wormerland heeft een passief grondbeleid.

Faciliterend grondbeleid

De gemeente Wormerland heeft een faciliterend grondbeleid. Bij faciliterend grondbeleid laat de gemeente de grondverwerving en -uitgifte over aan private partijen. De gemeente verhaalt de kosten die ze maakt en waarvan de grondeigenaar profiteert, op die grondeigenaar. Dit is geregeld in de Omgevingswet en heet kostenverhaal.

Geen bouwgrondexploitaties in eigendom

Er zijn geen gronden in eigendom die vallen onder de bouwgrondexploitatie.

Aantal nieuwe woningen per locatie

In onderstaande tabel ziet u de prognose van de woningtoename versus de werkelijke woningtoename in 2025.

Locaties:	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Gele Lisstraat	n.v.t.	n.v.t.
Wormervelden (onderdeel van Poort van Wormer)	n.v.t.	n.v.t.
Zaandriehoek	Start bouw	n.v.t.
Sluisstraat voormalige school Oostknollendam	15	Start bouw
Veerdijk 44	n.v.t.	n.v.t.
Sportaccommodaties (nog geen definitieve planning)	n.v.t.	n.v.t.
Molenbuurt fase 2 (150 woningen slopen en 150 woningen nieuwbouw, netto geen woningopbrengst)	Start bouw	Start bouw
Veerdijk 60	Start bouw	n.v.t.
Pakhuisplein	Start bouw	n.v.t.
TOTAAL	15	0

We maken wel de kanttekening dat woningbouwprojecten regelmatig in de tijd verschuiven door allerlei externe factoren (zoals lange procedures; wettelijke bepalingen zoals de stikstoflimieten en nature 2000).

Op de lange termijn, gezien de ontwikkelingen binnen het nieuwe volkshuisvestingsprogramma, zullen wij ons heroriënteren op de richting die we willen inslaan aangaande het woonbeleid, met inachtneming van de criteria (of met vaststelling van nieuwe beleidsdoelen) voor sociale huurwoningen (minimaal 30%), middenhuurwoningen, betaalbare koopwoningen (40%) en woningen in de vrije sector. Daarnaast stelt de Wet Versterking Regie op Volkshuisvesting nieuwe eisen, waaronder de verplichting om minimaal tweederde van de koopwoningen betaalbaar te realiseren. Hoe dit precies vorm krijgt, zal in het nieuwe volkshuisvestingsprogramma duidelijk worden. In 2026 zal het college met een voorstel komen waarin de verdeling van deze woningtypen wordt gepresenteerd, waarbij sociale huurwoningen altijd minimaal 30% van het totaal blijven uitmaken.

Projecten

Gele Lisstraat

In 2025 is overeenstemming bereikt met de indieners van het beroepsschrift en is het bestemmingsplan geheel onherroepelijk in werking getreden. De voorbereiding liep door en in 2025 is gestart met de voorbereidende werkzaamheden. De planning was om begin 2026 te starten met de nieuwbouw. Doordat de aanbesteding niet voldoende inschrijvers heeft opgeleverd, is de beslissing genomen bij Wormer Wonen om de inschrijving met 2 aannemers voort te zetten wat een nieuwe situatie met zich meebrengt. Ter elfder ure is geconstateerd dat er vleermuizen zijn wat nieuwe opname behoeft dat in voorjaar 2026 gedaan wordt. Al met al vertraging van zeker driekwart jaar.

Wormervelden / Poort van Wormer fase 4 / Silhouet

Poort van Wormer: Parteon heeft gesprekken gevoerd en een aanbesteding gehouden. De hoge bouwkosten hebben tot vertraging geleid. Het betreft de bouw van 220 woningen, Het Definitief Ontwerp wordt afgerond. De aanvraag voor de omgevingsvergunning is op de laatste dag van 2025 ingediend. Ook wordt in 2026 een poging gedaan om een WBI-aanvraag te doen. Bij een succesvolle WBI-aanvraag kan eind 2026 bodemsanering aanvangen en in T1 2027 de bouw starten.

Veerdijk 44

Dit project staat in de startblokken om onder de nieuwe Omgevingswet in procedure te gaan. Vanwege de gewijzigde marktomstandigheden is het bouwprogramma op grote onderdelen aangepast. Het aantal woningen neemt met circa 50 eenheden toe: van 100 naar maximaal 150 woningen. Hiervoor heeft de raad in juni 2025 het Ruimtelijk Kader Veerdijk 44 vastgesteld. Van de nieuwe woningen zullen er tenminste 30% bestaan uit sociale huurwoningen en 10% uit middeldure huurwoningen of betaalbare koopwoningen.

Zaandriehoek

In 2025 is het wijzigingsplan onherroepelijk geworden. Momenteel is er nog een lopende beroepsprocedure bij de rechtbank inzake de omgevingsvergunning om nabij Merckenrif 1 te Wormer, vier nieuwbouw appartementencomplexen met in totaal 72 appartementen met bijbehorende voorzieningen, te realiseren.

Zaanbocht/Van Nek (St. Forte Florence)

Voor deze ontwikkeling heeft gemeente in juli 2025 een intentieovereenkomst met St. Forte Florence gesloten. Dit om de haalbaarheid van dit project binnen de kaders van het vigerende wijzigingsplan Zaandriehoek, de in 2022 gesloten anterieure overeenkomst, het beeldkwaliteitsplan Zaanoevers en het inrichtingsplan openbare ruimte te onderzoeken.

Bartelsluis

De gemeente is in 2026 in overleg met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) over de aankoop van de sluis.

Sportaccommodaties

Het project bestaat uit onderzoek naar:

1. realisatie van een sportaccommodatie op het IJsbaanterrein of aan de Spekhuissstraat;
2. invulling van de vrijkomende tennislocaties aan De Drie Morgen, Spatterstraat en Caascooper met woningbouw in combinatie met een nieuwe sporthal aan de Spatterstraat;

Op 10 maart 2026 heeft de raad besloten het project uit te breiden met:

- onderzoek naar de mogelijkheid van extra woningbouw op de locatie aan De Drie Morgen;
- onderzoek naar de herinrichting van de locatie KV Groen-Geel met parkeren en uitbreiding van de sporthal;
- de maatschappelijke meeropbrengsten te laten prevaleren boven het uitgangspunt van kostenneutraliteit, waarbij het college gehouden blijft om te streven naar een zo groot mogelijke mate van kostenneutraliteit;
- voor beide ontwikkelingen in totaal een aanvullend krediet te verlenen van €110.000 voor de kosten van voorbereiding en onderzoek en onttrekken uit de Algemene Reserve;

Het project bevindt zich in de onderzoeksfase waarbij de haalbaarheid wordt onderzocht.

Van de nieuwe woningen zullen er tenminste 30% bestaan uit sociale huurwoningen en 10% uit middeldure huurwoningen of betaalbare koopwoningen.

Sluisstraat en voormalig school Oostknollendam

In 2025 is de bouw van dit project gestart.

Molenbuurt fase 2

Het betreft de vernieuwing van een deel van de woningvoorraad van Wormer Wonen. 165 woningen worden gesloopt en worden vervangen door circa 160 nieuwe woningen. De bouw zal naar verwachting aanvangen in het derde kwartaal van 2025. De overige bestaande laagbouw woningen in de Molenbuurt II worden ook gesloopt en vervangen door appartementen. De eerste ontwerpschetsen voor dit deel worden nu besproken. Dit project ligt op schema.

Neckerstraat 183, Wijdewormer

Het betreft de bouw van een stulp met 8 appartementen op een braakliggend terrein naast Neckerstraat 183. Op dit moment ligt het plan voor beroep bij de rechtbank.

Veerdijk 60:

Het wijzigingsplan Veerdijk 60 is opgesteld om 28 woningen (vrije sector) te kunnen realiseren. De sociale component moet gerealiseerd worden in het plan Pakhuisplein. Voor het plan Pakhuisplein is een omgevingsvergunning aangevraagd. Deze vergunning moet eerst worden verleend voordat de woningen voor het plan Veerdijk 60 kan worden afgehandeld. Het wijzigingsplan is in 2025 onherroepelijk geworden. De omgevingsvergunning is in afrondende fase.

Pakhuisplein:

Het betreft de herontwikkeling van het gebied in Wormer dat bekend staat als de 'Zaanbocht', waarbij het doel is om van het gebied een hoogwaardig woon- en werkgebied te maken met ruimte voor woningen, bedrijvigheid en kantoren. In het kader van deze transformatie heeft de initiatiefnemer het voornemen om aan het Pakhuisplein 40 te Wormer 48 nieuwe woningen te realiseren, evenals vier schuren met een bedrijfsfunctie. Voor dit plan is omgevingsvergunning aangevraagd en deze is in behandeling. De initiatiefnemer moet nog een aantal zaken aanleveren en oplossen voordat de gemeente een omgevingsvergunning kan verlenen.

Gebiedsvisie Kalverhoek

Er zijn gesprekken gaande tussen de gemeente Zaanstad, initiatiefnemers en de gemeente Wormerland over de visie op het ruimtelijk gebied Kalverhoek, de geldende voorwaarden en de te volgen ruimtelijke procedure. Vooralsnog wordt bestemming sport gehanteerd. De samenwerking met Zaanstad wordt vastgelegd.

Heerenhuis Spijkerboor

Naar aanleiding van de verkenning in 2025 naar een duurzame toekomst voor 't Heerenhuis richt het college zich op twee scenario's:

- Scenario 1: De gemeente blijft eigenaar van 't Heerenhuis en zoekt een exploitant die het pand huurt. De functies horeca en sociaal/maatschappelijk blijven behouden.
- Scenario 2: De gemeente verkoopt 't Heerenhuis met als uitgangspunt het behoud van de huidige functies (horeca en sociaal/maatschappelijk).

De scenario's vereisen een nadere uitwerking op het gebied van de juridische-planologische aspecten en de financiële haalbaarheid. Het college streeft ernaar om de raad na het zomerreces van 2026 in staat te stellen een oordeel te vormen en een definitief besluit te kunnen nemen over het toekomstscenario van 't Heerenhuis.

Wollegrasstraat

Het onderzoek voor sloop/nieuwbouw/renovatie of optoppen is gestart in 2024. Het verder onderzoek heeft in 2025 plaatsgevonden wat resulteert in een verder verloop in 2026.

Faunastraat 133a Wormer

Er is een aanvraag omgevingsvergunning in behandeling voor de bouw van tien goedkope huurappartementen. Het project sluit aan bij het reeds vergunde woningbouwproject Faunastraat 133b, wat tegen 133a ligt. Momenteel wordt de haalbaarheid van het plan onderzocht.

Plaatwalserij, Neck

Voor de locatie plaatwalserij zijn in totaal ca 150 woningen bedacht. In 2025 is de intentieovereenkomst getekend. De eigenaren zijn nu op zoek naar een ontwikkelaar. Deze ontwikkelaar zal dan de plannen verder gaan uitwerken en voorleggen aan de gemeente voor de ruimtelijke procedure. De gemeente heeft op dit moment geen invloed op dit proces dat is ingezet door de huidige eigenaren. Er valt op dit moment dus niets te zeggen over de planning.

Paragraaf Verbonden partijen

Algemeen

In deze paragraaf geven wij u het totaaloverzicht van onze samenwerkingsverbanden. Deze staan uitgesplitst per programma.

De gemeenschappelijke regelingen voeren het beleid en het beheer op de betreffende terreinen uit voor de gemeente. In het algemeen geldt dat voor een gemeenschappelijke regeling wordt gekozen als de gemeente dit beleid niet alleen, dan wel niet doeltreffend en doelmatig kan uitvoeren. Via deze 'verbonden partijen' (samenwerkingsverbanden) werken wij met andere partijen samen om onze lokale ambities en doelen te bereiken.

Waarom samenwerking?

De gemeente Wormerland werkt al jaren intensief samen met de gemeente Oostzaan. Deze samenwerking draagt bij aan het realiseren van onze lokale doelen en ambities en dient dus een publiek belang. Het dienen van het publiek belang is bij al onze samenwerkingsverbanden het uitgangspunt.

De organisaties waarin wij deelnemen, dus onze verbonden partijen, maken voor ons beleid of voeren voor ons beleid uit. In principe zouden wij dat ook zelf kunnen doen. Er zijn vier redenen waarom wij een aantal van onze taken toch door een verbonden partij laten oppakken:

1. via samenwerkingsverbanden kan worden samengewerkt aan beleidsuitdagingen die gemeentegrensoverschrijdend zijn of die voor meerdere gemeenten van groot belang zijn;
2. sommige taken vragen specialistische kennis die onze eigen organisatie niet kan bieden;
3. het beleggen van taken bij een samenwerkingsverband kan efficiënter/goedkoper zijn dan de taken in de eigen organisatie te beleggen, waardoor voor minder geld minstens dezelfde (maar vaak een hogere) kwaliteit geleverd kan worden;
4. voor sommige beleidsterreinen is het wettelijk verplicht om een samenwerkingsverband op te richten.

De ambtelijke organisatie zorgt ervoor dat de afstemming tussen gemeente en regionale samenwerkingsverbanden goed verloopt.

Wat is een verbonden partij precies?

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een financieel én bestuurlijk belang heeft:

- de gemeente financiert (samen met de andere deelnemers) de verbonden partij. Mocht de verbonden partij onverhoopt failliet gaan of zijn financiële verplichtingen niet na kunnen komen, dan is de gemeente aansprakelijk;
- de gemeente heeft zeggenschap door vertegenwoordiging (via bijvoorbeeld de burgemeester, een collegelid of een raadslid), dan wel via hoofde van stemrecht, in het bestuur van de verbonden partij.

Een belangrijk onderscheid is het verschil tussen publiekrechtelijke en privaatrechtelijke verbonden partijen. Daarnaast bestaat er nog een mengvorm, de zogenaamde publiek-private samenwerkingsverbanden (PPS-constructies).

Verbonden partijen

Hieronder volgt een lijst van de verbonden partijen, die als volgt onderverdeeld worden:

Gemeenschappelijke regelingen:

- Recreatieschap Twiske Waterland
- GR Gemeenschappelijke GezondheidsDienst Zaanstreek-Waterland (GGD ZW)
- GR Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VRZW)
- Vervoerregio Amsterdam
- OD IJmond
- Vuilverbrandingsinstallatie/VVI (HVC)
- Cocensus
- OVER-gemeenten
- Waterlands Archief

Stichtingen en verenigingen:

- Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)

Programma 1 Dienstverlening

Geen verbonden partijen.

Programma 2 Ruimtelijke ontwikkeling

	GR Recreatieschap Twiske-Waterland
Site	http://www.hettwiske.nl
Kerngegevens	Recreatieschap Twiske-Waterland, gevestigd in Haarlem. 31.000 hectare werkgebied, waarvan 718 hectare beheergebied met 200 hectare water. Het werkgebied van het recreatieschap bestaat uit de gemeenten Amsterdam (Noord), Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad en het grondgebied van de voormalige gemeente Graft-de Rijk (nu gemeente Alkmaar). Deze gemeenten (met uitzondering van Alkmaar) participeren samen met Provincie Noord-Holland in de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Twiske-Waterland.
Missie	Recreatie in het gebied Twiske-Waterland versterken. Het doel van de Gemeenschappelijke Regeling is: A. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling in de openluchtrecreatie; B. in samenhang met het vorenstaande tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; C. het tot stand brengen en duurzaam in stand houden van het specifiek en gedifferentieerde karakter van het landschap door bescherming, ontwikkeling en consolidatie van de waarden die het in zich draagt en D. het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de direct hiervoor genoemde doelstellingen.
Visie	Twiske-Waterland is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten: - Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen; - Beheren en in stand houden routenetwerken en boerenlandpaden; - Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant.
Doel / openbaar belang	Het besturen en beheren van recreatiegebieden. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie/gemeente een direct maatschappelijk belang bij het realiseren van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.
Ontwikkelingen	Bestuurlijke ontwikkelingen In het voorjaar is de heer Marc Wit namens de gemeente Wormerland toegetreden tot het Algemeen Bestuur. In dezelfde periode is de heer Wessel Breunessse van de gemeente Zaanstad benoemd tot vicevoorzitter. Vanwege het vertrek van de heer Breunessse is de vertegenwoordiging van de gemeente Zaanstad gewijzigd. De heer Gerard Slegers heeft namens Zaanstad zitting genomen in zowel het Dagelijks Bestuur als het Algemeen Bestuur en is tevens benoemd tot vicevoorzitter van het recreatieschap. Beleidsverslag/ontwikkelingen Naast beheren en onderhouden van de gebieden en voorzieningen werd in 2025 gerealiseerd: •Teken van de nieuwe erfpachtcontracten met Staatsbosbeheer;

	• Het evalueren en actualiseren van het voortschrijdend ontwikkelprogramma; • De procesbegeleiding en contractvorming van zorgboerderij De Marsen; • Het faciliteren van natuur inclusieve recreatie; • Vaststelling Beeldkwaliteitsplan Twiske Poort (Vastgesteld 2 juli 2025); • Onderzoek naar de haalbaarheid van Zonnepanelen bij de ontwikkeling van de Twiske Poort; • Vormgeven van recreatieve elementen Markermeerdijken en omlegging van bestaande routes tijdens de werkzaamheden en tevens oplevering van modules in het project; • Participatieonderzoek voor de Zeesluis Edam; • Werving van een nieuw grootschalig evenement; • Opstarter gesprekken met de gemeente Zaanstad over eventuele opname van het Jagersveld/Jagersplas in de Gemeenschappelijke Regeling; • Realisatie van verschillende landvasten in landschap Waterland; • Voorbereidingswerkzaamheden voor groot onderhoud en vervanging van de openbare toiletgebouwen in Het Twiske in de jaren 2026-2028; • Uitwerken van bezuinigingsscenario's en deze bestuurlijk vast te laten leggen. Voor ondersteuning van de bedrijfsvoering en bestuurlijke slagkracht werd: • De vernieuwing van het contract met RNH voorbereid en geaccordeerd; • De accountantsdiensten voor komende jaren zijn Europees aanbesteed; • Actualisatie van afschrijf categorieën- en perioden; • Een geactualiseerde financiële prognose is gemaakt voor de laatste AB-vergadering van het jaar; • Het kader voor begrotingsrechtmatigheid is aangepast; Financieel resultaat Het financiële resultaat is beter dan vooraf begroot, maar toch laat de jaarrekening een negatief resultaat zien. Er was een negatief resultaat van €181.793 voorzien. Dat is een negatief resultaat van €51.483 geworden. Het verschil van €130.310 wordt verklaard door: • Hogere opbrengsten betaald parkeren (€ 52.000 positief); • Hogere opbrengsten uit evenementen (€ 25.000 positief); • Hogere huur- en overige opbrengsten (€ 25.000 positief); • Lagere kosten voor verzekeringen (€ 16.000 positief); • Lagere kosten incidentele projecten (€ 15.000 positief); • Minder uitgegeven aan externe promotie werkzaamheden dan begroot (€ 13.000 positief); • Lagere externe kosten voor WOO-verzoeken (€ 10.000 positief); • Hogere kosten voor programmasturing (€ 29.000 negatief); • Divers (€ 3.000 positief).
Eigen Vermogen 01-01-2025	€5.417.155
Eigen Vermogen 31-12-2025	€5.365.672
Vreemd Vermogen 01-01-2025	€477.631
Vreemd Vermogen 31-12-2025	€342.277
Bijdrage gemeente aan GR 2025	€19.629
Resultaat van de GR 2025	€-51.483
Rechtmatigheid	Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre, bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 2 juli 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op van €83.948. Bevinding Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen afwijkingen vastgesteld boven genoemde grens van € 83.948.
Mogelijke risico's voor de gemeente	De belangrijke risico's voor Twiske-Waterland zijn: • Verminderde inkomsten door: Afgelasten van evenementen; • Verminderde inkomsten door: Beleid; • Milieuvervuiling van bv. grond/water;

	• Overmacht door: pandemieën/(vogel)ziektes, predatoren en nieuwe invasieve soorten; • Overmacht door: Klimaatveranderingen. De kwantificering van de risico's leidt tot een gewenst weerstandsvermogen van €762.500. De huidige algemene reserve (weerstandscapaciteit) is €1.137.456 en ligt ruim boven het benodigde weerstandsvermogen.
--	---

Programma 3 Sociaal Domein

	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD)
Site	ggdzw.nl
Kerngegevens	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zaanstreek-Waterland, Zaandam
Missie	GGD Zaanstreek-Waterland beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid en de sociale veiligheid van alle mensen in de regio. Daarbij staat een preventieve en collectieve aanpak voorop, met specifieke aandacht voor bevordering van participatie en ondersteuning van de eigen regie van mensen. Als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten sluit de GGD aan bij de gemeentelijke verantwoordelijkheden in het sociaal domein.
Visie	De GGD werkt vanuit de bedoeling dat mensen in Zaanstreek-Waterland gezond en veilig kunnen leven. Daarbij zetten in op de volgende speerpunten: • Preventie • Kennis, kunde en ervaring • Verbinding De GGD gaat voor doorontwikkeling van de eigen kwaliteiten, aansluiten bij en inspelen op nieuwe ontwikkelingen, hantering van een helder afwegingskader voor de uitvoering van contract-taken, investeren in verbinding.
Doel / openbaar belang	Bevorderen en uitvoeren van de collectieve preventie en andere activiteiten in het kader van de gezondheidszorg.
Ontwikkelingen	De gezamenlijke huisvesting van de GGD en Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW) krijgt verder vorm. Naar verwachting zal de GGD in 2026 verhuizen naar het Prins Bernardplein in Zaandam. Op basis van de regiovisie en landelijke ontwikkelingen heeft de GGD een nieuwe visie opgesteld. Deze visie wordt vertaald in de strategische agenda voor 2026 -2029. Eind augustus is het AZWA (Aanvullend Zorg- en WelzijnsAkkoord) verschenen. Er is in kaart gebracht welke implicaties dit akkoord voor de GGD kan hebben. In december 2025 is Samen werken aan gezondheid, de landelijke nota gezondheidsbeleid 2025 – 2028 gepresenteerd. Ook de beleidslijnen in deze nota kunnen hun uitwerking op de gemeenten en de GGD hebben. De regionale afspraken valpreventie zijn op 9 januari 2025 door het AO Wmo/IZA goedgekeurd. Deze afspraken zijn verwerkt in de regionale handreiking valpreventie, inclusief tools voor professionals. Op een regionale bijeenkomst van netwerkpartners (30 september) is deze overhandigd aan de wethouder van Wormerland (namens alle gemeenten). Er is een routekaart gemaakt in samenwerking met leerplicht en de samenwerkingsverbanden voor zowel ziekteverzuim als ongeoorloofd verzuim. Hierin wordt beschreven welke stappen scholen moeten ondernemen bij verzuim. Bijvoorbeeld het op tijd betrekken van de jeugdarts bij ziekteverzuim. De routekaart stimuleert samenwerking tussen de ketenpartners. Momenteel worden de routekaarten geïmplementeerd en zal het effect afgewacht moeten worden. Het aantal meldingen MABZ is gestegen waardoor een wachtlijst is ontstaan van mensen met overlastgevend en zorgmijndend gedrag. Hierdoor kunnen minder meldingen van netwerkpartners zoals politie, huisartsen, woningbouwverenigingen worden opgepakt. Er is gesproken over uitbreiding van het aantal fte vanwege de constante toename van het aantal meldingen (autonome groei) en daarmee gepaard gaande werkdruk. Veilig Thuis wordt steeds vaker geconfronteerd met ingewikkelde, zware dossiers die veel inzet vergen. Dit impliceert dat capaciteit nu, en zeker op middellange termijn, niet verminderd kan worden. Landelijke en regionale gegevens tonen een stijgende lijn in zowel het aantal signalen als de complexiteit van casussen bij Veilig Thuis. Structurele investeringen (zoals voorgesteld in de begrotingswijziging voor 2026) zijn nodig om de wettelijke taken blijvend en kwalitatief goed te vervullen Zonder de toegezegde extra middelen riskeren zij dat achterstanden oplopen.
Eigen Vermogen 01-01-2025	€1.780.524
Eigen Vermogen 31-12-2025	Concept jaarstukken 2025: €2.828.889
Vreemd Vermogen 01-01-2025	€9.212.517

Vreemd Vermogen 31-12-2025	Concept jaarstukken 2025: €7.899.096
Bijdrage gemeente aan GR 2025	Concept jaarstukken 2025: €1.089.243 (basistaken) Concept jaarstukken 2025: €122.637 (plustaken)
Resultaat van de GR 2025	Concept jaarstukken 2025: €696.414
Rechtmatigheid	Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens. De geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen betreffen: Begrotingscriterium 1a. Overschrijding lasten op de programma's € 3.563k 1b. Overschrijding investeringsbudgetten € 0 2. Ongeautoriseerde reservemutaties € 0 3. Overschrijding van baten en/of overschrijding van lasten en baten op programmaniveau die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het Algemeen bestuur zijn gemeld (niet tijdig gemeld i.o.m. intern vastgelegde spelregels in de financiële verordening (art. 212) € 0 Totaal begrotingsonrechtmatigheden € 3.563k 4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid van het Algemeen bestuur en past binnen de vooraf vastgestelde afspraken met het Algemeen bestuur zoals opgenomen in de financiële verordening GGD Zaanstreek-Waterland 2024 en daarmee vooraf als "acceptabel" is geduïd. Deze begrotingsafwijkingen zijn meer uitgebreid toegelicht bij de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening en bij de programma's en investeringen € 2.181k 5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering) € 1.383k Voorwaardencriterium Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed. (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering) € 3.214k Misbruik & oneigenlijk gebruik-criterium Geen bevindingen. € 0
Mogelijke risico's voor de gemeente	De omvang van de aanwezige risico's Opgenomen zijn de risico's waarvoor geen voorzieningen of bestemmingsreserves zijn gevormd. Dit zijn risico's welke voortvloeien uit eigen beleid, het doen of nalaten van derden of beleid van andere overheden. De inventarisatie vindt tweemaal per jaar plaats, namelijk bij de begroting en bij de jaarrekening. Niet alle risico's laten zich financieel vertalen. Jaarlijks voert de GGD een risico-inventarisatie uit. De risico's in dit model zijn financieel vertaald. Periodiek worden acties in het MT van de GGD besproken om de risico's waar nodig te mitigeren, te accepteren of te verkleinen. Het model wordt ook periodiek gedeeld met het bestuur om inzicht te geven in het risicomanagement van de GGD en de manier waarop de grootste risico's worden behandeld. Wanneer alle risico's zich voordoen zal een bedrag van 2,5 mln. (2024: 3,8 mln.) hiermee gemoeid kunnen zijn. De reden dat deze zaken niet zijn meegenomen als voorziening en bestemmingsreserve is gelegen in het feit dat de gemeenten in hun risicomanagement de GGD inschatten en dat effectivering van risico's voor de GGD zullen moeten worden gedekt door de gemeenten via de gemeenschappelijke regeling (GR).

Programma 4 Maatschappelijke ontwikkeling

Geen verbonden partijen.

Programma 5 Leefomgeving

	Omgevingsdienst IJmond (OD IJmond)
Site	www.odijmond.nl
Kerngegevens	De Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Heemskerk, Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland, Zandvoort en Provincie Noord-Holland deelnemen.
Missie	OD IJmond draagt bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen ons werkgebied. Daarbinnen inspireren zij burgers en bedrijven tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Het resultaat is een landelijk vooruitstrevende en toekomstbestendige beeldorganisatie waar partners met vertrouwen mee samenwerken.

Visie	OD IJmond werkt, als onderdeel van het openbaar bestuur, samen met burgers, bedrijven en overheden aan een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van onze leefomgeving. Naast vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven, adviseren wij over de verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving en duurzaamheid binnen het ruimtelijke domein. In de uitvoering van taken vervullen zij een proactieve, regisserende en vooral verbindende rol. Als procesregisseur met kennis van zowel inhoud als uitvoering bevordert OD IJmond een integrale aanpak binnen het ruimtelijk domein en koppelen wij de juiste partijen aan elkaar. Daarbij is kwalitatieve en adequate dienstverlening leidend. Initiatieven van burgers en bedrijven vragen van OD IJmond een open houding, gericht op wederzijds vertrouwen. Als kennisorgaan anticipeert OD IJmond hierop en faciliteert met een helder inzicht in het speelveld, binnen de kaders van de wet- en regelgeving. Via deze werkwijze bouwt OD IJmond, namens haar gemeenten en provincie, elke dag aan een landelijk vooruitstrevende en toekomstbestendige beeldorganisatie.
Doel / openbaar belang	De beleidslijnen die door deelnemers in de gemeenschappelijke regeling in hun milieubeleidsplannen en overeenkomsten zijn neergelegd, bepalen welke werkzaamheden uitgevoerd worden en worden vastgelegd in het uitvoeringsprogramma van de OD IJmond. De OD IJmond heeft zelf geen milieubeleidsdoelstellingen en is een uitvoerende dienst.
Ontwikkelingen	Met het Jaarverslag 2025 geeft de Omgevingsdienst IJmond inzicht in wat de Omgevingsdienst IJmond in opdracht van de gemeentebesturen en het provinciebestuur in 2025 heeft uitgevoerd. De werkzaamheden van de Omgevingsdienst IJmond zijn vooral gericht op het uitvoeren van de 'klassieke' milieutaken voor de deelnemers o.b.v. de gemeentelijke Milieubeleidsplannen die voor een periode van vier jaar worden opgesteld. Naast dit basistakenpakket geeft de Omgevingsdienst IJmond voor een groot aantal gemeenten ook uitvoering aan de overige milieutaken (zowel vergunningverlening, toezicht en handhaving als milieud advisering en beleidsvoorbereiding en uitvoering). Tot slot wordt in een aantal gemeenten ook toezicht verricht t.a.v. brandveiligheid, Bouw- en Woningtoezicht, de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO), Algemene Plaatselijke Verordeningen (APV) en alcoholwetgeving Enkele highlights uit het Jaarverslag 2025 van de OD IJmond zijn: De opgaven in de fysieke leefomgeving worden steeds complexer. Nieuwe thema's zoals de energietransitie, circulaire economie, water- en bodemvraagstukken, stikstofproblematiek en een toenemende maatschappelijke aandacht voor gezondheid en milieu vragen om meer data gedreven en slimmer werken. Tegelijkertijd worden wet- en regelgeving complexer en verwachten inwoners, bedrijven en onze deelnemers een professionele, uniforme en transparante uitvoering van onze taken vergunningverlening, toezicht en handhaving. In 2025 investeerden ODIJ mond in het versterken van haar uitvoering en organisatie. Zij actualiseerden het bedrijvenbestand en prioriteerden binnen het toezicht bij bedrijven op het risicoprofiel voor de leefomgeving. Daarnaast versterkten zij de interne sturing op de uitvoering van onze taken door te kiezen voor een andere organisatievorm en verbeterden we de planning & controle cyclus. Met deze stappen versterken zij haar rol als adviseur en uitvoerder voor onze deelnemers en dragen zij bij aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Vervolg van het programma herijking GR, DVO en financieringsstructuur. Versterkte regionale en landelijke samenwerking ODIJmond werkt met drie andere omgevingsdiensten in Noord-Holland aan gezamenlijke strategieën en producten, zoals een uniforme handhavingsstrategie. Er is groeiende aandacht voor regionale opgaven zoals ZZS, waterbeheer en klimaattransities.
Eigen Vermogen 01-01-2025	€742.091
Eigen Vermogen 31-12-2025	€1.604.528
Vreemd Vermogen 01-01-2025	€13.348.422
Vreemd Vermogen 31-12-2025	€13.447.364
Bijdrage gemeente aan GR 2025	€205.239
Resultaat van de GR 2025	€-7.305
Rechtmatigheid	• Begrotingscriterium De begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Er is sprake is van één programma binnen de Omgevingsdienst IJmond, daarom bekijken wij de begrotingsrechtmatigheid op dat niveau. Daaruit blijkt dat de totale lasten van €17.561.843 de lasten conform de gewijzigde begroting van €18.302.455 onderschrijden met €740.612. Hiermee zijn deze lasten dus rechtmatig. In 2025 heeft de omgevingsdienst voor €19.105 geïnvesteerd. In totaal was er voor 2025 op basis van de begroting 2025 een investeringskrediet beschikbaar gesteld van €225.000. Gezien de investering veel

	lager is dan het genoemde bedrag in de begroting is deze daarmee binnen de kredieten gebleven en daarmee rechtmatig. • Voorwaardencriterium Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheers handelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern. Zoals in het gecommuniceerde en vastgestelde normenkader 2025 en controleplan 2025 is opgenomen, zijn hierop werkzaamheden uitgevoerd op de Europese aanbestedingen en naleving van de subsidievoorwaarden. Er is een integrale check uitgevoerd op crediteuren met een uitgaaf van meer dan €200.000 in de afgelopen 4 jaar en een uitgaaf van meer dan €50.000 in 2025. Hierin zijn geen crediteuren aangetroffen die onterecht niet Europees aanbesteed zijn. Uit de uitgevoerde analyses op de naleving van de subsidievoorwaarden is vastgesteld dat er geen subsidiebatzen zijn verantwoord waarbij is gebleken dat niet aan de subsidievoorwaarden is voldaan. • Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium In de gemeenschappelijke regeling zijn er geen regelingen waarvan misbruik te maken is door de gebruikers. Een risico wat wij zien is dat toezichthouders worden omgekocht door bedrijven of personen om een ander oordeel te vellen. Gezien hier sprake is van beïnvloeding van eigen personeel betreft dit fraude en behoort dit niet tot het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. In 2025 zijn de directie en het dagelijks bestuur geen gevallen van fraude bekend.
Mogelijke risico's voor de gemeente	We lopen als deelnemende gemeenten een financieel risico omdat we, zoals bij alle gemeenschappelijke regelingen, gezamenlijk de kosten dragen. ODIJmond heeft een weerstandsratio van 1,0 (voldoende). De risico's voor de gemeente zijn zodoende ingeschat op minimaal.

Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar e.o. (VVI) (contract met de Huisvuilcentrale (HVC))	
Site	hvcgroep.nl
Kerngegevens	Gemeente Wormerland is partner van de gezamenlijke regeling Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI). Vanuit de VVI is de NV HVC opgericht (www.hvcgroep.nl/gemeenten). De gemeenteraad kan een zienswijze geven op de begroting van de VVI. Op deze wijze kan de Raad de regie houden. VVI heeft geen personeel in dienst. Ondersteuning (secretariaat en financiële administratie) wordt geleverd door personeel van HVC.
Missie (HVC)	De gemeenschappelijke regeling wordt getroffen ter behartiging van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten ingevolge de Afvalstoffenwet verkregen afvalstoffen. Het lichaam tracht dit te bereiken door de oprichting en instandhouding van een vuilverbrandingsinstallatie in de gemeente Alkmaar met inbegrip van een stortplaats voor niet voor verbranding in deze installatie in aanmerking komende afvalstoffen.
Visie (HVC)	De bestuursorganen van het lichaam oefenen de bevoegdheden uit, die ingevolge de Afvalstoffenwet voor de verwerking van afvalstoffen aan de raden van de deelnemende gemeenten zijn opgedragen.
Doel / openbaar belang (HVC)	De basis voor het afvalbeheer vormt de Dienstverlenings-overeenkomst (DVO), die tussen de gemeente Wormerland en HVC is afgesloten en waarin de inhoud, de omvang en garanties van de afvalbeheertaken zijn vastgelegd. De DVO is ingegaan op 1 januari 2009 voor onbepaalde tijd. Hiermee is zeker gesteld op een verantwoorde wijze en met een zo hoog mogelijk milieurendement tegen verantwoorde kosten het Wormerlandse afval wordt verwerkt.
Ontwikkelingen	Er zijn geen nieuwe beleidsimpulsen.
Eigen Vermogen 01-01-2025	Concept jaarstukken 2025: €24.000
Eigen Vermogen 31-12-2025	Concept jaarstukken 2025: €24.000
Vreemd Vermogen 01-01-2025	Concept jaarstukken 2025: €1.023.000
Vreemd Vermogen 31-12-2025	Concept jaarstukken 2025: €705.000
Bijdrage gemeente aan GR 2025	Concept jaarstukken 2025: €0
Resultaat van de GR 2025	Concept jaarstukken 2025: €0

Rechtmatigheid	In de conceptjaarrekening 2025 is geen informatie opgenomen met betrekking tot rechtmatigheid.
Mogelijke risico's voor de gemeente	De risico's van de gemeenschappelijke regeling VVI houden hoofdzakelijk verband met (i) de continuïteit van de afvalverwerking en (ii) het financiële risico van het aandeelhouderschap A in NV HVC. Een ander risico, dat in ogenschouw dient te worden genomen betreft (iii) conformiteit met regelgeving op het gebied van staatssteun, mededinging, Wet Markt en Overheid, aanbesteding en de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW) (incl. Regionale Brandweer Zaanstreek-Waterland (RBZW) en GHOR/CPA)	
Site	veiligheidsregiozaanstreekwaterland.nl
Kerngegevens	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, Zaandam
Missie	De partners in de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland gaan 'arm in arm voor veiligheid' om het samenwerkingsverband te bestendigen en uit te bouwen. Dit samenwerkingsverband helpt maatschappelijke verstoringen voorkomen of beperken in het belang van en samen met de burgers.
Visie	• Wij werken adequaat en effectief samen op het gebied van integrale veiligheid; • Wij treden adequaat en snel op bij rampen en crises; • Wij gaan in onze organisatievorming mee in de ontwikkelingen rond bestuurlijke schaalvergroting; • Wij hebben wederzijds werkbare afspraken met de nieuwe politieregio; • Wij werken actief samen met de burger opdat deze bewust en zelfredzaam handelt.
Doel / openbaar belang	Het bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van brandweer/GHOR/CPA-taken in ruime zin met inbegrip van het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen en overigens een goede hulpverlening bij een ongeval of een ramp te bevorderen in het gebied met negen deelnemende gemeenten. De Veiligheidsregio/RWBZ voert regiotaken op het gebied van preventie, preparatie en alarmcentrale. Daarnaast is de gemeentelijke crisisorganisatie regionaal georganiseerd als gevolg van de wet op de Veiligheidsregio's. Deze processen worden steeds verder geprofessionaliseerd. De nafase van een crisis blijft een taak van de gemeente. De VrZW ondersteunt gemeenten om deze taken te organiseren. Samen voor veilig De focus ligt op het gezamenlijk beperken van risico's en beheersen van (de effecten van) crises: • Gezamenlijk, omdat veiligheid geen exclusieve taak is van de veiligheidsregio. Samen met inwoners, instellingen en bedrijven kunnen we Zaanstreek-Waterland veiliger maken; • Beperken van risico's, omdat volledige beheersing van risico's niet realistisch is; • Beheersen van effecten omdat, als het dan toch misgaat, de veiligheidsregio optreedt om de continuïteit van de samenleving te waarborgen. Onze speciale aandacht hebben kwetsbare doelgroepen, die niet- of verminderd zelfredzaam zijn.
Ontwikkelingen	Financiële ontwikkelingen Het jaar 2025 is afgesloten met een klein positief saldo van €233.148. Voorstel aan deelnemende gemeenten is om dit toe te voegen aan de algemene reserve van de VrZW. De VrZW voert een beleidsarme begroting momenteel uit waarbij het 1,6 miljoen bezuinigt. Onder andere door een vacaturestop en verschoven aanschaf materieel. In 2029 moet dit ertoe leiden dat er weer een positief resultaat geboekt wordt. Daarnaast ligt er een voorstel om op korte termijn een fusie met de GGD Zaanstreek-Waterland te realiseren en zo ook een efficiëncyslag voor beide partijen te realiseren. De benodigde voorbereidende besluitdocumenten worden hiertoe opgesteld met inachtneming van alle betrokken partijen en belangen. Maatschappelijke weerbaarheid Het onderwerp Maatschappelijke Weerbaarheid staat landelijk op veel agenda's. De geopolitieke ontwikkelingen en klimaatontwikkelingen vragen om een breder perspectief op (langdurige) crisisbeheersing. De regionale crisisbeheersing ondergebracht bij de VrZW dient zich hierop voor te bereiden. Het onderwerp maatschappelijke weerbaarheid bij langdurige crisis dient ook doorvertaald te worden naar gemeenten die hierin taken hebben.
Eigen Vermogen 01-01-2025	€1.456.000
Eigen Vermogen 31-12-2025	Concept jaarstukken 2025: €1.986.000
Vreemd Vermogen 01-01-2025	€21.140.000

Vreemd Vermogen 31-12-2025	Concept jaarstukken 2025: €27.286.000
Bijdrage gemeente aan GR 2025	€1.711.816
Resultaat van de GR 2025	Concept jaarstukken 2025: €543.000
Rechtmatigheid	Rechtmatigheidsverantwoording van Dagelijks Bestuur De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 16 oktober 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale € 45.605K. van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 912K. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.
Mogelijke risico's voor de gemeente	We lopen als deelnemende gemeenten een financieel risico omdat we, zoals bij alle gemeenschappelijke regelingen, gezamenlijk de kosten dragen. Als specifiek risico benoemen we nieuwe taken die vanuit het rijk naar VrZw komen. Hierin zijn we afhankelijk van het rijk of daar ook voldoende middelen tegenover komen te staan (via specifieke of algemene uitkering). Daarnaast lopen we niet-financiële risico's als VrZw hun taken niet of niet-voldoende uitvoert. Weerstandscapaciteit Het totaal van de in de jaarrekening 2025 benoemde risico's bedraagt €4.175.000. Het totale weerstandsvermogen per eind 2025 is €832.000. De ratio 'weerstandscapaciteit' van VrZw komt daarmee op 0,20 en classificeert daarmee als 'onvoldoende'. Een weerstandsratio onder de 1 is voor de deelnemende gemeenten risicoverhogend.

Vervoerregio Amsterdam	
Site	https://vervoerregio.nl/
Kerngegevens	Jodenbreestraat 25, 1011 NH Amsterdam
Doel / openbaar belang	Samenwerking versterken op het gebied van verkeer en vervoer, bevorderen van bereikbaarheid
Missie	Verkeer en vervoer ondersteunt de ruimtelijk-economische ontwikkelingen en de ontplooiingskansen van mensen. Dat vraagt om intensieve samenwerking afstemming tussen het mobiliteitsbeleid en de andere beleidsvelden.
Visie	Het versterken van de samenwerking op het gebied van Verkeer en Vervoer in regio Amsterdam-Almere
Ontwikkelingen	De Vervoerregio Amsterdam werkt nauw samen met gemeenten, waaronder Oostzaan en Wormerland, aan toekomstbestendige en duurzame mobiliteit. In beide gemeenten wordt op dit moment gewerkt aan een nieuw mobiliteitsplan, gericht op verkeersveiligheid, leefbaarheid en slimme, duurzame verplaatsingen. De Vervoerregio levert hierin ondersteuning, onder andere via inhoudelijke inbreng, financiering en afstemming met regionale doelen. Per december 2023 is de nieuwe concessie Zaanstreek–Waterland (ZAWA) in werking getreden. In Oostzaan rijdt buslijn 111, en in Wormerland rijdt buslijn 67. Deze lijnen zorgen voor regionale ontsluiting, maar staan wel onder druk door landelijke personeelstekorten, waardoor reizigers te maken hebben met rituitval en verminderde betrouwbaarheid. De Vervoerregio blijft met vervoerders en gemeenten in gesprek om deze problemen aan te pakken. Verder blijft de Vervoerregio zich inzetten op thema's als verkeersveiligheid, fietsverbindingen, spreiding van mobiliteit over de dag en de overgang naar zero-emissie vervoer. Ook wordt gewerkt aan innovatieve mobiliteitsoplossingen zoals mobiliteitshubs en deelvervoer, passend bij de schaal en behoeften van kleinere gemeenten. Sinds februari 2023 is de Vervoerregio gevestigd aan Termini 179 in Amsterdam-Noord, samen met de Metropoolregio Amsterdam (MRA).
Eigen Vermogen 01-01-2025	€0
Eigen Vermogen 31-12-2025	Concept jaarstukken 2025: €0

Vreemd Vermogen 01-01-2025	€560.459.730
Vreemd Vermogen 31-12-2025	Concept jaarstukken 2025: €624.048.699
Bijdrage gemeente aan GR 2025	Concept jaarstukken 2025: €0
Resultaat van de GR 2025	Concept jaarstukken 2025: €0
Rechtmatigheid	Algemeen Conform artikel 24 lid 3 van de financiële verordening 2023 worden in de paragraaf bedrijfsvoering de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan €500.000 toegelicht. Begrotingscriterium In 2025 zijn er geen begrotingsonrechtmatigheden te melden die boven de rapportagegrens artikel 24 lid 3 (€ 500.000) van de financiële verordening 2023 uitkomen. Voorwaardencriterium De spendanalyse op inkoop heeft aan het licht gebracht dat er over 2025 een financiële onrechtmatigheid speelt op het voorwaardencriterium van € 1,25 miljoen. Dit is een daling ten opzichte van 2024 (€ 2,00 miljoen) en wordt de neerwaartse trend van voor 2024 (2023 € 1,9 miljoen) doorgezet. De belangrijkste reden is dat de spendanalyse structureel tweemaal per jaar als stuulement wordt ingezet, waardoor we steeds beter in staat zijn vooruit te kijken en tijdig kunnen bijsturen op inkoopdossiers. Geen enkel dossier had een waarde boven de rapportagegrens van € 500.000. Bij één SiSa-regeling is tijdens de VIC-werkzaamheden een onzekerheid van € 100.000 geconstateerd. Er kon uit de beschikbare documenten niet eenduidig worden vastgesteld dat een project tijdig was gerealiseerd. Door een integrale controle van de overige dossiers bleek dit een incidentele uitzondering. De hier vermelde onrechtmatigheid valt onder de verantwoordingsgrens zoals die is vastgesteld in de financiële verordening en heeft derhalve geen effect op de uitkomst van de rechtmatigheidsverantwoording. Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium In 2025 zijn er geen M&O-onrechtmatigheden te melden die boven de rapportagegrens artikel 24 lid 3 (€ 500.000) van de financiële verordening 2023 uitkomen. In 2025 heeft de frauderisicoanalyse het beeld uit 2024 bevestigd. De Vervoerregio heeft een solide basis voor fraudebeheersing, maar er zijn nog significante verbeterpunten. De grootste kwetsbaarheden liggen bij informatiebeveiliging en integriteit. De periodieke analyse heeft niet alleen geresulteerd in een goed en actueel overzicht van risico's, maar ook in een verbeterd bewustzijn binnen de organisatie. Door de risico's actief te monitoren en waar nodig aanvullende maatregelen te nemen, kan de Vervoerregio de effectiviteit van haar fraudebeheersing en M&O-beleid blijven versterken. Op de twee genoemde gebieden zijn in 2025 inmiddels diverse verbeteracties in gang zijn gezet, zo is het integriteitsbeleid geactualiseerd en wordt dit vastgesteld in het eerste kwartaal van 2026. Een onderdeel van het nieuwe beleid is de integriteitSCOördinator en een bedrijfsbrede integriteitscursus. Op het gebied informatieveiligheid zijn met de nieuwe ICT-dienstverlener (zie Informatievoorziening en ICT) afspraken gemaakt over informatiebeveiliging en wordt in 2026 extra ingehuurd om extra stappen op dit gebied te maken.
Mogelijke risico's voor de gemeente	Financiële impact Om de financiële impact van de risico's in te schatten is de volgende werkwijze gevolgd. Er is een analyse gemaakt waarin de financiële omvang van de risico's in risicocategorieën is ingedeeld. Vervolgens is de impact (het effect) in euro's bepaald op het categoriegemiddelde of, in de hoogste categorie, de ondergrens. De risico-inschatting wordt als volgt bepaald: we spreken van hoog risico bij een kans van 75%. We spreken van gemiddeld tot laag risico bij een kans van 25%. Het financiële risico wordt bepaald door impact maal kans. De financiële impact van de Top 10 strategische risico's telt op tot € 141 miljoen. Dit is de benodigde weerstandscapaciteit. Weerstandratio De weerstandratio van de Vervoerregio eind 2025 (beschikbaar weerstandsvermogen €152,1 miljoen/benodigde weerstandscapaciteit €141 miljoen) is 1,1. Dit is voldoende. De regio raadt streeft naar een, ratio weerstandsvermogen van minimaal voldoende.

Programma 6 Bestuur en organisatie

	Cocensus
Site	cocensus.nl
Kerngegevens	Openbaar lichaam genaamd 'gemeenschappelijke regeling Cocensus', gevestigd te Hoofddorp, gemeente Haarlemmermeer

Missie	Cocensus is de partner voor het integraal waarderen, heffen en invorderen van decentrale belastingen en heffingen.
Visie	Cocensus heeft een bedrijfsmatige grondslag en zal tegen een zo laag mogelijk tarief en zo hoog mogelijke kwaliteit haar diensten integraal aanbieden. De belangrijkste waarden hierbij zijn: · <i>klantgericht</i> · <i>kwalitatief</i> · <i>innovatief</i> · <i>efficiënt en effectief</i> · <i>resultaatgericht</i> · <i>integriteit</i>
Doel / openbaar belang	Cocensus is een gemeenschappelijk regeling (GR) van gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Uitgeest, Heiloo, Castricum, Dijk en Waard en Den Helder. Per 1 januari 2025 is dit uitgebreid met de toetreding van gemeente Landsmeer. In deze GR zijn de uitvoeringswerkzaamheden in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen ondergebracht. Cocensus verzorgt het bestandsonderhoud, de heffing, de invordering, de behandeling van bezwaar- en beroepschriften en de behandeling van verzoeken om kwijtschelding.
Ontwikkelingen	De jaarrekening 2025 van Cocensus is afgesloten met een negatief resultaat van €61.000. Dat is in lijn met de slotwijziging van de begroting 2025 waarin een negatief resultaat van €70.000 werd verwacht. Het negatieve resultaat wordt per saldo verklaard doordat besloten is om de salarisadministratie in 2025 te vervangen. Deze administratie werd verzorgd door ADP. Omdat dit bedrijf heeft aangekondigd om per 1 januari 2028 de Europese markt te verlaten, is besloten hier vervroegd op te anticiperen en in 2025 de aanbesteding voor een nieuwe salarisadministratie uit te schrijven teneinde het risico te vermijden dat veel gebruikers tegelijkertijd de markt benaderen voor een nieuwe salarisadministratie. De aanbesteding heeft geleid tot gunning aan AFAS. Per saldo zijn de jaarlijkse lasten voor de nieuwe salarisadministratie aanzienlijk lager, zodat de vervroegde implementatie binnen twee jaar wordt terugverdiend. Voorgesteld wordt om dit negatieve exploitatieresultaat ad €61.000 te onttrekken de algemene reserve van Cocensus die daarmee zou uitkomen op een bedrag van €116.000. Toetreding gemeente Zandvoort per 1 januari 2027 Na instemming van de huidige deelnemers van Cocensus zal de gemeente Zandvoort 1 januari toetreden tot Cocensus. Eind 2025 zijn de instemmingsaanvragen inclusief de benodigde aanpassingen in de GR verstuurd naar de deelnemende gemeenten. Voor de toetreding is een projectplan opgesteld waarin afspraken zijn vastgelegd in het kader van "schoon over", om te voorkomen dat oude werkvoorraden door Cocensus dienen te worden opgepakt. Mocht dat toch het geval zijn, dan zullen daarvoor kosten in rekening worden gebracht. Kwaliteitssysteem In 2025 is Cocensus gestart met de implementatie van een nieuw systeem voor het beheer van kwaliteits- en risicomanagement. Deze stap is onderdeel van de bredere professionaliseringsslag binnen de organisatie en sluit aan bij de ambitie om processen en rechtmatigheid verder te borgen, verbeteren en transparant te maken. In het nieuwe systeem worden processen, risico's, beheersmaatregelen en audits centraal vastgelegd, waardoor Cocensus beter kan sturen op kwaliteit, rechtmatigheid en continuïteit. De toepassing maakt het mogelijk om risico's actief te volgen, verbetermaatregelen te registreren en managementinformatie op te leveren die direct aansluit op de planning- en controlcyclus. Innovaties in de WOZ Cocensus heeft in 2025 in samenwerking met een externe partij een aantal projecten opgestart om de mogelijkheden van de inzet van nieuwe technieken in samenspraak met de specialisten van de afdelingen te onderzoeken. In de eerste fase is met name gekeken naar mogelijkheden ter ondersteuning van het WOZ-proces. Deze ontwikkeling sluit direct aan bij de strategische doelstelling om de kwaliteit en efficiency van de uitvoering te versterken en de afhankelijkheid van externe inhuur te verminderen. Een eerste belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de nieuwe technieken in lijn moeten zijn met de vereisten zoals die in de Wet WOZ en de waarderingsinstructie zijn vastgelegd. Daartoe worden de ontwikkelingen periodiek afgestemd met de Waarderingskamer. Een tweede uitgangspunt is dat de menselijke expertise leidend is. Dat wordt gerealiseerd door de modellen vooraf te ontwikkelen in samenspraak met de eigen taxateurs, tussentijds te laten beoordelen en te trainen door de eigen taxateurs en tot slot door de resultaten te laten flatteren door de eigen taxateurs. Een derde uitgangspunt is dat de resultaten eenvoudig kunnen worden verwerkt in de bestaande belastingapplicatie. De projecten in 2025 betreffen: · <i>Permanente marktanalyse</i>: Het beoordelen van verkooptransacties · <i>Second opinion</i>: Vergelijking van waarden ter controle · <i>Afhandeling beroepszaken</i>: Automatisch genereren van dossier + waardecheck · <i>Corporatiebezit</i>: Waardering en afstemming portefeuille woningbouwverenigingen · <i>Kwaliteitsmonitor</i>: Analyse van resultaten inliggende gemeenten Voor deze projecten zijn business cases opgesteld gericht op de terugverdientijd van de gemaakte kosten om in meerjarenperspectief te kunnen verwerken.

	Voor 2026 wordt een project opgestart om te kijken naar de mogelijkheden voor de inzet van nieuwe technieken bij de niet-woningen zoals het verwerken van huur-informatie. Daarnaast wordt gekeken of de objectkenmerken langs automatische weg kunnen worden vertaald en ingelezen in de belastingapplicatie. In de praktijk worden in 2026 de resultaten van de permanente marktanalyse aangeboden aan de taxateur, wordt de second opinion benut voor de afhandeling van bezwaarschiffen en voor de herwaardering 2026. Voor het bezit van de woningbouwverenigingen is reeds een kleine test uitgevoerd en zullen wij dat in 2026 opschalen naar het volledige gebied. Voor de beroepsprocedures volgt nog een aantal testen gericht op de volledigheid van de dossiers.
Eigen Vermogen 01-01-2025	€177.000
Eigen Vermogen 31-12-2025	Concept jaarstukken 2025: €116.000
Vreemd Vermogen 01-01-2025	€16.004.000
Vreemd Vermogen 31-12-2025	Concept jaarstukken 2025: €114.399.000
Bijdrage gemeente aan GR 2025	Concept jaarstukken 2025: €413.000
Resultaat van de GR 2025	Concept jaarstukken 2025: -/- €61.000
Rechtmatigheid	Voor de jaarrekening voldoet Cocensus aan het vastgestelde begrotingscriterium met een verantwoordingsgrens van 2% die is vastgesteld op €356.000, zoals bepaald in de rechtmatigheidsverantwoording. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025. Deze grens houdt in dat eventuele rechtmatigheidsfouten pas worden opgenomen en toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording wanneer ze de 2% overschrijden van de totale lasten, exclusief dotaties aan de reserves. Het kader van de (financiële) rechtmatigheidsverantwoording bestaat uit de volgende criteria: 1A. Overschrijding lasten programma Heffen en invorderen van decentrale belastingen en heffingen Op basis van dit criterium is geen onrechtmatigheid geconstateerd in 2025. 1B. Overschrijding investeringsbudgetten Op basis van dit criterium is een onrechtmatigheid geconstateerd in 2025 van €101.502. 2. Ongeautoriseerde reservemutaties Op basis van dit criterium is geen onrechtmatigheid geconstateerd in 2025. 3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten programma Heffen en invorderen van decentrale belastingen en heffingen die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid Op basis van dit criterium is geen onrechtmatigheid geconstateerd in 2025. 4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 t/m 3) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid Op basis van dit criterium is geen onrechtmatigheid geconstateerd in 2025. 5. Regel voorwaarden criterium en regel M&O criterium met beide een saldo van fouten ad 0. Op basis van dit criterium is een onrechtmatigheid geconstateerd in 2025 van €82.399. De baten en lasten en de balansmutaties worden getrouw in de jaarrekening verwerkt. De rechtmatigheidsverantwoording ziet aanvullend op de naleving van drie rechtmatigheidscriteria: het begrotingscriterium, het voorwaarden criterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O). Het bestuur licht in deze verantwoording toe in hoeverre de in de jaarrekening opgenomen baten en lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen binnen de door de raad vastgestelde kaders, zoals de begroting en geldende verordeningen, en binnen de relevante wet- en regelgeving. Het gehanteerde normenkader is toegelicht bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening. In deze rechtmatigheidsverantwoording wordt een verantwoordingsgrens toegepast, zodat uitsluitend materiële afwijkingen worden opgenomen en toegelicht. Deze grens is door het bestuur vastgesteld op 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en bedraagt €356.000. De grondslag hiervoor is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV (september 2025). Bevinding Het dagelijks bestuur stelt vast dat de in deze jaarrekening geconstateerde onrechtmatigheden bestaan uit een overschrijding van het investeringsbudget van € 101.502 (begrotingscriterium) en een onrechtmatigheid in de inkoop-en aanbesteding van de schoonmaakdiensten van € 82.399 (voorwaarden criterium). Het totaal aan geconstateerde onrechtmatigheden bedraagt daarmee € 183.901 en blijft onder de gehanteerde verantwoordingsgrens van € 356.000. Conclusie: Het dagelijks bestuur concludeert dat de geconstateerde onrechtmatigheden over 2025, met een totaal van € 183.901, onder de vastgestelde verantwoordingsgrens van € 356.000 blijven.

	De aanbestedingsfout is ontstaan doordat de schoonmaakovereenkomst als gevolg van prijsstijgingen cumulatief boven de aanbestedingsgrens is uitgekomen. De schoonmaakdienstverlening zal daarom in 2026 Europees worden aanbesteed.
Mogelijke risico's voor de gemeente	Algemeen Cocensus heeft een zeer beperkt weerstandsvermogen (de algemene reserve is contractueel gemaximeerde op €250.000). Dit houdt in dat financiële tegenvallers in rekening worden gebracht bij de deelnemers. Weerstandsvermogen Cocensus heeft een 6-tal risico's beschreven: Foutief kohier (€500.000), misbruik Financiële middelen (€50.000), Datalek (€650.000), Uitvalsysteem (€400.000), Datakwaliteit bron systemen (€150.000) en Afhankelijkheid van externe leveranciers (€250.000). Voor de risicoanalyse wordt bij deze risico's rekening gehouden met 10%-20% kans. Het totale risico komt daarmee op €220.000. De Algemene Reserve bedraagt eind 2025 €116.000 en is daarmee te laag om het volledige risico af te dekken. Daarmee komt de weerstandsratio op 0,52. Deze ratio valt onder de categorie 'matig'.

Waterlands Archief	
Site	www.waterlandsarchief.nl
Kerngegevens	ISW, Waterlandlaan 81 te Purmerend.
Missie	De doelstellingen voor het Waterlands Archief zijn: - Uitbreiding en verbetering van de digitale dienstverlening. - Verbreding educatie en verbetering presentatie. - Werken aan digitale duurzaamheid en toegankelijkheid.
Doel / openbaar belang	Het Waterlands archief heeft als doelstelling een zo breed mogelijk publiek te interesseren voor de cultuurhistorie van de regio Waterland en het onderzoek hiernaar zoveel mogelijk te stimuleren.
Ontwikkelingen	Het Waterlands Archief is het gezamenlijke archief voor de gemeenten in de regio Waterland. Het archief bewaart, beheert en verstrekt belangrijke documenten en gegevens die van belang zijn voor de overheid en de inwoners van de regio. Het Waterlands Archief ondersteunt gemeenten bij het bewaren van hun archiefstukken en zorgt ervoor dat deze op een toegankelijke en veilige manier worden bewaard. Daarnaast speelt het een belangrijke rol in het bevorderen van de regionale samenwerking op het gebied van archiefbeheer. In 2025 stond het Waterlands Archief in het teken van verdere ontwikkeling van de organisatie en de samenwerking met de deelnemende gemeenten. Een belangrijk bestuurlijk moment was de besluitvorming over de aangekondigde korting op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026. Daarnaast is eind december de financiële verordening van het Waterlands Archief vastgesteld. Deze aanpassing was nodig om de verantwoordingsgrens en de rapportagegrens formeel te borgen en volledig in lijn te brengen met de actuele BBV-voorschriften. Het Waterlands Archief heeft zich in 2025 verder ontwikkeld in zijn rol als adviseur en samenwerkingspartner. Er is meer nadruk komen te liggen op vroegtijdige betrokkenheid bij vraagstukken rondom informatiebeheer. Gemeenten weten het Waterlands Archief steeds beter te vinden voor advies, waardoor er meer aan de voorkant kan worden meegedacht. Ook de dienstverlening is in 2025 verder uitgebreid. Zo is extra aandacht besteed aan het scannen van archiefstukken op verzoek, zodat onderzoekers en inwoners gemakkelijker digitaal toegang kunnen krijgen tot documenten. In 2025 is daarnaast gewerkt aan de uitvoering van het Uitvoeringsplan 2022–2025 voor publieksactiviteiten. Een aantal doelen is volledig behaald: de studiezaal is ingericht als multifunctionele ontmoetingsruimte, de websites en social media zijn verder ontwikkeld en uitgebreid, en het scannen van archiefstukken op verzoek is verder verbeterd. Tot slot is in 2025 vooruitgekeken naar toekomstige ontwikkelingen in wet- en regelgeving. De nieuwe Archiefwet is opnieuw uitgesteld naar 2027, waardoor de concrete gevolgen voor de organisatie nog niet bekend zijn. Binnen het Waterlands Archief is desondanks gewerkt aan het behouden van een goede balans tussen taken, capaciteit en beschikbare middelen.
Eigen Vermogen 01-01-2025	€237.811
Eigen Vermogen 31-12-2025	€96.716
Vreemd Vermogen 01-01-2025	€598.036
Vreemd Vermogen 31-12-2025	€785.905

Bijdrage gemeente aan GR 2025	€156.310
Resultaat van de GR 2025	-/- €40.832
Rechtmatigheid	Begrotingscriterium Het bestuur heeft een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserve vastgesteld. Enkel overschrijdingen hoger dan 2% worden verklaard. Uitgangspunt is dat overschrijdingen lager dan 2% rechtmatig zijn. Voor 2025 is de verantwoordingsgrens €40.3045 (2% van €2.015.189). Voorwaardencriterium Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wetten regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Het voorwaardencriterium levert vooral aandachtspunten op bij subsidieverstrekking. Daarvan is bij het Waterlands Archief echter geen sprake. M & O criterium Het is aan de GR om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Het bestuur dient een uitspraak te doen in hoeverre het M&O-beleid ook feitelijk wordt nageleefd en of de getroffen maatregelen werken. Wanneer het bestuur concludeert dat het M&O-beleid niet actueel is, niet bestaat of niet wordt nageleefd dan vermeldt het bestuur dat in de paragraaf Bedrijfsvoering. Daadwerkelijke afwijkingen als gevolg van misbruik worden opgenomen onder de rechtmatigheidsverantwoording. In 2025 bestond er (nog) geen M&O-beleid bij het Waterlands Archief. Verantwoordelijkheid directie Waterlands Archief De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden- en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht de directie van het Waterlands Archief toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden- en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening wordt het door het bestuur nog vast te stellen normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €40.304.
Mogelijke risico's voor de gemeente	De paragraaf weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de rekening is. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet. Naast de algemene reserve heeft het Waterlands Archief een tweetal bestemmingsreserves. Deze vallen ook onder het weerstandsvermogen. Ondanks de afname in 2025 als gevolg van het negatieve resultaat bevindt de reserve zich, gegeven de omvang van de organisatie, op een aanvaardbaar niveau. Volgens art. 11 BBV moeten ook risico's genoemd worden. De veiligheid van de fysieke archieven en collecties vormen het grootste risico. Dit is beleidsmatig geborgd door een Plan Veiligheid, Calamiteiten en Ontruiming en praktisch door up-to-date brand-, inbraak- en klimaatsystemen van de fysieke depots. Voor de digitale archieven en collecties is dit geregeld in de automatisering en de digitale opslag. De beschikbare weerstandscapaciteit bedroeg per 31 december 2025 €96.716. Dit bedrag bestaat uit de totale reserves van €137.548, verminderd met het negatieve resultaat over 2025 van €40.832.

OVER-gemeenten	
Site	over-gemeenten.nl
Kerngegevens	OVER-gemeenten, Wormerland en Oostzaan
Missie	OVER-gemeenten zet zich in voor een toegankelijke, transparante en efficiënte dienstverlening aan alle inwoners en ondernemers van Wormerland en Oostzaan. De organisatie voert uiteenlopende gemeentelijke taken uit, van Wmo-aanvragen en Woo-verzoeken tot vergunningverlening, informatiebeveiliging en het beheer van de leefomgeving. Door midden in de samenleving te staan, ondersteunt OVER-gemeenten de besturen met passend advies en uitvoering.
Visie	Een lenige en slagvaardige organisatie, gericht op de buitenwereld, samen en voor elkaar, daadkrachtig, en met een positief kritische, lerende en betrokken cultuur.
Doel / openbaar belang	De gemeenten Wormerland en Oostzaan werken samen binnen de gemeenschappelijke regeling OVER-gemeenten. Deze samenwerking is gericht op het borgen van de uitvoering van beleidsmatige,

	uitvoerende en organisatorische taken en het versterken van de gemeentelijke dienstverlening. De samenwerking draagt bij aan het waarborgen van kwaliteit, continuïteit, bestuurskracht en betaalbaarheid. De deelnemende gemeenten behouden hun bestuurlijke en financiële zelfstandigheid en blijven verantwoordelijk voor hun eigen beleid en uitvoering.
Ontwikkelingen	In 2025 is verder gewerkt aan het versterken van de organisatie en het verbeteren van de dienstverlening. Belangrijke ontwikkelingen zijn onder andere: • Voortzetting van het traject 'duurzaam begrotingsevenwicht'; • Succesvolle werving en behoud van personeel in een krappe arbeidsmarkt, met een dalend ziekteverzuim; • Verdere professionalisering van de organisatie, onder andere door invoering van projectmatig werken, verbetering van managementinformatie en ontwikkeling van een organisatieplan; • Stappen op het gebied van digitalisering, datagedreven werken, informatiebeveiliging en inzet van AI.
Eigen Vermogen 01-01-2025	€1.619.645
Eigen Vermogen 31-12-2025	€2.031.178
Vreemd Vermogen 01-01-2025	€3.257.564
Vreemd Vermogen 31-12-2025	€ 3.838.867
Bijdrage gemeente aan GR 2025	€15.072.456
Resultaat van de GR 2025	€647.056
Rechtmatigheid	Begrotingscriterium Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld bedragen € 689.601 en betreft: • Een investeringskrediet voor laptops ter mitigatie van een beveiligingsrisico is, ondanks budgetneutraliteit, niet formeel vastgesteld en zodoende als niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheid aangemerkt; • Het positieve rekeningresultaat door lagere lasten en hogere baten is in lijn met de financiële verordening en daarmee acceptabel. Voorwaardencriterium Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed: €223.239 Misbruik en oneigenlijk gebruik Geen bevindingen
Mogelijke risico's voor de gemeente	Het weerstandsvermogen van OVER-gemeenten is, conform de gemeenschappelijke regeling, gemaximeerd op 2,5% van de jaarlijkse lasten. De beschikbare weerstandscapaciteit is daarmee begrensd. De weerstandsratio bedraagt 0,5. Dit betekent dat bij het optreden van risico's mogelijk een beroep wordt gedaan op de deelnemende gemeenten, naar rato van deelname. OVER-gemeenten monitort de risico's en de ontwikkeling van het weerstandsvermogen binnen de planning- en controlcyclus.

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)	
Site	https://www.stichtingrijk.nl/
Kerngegevens	Raadhuisplein 1, 2101 HA Heemstede
Doel / openbaar belang	Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.
Ontwikkelingen	Stichting Rijk valt niet onder de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr). De vaststelling van de Jaarstukken van Stichting Rijk vindt jaarlijks plaats in juni. Deze tabel is gevuld met informatie uit de voorlopige jaarrekening 2025.

	In 2025 heeft RIJK haar statuten formeel gewijzigd om haar continuïteit te waarborgen. De mogelijkheid om te groeien met andere publiekrechtelijke rechtspersonen behoort nu tot de mogelijkheden (Waterschappen, Veiligheidsregio's, etc.) Dit voorziet RIJK van een bredere financiële basis. Stichting RIJK zal dit via gecontroleerde groei laten plaatsvinden, zonder dat het organisatiemodel van RIJK onder druk komt te staan. Eveneens is de dienstverlening van RIJK in ontwikkeling en tegenwoordig te benaderen voor andersoortige producten zoals inrichtingsadvies en spendanalyses. RIJK richt zich ook op zaken zoals innovatie om relevant te zijn en te blijven voor haar partners die steeds meer te maken krijgen met ontwikkelingen die elkaar snel opvolgen. Het totaal aantal ingezette uren in 2025 bedroeg 1.249 uur wat gelijkstaat aan 1 fte 36 uur p/week voor 6.3 mnd. Dit bestond uit advies, begeleiding aan individuele en gezamenlijk inkooptrajecten.
Eigen Vermogen 01-01-2025	€1.005.360
Eigen Vermogen 31-12-2025	Concept jaarstukken 2025 (vaststelling volgt in juni 2026): €1.020.270
Vreemd Vermogen 01-01-2025	€626.113
Vreemd Vermogen 31-12-2025	Concept jaarstukken 2025 (vaststelling volgt in juni 2026): €891.332
Bijdrage gemeente aan GR 2025	Concept jaarstukken 2025 (vaststelling volgt in juni 2026): €105.366
Resultaat van de GR 2025	Concept jaarstukken 2025 (vaststelling volgt in juni 2026): €14.910
Mogelijke risico's voor de gemeente	Stichting Rijk heeft een weerstandsratio van 1,00. De risico's voor de gemeente zijn zodoende minimaal.
Rechtmatigheid	Er staat in de jaarstukken van Stichting Rijk geen informatie over de rechtmatigheid.

Paragraaf Financiering

Waar gaat deze paragraaf over?

Deze paragraaf geeft transparantie in de financiering van decentrale overheden. Er worden zo duidelijk mogelijk de plannen, feiten en visie over financiering uitgelegd.

De Wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO) geeft duidelijke kaders voor de financieringsmogelijkheden en levert een bijdrage aan de kredietwaardigheid van de openbare lichamen en bevordert de transparantie van de financiering. Deze wet kent twee instrumenten op het gebied van financiering: het treasurystatuut en de financieringsparagraaf.

Treasurystatuut

Het doel van het treasurystatuut is om verantwoordelijkheden en bevoegdheden te vast te leggen. Het treasurystatuut wordt vastgesteld door de raad. De raad kan zijn controlerende bevoegdheid uitvoeren op naleving van deze regels.

Financieringsparagraaf

Het tweede instrument, de financieringsparagraaf, heeft als doel inzicht te geven in de algemene interne en externe ontwikkelingen die van belang zijn voor de treasury en de concrete plannen op het gebied van risicobeheer, financieringspositie en leningen en uitzettingenportefeuille.

Door de raad is op 29 januari 2019 een geactualiseerd treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut zijn de organisatie rondom het opstellen van het treasurybeleid, de planning & control(P&C)-cyclus, de organisatie rondom de uitvoering van treasury-activiteiten en de interne en externe controle geregeld.

Rente

De werkelijke ontvangen en betaalde rente wordt verantwoord op het product Financiering in Programma 6. Deze rente wordt niet doorgerekend naar de diverse taakvelden, investeringen, voorzieningen en reserves. Bij het afschrijven van investeringen wordt een rekenrente gehanteerd (welke jaarlijks wordt vastgesteld in de Kadernota). Er wordt geen rente toegerekend aan reserves en voorzieningen.

Ontwikkelingen

Bij interne ontwikkelingen gaat het onder andere over het afstoten van bedrijfsonderdelen of het oppakken van nieuwe activiteiten. In 2025 was van geen van beide sprake. Ten aanzien van de externe ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de treasuryfunctie, zoals de internationale economische ontwikkeling en de geld- en kapitaalmarkt, laten wij ons primair adviseren door onze 'huisbankier' de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Onze adviseurs aldaar volgen de ontwikkelingen nauwlettend en hebben ook de knowhow op dit gebied.

Leningenportefeuille

Hier wordt de ontwikkeling van de portefeuille van de langlopende leningen in het jaar 2025 weergegeven.

Mutaties leningenportefeuille (bedragen x €1.000)	Raming 2025	Werkelijk 2025
Stand per 01-01-2025	20.175	17.175
Aflossingen (regulier) in 2025	-857	-860
Aflossingen (vervroegd) in 2025	0	0
Nieuw aangetrokken leningen 2025	3.000	3.010
Stand per 31-12-2025	22.318	19.325

Alle langlopende leningen zijn onderhandse leningen, met een rentevaste looptijd. Het gemiddelde renteniveau van de leningenportefeuille bedroeg in 2025 1,20%.

Risicobeheer

De Wet FIDO verplicht de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in beeld te brengen. De provincie gebruikt deze bij het uitoefenen van haar toezichthoudende functie. De kasgeldlimiet betreft het renterisico van de vlottende schuld. De renterisiconorm betreft het renterisico van de langlopende schuld.

Kasgeldlimiet voor 2025 (bedragen x €1.000 per 31-12-2025)	Bedragen
Omvang primaire begroting 2025(=grondslag) (excl. mutaties in reserves)	52.936
- in procenten van de grondslag	8,5%
(1) Toegestane kasgeldlimiet	4.500
(2) Omvang vlottende korte schuld	2.546
(3) Vlottende middelen:	16.212
<i>Contante gelden in kas</i>	9
<i>Tegoeden in rekening courant</i>	325
<i>Overige uitstaande gelden < 1 jaar</i>	15.878
<u>Toets kasgeldlimiet:</u>	
(4) Totaal netto vlottende schuld (2)-(3)	-13.667
Toegestane kasgeldlimiet (1)	4.500
Ruimte (+) / Overschrijdingen (-): (1)-(4)	18.166

Renterisiconorm (bedragen x €1.000)	2025
1a Renteherziening op vaste schuld o/g (opgenomen geld)	0
1b Renteherziening op vaste schuld u/g (uitgegeven geld)	0
1c Renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0
2 Betaalde aflossingen reguliere leningen	860
3 Renterisico op vaste schuld (1)-(2)	0
<u>Berekening renterisiconorm:</u>	
4 Begrotingstotaal primair (excl. mutaties in reserves)	61.586
5 Normpercentage (ministerieel vastgesteld)	20%
<u>Toets renterisiconorm:</u>	
6 Renterisiconorm (4*5)	12.317
7 Renterisico op vaste schuld (3)	0
Ruimte (+) / Overschrijding (-): (6)-(7)	12.317

In de renterisiconorm wordt rekening gehouden met de renterisico's die gemeenten lopen over nieuw af te sluiten leningen ter vervanging van afgeloste leningen. De renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt zorgen ervoor dat de gemeente een ogenschijnlijk gering risico loopt (zie rentevisie).

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan de mate waarin een onderneming met eigen middelen (eigen vermogen) is gefinancierd. In het bedrijfsleven is deze ratio van belang om te zien in hoeverre de onderneming in staat is om aan haar financiële verplichtingen (betalingen) kan voldoen door inzet van haar eigen vermogen. Voor een gemeente is de hoogte van de solvabiliteit van minder belang dan voor een bedrijf. Toch geeft het een aardig inzicht in de vermogensverhoudingen.

Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter de financieringspositie van de gemeente. Afhankelijk van de directe opbrengstwaarde van de activa ligt de minimumnorm voor het bedrijfsleven op een waarde tussen de 25% en 40%. De solvabiliteit wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het totale vermogen x 100%.

In onderstaand schema is de solvabiliteit berekend op basis van de (vastgestelde) jaarrekeningen.

Solvabiliteit (x €1.000) Jaar (per 31-12)	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Totaal vermogen	Solvabiliteit
2018	€ 19.217	€ 22.299	€ 41.515	46%
2019	€ 17.980	€ 25.771	€ 43.751	41%
2020	€ 16.396	€ 27.903	€ 44.299	37%
2021	€ 16.788	€ 28.134	€ 44.629	38%
2022	€ 18.769	€ 31.778	€ 50.547	37%
2023	€ 20.399	€ 33.211	€ 53.609	38%
2024	€ 26.312	€ 46.096	€ 72.408	36%
2025 (incl. rek.res)	€ 29.293	€ 39.124	€ 68.417	43%

Financieringsbehoefte

Opvolging opmerkingen accountantscontrole Jaarrekening 2024

De auditcommissie heeft ons gevraagd volgbaar te maken waar we veranderingen aanbrengen in de P&C-documenten waar dit een opvolging betreft op de opmerkingen van de accountant. De accountant heeft bij controle van de Jaarstukken 2024 opgemerkt dat een analyse van de (toekomstige) financieringsbehoefte ontbreekt.

Financieringsbehoefte

De komende jaren verwachten wij een financieringsbehoefte die wordt veroorzaakt door de doorlopende investeringen, het meerjarenplan 2025-2029 en het inzetten van reserves en voorzieningen. De basis hiervan is de geactualiseerde begroting 2026-2029.

Financieringsbehoefte (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo (stand Najaarsbericht 2025)	-594	74	-320	368
Mutaties reserves en voorzieningen	-1444	-396	-409	-482
Afschrijvingen	1.919	1.965	2.081	2.126
Investeringen 2026-2029 Meerjarenplan	-2.459	-3.430	-1.185	0
Investeringen: reeds beschikbaar gestelde kredieten	-1.646	-818	0	0
Aflossingen (huidige) langlopende leningen (netto)	-1.117	-1.117	-1.117	-1.117
Aflossingen nieuwe langlopende leningen	0	-150	-300	-375
Totaal	-5.341	-3.872	-1.250	520

Paragraaf Lokale heffingen

Waar gaat deze paragraaf over?

De gemeentelijke heffingen zijn een belangrijke inkomstenbron. Heffingen zijn ongeveer 20% van de totale inkomsten van de gemeente. Gemeentelijke heffing kan je in twee soorten verdelen: retributies en belastingen. In de volgende alinea's zullen we het verschil hiertussen uitleggen.

Retributies

Bij de retributies is er sprake van een tegenprestatie van de gemeente en mogen de begrote opbrengsten niet hoger zijn dan de begrote kosten voor de uitoefening van de taak. Dit betekent dat de kostendekkendheid niet meer mag zijn dan 100%.

Belastingen

Bij belastingen is er geen directe relatie met een prestatie van de gemeente. Belastingen worden gezien als een algemeen dekkingsmiddel.

Uitvoering uitbesteed aan Cocensus

De gemeente Wormerland heeft de uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en het opleggen van de aanslagen en de invordering van onroerende zaakbelasting (OZB), roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting, afvalstoffenheffing, rioolheffing, hondenbelasting, forensenbelasting, grafrechten en leges omgevingsvergunningen ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling Cocensus. Ook de afhandeling van de kwijtscheldingsverzoeken en bezwaar- en beroepschriften worden door Cocensus afgehandeld.

Gemeentelijke belastingen

Belastingen hebben een algemeen karakter. Een directe relatie tussen de belasting en de gemaakte kosten van de gemeente is in het algemeen niet aanwezig. Uitgangspunt bij het vaststellen van de belastingtarieven is dat deze jaarlijks worden verhoogd met de verwachte inflatie. Voor het jaar 2025 is gerekend met een inflatie van 2,5%.

Onroerende Zaakbelasting (OZB)

De grondslag voor de OZB wordt gevormd door de waarde van het onroerend goed, die jaarlijks wordt vastgesteld. Deze WOZ-waarden voor het belastingjaar 2025 zijn gebaseerd op het prijspeil van het jaar daarvoor, 1 januari 2024. In de gemeente Wormerland betalen alleen de eigenaren van woningen OZB en niet de gebruikers van woningen. Anders is dit bij de niet-woningen, daar worden zowel eigenaar als gebruiker aangeslagen voor onroerende zaakbelasting. Niet-woningen zijn bijvoorbeeld bedrijfspanden of garageboxen.

Beleid tariefbepaling OZB

Wormerland hanteert het uitgangspunt dat de totale opbrengst van de onroerende zaakbelasting gelijk blijft en alleen verhoogd wordt met inflatie en areaaluitbreiding. Echter, naast de gemeente draait er nog een andere partij aan de knoppen, namelijk het Rijk. Een stijgende WOZ-waarde heeft namelijk een negatief effect op de Algemene uitkering uit het gemeentefonds. Het Rijk gaat ervan uit dat bij een stijging van de WOZ-waarde de inkomsten van de gemeente stijgen door een hogere opbrengst OZB. Om de totale opbrengsten voor de gemeente gelijk te houden is een compensatiestijging van het OZB-tarief noodzakelijk. De gemeente compenseert deze daling in de Algemene uitkering met een OZB-stijging.

Tariefstijging 2025

De begrote opbrengst van de OZB steeg conform bestaand beleid zoals hierboven beschreven met het inflatiepercentage (2025: +2,5%) en met de compensatie van WOZ-waarde stijging die vanuit het Rijk gekort wordt op de algemene uitkering (2025+2,5%).

Daarnaast is er in afwijking op dit bestaand beleid in 2025 een extra stijging van de OZB (2025:+10,8%) geweest in verband met de overgang van taken van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Voor de gemeente is dit een verhoging zonder extra winst. Voorheen betaalden inwoners voor deze diensten aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK), maar vanaf 2025 zijn deze kosten onderdeel van de OZB-aanslag. Hierdoor daalt de aanslag van het HHNK, maar de OZB-aanslag aan de gemeente stijgt.

Dit betekent een totale stijging van de OZB-opbrengst 2025 van 15,80% (2,50% reguliere inflatie, 2,50% compensatie daling algemene uitkering 2025 + 10,80% in verband met overname HHNK openbare ruimte). Daarnaast heeft de raad bij het vaststellen van de Begroting (en 1^e begrotingswijziging) de nieuwe OZB-opbrengst woningen verhoogt met 1,0% en de niet-woningen met 3,0% (totale stijging wordt dan 16,80% en 18,80%). Deze totale stijging van de opbrengst is niet gelijk is aan de stijging van de OZB-tarieven. De hoogte van de tarieven wordt berekend op basis van de op te halen (begrote) opbrengst.

Bij individuele aanslagen kan de stijging verschillen. Die verschillen in individuele aanslagen ontstaan als de waarde van een woning meer of juist minder in waarde is gestegen dan het Wormerlandse gemiddelde.

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWWB)

Eigenaren en gebruikers van onroerend goed betalen gemeentelijke belastingen in de vorm van de onroerende zaakbelasting (OZB). Het is wettelijk mogelijk om ook voor eigenaren en gebruikers van roerende woon- en bedrijfsruimten (zoals woonboten en woonwagens) een gelijke belasting in te voeren, te weten de Roerende Woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWWB). Om eigenaren en gebruikers van roerend en onroerend goed gelijk te behandelen is het tarief van die belasting gelijk aan het tarief van de OZB.

Hondenbelasting

De gemeente heft een belasting op het houden van honden binnen de gemeente. De belastingplichtige is de houder van de hond. Het aantal honden is bepalend voor de opbrengst van de hondenbelasting.

Gemeentelijke retributies

Onder de naam retributies heft de gemeente tarieven voor diverse typen van dienstverlening. Bij retributies is sprake van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke taakuitoefening. De geraamde opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten voor die taakuitoefening. De belastingplichtige is de aanvrager van de dienst of degene voor wie de dienst is verleend. Geregeld is er landelijk publiciteit over de gemeentelijke tarieven en de verschillen daartussen. Die verschillen ontstaan in de regel als gevolg van de gemaakte beleidskeuzes. Om die beleidskeuzes zo transparant mogelijk vast te leggen gebruiken we de beschikbare VNG-modellen voor als basis voor de gemeentelijke verordeningen.

Rioolheffing

De kosten die de gemeente maakt als uitvloeisel van de watertaken worden op burgers en bedrijven verhaald via de rioolheffing. De kosten die uit die watertaken voortvloeien (op het gebied van afvalwaterinzameling, afvalwatertransport en afvoer van overtollig regen- en grondwater) zijn berekend in het Gemeentelijk Riolerings Plan 2018-2023 (GRP 2018-2023). De investeringen die hieruit voortvloeien worden, via de kapitaallasten, doorberekend in de tarieven. Zoals in het GRP besloten is, stijgt de rioolheffing jaarlijks met 2% vermeerderd met de inflatie (in 2023 2,2%). In 2025 is dit GRP herzien in het Gemeentelijk Riool- en Waterzorgprogramma 2025 - 2029 (GRWP). In dit nieuwe plan is de afschaf van de extra verhoging van 2% afgeschaft vanaf 2026.

Rioolheffing	Rekening 2024	Begroting 2025 (incl. wijz.)	Rekening 2025
A Baten totaal	2.160.859	2.251.659	2.262.518
B Lasten totaal	1.456.413	1.885.612	1.954.988
C Toevoeging voorziening (A-B)	704.446	366.047	307.530
D Saldo (A-B-C)	0	0	0
Kostendeckendheid	100%	100%	100%

Afvalstoffenheffing

Onder de naam afvalstoffenheffing wordt een recht geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente op grond van de Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijk afval heeft. Bij het bepalen van de hoogte van de afvalstoffenheffing wordt rekening gehouden met het feit dat op begrotingsbasis de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten. Er wordt gestreefd naar een kostendekkendheid van 100%. Kostendekkendheid wordt nooit precies in één jaar bereikt maar wordt gemeten over jaren heen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een Egalisatievoorziening als bufferfunctie. Sinds eind 2021 is de Egalisatievoorziening leeg.

Recycle-tarief

Vanaf 2022 heft de gemeente Wormerland het recycle-tarief voor de afvalstoffenheffing. Hiermee hebben inwoners invloed op de hoogte van hun afvalstoffenheffing. Het variabele tarief is afhankelijk van hoe vaak de restafvalbak aan de weg wordt gezet of hoe vaak men afval aanbiedt in de ondergrondse restafval-container.

Afvalstoffenheffing in 2025 niet kostendekkend

Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 bleek dat het product Afval niet kostendekkend was. Een van de oorzaken hiervan is dat het aantal huishoudens waar de HVC mee rekt, niet gelijk is aan het aantal waar Cocensus een aanslag naar toe kan sturen. Dit komt onder meer doordat er een behoorlijk aantal woningen leeg staat, onder andere in verband met renovatie of verhuizingen (leegstand). Ook zijn er meer huishoudens die hun restafval minder vaak aanbieden dan waar mee gerekend was. De opbrengsten van het variabele tarief zijn daardoor lager dan begroot. Tenslotte waren de kosten van ophalen en verwerken door de HVC in werkelijkheid fors hoger dan in de begroting die de HVC in augustus 2023 bij ons ingediend hadden, was opgenomen. Al deze zaken golden ook voor 2025. Achteraf blijkt het vastgestelde tarief voor 2025 dus niet kostendekkend te zijn. De tarieven werden pas weer herzien per 1 januari 2026. Dit betekende dat de afvalstoffenheffing in 2025 niet kostendekkend was. In het Voorjaarsbericht 2025 is de begroting hierop bijgesteld. Het product afval had een begroot verlies in 2025 van €413.200. Het werkelijke verlies in 2025 op het product afval was €354.160. Dit gedeelte van de afvalkosten is in 2025 dus niet verhaald op de inwoners maar kwam voor rekening van de gemeente.

Afvalstoffenheffing	Rekening 2024	Begroting 2025 (incl. wijz.)	Rekening 2025
A Baten totaal	2.752.849	2.827.334	2.889.862
B Lasten totaal	3.224.881	3.240.534	3.244.022
C Toevoeging voorziening	0	0	0
D Saldo (A-B-C)	-472.032	-413.200	-354.160
Kostendekkendheid (A/B)x100	85%	87%	89%

Begraafrechten

Deze rechten zijn voor 2025 met het reguliere inflatiepercentage van 2,5% verhoogd. Bij begraafrechten bereiken we niet de 100% kostendekkendheid.

Begraafrechten	Rekening 2024	Begroting 2025 (incl. wijz.)	Rekening 2025
A Baten totaal	159.017	180.933	159.217
B Lasten totaal	585.609	630.340	640.993
C Saldo (A-B)	-426.591	-449.407	-481.776
Kostendekkendheid (A/B)x100	27%	29%	25%

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente kan kwijtschelding verlenen aan personen die niet in staat zijn om hun belasting te voldoen. Hiervoor zijn bij wet bepaalde normen aangegeven. De gemeenteraad kan in afwijking op de wettelijke normen eigen beleid hierop voeren. Jaarlijks wordt bij het vaststellen van het 'Besluit Kwijtscheldingsregels' (Tarievennota) vastgelegd in welke mate de gemeente Wormerland afwijkt van deze wettelijke normen. Alleen een inkomensgrens toetsen is niet voldoende om te bepalen of iemand in aanmerking komt voor (gedeeltelijke) kwijtschelding. Ook factoren als bezittingen, eigen vermogen en bepaalde uitgaven die iemand heeft spelen mee.

Kwijtschelding wordt alleen verleend voor (Tarievennota 2025):

1. Onroerendezaakbelastingen;
2. Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting;
3. Forensenbelasting;
4. Hondenbelasting;
5. Rioolheffing;
6. Afvalstoffenheffing.

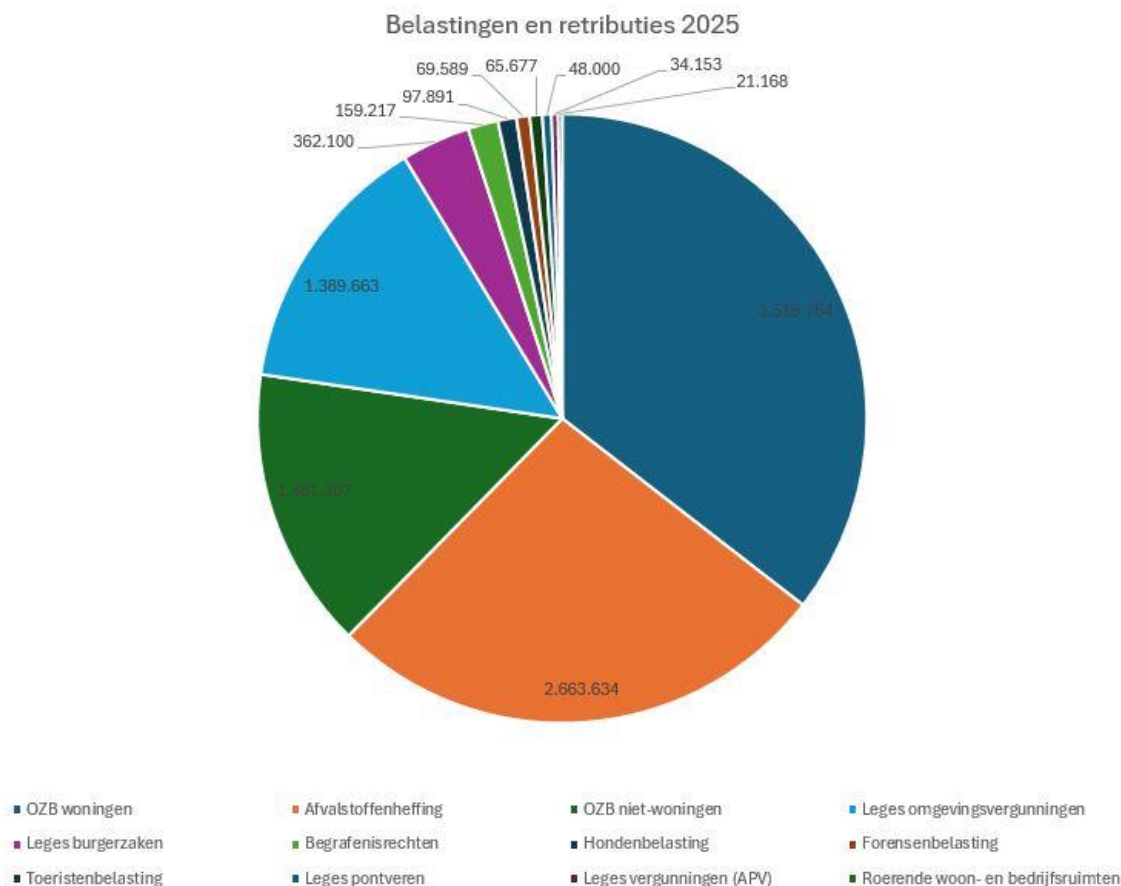
	Rekening 2024	Begroting 2025 (incl.wijz)	Rekening 2025
Bezwaar WOZ*	364	350	351
Bezwaar overige heffingen	96	60	100
Beroep WOZ	6	0	17
Beroep overige heffingen	1	0	1
Lasten regeling kwijtschelding	€ 141.352	€ 169.239	€ 179.502

Opbrengsten belastingen en retributies

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke opbrengsten en retributies er zijn en hoeveel de inkomsten daarvan bedragen. Tevens wordt aangegeven het uiteindelijke totale netto resultaat van de heffingen.

Belastingen/retributies	Rekening 2024	Begroting 2025 (incl.wijz)	Rekening 2025
Belastingen			
OZB woningen	2.998.238	3.518.795	3.516.764
OZB niet-woningen	1.043.432	1.266.881	1.481.307
Roerende woon- en bedrijfsruimten	16.559	19.112	21.168
Precariobelasting	0	0	0
Hondenbelasting	93.071	107.947	97.891
Forensenbelasting	40.000	67.180	69.589
Toeristenbelasting	30.000	61.352	65.677
Totaal belastingen	4.221.300	5.041.267	5.252.396
Retributies			
Rioolrechten	2.160.859	2.251.659	2.262.518
Afvalstoffenheffing	2.601.372	2.672.944	2.663.634
Begrafnisrechten	159.017	180.933	159.217
Leges omgevingsvergunningen	2.144.891	1.250.056	1.389.663
Leges vergunningen (APV)	35.274	40.594	34.153
Leges burgerzaken	359.089	372.613	362.100
Leges pontveren	42.889	42.973	48.000
Totaal retributies	7.503.391	6.811.772	6.919.285
Kwijtscheldingen	-141.352	-169.239	-179.502
Totaal netto-opbrengsten	11.583.339	11.683.800	11.992.179

Om bovenstaande tabel te visualiseren zijn de belasting- en retributie-inkomsten hieronder in een taartvorm getoond. Hoe deze inkomsten zich verhouden tot de totale inkomsten van de gemeente kunt u zien in de Samenvattingsparagraaf in deze Jaarstukken. Deze samenvatting vindt u vlak na de inleiding.

Leges

Algemeen

De tarieven voor 2025 zijn primair aangepast aan de hand van het inflatiepercentage van 2,5 %, tenzij nader beperkt door wettelijke tariefstellingen.

De leges zijn onderverdeeld in drie hoofdstukken;

- **Hoofdstuk 1:** algemene dienstverlening (verstrekkingen uit de basisregistratie personen, burgerlijke stand, rijbewijzen, reisdocumenten, bestuursdocumenten, verkeer en vervoer),
- **Hoofdstuk 2:** dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning,
- **Hoofdstuk 3:** dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn (horeca, prostitutiebedrijven, evenementenvergoeding en overige vergunningen. Een groot deel hier bestaat uit evenementenvergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis is dit vaak niet kostendekkend).

Maximaal is 100% kostendekkend toegestaan.

Onderwerp legesverordening	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening					
Paragraaf 1.1 - Burgerlijke stand	1.090	14.739	20.462	33.371	91,95%
Paragraaf 1.2 - Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	126.414	68.366	94.913	231.837	80,03%
Paragraaf 1.3 - Rijbewijzen	18.347	22.892	31.782	54.511	74,65%
Paragraaf 1.4 - Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	3.392	7.634	10.600	18.433	85,23%
Paragraaf 1.5 - Vervallen					
Paragraaf 1.6 - Vastgoed informatie				-23	
Paragraaf 1.7 - Overige publiekszaken	11.037	8.788	12.200	22.748	71,04%
Paragraaf 1.8 - Gemeentearchief					
Paragraaf 1.9 - Bijzondere wetten		6.088	8.453	6.697	46,06%
Paragraaf 1.10 - Diversen		5.677	7.882	7.849	57,88%
Totaal hoofdstuk 1	160.279	134.184	186.292	375.423	78,09%
Hoofdstuk 2 - Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning					
Paragraaf 2.1 - Begripsomschrijvingen					
Paragraaf 2.2 - Vooroverleg EN INTAKETAFEL EN OMGEVINGSTAFEL				6.540	
Paragraaf 2.3 - BOUWACTIVITEITEN, HET GEBRUIKEN VAN EEN BOUWWERK OF GRONDEN EN HET SLOPEN VAN EEN BOUWWERK	48.554	592.617	822.740	1.377.338	94,09%
Paragraaf 2.4 - AANLEGACTIVITEITEN				540	
Paragraaf 2.5 - CULTUREEL ERFGOED				258	
Paragraaf 2.6 - ACTIVITEITEN IN DE OPENBARE RUIMTE EN OP OPENBARE WEGEN				5.249	
Paragraaf 2.7 - Milieubelastende activiteiten					
Paragraaf 2.8 - HET HOUDEN VAN EEN EVENEMENT					
Paragraaf 2.9 - OVERIGE ACTIVITEITEN					
Paragraaf 2.10 - BODEMONDERZOEKEN				477	
Paragraaf 2.11 - ADVIES					
Paragraaf 2.12 - ADVIES MET INSTEMMING					
Paragraaf 2.13 - Vermindering				-234	
Paragraaf 2.14 - Teruggaaf als gevolg van intrekking verleende omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten				-1.720	
Paragraaf 2.15 - VASTSTELLEN EN WIJZIGING OMGEVINGSPLAN					
Paragraaf 2.16 - Overschrijving vergunning op naam					
Paragraaf 2.17 - In deze titel niet benoemde beschikking					
Paragraaf 2.18 - Buiten behandeling omgevingsvergunning				1.213	
Totaal hoofdstuk 2	48.554	592.617	822.740	1.389.661	94,93%
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn					
Paragraaf 3.1 - Horeca	381	3.269	4.539	6.780	82,80%
Paragraaf 3.2 - Seksbedrijven					
Paragraaf 3.3 - Winkeltijdenwet					
Paragraaf 3.4 - Organiseren evenement of markt		4.109	5.707	5.086	51,81%
Totaal hoofdstuk 3	381	7.378	10.246	11.866	65,91%
Totaal	209.214	734.179	1.019.278	1.776.950	90,54%

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Kostendekking Hoofdstuk 1	160.279	134.184	186.292	375.423	78,09%
Kostendekking Hoofdstuk 2	48.554	592.617	822.740	1.389.661	94,93%
Kostendekking Hoofdstuk 3	381	7.378	10.246	11.866	65,91%
Kostendekking totale tarieventabel	209.214	734.179	1.019.278	1.776.950	90,54%

Lokale lastendruk

Opvolging opmerkingen accountantscontrole Jaarrekening 2024

De auditcommissie heeft ons gevraagd volgbaar te maken waar we veranderingen aanbrengen in de P&C-documenten waar dit een opvolging betreft op de opmerkingen van de accountant. De accountant heeft bij controle van de Jaarstukken 2024 aangegeven dat een aanduiding van de lokale lastendruk ontbreekt. Deze informatie verstrekten we wel altijd in de begroting, maar niet in de jaarstukken. Op advies van de accountant hebben we deze informatie nu ook toegevoegd aan de Jaarstukken.

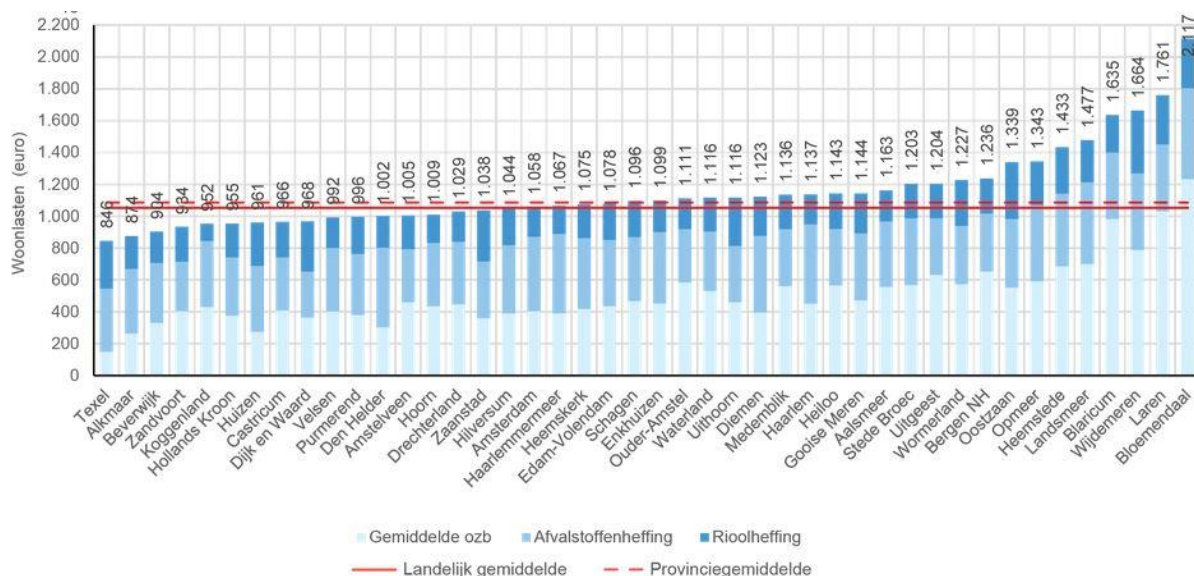
Wat betekent lokale lastendruk?

Om de lokale lastendruk te berekenen tellen 3 belastingtarieven mee: tarieven van de OZB, afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Voor huurders telt alleen het tarief van afvalstoffen- en rioolheffing mee omdat huurders geen OZB betalen. Voor eigenaren van woningen gelden wel alle drie de genoemde belastingen. De gemiddelde woonlasten van een meerpersoonshuishouden in 2024 bedroegen €1.133 per woning. In 2025 bedroegen deze woonlasten €1.227.

Vergelijking met Noord-Hollandse gemeenten

In de volgende tabellen worden de tarieven 2025 van Wormerland vergeleken met de tarieven van omliggende gemeenten. Of deze tarieven van deze omliggende gemeenten kostendekkend zijn is niet bekend.

Tabel: Vergelijking woonlasten 2025 (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) van de gemeente Wormerland versus alle Noord-Hollandse gemeenten:

Paragraaf Bedrijfsvoering

Waar gaat deze paragraaf over?

De gemeenten Wormerland en Oostzaan werken samen binnen de gemeenschappelijke regeling OVER-gemeenten. Deze samenwerking is gericht op het borgen van de uitvoering van beleidsmatige, uitvoerende en organisatorische taken en het versterken van de gemeentelijke dienstverlening. De samenwerking draagt bij aan het waarborgen van kwaliteit, continuïteit, bestuurskracht en betaalbaarheid. De deelnemende gemeenten behouden hun bestuurlijke en financiële zelfstandigheid en blijven verantwoordelijk voor hun eigen beleid en uitvoering.

In 2025 is verder gewerkt aan het versterken van de organisatie en het verbeteren van de dienstverlening. Belangrijke ontwikkelingen zijn onder andere:

1. voortzetting van het traject 'duurzaam begrotingsevenwicht';
2. succesvolle werving en behoud van personeel in een krappe arbeidsmarkt, met een dalend ziekteverzuim;
3. verdere professionalisering van de organisatie, onder andere door invoering van projectmatig werken, verbetering van managementinformatie en ontwikkeling van een organisatieplan;
4. stappen op het gebied van digitalisering, datagedreven werken, informatiebeveiliging en inzet van AI.

OVER-gemeenten besteedde in 2025 €15,6 miljoen aan vaste personeelslasten en €3,9 miljoen aan inhuur, waarbij de kosten lager uitvielen door succesvolle werving en gerichte beperking van externe inzet binnen OVER-gemeenten. Ondanks de stabiele personeelsbezetting blijft inhuur noodzakelijk voor moeilijk vervulbare vacatures, vervanging bij ziekte en specialistische, incidentele taken. De automatiseringskosten stegen door hogere tarieven van leveranciers, groei van het aantal medewerkers en strengere wettelijke beveiligingseisen. De jaren 2026 en 2027 staan in het teken van een ICT-transformatie die moet leiden tot een structureel passend kostenniveau vanaf 2028.

Overzicht van baten en lasten 2025

Omschrijving	Begroting 2025 <i>primair</i>	Begroting 2025 <i>bijgesteld (14-11-24)</i>	Werkelijk	Vershil
Lasten programma bedrijfsvoering				
Personeel	€ 21.938.185	€ 20.281.159	€ 19.566.018	€ -715.141
Automatisering	€ 1.974.297	€ 1.974.296	€ 2.382.687	€ 408.391
Huisvesting	€ 839.429	€ 839.430	€ 839.428	€ -2
Kantoor	€ 257.963	€ 257.962	€ 253.607	€ -4.355
Overig	€ 1.215.222	€ 1.007.561	€ 1.106.314	€ 98.753
Totaal lasten	€ 26.225.096	€ 24.360.408	€ 24.148.054	€ -212.354
Baten programma bedrijfsvoering				
Bijdrage in salarislasten door derden	€ -	€ -	€ 159.896	€ 159.896
Rente op banktegoed	€ 50.000	€ 50.000	€ 89.277	€ 39.277
Bijdrage Wormerland	€ 16.205.960	€ 15.072.452	€ 15.072.456	€ 4
Bijdrage Oostzaan	€ 9.969.136	€ 9.237.955	€ 9.237.960	€ 5
Totaal baten	€ 26.225.096	€ 24.360.407	€ 24.559.589	€ 199.182
Mutaties reserves	€ -	€ -	€ 235.521	€ 235.521
Totaal mutaties reserves	€ -	€ -	€ 235.521	€ 235.521
Resultaat	€ -0	€ -1	€ 647.056	€ 647.057

Rechtmatigheid

Verbijzonderde interne controle (VIC)

De verbijzonderde interne controle (VIC) wordt beschouwd als een groeiproces van de verbetering van de bedrijfsvoering en de interne beheersing, waarbij de norm van “6 is voldoende” wordt toegepast. Stap voor stap werken we toe aan een hoger volwassenheidsniveau van zowel de interne beheersing als ook de VIC evenals het controlebewustzijn binnen de organisatie. Elementen als frauderisico's en toetsingskaders worden stap voor stap verder geïntegreerd in het intern controleplan. De focus voor 2025 heeft vooral gelegen in het beter laten aansluiten van de VIC op de externe accountantscontrole.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen €797.229 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van €1.192.700 (2% x €59.637.000). Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van €0 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Normenkader

In boekjaar 2025 is de volledigheid van het normenkader gecontroleerd en daar waar nodig hersteld. De financiële en controleverordening zijn geactualiseerd. In de eerste helft van 2026 is de actualisatie van de delegatie/mandaat- en budgethoudersregeling en de meerjarenonderhoudsplannen gemeentelijk vastgoed onderhanden. De Treasurystatuut, nota reserves en voorzieningen, nota waardering vaste activa, afschrijving en rente en het inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn de volgende beleidsdocumenten die geactualiseerd moeten worden. Het actualiseren van het normenkader bevordert de helderheid en uitvoerbaarheid van de gemaakte afspraken en dat is nodig voor verdere groei naar een hoger volwassenheidsniveau van de bedrijfsvoering en de interne beheersing binnen de organisatie.

Regels volgen (voorwaardencriterium)

De belangrijkste bevindingen vanuit de VIC ten aanzien van het regels volgen zijn als volgt:

· Bij het inkopen van diensten, leveringen of werken met een waarde boven het wettelijk bepaalde drempelbedrag zijn gemeenten volgens het aanbestedingsrecht verplicht om deze opdrachten meervoudig onderhands of Europees aan te besteden. Inkopen ten onrechte niet meervoudig onderhands of Europees aanbesteed ter waarde van €663.771 bestaande uit de volgende items:

- a. Dienstverlening ten aanzien van reparatie en onderhoud van de openbare verlichting
- b. Dienstverlening ten aanzien van reparatie en onderhoud van de gemalen en andere pompinstallaties
- c. Snoeiwerkzaamheden en onkruidbestrijding

Deze onrechtmatigheden zijn inmiddels met prioriteit op de aanbestedingskalender geplaatst.

1. Uitvoering van de VIC is arbeidsintensief door het ontbreken van een volledige en/of gestructureerde administratie van verplichtingen, contracten en bewijs van prestatieleveringen. De organisatie werkt stapsgewijs aan een hoger volwassenheidsniveau. Implementatie, bewustwording en structurele verbeteringen van processen vergen tijd.

2. In het licht van het groeipad waarin de VIC zich bevindt, past ook aandacht voor de relatief kleine onvolkomenheden die tijdens de controles worden geconstateerd. Het betreffen invoerfouten, onjuiste verwijzingen, onzorgvuldigheden in dossiervorming en administratieve vastleggingen. Hoewel deze bevindingen op zichzelf beperkt van aard zijn en passen binnen de gehanteerde norm van “6 is voldoende”, vormen zij gezamenlijk een indicatie dat verdere versterking van het controlebewustzijn en de zorgvuldigheid in de uitvoering van processen gewenst is. Door hier gericht aandacht aan te blijven besteden, kan stap voor stap worden toegewerkt naar een hoger volwassenheidsniveau van zowel de interne beheersing als de VIC.

Misbruik voorkomen (Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium)

Geen bevindingen. Het misbruik en oneigenlijk beleidskader is afkomstig uit 2023, waarin de uitgangspunten voor het omgaan met misbruik en oneigenlijk gebruik zijn vastgelegd.

Binnen budget (begrotingscriterium)

Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en reservemutaties die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld zijn gemeld bedragen €133.458. Hetgeen heeft betrekking op overschrijding van investeringskredieten ter waarde van €133.458 door meerwerk of investeringen waar geen raadsbesluit aan ten grondslag heeft gelegen. Deze overschrijdingen zijn als niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheid aangemerkt.

Het actualiseren van de delegatie/mandaat- en budgethoudersregeling bevordert de helderheid en uitvoerbaarheid van de gemaakte afspraken. Onderdeel van het implementatieplan is bewustwording creëren van ieder zijn taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van het monitoren van budgetten mede in relatie tot het budgetrecht van de gemeenteraad.

Paragraaf Taakstellingen en Stelposten

Waar gaat deze paragraaf over?

Onze toezichthouder, de Provincie heeft om deze paragraaf gevraagd in verband met de verslechterde financiële positie bij gemeenten. De oorzaak van deze verslechterde financiële positie ligt in het overdragen van taken vanuit het Rijk zonder toereikende financiële middelen om deze taken uit te kunnen voeren. De financiële positie van gemeenten is hierdoor steeds meer onder druk komen te staan. Gevolg hiervan bij gemeenten zijn dat er steeds vaker bezuinigingsmaatregelen, ombuigingen en/of taakstellingen nodig zijn om de meerjarenbegroting sluitend te maken. In deze paragraaf wordt een totaalbeeld geschetst welke van deze zaken in de begroting van Wormerland aan de orde zijn.

Begrote Stelposten

In de primaire programmabegroting 2025-2028 zijn de volgende zaken opgenomen:

Stelposten, opgenomen in de primaire begroting	2025	2026	2027	2028
1) Extra OZB i.v.m. areaaluitbreiding door nieuwe woningen	5.507	6.608	62.044	118.949
2) Stelpost algemene uitkering prognose onder het BCF-plafond	249.354	249.354	249.354	249.354
3) Stelpost algemene uitkering jeugdzorg	0	211.997	157.505	139.963
Totaal	254.861	467.959	468.903	508.266

Toelichting:

1) De stelpost voor OZB i.v.m. areaaluitbreiding is niet nieuw, die nemen we al langere tijd op in onze begroting, op basis van de verwachte nieuwbouw in de komende jaren.

2) Bij de inwerkingtreding van het btw-compensatiefonds in 2003 heeft een uitname uit het gemeentefonds plaatsgevonden, om op macroniveau de declaraties van het btw-compensatiefonds aan alle overheden te kunnen voldoen. Hieraan is op macroniveau een bepaald maximum (drempel) gesteld. Gemeenten declareren jaarlijks hun compensabele btw via het bcf-compensatiefonds. Als alle gemeenten onder het plafond declareren wordt het overgebleven macrobudget verdeeld via de algemene uitkering. Het is toegestaan deze stelpost op te voeren tot de werkelijke hoogte van meest recente afrekening van het bcf.

3) Sinds de decentralisatie van jeugdzorg is er een discussie op landelijk niveau gaande over de disbalans in kosten versus de rijksbijdragen van jeugdzorg. Al een aantal jaren ontvangen we steeds 1 jaar aanvullende jeugdgelden via de algemene uitkering vooruitlopend op een structurele bijdrage. Het uitblijven van de structurele verhoging hangt samen met de hervormingsagenda. Deze hervormingsagenda is een set met maatregelen en onderzoeken waaraan de gemeenten moeten voldoen om de kosten van jeugdzorg beheersbaar te maken en toekomstbestendig. In de meicirculaire 2023 is de vergoeding voor jeugdzorg verhoogd tot en met het jaar 2025. Vanaf 2026 mogen we een stelpost jeugdzorgmiddelen opnemen ter hoogte van de hierboven genoemde bedragen in de tabel.

Taakstellingen:

Van taakstellingen is geen sprake in deze begroting 2025-2028.

Jaarrekening 2025

Bij de jaarrekening kijken we terug op de begrote stelposten.

- 1) In 2025 is er €1.754 mee onroerende zaakbelasting woningen ontvangen dan was begroot.
- 2) In de septembercirculaire 2025 ontvingen we een voorschot op de verwachte ruimte onder het BCF-plafond. Deze inkomst was hoger dan de stelpost.
- 3) Voor het jaar 2025 hadden we al geen stelpost jeugdzorg.

Paragraaf Oekraïncrisis

Oekraïencrisis

Sinds maart 2022 is het oorlog in Oekraïne. Wij hebben als gemeente de taak om Oekraïense ontheemden op te vangen. Inmiddels worden ongeveer 300 ontheemden opgevangen in Wormerland en Oostzaan. Dit vraagt om een flinke inzet van de OVER-organisatie. Alle afdelingen hebben een aandeel in deze forse opgave. De inzet richt zich op het adequaat huisvesten, begeleiden van de ontheemden en hen te voorzien van financiële middelen.

Van korte termijn opvang naar langdurige huisvesting

Per 1 januari 2026 zijn 131.300 Oekraïense oorlogsontheemden bij gemeenten in Nederland geregistreerd. Dat zijn er bijna 12.000 meer dan een jaar geleden. Wekelijks is er nog steeds nieuwe instroom van Oekraïense mensen die een opvangplek zoeken. De uitstroom van Oekraïense ontheemden is minimaal. De bezettingsgraad van alle opvangplekken is 99,8%. Er zijn dus geen opvangplekken beschikbaar. Het Rijk blijft gemeenten stimuleren om nieuwe opvangplekken te realiseren. Met het voortduren van de oorlog en daarmee de rijksopgave van opvang, ligt de focus op locaties waar voor langere tijd duurzame opvang geboden kan worden.

Ontwikkelingen in Wormerland

In Wormerland zijn in 2025 twee nieuwe opvanglocaties gerealiseerd. De voormalige pastorie aan de Dorpsstraat 353 in Wormer wordt vanaf juni jongstleden gehuurd van het kerkbestuur. Na een inpandige verbouwing is het pand in september in gebruik genomen als opvanglocatie voor 20 personen. Ook is in augustus 2025 een pand gekocht aan Torenplein 5-6 in Wormer voor de Oekraïense opvang van 38 personen. Bij de Bordwalserstraat 4 in Wormer is een extra appartement voor 6 personen gerealiseerd. Deze is per 10 november in gebruik genomen. Al deze opvangplekken waren hard nodig, aangezien de appartementen in de Gele Lisstraat vanaf medio september eindigden door sloop van het complex. We moesten daardoor 34 opvangplekken vervangen. Tot slot hebben we voor 1 gezin van 5 personen uit de Gele Lisstraat een aparte afspraak gemaakt met WormerWonen. Voor dit gezin wordt een sloopwoning in de Peperboomstraat in Wormer gehuurd.

Resumé zijn in 2025 40 additionele opvangplekken gerealiseerd. Daarmee hebben wij maximaal gehoor gegeven aan de oproep van het Rijk.

Opvanglocaties in Wormerland

In 2025 werd de opvang in Wormerland op zes locaties in Wormer, één in Jisp en één in Wormerveer (via WormerWonen) gerealiseerd. Per 31 december 2025 zijn er in totaal 185 opvangplekken. Daarnaast vangen gastgezinnen een aantal Oekraïense ontheemden op.

De Oekraïense ontheemden zijn als volgt over de gemeente verdeeld per 31 december 2025:

Het verschil tussen het aantal beschikbare bedden en bezette bedden komt doordat gezinssamenstellingen het niet altijd mogelijk maken om een optimale bezetting te realiseren

Gemeentelijke opvang in Wormerland (stand per 31 december 2025)		Aantal beschikbare	Aantal personen in opvang
Rigastraat	Een voormalig kantoorpand wordt gehuurd en is verbouwd tot logies-verblijf. Er zijn 11 kamers beschikbaar. Huurcontract loopt door tot april 2027.	36	32
De Kleine Braak	Er zijn 32 woonunits aangeschaft. Omgevingsvergunning loopt door tot oktober 2033.	62	51
Bordwalerstraat	Er zijn 3 appartementen beschikbaar tot september 2027. Per 10 november 2025 is een additioneel appartement voor 6 personen beschikbaar.	18	17
Pastorie	De voormalige pastorie wordt gehuurd en is verbouwd tot logies-verblijf. Per 22 september 2025 zijn 9 kamers met gedeelde voorzieningen beschikbaar. Vaste huurtermijn tot juni 2027, daarna opzegtermijn van 2 maanden.	20	18
Torenplein	Pand is in eigendom van Wormerland en is geschikt voor logies-verblijf. Per 22 september 2025 zijn 14 kamers met gedeelde voorzieningen beschikbaar.	38	30
B&B de Lepelaar	Per 19 december 2025 een kamer erbij gehuurd. Kamers zijn per 2 maanden opzegbaar.	4	4
Peperboomstraat	Voor 1 gezin uit de Gele Lisstraat is een aparte afspraak gemaakt met WormerWonen. Per 22 september 2025 beschikbaar.	5	5
Speciale regeling	Dit betreft een woonlocatie in gemeente Zaanstad (Wormerveer). Deze valt onder de telling van Wormerland.	2	2
Totaal		185	159

Sluiting gemeentelijke opvang in Wormerland		Aantal plekken	Aantal personen in opvang
Gele Lisstraat	Er waren 7 appartementen ingericht (contract liep tot 26 september 2025)	34	27

Gastgezinnen		Aantal plekken	Aantal personen in opvang
Particuliere opvang	Er zijn nog steeds diverse particuliere gastgezinnen die vluchtelingen opvangen.	7	9

Overige zaken

Naast de huisvesting zijn op verschillende onderdelen stappen gezet om de opvang zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Zo zijn in 2025 nieuwe contracten gesloten voor het technisch beheer en de maatschappelijke begeleiding. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan Oekraïense leerlingen. Voor deze taak ontvangen we gelden via de algemene uitkering.

Eigen bijdragen en leefgeld

Vanaf 1 januari 2025 innen wij de verplichte eigen bijdrage voor volwassen Oekraïners (18 jaar en ouder) met voldoende eigen inkomsten die verblijven in de gemeentelijke opvang. In de periode 1 januari tot en met 30 september 2025 bedroeg deze eigen bijdrage €105 per persoon per maand, met een maximum van €210 per gezin. Deze bijdrage had betrekking op kosten voor gas, water en elektriciteit.

Per 1 oktober 2025 is de eigen bijdrage hernoemd naar exploitatiekosten en verhoogd. Vanaf dat moment bedragen de exploitatiekosten €244,22 per volwassene per maand, met een maximum van twee volwassenen per gezin. Bij de beoordeling hanteert de gemeente Wormerland het uitgangspunt dat werken moet lonen. Daarom wordt bij de inkomensbeoordeling de 115%-norm toegepast, waarbij ontheemden altijd meer overhouden dan wanneer zij uitsluitend leefgeld zouden ontvangen.

Oekraïense ontheemden zonder (voldoende) inkomen ontvangen maandelijks leefgeld. De hoogte van het leefgeld is afhankelijk van de gezinssituatie. Ook Oekraïense ontheemden die verblijven bij gastgezinnen binnen de gemeente hebben recht op leefgeld.

Het proces van leefgeldverstrekkingen en vaststellen en innen van de eigen bijdrage heeft uitvoeringsuitdagingen. De gemeente is namelijk afhankelijk van inkomens- en huishoudgegevens die de Oekraïense ontheemden zelf moeten aanleveren. De uitvoering van dit proces vroeg en vraagt extra ambtelijke capaciteit voor beoordeling, administratie en maandelijks actualisatie.

Bekostiging vanuit het Rijk

De gemeente ontvangt een vergoeding van het Rijk op basis van werkelijke kosten voor transitie, verbouwing en realisatie van gebouwen voor opvang van deze ontheemden. De exploitatiekosten worden door het Rijk vergoed op basis van het normbedrag. Deze was bij aanvang van de oorlog gesteld op €100 per beschikbaar gesteld bed (plek) per dag. Vanaf 16 oktober 2022 is het normbedrag aangepast naar €83 per plek per dag en vanaf 1 januari 2024 verder verlaagd naar €61 per plek per dag. Vanaf 1 januari 2025 is het normbedrag op €44 per plek per dag vastgesteld. Gemeenten die niet uitkomen met deze vergoeding, kunnen een aanvulling aanvragen bij het Rijk. Uitgangspunt was en blijft dat gemeenten de opvang kostenneutraal kunnen uitvoeren. Het verstrekken van 'leefgeld' voor personen in de gemeentelijke opvang Oekraïne valt vanaf 2024 niet meer binnen het normbedrag voor de gemeentelijke opvang maar wordt apart afgerekend op basis van werkelijke kosten.

Financieel

De financiën zijn een doorlopend proces. De kosten zijn te verdelen in 3 stromen:

1. transitiekosten voor nieuwe locaties huisvesting: 100% declarabel
2. exploitatiekosten (huur, energie, abonnementen, belastingen, beheer e.d.). Hiervoor ontvangen we een normbedrag per beschikbaar bed per nacht: 100% declarabel, eventueel overschot hoeft niet terugbetaald te worden.
3. leefgeldvergoedingen gemeentelijk en particulier opvang: 100% declarabel

Reserve Opvang ontheemden

Net als in de jaren 2022-2024 zijn in 2025 de exploitatiekosten lager dan de ontvangen normvergoeding. Het overschot mag de gemeente houden. In 2022 en 2023 zijn de overschotten in de Algemene Reserve gestort (conform raadsbesluit bestemming jaarrekeningresultaat 2023). In het Najaarsbericht 2024 is een nieuwe reserve ingesteld voor de Opvang ontheemden (raad dec 2024). Gelden die we over houden op de rijksbijdrage m.b.t. de Oekraïne-crisis worden vanaf 2024 in deze reserve gestort. Over het jaar 2025 hebben we recht op €515.097 meer dan we kosten maakten. Dit overschot is in 2025 in de reserve Opvang ontheemden gestort.

Paragraaf Openbaarheid

Waar gaat deze paragraaf over?

Verplichte paragraaf

In de wet Open Overheid (WOO) staat beschreven dat we jaarlijks aandacht moeten besteden in onze begroting en jaarrekening aan de uitvoering van deze wet (artikel 3.5).

In de financiële regelgeving (Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) staat dat we dit verplicht moeten doen in de Paragraaf 'Openbaarheid' in de begroting en de jaarrekening.

Begroting

Jaarlijks moeten we in de begroting vertellen hoe we uitvoering gaan geven aan deze wet Open Overheid en wat ons beleid hierop is.

Jaarrekening

Jaarlijks kijken we terug op het jaar en vertellen hoe we deze wet hebben uitgevoerd en hoe we ons eigen beleid hebben opgevolgd.

Doel van de paragraaf

Deze voorgeschreven rapportering over de uitvoering van deze wet is bedoeld om een impuls te geven aan de actieve openbaarheid. Twee keer per jaar wordt verplicht stilgestaan bij deze wet. Deze wet is bedoeld om overheden transparanter te maken.

Uitvoering wet Open Overheid 2025

In het kader van de Wet open overheid is in 2025 verder gewerkt aan de uitvoering van de beleidsvoornemens zoals opgenomen in de begroting. Voor zowel de passieve als de actieve openbaarmaking is op de websites van de deelnemers een technische koppeling ontwikkeld, waarmee Woo-besluiten actief online worden gepubliceerd. Hiermee is de implementatie van de huidige wettelijke vereisten afgerond. De aangewezen Woo-contactpersoon blijft het eerste aanspreekpunt voor inwoners en organisaties. De werkprocessen voor de afhandeling en publicatie van Woo-verzoeken zijn verder geoptimaliseerd. Op het gebied van actieve openbaarmaking zijn de beschikbare voorzieningen volledig ingericht. De organisatie is hiermee voorbereid op de huidige verplichtingen uit de Woo. Verdere ontwikkelingen zijn afhankelijk van de inwerkingtreding van de volgende tranche van de wet. De landelijke ontwikkelingen en richtlijnen worden nauwlettend gevolgd.

Jaarrekening 2025

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Bij het opstellen van de jaarrekening wordt het stelsel van baten en lasten gehanteerd. Bij dit stelsel wordt aan het eind van het dienstjaar rekening gehouden met de nog te ontvangen en nog te betalen bedragen die betrekking hebben op het dienstjaar. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Voor de baten van de Algemene Uitkering wordt uitgegaan van de decembercirculaire van het desbetreffende jaar.

Rechtmatigheidsverantwoording

Grondslagen

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) 2026 en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025. Dat betekent dat:

1. Rechtmatigheidsverantwoording: de rapportage van het college waarbij aangegeven wordt in welke mate de totstandkoming van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan overeenstemmen met de relevante wet- en regelgeving.
2. Het voorwaarden criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
3. Het college biedt de raad jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.
4. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen.
5. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen.
6. In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteert het college aan de raad over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten van de gemeente, exclusief de dotaties aan de reserves.

In de paragraaf bedrijfsvoering worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan €25.000 nader toegelicht.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De gemaakte kosten voor het sluiten van geldleningen en disagio (koersnadeel) mogen worden geactiveerd of direct ten laste van de exploitatie gebracht. Bij agio (berekende winst) is deze keuze er niet, deze moet direct ten gunste van de exploitatie gebracht. De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Immateriële vaste activa worden annuïtair afgeschreven.

Afschrijvingsbeleid immateriële vaste activa

a maximaal 5 jaar bijdragen aan activa in eigendom van derden

b 5 jaar kosten voor onderzoek en ontwikkeling

Materiële vaste activa

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het jaar na ingebruikneming annuïtair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur. Op grondbezit wordt niet afgeschreven. Wanneer een bestemmingsreserve beschikbaar is voor de verkrijging/vervaardiging van een kapitaalgoed, wordt deze ingezet ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten.

In december 2020 is de nota waardering vaste activa, afschrijving en rente geactualiseerd. De hierin genoemde afschrijvingstermijnen zijn met ingang van 2021 van toepassing. Dit afschrijvingsbeleid is onderdeel van de Financiële verordening gemeente Wormerland.

De afschrijvingstermijnen in de onderstaande lijst worden gehanteerd voor nieuwe investeringen. Voor bestaande activa wordt de afschrijvingstermijn individueel bepaald op basis van de reële te verwachten levensduur.

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met economisch nut

Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Het gaat hier over investeringen die verhandelbaar zijn en kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Voorbeelden hiervan zijn: auto's, gebouwen, computers.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De volgende materiële vaste activa met economisch nut worden annuïtair afgeschreven in:

a	maximaal 40 jaar (vrijverval)rioleringen niet onderheid
	maximaal 60 jaar rioleringen wel onderheid
b	10 jaar aanleg tijdelijke terreinwerken
c	40 jaar nieuwbouw woonruimten, kantoren en bedrijfsgebouwen
d	60 jaar nieuwbouw scholen, MFA's, peuterspeelzalen, gemeentehuis, gemeentewerf
e	10 jaar nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen
f	minimaal 20 jaar renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, en schoolgebouwen
g	minimaal 20 jaar renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen
h	20 jaar technische installaties in bedrijfsgebouwen
i	10 jaar veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen
j	5 jaar telefooninstallaties
k	5 jaar automatiseringsapparatuur
l	10 jaar kantoormeubilair en schoolmeubilair
m	5 jaar motorvoertuigen
n	5 jaar zware transportmiddelen en schuiten
o	5 jaar aanhangwagens en lichte motorvoertuigen
p	7 jaar personenauto's

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Dit zijn voorzieningen die duidelijk een maatschappelijk nut dienen, maar geen eigen middelen genereren en niet kunnen worden verhandeld. Voorbeelden hiervan zijn bruggen en wegen.

De volgende materiële vaste activa met maatschappelijk nut met een aanschafprijs boven de € 10.000 worden annuïtair afgeschreven in:

a	maximaal 10 jaar	parken, sportvelden
b	maximaal 15 jaar	groenvoorzieningen
c	maximaal 30 jaar	wegen, pleinen en rotondes - in verband met wisselende bodemkwaliteit binnen de gemeente wordt de afschrijvingstermijn per geval beoordeeld
d	maximaal 40 jaar	tunnels, viaducten en bruggen
e	maximaal 20 jaar	geluidswallen
f	15 jaar	openbare verlichting
g	10 jaar	straatmeubilair
h	maximaal 40 jaar	havens, kades, sluizen en waterkeringen
i	maximaal 40 jaar	waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing
j	40 jaar	pompen en gemalen

Financiële vaste activa:

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen worden gewaardeerd tegen verkrijgingswaarde of vervaardigingsprijs (conform artikel 63 lid 1 van de BBV). De verkrijgingswaarde is de prijs waarvoor het aandeel of obligatie oorspronkelijk is uitgegeven (onafhankelijk van de koers).

Vlottende activa

Vorraden

De binnen een woningbouwproject tijdelijk aangeschafte gronden zullen tegen verkrijgingswaarde worden verantwoord op de balans als voorraad.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingswaarde of vervaardigingsprijs (conform artikel 63 lid 1 van de BBV). Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de (ex-)wethouders en hun partners is tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd, verhoogd met gemiddelde dekkingsgraad van het ABP in verband met de aanstaande overgang per 1 januari 2028 van deze pensioenen naar het ABP. De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de geformuleerde kwaliteitseisen. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het kwaliteitsbeleid uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vooruit ontvangen subsidies zijn verantwoord onder de overlopende passiva.

Balans

Balans Activa

Balans per 31-12	Balans 2025	Balans 2024
Activa		
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
Totaal Immateriële vaste activa	0	0
Materiele vaste activa		
Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding vd kosten een heffing kan worden geheven	8.755.738	8.875.716
Investeringen met een economisch nut	16.568.733	15.853.288
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	20.281.931	18.446.855
Totaal Materiele vaste activa	45.606.401	43.175.859
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	803.327	803.327
Leningen aan Woningbouwcorporaties	1.797.250	2.049.163
Overige langlopende leningen	1.599.371	1.520.724
Totaal Financiële vaste activa	4.199.947	4.373.214
Totaal Vaste Activa	49.806.349	47.549.072
Vlottende Activa		
Voorraden		
Gereed product en handelsgoederen	788.793	0
Totaal Voorraden	788.793	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	8.052.631	7.636.933
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	5.250.000	11.700.000
Overige vorderingen	1.819.758	1.004.670
Overige uitzettingen	607.921	560.966
Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	15.730.309	20.902.568
Liquide middelen		
Kassaldi	8.792	6.406
Banksaldi	325.223	268.879
Totaal Liquide middelen	334.015	275.285
Overlopende activa		
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die tlv volgende begrotingsjaren komen	1.283.406	3.290.108
Ivm voorfinanciering uitk. met specifiek doel: nog te ontv.bedragen van het Rijk	473.453	357.429
Ivm voorfinanciering uitk. met specifiek doel: nog te ontv.bedr. van overige Ned. overheidslichamen	759	33.948
Totaal Overlopende activa	1.757.618	3.681.485
Totaal Vlottende Activa	18.610.736	24.859.339
Totaal Activa	68.417.084	72.408.411

Balans Passiva

Balans per 31-12	Balans 2025	Balans 2024
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen		
Bestemmingsreserves	17.765.519	16.545.837
Algemene reserve	10.044.899	7.435.419
Het gerealiseerde resultaat volgend uit een overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	1.483.073	2.330.379
Totaal Eigen Vermogen	29.293.491	26.311.635
Voorzieningen		
Voorzieningen	7.928.053	9.063.719
Totaal Voorzieningen	7.928.053	9.063.719
Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en financiële instellingen	19.325.001	17.175.079
Waarborgsommen	5.842	5.842
Totaal Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	19.330.843	17.180.921
Totaal Vaste passiva	56.552.386	52.556.274
Vlottende Passiva		
Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		
Kasgeldlen. aangegaan bij openb.lichamen als bedoeld in art.1, ond.a, van de Wet fin. decentr.overh.	0	0
Overige Schulden	2.545.507	14.811.366
Banksaldi	497	483
Totaal Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	2.546.004	14.811.849
Overlopende passiva		
Overige vooruitontvangen bedragen die tbv de volgende begrotingsjaren komen	840.681	234.444
Ivm voorfinanciering uitk. met specifiek doel: ontvangen van Europese overheidslichamen	0	17.817
Ivm voorfinanciering uitk. met specifiek doel: ontvangen van het Rijk	3.934.168	3.051.359
Ivm voorfinanciering uitk. met specifiek doel: ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen	93.204	44.792
Verplichtingen die een volgend jaar tot betaling komen	4.450.640	1.691.875
Totaal Overlopende passiva	9.318.693	5.040.288
Totaal Vlottende Passiva	11.864.698	19.852.137
Totaal Passiva	68.417.084	72.408.411

Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

In de beleidsnota "Waardering van vaste activa, afschrijving en rente" zijn de kaders vastgelegd hoe de gemeente Wormerland omgaat met investeringen. Hierin staat onder ander beschreven hoe de gemeente Wormerland zijn investeringen afschrijft en hoe rente wordt toegerekend aan investeringen (=rekenrente). In december 2020 is deze beleidsnota voor het laatst geactualiseerd. De rekenrente wordt jaarlijks bepaald bij het opstellen van de Kadernota. In de Kadernota 2025 is de rekenrente vastgesteld op 1,5%.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 1 jan 2025	Vermeerd- eringen	Vermind- eringen	Afschrijv- ingen	Boekwaarde 31 dec 2025
n.v.t.	0	0	0	0	0

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa		Boekwaarde 31 dec 2024	Vermeerd- eringen	Vermind- eringen	Bijdragen van derden	Afschrijv- ingen	Boekwaarde 31 dec 2025
1. Gronden en terreinen	(met een economisch nut)	1.190.665	0	0	0	0	1.190.665
2. Woonruimten	(met een economisch nut)	938.357	1.599.008	0	0	834.289	1.703.076
3. Bedrijfsgebouwen	(met een economisch nut)	13.286.242	0	0	0	378.864	12.907.378
4a. Grond-, weg- & waterbouwkundige werken	(met een economisch nut)	185.726	0	0	0	16.248	169.478
4b. Grond-, weg- & waterbouwkundige werken	(met een economisch nut, waarvoor heffing kan worden geheven)	8.875.716	151.531	0	0	271.509	8.755.738
4c. Grond-, weg- & waterbouwkundige werken	(met een <u>maatschappelijk</u> nut)	18.446.855	2.595.727	0	87.500	673.151	20.281.931
5. Vervoermiddelen	(met een economisch nut)	48.505	194.310	0	0	8.588	234.227
6. Machines, apparatuur & installaties	(met een economisch nut)	203.793	212.637	0	0	52.521	363.910
Totaal materiële vaste activa		43.175.859	4.753.212	0	87.500	2.235.170	45.606.401

Materiële vaste activa verdeling naar maatschappelijk nut/economisch nut:	Boekwaarde 31 dec 2024	Boekwaarde 31 dec 2025
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden toegepast	8.875.716	8.755.738
Investerings met een economisch nut	15.853.288	16.568.734
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	18.446.855	20.281.931
Totaal	43.175.859	45.606.401

Gronden en terreinen - splitsing per categorie	Boekwaarde 31 dec 2024	Boekwaarde 31 dec 2025
Erfpachtgronden	78.464	78.464
Overige gronden	1.112.201	1.112.201
Totaal Gronden en terreinen eind dienstjaar	1.190.665	1.190.665

De in 2025 **geïnvesteerde bedragen** (> €25.000) zijn:

Woonruimten (investerings > €25.000)	2025
Aanschaf Pand Torenplein 5-6 Wormer	1.599.008
Grond-, weg- & waterbouwkundige werken (investerings > €25.000)	2025
Project Torensloot-Zuid	77.385
Wezenland wegen	2.046.301
Spatterstraat, 3 hofjes wegen	35.147
Herstraten Dorpsstraat Oostknollendam	37.750
Wezenland openbaar groen	67.440
Vervanging Weiverbrug Jisp	65.969
Renovatie en restauratie Raadhuisbrug Jisp	116.491
Beschoeiingen	105.170
Kalanderwijk riolering	29.201
Project Sluisstraat	102.680
Vervoermiddelen (investerings > €25.000)	2025
3 busjes (vervanging)	154.634
Rioolspuitwagen	36.500
Machines, apparatuur en installaties (investerings > €25.000)	2025
Aanschaf hybride warmtepomp Gemeentehuis	47.027
Minigraver	34.210
Maaimachine en aanhanger	109.250

In 2025 zijn de volgende **verminderde investeringen** (opbrengsten groter dan €25.000):

Grond-, weg- & waterbouwkundige werken	2025
Bijdrage fietstunnel N515-Zuiderweg-Zuiderweg	87.500

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31 dec 2024	Vermeerd- eringen	Vermind- eringen	Afschrijving- /Aflossingen	Boekwaarde 31 dec 2025
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen:	803.327	0	0	0	803.327
Leningen aan Woningbouwcorporaties	2.049.163	0	0	251.913	1.797.250
Overige langlopende leningen (gesplitst in de tabel hieronder)	1.520.724	210.492	0	131.846	1.599.371
Totaal Financiële vaste activa	4.373.214	210.492	0	383.759	4.199.946

Overige langlopende leningen gesplitst	Boekwaarde 31 dec 2024	Vermeerd- eringen	Vermind- eringen	Afschrijving- /Aflossingen	Boekwaarde 31 dec 2025
Verenigingsgebouw	90.000	0	0	15.000	75.000
Startersleningen	359.937	100.052	0	50.701	409.288
Duurzaamheidsleningen (particulieren)	427.173	93.155	0	60.154	460.174
Duurzaamheidsleningen maatschappelijk vastgoed en huurders	27.148	0	0	5.991	21.158
Obligatielening Alliander	616.466	0	0	0	616.466
Lening herstel kademuur	0	17.285	0	0	17.285
Totaal langlopende leningen	1.520.724	210.492	0	131.846	1.599.371

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

Gereed product en handelsgoederen	Boekwaarde 31 dec 2024	Vermeerd- eringen	Vermind- eringen	Afschrijving- /Aflossingen	Boekwaarde 31 dec 2025
Tijdelijke aankoop grond project Zaandriehoek	0	788.793	0	0	788.793
Totaal	0	788.793	0	0	788.793

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	Vordering 31-12-2025 (A)	Voorziening oninbaarheid (B)	Boekwaarde 31-12-2025 (A-B)	Boekwaarde 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	8.052.631	0	8.052.631	7.636.933
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd <1 jaar	5.250.000	0	5.250.000	11.700.000
Overige vorderingen (zie specificatie in de volgende tabel)	2.766.485	946.727	1.819.758	1.004.670
Overige uitzettingen	607.921	0	607.921	560.966
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	16.677.037	946.727	15.730.309	20.902.568

Toelichting:

Vorderingen op openbare lichamen

De vordering op openbare lichamen van €8.052.631 betreft hoofdzakelijk een vordering in het kader van het btw-compensatiefonds over 2025. Dit bedrag ontvangen we jaarlijks rond 1 juli van het jaar erna.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd <1 jaar

Gemeenten hebben (verplicht) een eigen rekening-courant bij het ministerie van Financiën (Schatkist) en ontvangen hiervoor van het ministerie van Financiën een scherpe rentevergoeding. Het doel hiervan is een lager EMU-saldo en hierdoor hoeft het Rijk minder te lenen. Overtollige gelden op de bankrekening van de gemeente worden op deze rekening-courant gezet. Per 31 december 2025 hadden we €5.250.000 overtollig saldo in de schatkist van het Rijk uitstaan. Deze saldi zijn echt momentopnamen die dagelijks kunnen wijzigen.

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen belastingvorderingen in beheer bij Cocensus, vorderingen van sociale zaken en overige vorderingen in beheer bij de gemeente.

In het volgende overzicht staan per dienstjaar de debiteurensaldi per eind 2025 weergegeven, uitgesplitst in debiteuren in eigen beheer (exclusief vorderingen openbare lichamen), belastingdebiteuren en debiteuren sociale zaken.

Jaar	Debiteuren in eigen beheer	Belastingdebiteuren	Debiteuren Sociale Zaken	Totaal
t/m 2011	0	0	88.183	88.183
2012	0	969	41.335	42.304
2013	0	871	0	871
2014	0	1.549	15.235	16.784
2015	0	252	56.200	56.452
2016	0	1.290	1.432	2.722
2017	0	2.152	7.273	9.425
2018	0	3.226	43.257	46.483
2019	0	4.432	2.721	7.153
2020	0	4.772	105.416	110.188
2021	0	5.736	113.009	118.745
2022	0	11.465	17.107	28.572
2023	0	76.189	58.864	135.053
2024	5.197	169.791	48.418	223.406
2025	1.523.592	261.451	95.100	1.880.143
Totaal vorderingen (A)	1.528.789	544.146	693.550	2.766.485
Voorziening dubieus (B)	486.599	67.008	393.120	946.727
Saldo balans (A-B)	1.042.190	477.138	300.430	1.819.758

Overige uitzettingen

De overige uitzettingen betreffen de gelden in het Revolving Fund. Deze gelden zijn beschikbaar voor het verstrekken van leningen in het kader van Volkshuisvesting, Startersleningen en Duurzaamheidsleningen. Het saldo per eind 2025 in het Revolving Fund is €46.955 hoger dan eind 2024. Dit verschil wordt grotendeels veroorzaakt door in 2025 nieuw verstrekte leningen minus aflossingen van leningen.

Liquide middelen

In de balans worden de positieve saldi vermeld aan de activazijde en de negatieve saldi aan de passivazijde.

Liquide middelen (activa en passiva)	2024		2025	
	ACTIVA (positieve saldi)	PASSIVA (negatieve saldi)	ACTIVA (positieve saldi)	PASSIVA (negatieve saldi)
Bankrekeningen:				
1. BNG Algemene Dienst	268.879	0	315.223	0
2. BNG Sociale Zaken	0	32	0	35
3. BNG Belastingen (Cocensus)	0	451	0	462
4. Adyen	0	0	10.000	0
Totaal bankrekeningen:	268.879	483	325.223	497
Gelden in kas	6.406	0	8.792	0
Totaal liquide middelen (activa en passiva)	275.285	483	334.015	497
Totaal generaal liquide middelen (activa en passiva gesaldeerd)	274.802		333.518	

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de wet Verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Dit houdt in dat decentrale overheden hun overtollige geld op de bankrekening (boven een bepaald drempelbedrag) moeten overboeken op een speciale bankrekening van het Ministerie van Financiën (de schatkist). Als we dit geld weer nodig hebben kunnen we het weer terugboeken. We ontvangen ook rente op deze schatkistbankrekening. Het doel hiervan is het verlagen van de EMU-schuld van de collectieve sector. Doordat de decentrale overheden hun tijdelijk overtollige gelden aanhouden in de schatkist, wordt de externe financieringsbehoefte van het Rijk verminderd. Onderstaande tabel is een verplichte tabel in de jaarrekening.

Drempelbedrag

Het drempelbedrag is het minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen; niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen in de schatkist te worden aangehouden die boven het drempelbedrag uitgaan.

Voor de gemeente Wormerland was het drempelbedrag in 2025 €1.059.000. In 2025 hebben we deze bedragen niet overschreden. In onderstaande tabel ziet u de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen van 2025.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2025					
(1)	Drempelbedrag	1.059			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	429	560	487	419
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	629	498	572	640
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar 2025					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar*	52.936			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	52.936			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
Vanaf 1 juli 2021					
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de €500 miljoen te boven gaat.					
	Drempelbedrag	1.059			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	38.646	50.991	44.821	38.551
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	429	560	487	419

* Conform wet Fido: begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar, dus de primaire begroting 2025

Overlopende activa

Overlopende activa

I.v.m. voorfinanciering uitkeringen met specifiek doel: nog te ontvangen bedragen van het Rijk

De hieronder genoemde uitkeringen hebben betrekking op uitkeringen van het Rijk met een specifiek bestedingsdoel. De tabel geeft een overzicht van wat de gemeente Wormerland nog te ontvangen heeft van het Rijk.

RIJKSREGELINGEN Te ontvangen bedragen van het Rijk	Instantie	Nog te ontvangen per 31-12-2024	Nog te ontvangen per 31-12-2025
3 regelingen i.v.m. de toeslagenaffaire:			
A. SPUK B2 (2024) Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden toeslagenproblematiek	Ministerie Financiën	349.356	0
A. SPUK B2 (2025) Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden toeslagenproblematiek	Ministerie Financiën	0	456.080
B. SPUK G12 (2023) Kwijtschelding SZW i.v.m. de toeslagenproblematiek (geen bevoorschotting)	Ministerie Financiën	825	0
B. SPUK G12 (2024) Kwijtschelding SZW i.v.m. de toeslagenproblematiek (geen bevoorschotting)	Ministerie Financiën	3.850	3.850
B. SPUK G12 (2025) Kwijtschelding SZW i.v.m. de toeslagenproblematiek (geen bevoorschotting)	Ministerie Financiën	0	11.237
C. SPUK C62 (2023) Kwijtschelding gemeentelijke belastingen i.v.m. de toeslagenproblematiek (geen bevoorschotting)	Ministerie Financiën	1.862	0
C. SPUK C62 (2024) Kwijtschelding gemeentelijke belastingen i.v.m. de toeslagenproblematiek (geen bevoorschotting)	Ministerie Financiën	1.536	1.536
C. SPUK C62 (2025) Kwijtschelding gemeentelijke belastingen i.v.m. de toeslagenproblematiek (geen bevoorschotting)	Ministerie Financiën	0	750
Subtotaal 3 regelingen toeslagenaffaire		357.429	473.453
Totaal		357.429	473.453

I.v.m. voorfinanciering uitkeringen met specifiek doel: nog te ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen

De hieronder genoemde uitkeringen hebben betrekking op uitkeringen van overige overheden (alle overheden, behalve Rijk) met een specifiek bestedingsdoel. De tabel geeft een overzicht van wat de gemeente Wormerland nog te ontvangen heeft van de diverse (semi-)overheden.

OVERIGE OVERHEDEN Te ontvangen bedragen van overige overheidslichamen	Instantie	Nog te ontvangen per 31-12-2024	Nog te ontvangen per 31-12-2025
Regionaal energiebesparingsprogramma woningen NH 2023 (REP)	Provincie Noord-Holland (via de gem. Purmerend)	6.028	759
Voorschot Energiebesparingsakkoord 2023-2025	Provincie Noord-Holland	5.465	0
Natuurlijk isoleren (SMP) (SPUK C117B)	Provincie Noord-Holland	22.455	0
Totaal nog te ontvangen van overige overheidslichamen		33.948	759

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die t.l.v. volgende begrotingsjaren komen

Hieronder vallen de transitorische baten (bedragen die we in 2026 nog verwachten te ontvangen voor zaken die betrekking hebben op 2025), de nog te ontvangen inkomsten over 2025 en vooruitbetaalde kosten over 2026. Hieronder een specificatie van de nog te ontvangen of vooruitbetaalde bedragen (niet overheid). Voorgefinancierde projectkosten mogen alleen geactiveerd als 'nog te vorderen' als er een anterieure overeenkomst is, dus al er een grondslag is voor de verhaalbaarheid.

Nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen (niet overheid)	Nog te ontvangen per 31-12-2024	Nog te ontvangen per 31-12-2025
Transitorische posten	1.922.398	1.225.951
Projectkosten Zaanoever-Zuid (gemaximeerd op €90.000)	90.000	0
Projectkosten Sportaccommodaties (prognose budgettair neutraal project)	459.432	0
Projectkosten Zaandriehoek*	781.308	46.560
Project Neckerstraat Wijdewormer	935	0
Local heroes	0	10.000
Diversen	36.035	894
Totaal	3.290.108	1.283.406

*De tijdelijke grondaankoop in verband met het project Zaandriehoek is verplaatst naar 'Voorraden' op de balans (€788.793)

VASTE PASSIVA

De vaste passiva is onderverdeeld in het Eigen Vermogen (Reserves), de Voorzieningen en de Langlopende schulden. Hieronder volgen de specificaties van deze balansposten.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen is onderverdeeld in de reserves en het resultaat na bestemming.

Het eigen vermogen bestaan uit:	31 dec 2024	Vermeerderingen 2025	Verminderingen 2025	31 dec 2025
Algemene Reserve	7.435.419	2.609.480	0	10.044.899
Overige bestemmingsreserves	16.585.433	4.614.693	3.041.261	17.765.519
Totaal reserves (exclusief resultaat)	24.020.852	7.224.173	3.041.261	27.810.418
Gerealiseerd resultaat	2.330.379	1.483.073	*2.330.379	1.483.073
Totaal (inclusief resultaat)	26.351.231	8.707.246	5.371.640	29.293.491

*Resultaat 2024 is bestemd in 2025

Het verloop per reserves in 2025 wordt in het volgende overzicht weergegeven

RESERVES	Saldo 1 januari 2025	Toevoeging en 2025	Resultaatbestemming 2024	Rentetoerekening 2025	Onttrekking en 2025	Vermindering en i.v.m. afschrijvingen op activa	Saldo 31 december 2025
Algemene reserve	7.435.419	1.170.000	1.439.480	0	0	0	10.044.899
Totaal Algemene reserve	7.435.419	1.170.000	1.439.480	0	0	0	10.044.899
Egalisatiereserve Algemene uitkering	426.007	0	0	0	-426.007	0	0
Reserve Nog uit te voeren werken	563.921	0	329.403	0	-430.524	0	462.800

RESERVES	Saldo 1 januari 2025	Toevoeging en 2025	Resultaatbestemming 2024	Rentetoerekening 2025	Onttrekking en 2025	Vermindering en i.v.m. afschrijvingen op activa	Saldo 31 december 2025
Bestemmingsreserve Brandweerkazerne Wormer	544.021	0	0	0	-27.201	0	516.820
Bestemmingsreserve Verkiezingen	0	50.814	0	0	-14.530	0	36.284
Bestemmingsreserve Opstellen omgevingsplan	45.348	269.475	0	0	-18.330	0	296.494
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	0	525.066	532.860	0	-532.860	0	525.066
Bestemmingsreserve Innovatie Sociaal Domein (onderdeel van Reserve Sociaal Domein)	35.130	0	0	0	-15.128	0	20.002
Fonds Volkshuisvesting	945.936	9.818	0	0	0	0	955.754
Ontwikkelingsfonds	195.166	0	0	0	0	0	195.166
Bestemmingsreserve Monumentenzorg	51.104	27.928	0	0	-11.222	0	67.810
Bestemmingsreserve gymnastiekuitrusting gymzalen	42.089	12.533	0	0	-38.632	0	15.990
Bestemmingsreserve Onderhoud vaarwegen	351.630	90.000	0	0	-7.500	0	434.130
Bestemmingsreserve Onderhoud wegen (HHNK)	0	1.388.398	0	0	-939.868	0	448.529
Fonds Duurzaamheidsleningen	840.206	1.843	0	0	0	0	842.049
Bestemmingsreserve Speelplaatsen	27.778	70.000	0	0	-42.312	0	55.465
Bestemmingsreserve Duurzame vervanging openbare verlichting	728.504	0	0	0	-45.690	0	682.814
Reserve Zaanbrug	8.163.723	0	0	0	-326.549	0	7.837.174
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	1.076.632	0	0	0	-17.497	0	1.059.135
Bestemmingsreserve Bestuurlijke toekomst	101.159	0	0	0	-16.758	0	84.401
Bestemmingsreserve Armoedebestrijding	356.105	0	0	0	-20.193	0	335.912
Egalisatiereserve voorziening pensioenen wethouders	152.474	0	0	0	-152.474	0	0
Bestemmingsreserve Veilig wonen (politieke ambtsdragers)	14.124	7.062	0	0	-568	0	20.618
Bestemmingsreserve Collegewissel	34.552	5.000	0	0	-33.762	0	5.790
Bestemmingsreserve onderh. beeldende kunst in de openbare ruimte	53.563	1.721	0	0	0	0	55.284
Bestemmingsreserve bijdrage fietstunnel N515	157.500	0	0	0	-157.500	0	0
Bestemmingsreserve Opvang Ontheemden	1.359.003	515.097	0	0	0	0	1.874.100

RESERVES	Saldo 1 januari 2025	Toevoeging en 2025	Resultaatbestemming 2024	Rentetoerekening 2025	Onttrekking en 2025	Vermindering en i.v.m. afschrijvingen op activa	Saldo 31 december 2025
Bestemmingsreserve Bruggen en kunstwerken (HHNK)	280.161	720.403	0	0	-119.905	0	880.660
Bestemmingsreserve Asielzoekers	0	28.636	28.636	0	0	0	57.272
Bestemmingsreserve uitbreiding lokalen De Balk	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Bestemmingsreserves	16.545.837	3.723.794	890.899	0	-3.395.011	0	17.765.519
Totaal reserves	23.981.256	4.893.794	2.330.379	0	-3.395.011	0	27.810.418

Waarom hebben we deze reserves?

Algemene reserve

De voornaamste functie van de algemene reserve is de bufferfunctie. Deze functie heeft als rol om fluctuaties in de exploitatiesfeer in de toekomst te kunnen opvangen; de voordelige resultaten van jaarrekeningen worden toegevoegd, terwijl nadelige saldi eraan onttrokken kunnen worden. Daarnaast dient de Algemene reserve ter afdekking van de risico's. In het beleidskader 'Risicomanagement en weerstandsvermogen Wormerland' is vastgelegd dat het weerstandsratio minimaal 1,0 moet zijn (voldoende) maar dat we streven naar een ratio van 1,5 (ruim voldoende). Deze ratio geeft de verhouding weer tussen de risico's en de beschikbare middelen om die risico's af te dragen indien ze zich voordoen. Belangrijk uitgangspunt is dat de Algemene Reserve niet als algemeen (incidenteel) dekkingsmiddel ingezet kan worden zolang de hoogte van de Algemene Reserve onvoldoende is (< ratio 1). Zie voor de uitgebreide toelichting in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' in deze Jaarrekening.

Daarnaast mag er 10% van het surplus worden ingezet als structureel dekkingsmiddel. Het surplus is het gedeelte wat 'over' is in de Algemene reserve, het gedeelte wat niet nodig is om onze risico's af te dekken.

Overige bestemmingsreserves

Egalisatiereserve Algemene uitkering

De hoogte van de algemene uitkering fluctueert enorm. Deze fluctuaties in onze belangrijkste inkomstenbron bemoeilijken het begroten en daarmee samenhangend de beleidskeuzes die de raad kan maken. Deze reserve was bedoeld om deze fluctuaties (deels) op te vangen. Echter in het project 'Duurzaam begrotingsevenwicht (DBE)' is deze reserve vrijgevallen in 2025. Per eind 2025 is de reserve leeg (raadsbesluit Voorjaarsbericht 2025).

Nog uit te voeren werken

Deze reserve is ingesteld om beschikbaar gestelde gelden voor projecten die aan het eind van enig boekjaar nog niet zijn afgerond te reserveren voor de afronding in de jaren daarna.

Brandweerkazerne Wormer

Deze reserve is ingesteld om de jaarlijkse kapitaallasten van de opstallen van de brandweerkazerne in Wormer te kunnen dekken, zodat deze niet op de jaarlijkse exploitatie drukken.

Verkiezingen

Middels deze reserve worden onregelmatige uitgaven in de diverse jaren gelijk verdeeld over de jaren. Het ene jaar zijn er immers geen verkiezingen, het volgende jaar zijn het er één of twee. Door deze reserve blijven de jaarlijkse lasten voor de exploitatie gelijk, namelijk het gemiddelde benodigde bedrag.

Opstellen omgevingsplan

Het doel van deze reserve is de pieken in de uitgaven met betrekking tot het opstellen van het omgevingsplan te voorkomen zodat de jaarlijkse lasten voor de exploitatie gelijk blijven.

Sociaal Domein

Het doel van deze reserve is de tekorten binnen het sociaal domein op te kunnen vangen. Zodoende loopt de gemeente minder risico als de uitgaven op het Sociaal Domein hoger uitvallen dan begroot.

Innovatie Sociaal Domein

Deze reserve is een sub-reserve van de reserve 'Sociaal Domein'. Er is besloten een gedeelte (oorspronkelijk €150.000) hieruit af te zonderen en speciaal te bestemmen voor innovatie.

Fonds Volkshuisvesting

Uit deze reserve zijn leningen verstrekt aan de woningstichting in het kader van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting en aan particulieren in de vorm van Startersleningen.

Ontwikkelingsfonds

Het ontwikkelingsfonds is ingesteld om financieel negatieve bouwplannen mogelijk te maken. De reserve is gevormd door financieel positieve bouwplannen te reserveren. In 2026 valt deze reserve volledig vrij (conform besluit Kadernota 2026, project 'Duurzaam begrotingsevenwicht (DBE)')

Monumentenzorg

Deze reserve is gecreëerd als buffer om externe adviezen etc. uit te kunnen betalen. In de toekomst zullen wellicht nieuwe objecten onderzocht worden alsook bouwhistorische onderzoeken van bestaande rijks- en provinciale monumenten. Indien er meer subsidie vertrekt wordt dan begroot is, dan zal dit gedekt worden uit deze reserve. Indien er dwangsommen worden ontvangen worden deze ook toegevoegd.

Gymnastiek gymzalen:

Tot en met 2023 was er een voorziening voor de gymnastiekruimte in de gymzalen die de gemeente beheert. Om een voorziening te hebben is het verplicht een beheerplan te hebben. Vanaf 2020 was er geen meerjarenplan (beheerplan) meer. Zonder beheerplan is er geen grond meer om deze voorziening te mogen behouden. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2023 is er in plaats van deze voorziening een reserve ingesteld. Jaarlijks wordt er een vast bedrag toegevoegd aan deze reserve en worden de werkelijke kosten onttrokken.

Onderhoud vaarwegen

Deze reserve is bedoeld voor het baggeren van het binnenstedelijk gebied. Omdat dit meestal in de winter gebeurt, en daarom het ene jaar de uitgaven voornamelijk in het 'oude' boekjaar komen, en de volgende keer in het 'nieuwe' boekjaar, is er een aantal jaren geleden voor gekozen het beschikbare budget uit de jaarlijkse exploitatie naar een reserve door te sluizen, zodat er geen pieken en dalen in de werkelijke uitgaven komen.

Bestemmingsreserve Onderhoud wegen (HHNK)

In 2024 is het beheer van diverse wegen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) naar de gemeente overgegaan. De gelden die ontvangen zijn van het HHNK voor het (achterstallig) onderhoud van deze wegen zijn in 2024 in een voorziening gestort. Maar om een voorziening te mogen aanhouden is het verplicht een meerjarenonderhoudsplan te hebben. Van deze wegen nog geen meerjarenonderhoudsplan gemaakt (die is vastgesteld door de raad). Vandaar dat we de volledige voorziening in 2025 moesten laten vrijvallen en in een nieuwe reserve 'Onderhoud wegen (HHNK)' storten. Deze reserve is ingesteld (besluit Najaarsbericht 2025) om de werkelijke (toekomstige) onderhoudskosten en -baten m.b.t. deze wegen te mogen onttrekken en toevoegen aan deze reserve zonder apart raadsbesluit. Als dit onderhoud volgens planning verloopt is de reserve eind 2026 leeg en is het achterstallig onderhoud van de overgenomen wegen van het HHNK ingehaald.

Fonds duurzaamheidsleningen

Deze reserve is ingesteld voor het verstrekken van duurzaamheidsleningen.

Speelplaatsen

Jaarlijks wordt een regulier bedrag aan deze reserve toegevoegd en de uitgaven van het desbetreffende jaar worden er aan onttrokken. Hierdoor worden schommelingen in de exploitatie voorkomen.

Duurzame vervanging openbare verlichting

In 2015 is door de Raad tot deze reserve besloten om over een periode van 15 jaar de openbare verlichting in zijn geheel te kunnen vervangen door duurzamere verlichting.

Zaanbrug

Deze reserve is bedoeld als dekkingsmiddel voor de afschrijvingslasten van de Zaanbrug. De hoogte van deze reserve moet daarom gelijk zijn aan de boekwaarde van de Zaanbrug. Elk jaar valt er een bedrag vrij uit deze reserve wat gelijk is aan de afschrijvingslast van de brug.

Duurzaamheid

De reserve is ingesteld om een bijdrage te leveren aan de ambities gesteld in het Nationale Energieakkoord uit 2013 (16% duurzame opwekking in 2023 en/of 1,5% energiebesparing per jaar). Het Klimaatakkoord uit 2019 is een initiatief van het kabinet en bouwt voort op het Energieakkoord uit 2013. Het doel van het Klimaatakkoord is vermindering van de uitstoot van broeikassen. Concreet ligt er een claim op de gelden in de reserve Duurzaamheid voor de jaarlijkse duurzaamheidsinitiatieven (€25.000 per jaar) en is er €8.790 jaarlijks gereserveerd voor de extra afschrijvingen in verband met de (duurdere) aanschaf van elektrische bedrijfswagens in plaats van vervanging door fossiele brandstofwagens (3 busjes en een pick-up truck).

Bestuurlijke toekomst

Voor het traject 'Bestuurlijke toekomst Wormerland' zijn in het collegeprogramma 2022-2026 gelden gereserveerd voor dit proces.

Armoedebestrijding (in 2025 is de naam gewijzigd: was reserve Inflatiearmoede)

De raad heeft deze reserve ingesteld in december 2022. Deze reserve dient in elk geval ter dekking van de kosten uit het armoedebelidsplan (t/m 2028). Voor de overige beschikbare middelen in deze reserve is (nog) geen concreet bestedingsdoel.

Egalisatiereserve voorziening pensioenen wethouders

De verplichte hoogte van de voorziening Pensioenen wethouders fluctueert (door actuariële berekeningen, wijzigingen in rekenrente, wijzigingen in wetgeving rond pensioenleeftijd, toetreden nieuwe wethouders e.d.). Dit zorgt voor schommelingen op de exploitatie. Om begrotingsrust te creëren heeft de raad (juli 2023) een Egalisatiereserve ingesteld met als doel toekomstige mutaties op de (verplichte) voorziening te egaliseren.

Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers (verplicht) over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het ABP. De huidige dekkingsgraad van onze eigen pensioenvoorzieningen is 100%. De dekkingsgraad van het ABP is veel hoger. Op het moment van overdragen moeten we (verplicht) voldoen aan de dekkingsgraad van het ABP. Deze toekomstige verhoging van onze pensioenverplichtingen moeten we nu al (verplicht) in de jaarrekening 2025 verwerken. Hoe hoog die dekkingsgraad zal zijn tijdens het overdachtsmoment is nog onzeker. We hebben in overleg met de accountant onze dekkingsgraad verhoogd naar 118%. Dit was in 2025 de gemiddelde dekkingsgraad van het ABP. Dit heeft tot gevolg dat de voorziening met €356.981 omhoog moest. In deze Egalisatiereserve was nog €152.474 aanwezig om dit gedeeltelijk te dekken. De reserve is daarmee per eind 2025 dan ook leeg.

Veilig wonen (politieke ambtsdragers)

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 is de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom verscherpt in een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. Voor de uitvoering van deze regeling ontvangt de gemeente €7.062 per jaar voor de periode 2023 tot en met 2026 (septembercirculaire 2023). We reserveren deze gelden door ze toe te voegen aan de nieuw in te stellen Reserve 'Veilig wonen (politieke ambtsdragers)' (besluit Najaarsbericht 2023, raad dec 2023). De werkelijk gemaakte kosten onttrekken we aan deze reserve.

Collegewissel

Deze reserve is nieuw gevormd in 2023 (raad dec 2023). Het doel van deze reserve is (gedeeltelijke) dekking van kosten bij vertrek/vervanging van collegeleden. De kosten die gepaard gaan met collegewisselingen fluctueren enorm. Per wisseling van collegelid zijn de kosten ook zeer verschillend (afhankelijk van leeftijd vertrekkende leden, ervaring van nieuwe leden en eventuele verhuiskosten). Door het jaarlijks €5.000 toevoegen (vanaf 2024) aan deze reserve worden de kosten van deze wisselingen verspreid over de jaren (begrotingsrust). De kosten die te maken hebben met collegewisselingen worden verantwoord op het product 'College' in Programma 6. Deze kosten mogen volgens raadsbesluit (Najaarsbericht 2023, raad dec 2023) zonder nieuw raadsbesluit gedekt worden uit deze reserve.

Onderhoud beeldende kunst in de openbare ruimte

In november 2019 is het amendement 'Beeldende kunst' aangenomen. In dit amendement is aangenomen dat niet-bestede onderhoudsgelden gereserveerd blijven en niet zullen vrijvallen in het rekeningresultaat. Tot 2023 reserveerden we deze gelden in de reserve 'Nog uit te voeren werken'. In november 2023 (begrotingsraad) is hiervoor een aparte reserve 'Onderhoud beeldende kunst in de openbare ruimte' voor ingesteld zodat deze reservering beter zichtbaar is.

Bijdrage fietstunnel N515

Bij de overname van circa 52 km wegen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) in 2024 zijn er gelden meegekomen als bijdrage voor de fietstunnel onder de N515 (€ 87.500)(raadsbesluit 11 juni 2024). Deze gelden zijn toegevoegd in 2024 aan de nieuw gevormde reserve. De gemeente had al een reservering van €70.000 staan voor deze fietstunnel onder de N515 in de Reserve 'Nog uit te voeren werken'. Om alle gereserveerde gelden voor deze fietstunnel bij elkaar te houden zijn deze gelden in 2024 (Najaarsbericht 2024) verplaatst van de Reserve 'Nog uit te voeren werken' naar de nieuwe Reserve 'Bijdrage fietstunnel N515'.

Conform raadsbesluit van 13 mei 2025 'Hogere bijdrage aan project fietstunnel N515-Zuiderweg' is er €70.000 teruggestort in de Algemene reserve en de overige €87.500 is ingezet in dit project. Eind 2025 is deze reserve dan ook leeg.

Bruggen en kunstwerken

Bij de overname van circa 52 km wegen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) in 2024 zijn er ook gelden meegekomen als bijdrage voor gepland onderhoud kunstwerken (€280.161). Deze gelden zijn gereserveerd in deze nieuw gevormde reserve (raadsbesluit 11 juni 2024).

Daarnaast had de gemeente Wormerland een voorziening voor bruggen en kunstwerken. Maar om een voorziening te mogen aanhouden is het verplicht actueel meerjarenonderhoudsplan te hebben. Het huidige meerjarenonderhoudsplan loopt voor de meeste bruggen tot en met 2024. Vandaar dat de volledige voorziening in 2025 moest vrijvallen. Deze gelden zijn toegevoegd aan de reserve 'Bruggen en Kunstwerken (HHNK)'. De werkelijke onderhoudskosten worden onttrokken aan deze reserve (conform besluit Najaarsbericht 2025, raad dec 2025).

Opvang ontheemden

Als we meer of minder (Rijks-)geldten ontvangen dan we kosten maken voor de opvang van ontheemden vereffenen we dit in deze reserve zonder separaat raadsbesluit. Het doel van deze reservering is om niet-declarabele kosten i.v.m. ontheemden te kunnen dekken. Over de besteding (onttrekking) van deze gelden is wel een raadsbesluit vereist. Deze reserve is ingesteld in de raad van december 2024 (bij het Najaarsbericht 2024).

Asielzoekers

Deze reserve is ingesteld op 23 september 2025 (bij de bestemming rekeningresultaat van 2024). De reserve is initieel gevoed door de ontvangen rijks gelden in verband met de Spreidingswet (ingangsdatum 1 feb 2024). Het doel van deze wet is te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielzoekers over provincies en gemeenten.

Toelichting mutaties per reserve

De reserves waarvan de totale toevoeging of onttrekking groter is dan €25.000 worden hieronder toegelicht:

<i>Algemene Reserve</i>	
Stand 1 januari 2025	7.435.419
Conform begroting is er in 2025 €1.100.000 toegevoegd aan de Algemene Reserve in verband met de opbrengst van de grond achter de Gele Lisstraat	+1.100.000
Conform raadsbesluit van 13 mei 2025 'Hogere bijdrage aan project fietstunnel N515-Zuiderweg' is er €70.000 teruggestort in de Algemene reserve	+70.000
Conform raadsbesluit van 23 september 2025 is er vanuit het rekeningresultaat 2024 €1.439.480 toegevoegd aan de Algemene Reserve	+1.439.480
Stand 31 december 2025	10.044.899

<i>Reserve Algemene uitkering</i>	
Stand 1 januari 2025	426.007
Onttrekking: in het project 'Duurzaam begrotingsevenwicht (DBE)' is deze reserve vrijgevallen in 2025 (raadsbesluit Voorjaarsbericht 2025)	-426.007
Stand 31 december 2025	0

Reserve Nog uit te voeren werken	
Stand 1 januari 2025	563.921
Toevoeging vanuit bestemming rekeningresultaat 2024: Meenemen naar 2025 van de rijks gelden (decembercircular 2024) voor 'Register Externe veiligheidsrisico's'	+10.000
Toevoeging vanuit bestemming rekeningresultaat 2024: Meenemen naar 2025 van het budget voor 'Wet Kwaliteitsborging bouw'	+13.309
Toevoeging vanuit bestemming rekeningresultaat 2024: Meenemen naar 2025 van het budget voor de 'Monumentale Waardekaart'	+25.000
Toevoeging vanuit bestemming rekeningresultaat 2024: Meenemen naar 2025 van het budget voor de 'Digitalisering vergunningen'	+25.000
Toevoeging vanuit bestemming rekeningresultaat 2024: Meenemen naar 2025 van het restant van het onderhoudsbudget voor gebouw 'Het Kasteel 2d'. In verband met het ontbreken van een meerjarenonderhoudsplan kunnen er geen gelden worden gereserveerd in een voorziening.	+6.094
Toevoeging vanuit bestemming rekeningresultaat 2024: Meenemen naar 2025 van het niet-bestede incidentele budget voor 'Inhuur grote projecten'. Deze kosten zijn niet te verhalen bij betrokken ontwikkelaars. Inkomsten uit anterieure overeenkomsten zijn bestemd voor ambtelijke kosten van projectleiders, RO medewerkers, wijzigingen van bestemmingsplannen, BOPA procedures, inzet externe expertise enzovoorts. Expliciet niet voor interne procedures van vergunningen. Deze reservering was noodzakelijk i.v.m. aanstaande vergunningaanvragen voor grote woningbouwprojecten zodat deze vergunningen-trajecten niet stagneren. Bij het opstellen van de begroting Wormerland en OVER-gemeenten is met deze uitbreiding geen rekening gehouden, en valt niet onder de flexibele schil binnen OVER- gemeenten. Het betreft een tijdelijke uitbreiding om de bouw aanvragen van grote projecten Wormerland te kunnen beoordelen, en de beoogde leges van deze projecten te kunnen realiseren.	+200.000
Toevoeging vanuit bestemming rekeningresultaat 2024: Op 10 december 2024 is de motie vreemd "Handhaving en toezicht op en langs de Zaan" aangenomen. Om aan deze motie uitvoering te geven is €50.000 gesteld om een plan van aanpak te laten opstellen door een externe partij. Er is namelijk geen ambtelijke kennis en expertise om dit in eigen beheer te doen.	+50.000
Onttrekking i.v.m. Wijkuitvoeringsplannen (werkelijke kosten)	-30.305
Onttrekking i.v.m. Wet kwaliteitsborging bouw (vrijval)	-44.993
Onttrekking i.v.m. Zaanoevoerproject (werkelijke kosten)	-11.721
Onttrekking i.v.m. Kerkenpaspoort Nieuwe kerk (werkelijke kosten)	-6.353
Onttrekking i.v.m. MRA (conform besluit Voorjaarsbericht 2025) (vrijval)	-62.916
Onttrekking i.v.m. Wet goed verhuurschap (conform Najaarsbericht 2025) (vrijval)	-4.996
Onttrekking i.v.m. Opstellen Integraal HuisvestingsPlan Onderwijsgebouwen (IHP) (conform Najaarsbericht 2025) (vrijval)	-16.765
Onttrekking i.v.m. overheveling naar aparte reserve Omgevingsplan (conform Najaarsbericht 2025)	-245.475
Onttrekking i.v.m. Deelname G1000 (vrijval)	-7.000
Stand 31 december 2025	462.800

Reserve Brandweerkazerne	
Stand 1 januari 2025	544.021
Jaarlijkse onttrekking van de kapitaallasten van de opstellen van de brandweerkazerne in Wormer, conform begroting	-27.201
Stand 31 december 2025	516.820

<i>Reserve Verkiezingen</i>	
Stand 1 januari 2025	0
Jaarlijkse toevoeging conform begroting	+50.814
We ontvingen €54.145 van het Rijk in verband met de ongeplande verkiezingen als gevolg van de val van het kabinet. De werkelijke kosten voor deze verkiezing waren €14.530 hoger dan de rijksvergoeding. Het bedrag dat de rijksvergoeding oversteeg is onttrokken aan de reserve.	-14.530
Stand 31 december 2025	36.284

<i>Reserve Opstellen omgevingsplan</i>	
Stand 1 januari 2025	45.348
Jaarlijkse toevoeging conform begroting	+24.000
Toevoeging i.v.m. overheveling van de reserve Nog uit te voeren werken naar deze aparte reserve Opstellen Omgevingsplan (conform Najaarsbericht 2025)	+245.475
Onttrekking: werkelijk gemaakte kosten in 2025 zijn onttrokken aan de reserve conform bestaand beleid	-18.330
Stand 31 december 2025	296.494

<i>Reserve Sociaal Domein</i>	
Stand 1 januari 2025	0
Toevoeging vanuit de bestemming van het rekeningresultaat van 2024 (bufferfunctie om het risico te dempen op tekorten in het sociaal domein)	+532.860
Onttrekking: conform besluit Najaarsbericht 2025 is er €532.860 onttrokken ter dekking tekorten in het Sociaal domein	-532.860
Toevoeging: conform bestaand beleid is het saldo (verschil tussen werkelijke en begroot) van het Sociaal domein (Programma 3) vereffend met deze reserve.	+525.066
Stand 31 december 2025	525.066

<i>Reserve Monumentenzorg</i>	
Stand 1 januari 2025	51.104
Toevoeging: ontvangen dwangsom conform bestaand beleid (Dorpsstraat 13 Jisp)	+20.000
Toevoeging: restant subsidiebudget wordt toegevoegd aan de reserve conform bestaand beleid	+7.928
Onttrekking: gemaakte handhavingskosten Dorpsstraat 13 Jisp	-5.777
Onttrekking: onderzoek voormalig raadhuis Jisp	-5.445
Stand 31 december 2025	67.810

<i>Reserve Gymnastiekuitrusting gymzalen</i>	
Stand 1 januari 2025	42.089
Jaarlijkse toevoeging conform begroting (vanaf 2025)	+12.533
Onttrekking: Jaarlijks worden de werkelijk gemaakte kosten voor gymnastiekuitrusting onttrokken (vanaf 2024)	-38.632
Stand 31 december 2025	15.990

Reserve Onderhoud vaarwegen	
Stand 1 januari 2025	351.630
Conform de begroting is aan deze reserve het jaarlijkse bedrag van € 90.000 toegevoegd	+90.000
Conform het bestaand beleid zijn de werkelijke gemaakte kosten in 2025 voor het baggeren aan deze reserve onttrokken	-7.500
Stand 31 december 2025	434.130

Reserve Onderhoud wegen (HHNK)	
Stand 1 januari 2025	0
Toevoeging: In 2024 is het beheer van diverse wegen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) naar de gemeente overgegaan. De gelden die ontvangen zijn van het HHNK voor het (achterstallig) onderhoud van deze wegen zijn in 2024 in een voorziening gestort. Maar om een voorziening te mogen aanhouden is het verplicht een meerjarenonderhoudsplanning te hebben. Van deze wegen nog geen meerjarenonderhoudsplan gemaakt (die is vastgesteld door de raad). Vandaar dat we de volledige voorziening in 2025 moesten laten vrijvallen en in een nieuwe reserve 'Onderhoud wegen (HHNK)' storten.	+1.388.398
Onttrekking: Deze reserve is ingesteld (besluit Najaarsbericht 2025) om de werkelijke (toekomstige) onderhoudskosten en -baten m.b.t. deze wegen te mogen onttrekken en toevoegen aan deze reserve zonder apart raadsbesluit. Als dit onderhoud volgens planning verloopt is de reserve eind 2026 leeg en is het achterstallig onderhoud van de overgenomen wegen van het HHNK ingehaald.	-939.868
Stand 31 december 2025	448.529

Reserve Speelplaatsen	
Stand 1 januari 2025	27.778
Toevoeging: Het reguliere begrote bedrag is aan de reserve toegevoegd	+70.000
Onttrekking: De werkelijk gemaakte kosten zijn onttrokken volgens bestaand beleid	-42.312
Stand 31 december 2025	55.465

Reserve Duurzame vervanging openbare verlichting	
Stand 1 januari 2025	728.504
Onttrekking: In 2015 is door de Raad tot deze reserve besloten om over een periode van 15 jaar de openbare verlichting in zijn geheel te kunnen vervangen door duurzamere verlichting. Ieder jaar is er €30.000 vanuit deze reserve beschikbaar gesteld voor het vervangen van openbare verlichting door ledverlichting. Het uitgavenpatroon om tot duurzame vervanging van openbare verlichting te komen verloopt grilliger dan de begroting. Zo waren in 2021 de lasten hoger dan begroot in verband met de duurzame herinrichting van de openbare verlichting Watermuntstraat-Koningsvarenstraat. In 2022, 2023 en 2024 zijn geen kosten gemaakt ten laste van deze reserve. Voor 2025 is de Florastraat tot het Oosteinde voorzien van ledverlichting (€45.690). Dit is onttrokken uit deze reserve.	-45.690
Stand 31 december 2025	682.814

Reserve Zaanbrug	
Stand 1 januari 2025	8.163.723
Onttrekking: Deze reserve is bedoeld om afschrijvingslasten van de Zaanbrug te dekken zodat deze lasten niet op het begrotingssaldo drukken. Om dit te waarborgen moet de hoogte van deze reserve gelijk te zijn aan de boekwaarde van de Zaanbrug. De Zaanbrug is in 2025 gereedgemeld. In 2025 is gestart met afschrijven van de Zaanbrug. Jaarlijks zal er 1/25e deel van deze reserve vrijvallen om deze afschrijvingslasten te dekken de komende 25 jaar (2025 t/m 2049).	-326.549
Stand 31 december 2025	7.837.174

Reserve Bestuurlijke toekomst	
Stand 1 januari 2025	101.159
Onttrekking: Werkelijk gemaakte kosten in 2025 m.b.v. de bestuurlijke toekomst	-16.758
Stand 31 december 2025	84.401

Reserve Armoedebestrijding (voorheen Inflatiearmoede)	
Stand 1 januari 2025	356.105
Onttrekking: werkelijke kosten (armoedebeleidsplan)	-20.193
Stand 31 december 2025	335.912

Egalisatiereserve Voorziening pensioenen wethouders	
Stand 1 januari 2025	152.474
Onttrekking: De berekening van de verplichte hoogte van deze voorziening wordt door een externe partij berekend. Deze fluctuaties komen voort uit rentewijzigingen, berekende levensverwachtingen, toetreden van nieuwe wethouders, overlijden van (partners van) ex-wethouders en/of gewijzigde regelgeving in pensioengerechtigde leeftijd. Om die fluctuaties op te vangen is deze gelijknamige reserve in het leven gesteld, om begrotingsrust te creëren. Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers (verplicht) over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het ABP. De huidige dekkingsgraad van onze eigen pensioenvoorzieningen is 100%. De dekkingsgraad van het ABP is veel hoger. Op het moment van overdragen moeten we (verplicht) voldoen aan de dekkingsgraad van het ABP. Deze toekomstige verhoging van onze pensioenverplichtingen moeten we nu al (verplicht) in de jaarrekening 2025 verwerken. Hoe hoog die dekkingsgraad zal zijn tijdens het overdrachtsmoment is nog onzeker. We hebben in overleg met de accountant onze dekkingsgraad verhoogd naar 118%. Dit was in 2025 de gemiddelde dekkingsgraad van het ABP. Dit heeft tot gevolg dat de voorziening met €356.981 omhoog moest. In deze Egalisatiereserve was nog €152.474 aanwezig om dit gedeeltelijk te dekken. De reserve is daarmee per eind 2025 dan ook leeg.	-152.474
Stand 31 december 2025	0

Reserve Collegewissel	
Stand 1 januari 2025	34.552
Jaarlijkse toevoeging conform begroting	+5.000
Onttrekking: In 2025 is deze reserve ingezet ter dekking voor vervanging van een zieke wethouder en is er €33.762 onttrokken (besluit Voorjaarsbericht 2025)	-33.762
Stand 31 december 2025	5.790

Reserve Bijdrage fietstunnel N515 (nieuw)	
Stand 1 januari 2025	157.500
Onttrekking: Conform raadsbesluit van 13 mei 2025 'Hogere bijdrage aan project fietstunnel N515-Zuideweg' is er €70.000 teruggestort in de Algemene reserve. De overige €87.500 is, conform hetzelfde raadsbesluit, ingezet in het project.	-70.000
Onttrekking: Conform raadsbesluit van 13 mei 2025. De overige €87.500 is, conform hetzelfde raadsbesluit, ingezet in het project.	-87.500
Stand 31 december 2025	0

Reserve Opvang ontheemden	
Stand 1 januari 2025	1.359.003
Toevoeging: Conform het Najaarsbericht 2024 is het saldo van de Oekraïnegelden in deze nieuwe reserve vereffend. Over het jaar 2025 ontvangen we €515.097 meer aan Rijksbijdrage dan we kosten hebben gemaakt in 2025. Het doel van deze reservering is om toekomstige, niet-declarabele, kosten i.v.m. ontheemden te kunnen dekken.	+ 515.097
Stand 31 december 2025	1.874.100

Reserve Bruggen en kunstwerken	
Stand 1 januari 2025	280.161
Toevoeging: We hadden een voorziening voor bruggen en kunstwerken. Maar om een voorziening te mogen aanhouden is het verplicht actueel meerjarenonderhoudsplanning te hebben. Het huidige meerjarenonderhoudsplan loopt voor de meeste bruggen tot en met 2024. Vandaar dat de volledige voorziening in 2025 moest vrijvallen. Deze gelden zijn toegevoegd aan de reserve (conform besluit Najaarsbericht 2025, raad dec 2025)	+720.403
Onttrekking: De werkelijke onderhoudskosten 2025 zijn onttrokken aan deze reserve (conform besluit Najaarsbericht 2025, raad dec 2025)	-119.905
Stand 31 december 2025	880.660

Reserve Asielzoekers	
Stand 1 januari 2025	0
Toevoeging: Deze reserve is ingesteld op 23 september 2025 (bij de bestemming rekeningresultaat van 2024). De reserve is initieel gevoed door de ontvangen rijks gelden (decembercircular 2024) in verband met de Spreidingswet (ingangsdatum 1 feb 2024). Het doel van deze wet is te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielzoekers over provincies en gemeenten.	+ 28.636
Toevoeging: Bij de septembercircular 2025 ontvingen we opnieuw eenzelfde rijksbijdrage. Ook deze is toegevoegd aan deze reserve (conform besluit Najaarsbericht 2025)	+28.636
Stand 31 december 2025	57.272

Voorzieningen

Voorzieningen	31 dec 2024	31 dec 2025
A. Onderhoudsregalisatievoorzieningen	3.121.444	1.385.082
B. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.658.703	2.951.870
C. Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	3.283.571	3.591.101
Totaal (A+B+C)	9.063.719	7.928.053

Het verloop van de voorzieningen in 2025 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Voorzieningen	Saldo 31-12-2024	Toevoegingen 2025	Vrijgevallen bedragen 2025	Aanwending 2025	Saldo 31-12-2025
<i>A. Voorzieningen ter egalisering van de kosten (onderhoudsvoorzieningen)</i>					
A.1 Meerjaren onderhoudsplan (MOP) gebouwen	1.363.881	350.840	0	329.640	1.385.082
A.2 Bruggen en kunstwerken	369.165	0	369.165	0	0
A.3 Voorziening onderhoud wegen (i.v.m. overname beheer van HHNK)	1.388.398	0	1.388.398	0	0
Totaal (A)	3.121.444	350.840	1.757.563	329.640	1385.082
<i>B. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
B.1 Pensioenen wethouders	2.595.351	490.574	0	146.539	2.939.386
B.2 Wachtgelden (voormalig) wethouders	40.028	0	18.415	21.613	0
B.3 Verlofsparen	8.899	3.586	0	0	12.484
B.4 Vervroegd pensioen (RVU)	14.425	119	0	14.545	0
Totaal (B)	2.658.703	494.279	18.415	182.697	2.951.870
<i>C. Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven</i>					
C.1 Egalisatie riolering	3.283.571	307.530	0	0	3.591.101
C.2 Egalisatie afval	0	0	0	0	0
Totaal (C)	3.283.571	307.530	0	0	3.591.101
Totaal voorzieningen (A+B+C)	9.063.719	1.152.648	1.775.978	512.337	7.928.053

Waarom hebben we deze voorzieningen?**A. VOORZIENINGEN TER EGALISERING VAN DE KOSTEN (ONDERHOUDSVORZIENINGEN):****A.1 Meerjarenonderhoudsplan (MOP) gebouwen**

Voor de gemeentelijke panden zijn allemaal afzonderlijke onderhoudsplannen opgesteld. In 2019 zijn deze MOPs geactualiseerd, en hebben op dit moment een looptijd tot en met 2040. Iedere 4 jaar moeten deze MOPs weer opnieuw tegen het licht worden gehouden, en waar nodig budgetten worden bijgesteld. In het 1e halfjaar van 2026 staat besluitvorming in de raad van de bijgestelde MOP's op de agenda.

A.2 Bruggen en kunstwerken (vrijgevallen in 2025)**Opvolging aandachtspunten accountantscontrole**

De raad heeft ons via de auditcommissie gevraagd duidelijk volgbaar te zijn waar we verbetervoorstellen van de accountant opvolgen. In dit licht melden we dat deze onderhoudsvoorziening is omgezet in een reserve (conform besluit Najaarsbericht 2025). Deze voorziening voldeed namelijk niet aan de regelgeving omdat recente meerjarenonderhoudsplannen ontbraken. Op deze manier geven we gevolg aan de aandachtspunten van de accountant en dragen we bij aan het vergemakkelijken van de accountantscontrole 2025. Dit is echter een tussenstap, de volgende stap ter verbetering is het maken van meerjarenonderhoudsplannen. Zodra deze zijn vastgesteld door de raad zullen we de voorzieningen herinvoeren.

A.3 Voorziening onderhoud wegen (vrijgevallen in 2025)**Opvolging aandachtspunten accountantscontrole**

De raad heeft ons via de auditcommissie gevraagd duidelijk volgbaar te zijn waar we verbetervoorstellen van de accountant opvolgen. In dit licht melden we dat deze onderhoudsvoorziening is omgezet in een reserve (conform besluit Najaarsbericht 2025). De accountant heeft in haar verslag over de Jaarstukken 2024 het ontbreken van een meerjarenplan 'onderhoud wegen' als aandachtspunt benoemd. Met het omzetten van deze voorziening naar een reserve geven we gevolg aan dit aandachtspunt.

In 2024 is het beheer van diverse wegen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) naar de gemeente overgegaan. De gelden die ontvangen zijn van het HHNK voor het (achterstallig) onderhoud van deze wegen zijn in 2024 in een voorziening gestort. Maar om een voorziening te mogen aanhouden is het verplicht een (vastgesteld) meerjarenonderhoudsplan te hebben. Van deze wegen is nog geen meerjarenonderhoudsplan vastgesteld. Vandaar dat we de volledige voorziening in 2025 moesten laten vrijvallen. Deze gelden worden toegevoegd aan de nieuwe reserve 'Onderhoud wegen (HHNK)'.

B. VOORZIENINGEN VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S:**B.1 Pensioenen wethouders**

De omvang van deze voorziening dient gelijk te zijn aan de toekomstige pensioenverplichtingen van de huidige en de gewezen wethouders. Dit geldt voor zowel de reeds pensioengerechtigde wethouders als de nog niet pensioengerechtigde wethouders (en hun partners). Hiervoor wordt per persoon door een extern bureau een actuariële waardeberekening opgesteld waarin rekening wordt gehouden met verwachte levensduur, de eventuele partner, de (variabele) pensioengerechtigde leeftijd en de te hanteren rekenrente. Daarmee is zichtbaar voor welk bedrag oud- en zittende wethouders pensioen hebben opgebouwd. Een vertrokken wethouder kan op elk moment verzoeken om de waarde van zijn pensioen over te dragen aan een ander pensioenfonds. Dit maakt de pensioenverplichtingen direct opeisbaar en dienen daarom in een voorziening aanwezig te zijn op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Er zijn ook organisaties die gemeenten de mogelijkheid bieden zich hiervoor te verzekeren. Deze optie zou weliswaar incidentele toevoegingen en onttrekkingen in de voorziening voorkomen, maar zorgt voor een structurele last in de exploitatie en dient dan ook gedekt te worden met structurele baten. Dit laatste is de motivatie om de pensioenverplichting in een voorziening te reserveren en de grote, niet beïnvloedbare, fluctuaties te accepteren. Vanaf 2023 is er een reserve ingesteld om fluctuaties in deze voorziening te egaliseren.

Wetswijziging overgang van APPA naar ABP

Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers (verplicht) over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het ABP. De huidige dekkinggraad van onze eigen pensioenvoorzieningen voor wethouders is 100%. De dekkinggraad van het ABP is veel hoger. Op het moment van overdragen moeten we (verplicht) voldoen aan de dekkinggraad van het ABP. Deze toekomstige verhoging van onze pensioenverplichtingen moeten we nu al (verplicht) in de jaarrekening 2025 verwerken. Hoe hoog die dekkinggraad zal zijn tijdens het overdrachtsmoment is nog onzeker. We hebben in overleg met de accountant onze dekkinggraad verhoogd naar 118%. Dit was in 2025 de gemiddelde dekkinggraad van het ABP. We blijven de dekkinggraad van het ABP monitoren en stellen de voorziening bij indien dit nodig is. Tot 2028 blijft de schommelende dekkinggraad van het ABP een risico.

B.2 Wachtgelden (voormalig) wethouders

Begin 2022 waren er geen betalingsverplichtingen, daarom was de voorziening leeg. Als gevolg van de verkiezingen in maart 2022 is er een nieuw college gevormd met als gevolg wachtgeldverplichtingen in verband met de vertrekkende collegeleden. Deze voorziening wordt (verplicht) gevormd met de *maximale* wachtgeldverplichtingen. Wachtgeldverplichtingen zijn afhankelijk van het inkomen van de voormalige wethouders. Periodiek beoordelen we de hoogte van de voorziening en laten we vrijvallen wat de maximale verplichting overschrijdt.

Als gevolg van de wisseling van wethouders in het in 2022 (door verkiezingen) zijn er wachtgeldverplichtingen ontstaan aan de vertrekkende wethouders. We zijn verplicht voor de maximale wachtgeldverplichting een voorziening te vormen. Uit deze voorziening worden de werkelijke wachtgelden betaald en werkgeverslasten afgedragen (sociale lasten). Elk jaar beoordelen we opnieuw hoeveel de maximale wachtgeldverplichting nog is. Voor 2026 is er geen wachtgeldverplichting meer. Daarom is de voorziening per eind 2025 leeg. Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026 kunnen er bij vertrekkende collegeleden opnieuw wachtgeldverplichtingen ontstaan.

B.3 Verlofsparen

Volgens de CAO hebben medewerkers vanaf 2022 de mogelijkheid om opgebouwde bovenwettelijke verlofuren om te zetten naar verlofsparen. Deze verlofspaaruren kunnen op een later moment worden gebruikt om bijvoorbeeld een sabbatical te nemen. Het hebben van deze voorziening is een verplichting.

B.4 Vervroegd pensioen (RVU)

Het doel van deze voorziening is te voldoen aan de verplichting om voor personeel die met vervroegd pensioen gaat geld te reserveren. Het besluit om met vervroegd pensioen te gaan moet voor het eind van het jaar liggen. De werkelijke datum van het vervroegd pensioen is niet van belang. We zijn verplicht direct een voorziening te maken voor de gehele looptijd van het vervroegd pensioen (dus tot aan de AOW-gerechtigde leeftijd).

C. VOORZIENINGEN VOOR BIJDAGEN AAN TOEKOMSTIGE VERVANGINGSINVESTERINGEN WAARVOOR EEN HEFFING WORDT GEHEVEN:

C.1 Egalisatie riolering

Deze voorziening is in 2014 nieuw gevormd, en is ontstaan uit een verplichting van het BBV om deze gelden voortaan in een voorziening beschikbaar te houden in plaats van in een egalisatiereserve. Deze voorziening heeft als doel om de ontvangen rioolheffingen en de daarbij behorende uitgaven voor riolering te egaliseren. Deze gelden mogen niet voor andere zaken worden gebruikt.

C.2 Egalisatie afval

Deze voorziening is eveneens in 2014 nieuw gevormd, en is ontstaan uit een verplichting van het BBV om deze gelden voortaan in een voorziening beschikbaar te houden in plaats van in een egalisatiereserve. Deze voorziening heeft als doel om de ontvangen afvalstoffenheffingen en de daarbij behorende uitgaven voor afval te egaliseren. Deze gelden mogen niet voor andere zaken worden gebruikt.

Toelichting mutaties voorzieningen

De toevoegingen en onttrekkingen groter dan € 25.000 worden hieronder toegelicht per voorziening:

A. Voorzieningen ter egalisering van de kosten (onderhoudsvoorzieningen)

Voorziening Meerjaren Onderhoudsplannen gemeentelijke gebouwen	
Stand 1 januari 2025	1.363.881
In totaal is in 2024 aan deze voorziening MOPs toegevoegd (conform begroting):	+350.840
Vrijval (onttrekking):	0
Aanwending (kosten direct t.l.v. voorziening)	-329.640
Stand 31 december 2025	1.385.082

Voorziening Bruggen en kunstwerken	
Stand 1 januari 2025	369.165
Vrijval (onttrekking): in verband met het ontbreken van een actueel meerjarenonderhoudsplan	369.165
Stand 31 december 2025	0

Voorziening Onderhoud wegen (HHNK)	
Stand 1 januari 2025	1.388.398
Vrijval (onttrekking): in verband met het ontbreken van een actueel meerjarenonderhoudsplan	-1.388.398
Stand 31 december 2025	0

B. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening Pensioenen wethouders	
Stand 1 januari 2025	2.595.351
Toevoeging: conform begroting:	+104.372
Toevoeging: ingehouden pensioenpremies	+29.220
Onttrekking i.v.m. bijstelling voor pensioenen wethouders tot de verplichte hoogte. Dit gebeurt naar aanleiding van de actuele actuariële waardeberekeningen van de wethouders en oud-wethouders. Omdat de pensioenen per direct opeisbare verplichtingen zijn moet de hoogte van de voorziening volgens de financiële richtlijnen verplicht gelijk zijn aan deze waardeberekeningen.	-97.716,46
Toevoeging: Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers (verplicht) over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het ABP. De huidige dekkingsgraad van onze eigen pensioenvoorzieningen voor wethouders is 100%. De dekkingsgraad van het ABP is veel hoger. Op het moment van overdragen moeten we (verplicht) voldoen aan de dekkingsgraad van het ABP. Deze toekomstige verhoging van onze pensioenverplichtingen moeten we nu al (verplicht) in de jaarrekening 2025 verwerken. Hoe hoog die dekkingsgraad zal zijn tijdens het overdachtsmoment is nog onzeker. We hebben in overleg met de accountant onze dekkingsgraad verhoogd naar 118%. Dit was in 2025 de gemiddelde dekkingsgraad van het ABP. Om deze verhoging gedeeltelijk te dekken is volledige Egalisatiereserve voorzieningen pensioenen wethouders ingezet (€152.141).	+454.698
Er is aan pensioenen oud-wethouders een bedrag uitbetaald van:	-146.539
Stand 31 december 2025	2.939.386

Voorziening Wachtgeld gewezen wethouders	
Stand 1 januari 2025	40.028
Vrijval (onttrekking): de voorziening wordt jaarlijks bijgesteld tot de maximaal te verstrekken wachtgelden. Vanaf eind 2025 zijn er geen wachtgeldverplichtingen meer en is het restant van de voorziening vrijgevallen.	-18.415
De werkelijk betaalde wachtgelden in 2025:	-21.613
Stand 31 december 2024	0

C. Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige investeringen waarvoor een heffing wordt geheven

Voorziening riolering	
Stand 1 januari 2025	3.283.571
Toevoeging egalisatievoorziening riolering (dit is het saldo van baten en lasten op het product 210 rioolbeheer op Programma 5)	+307.530
Stand 31 december 2025	3.591.101

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer

De balanspost 'Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer' bestaat uit langlopende leningen en waarborgsommen. In de tabellen hieronder zijn de leningen en waarborgsommen gespecificeerd.

Langlopende leningen	31 december 2024	31 december 2025
Saldo begin boekjaar	16.130.947	17.175.079
Reguliere aflossingen	-955.868	-860.078
Vervroegde aflossing	0	0
Opgenomen leningen	+2.000.000	+3.010.000
Saldo einde boekjaar	17.175.079	19.325.001

Toelichting leningen:

Alle langlopende leningen zijn bij de Bank Nederlandse Gemeenten afgesloten, behalve 1 nieuw afgesloten lening in 2025 van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer in verband met de bijdrage (=renteloze lening) aan herstel van de kademuur bij het pontje in Oostknollendam. De totale rentelast voor het jaar 2025 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt: €206.386.

Waarborgsommen	31 december 2024	31 december 2025
Saldo begin boekjaar	5.842	5.842
Terugbetaalde / afgewikkelde waarborgsommen	0	0
Ontvangen waarborgsommen	0	0
Saldo einde boekjaar	5.842	5.842

VLOTTENDE PASSIVA

De Vlottende Passiva zijn gesplitst in de 'Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar' en de 'Overlopende passiva'. Hieronder volgen specificaties van beiden.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vlottende schulden bestaan uit kasgeldleningen, bank- en girosaldi en overige schulden.

Kasgeldleningen

Per eind 2025 hadden we geen opgenomen kasgeldlening lopen. Kasgeldleningen zijn kortlopende leningen.

Liquide middelen

De negatieve liquide middelen (negatieve banksaldi) per eind 2025 bedroegen €497. Het totaaloverzicht van alle liquide middelen (positieve en negatieve banksaldi) is te vinden aan bij de onder de Vlottende Activa (Liquide middelen).

Overige schulden

De post overige schulden betreft facturen die betrekking hebben op 2025 maar begin 2026 zijn betaald. Hieronder volgt een uitsplitsing van de overige schulden in crediteuren, schulden aan openbare lichamen, te betalen pensioenpremies, te betalen belastingen en sociale premies.

Overige schulden	31-12-2025
Crediteuren	2.282.246
Schulden aan openbare lichamen	2.356.421
Te betalen pensioenpremies	7.302
Te betalen belastingen	168.272
Te betalen sociale premies	2.273
Totaal	4.816.515

Overlopende passiva

Overige Vooruitontvangen bedragen die t.b.v. de volgende begrotingsjaren komen

Hieronder vallen voornamelijk de saldi van vooruitontvangen voorschotten op projecten. Dit is dus het saldo voorschot min werkelijk gemaakte kosten per project.

Overige Vooruitontvangen bedragen die t.b.v. de volgende begrotingsjaren komen	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2025
Project Herontwikkeling Veerdijk 44	54.837	32.751
Project Zaandriehoek (ontvangen van projectontwikkelaar voor bovenwijkse voorzieningen)*	0	777.150
Project Gele Lisstraat (verkocht in 2025)	76.934	0
Project De Braak Rietlanden (project gestopt)	39.669	0
Project Wormervelden	45.782	0
Project Bruynvisweg	5.477	24.730
Diversen	11.746	6.051
Totaal	234.444	840.681

*Het saldo van kostenverhaal op de projectontwikkelaar Zaandriehoek vindt u op de Activazijde van de balans. We hebben eind 2025 meer kosten gemaakt dan het voorschot dat we van de projectontwikkelaar ontvingen (in 2022). Dat betekent dat we een vordering hebben op de projectontwikkelaar per eind 2025. En vorderingen staan op de 'Activazijde van de balans'. Op de Passivazijde van de balans (vooruitontvangen/nog uit te geven) vindt u voor het project Zaandriehoek de ontvangen gelden die we reserveren voor de bovenwijkse voorzieningen.

**Project Wormervelden: de werkelijke kosten per eind 2025 overstijgen het ontvangen voorschot van de projectontwikkelaar (uit 2022), vandaar dat er per eind 2025 nul is. Indien er een anterieure overeenkomst zou zijn dan zou dit als 'vordering' op de Activazijde van de balans te vinden zijn. Omdat er geen anterieure overeenkomst is zijn de meerkosten in exploitatie 2025 geboekt en niet op de balans opgenomen.

Voorschotbedragen ontvangen van Europese, Rijks- en overige Nederlandse overheidslichamen

In onderstaande tabellen ziet u een overzicht van voorschotten die we van diverse overheidsinstellingen hebben ontvangen. Deze gelden mogen we nog uitgeven of moeten worden terugbetaald in de komende begrotingsjaren. Deze voorschotten zijn onderverdeeld in 3 categorieën: de Europese Unie, Rijksoverheden en Overige Nederlandse overheden. Dit zijn allen uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

Europa	Instantie	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2025
ESF-subsidies	Europese Unie	17.817	0
Totaal Europa		17.817	0

Rijk	Instantie	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2025
SPUK G13 2023 - Specifieke uitkering onderwijsroute 2023 (terug te betalen aan Min SZW)	Ministerie van SZW	12.414	12.414
SPUK G13 2024 - Specifieke uitkering onderwijsroute 2024 (terug te betalen aan Min SZW)	Ministerie van SZW	14.815	8.148
SPUK G13 2025 - Specifieke uitkering onderwijsroute (nog beschikbaar om uit te geven in 2026)	Ministerie van SZW	0	14.075
SPUK D8 2025 - Vooruitontvangen OAB-gelden (onderwijsachterstandenbeleid) (SPUK D8)	Ministerie OCW	658.225	887.378
SPUK H4 2024 - Specifieke uitkering btw Sport	Ministerie VWS	16.784	0
SPUK H4 2025 - Specifieke uitkering btw Sport	Ministerie VWS	0	5.645
SPUK J94 2023+2024+2025 - Specifieke uitkering Lokale Energieaanpak (LAI)	Ministerie van Ondernemend Nederland	562.899	943.785
SPUK G4 - Voorschot Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers 2021 (TOZO)	Ministerie van SZW	39.054	30.225
SPUK G10 - 2024 Specifieke uitkering Wet inburgering 2021	Ministerie van SZW	320.704	0
SPUK G10 - 2025 Specifieke uitkering Wet inburgering 2021	Ministerie van SZW	0	352.852
SPUK Multifunctionele accommodatie Neck Dumava (verduurzaming maatschappelijk vastgoed) (co-financiering)	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	228.238	228.238
SPUK D23 - Bibliotheekvoorzieningen (SPUK D23)	Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (DUS-I)	40.732	0
SPUK D14 - NPO-gelden 2021-2025	Ministerie van SZW	83.967	45.985
SPUK J55 - Aanpak energie armoede (SPUK J55)	Ministerie BIZA en Koninkrijkrelaties	234.432	186.838
SPUK M16 - Opvang ontheemden Oekraïne 2024 (SPUK M16) (terug te betalen)*	Het ministerie van Asiel en Migratie	111.209	8.584
SPUK H30 - SPUK GALA 2023+2024 (Brede Spuk H30)	Ministerie van VWS	143.036	168.017
SPUK K28 - CDOKE (Klimaat en Energiebeleid K28)	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	584.850	1.041.985
Totaal Rijk		3.051.359	3.934.168

Overige Nederlandse overheden	Instantie	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2025
Vooruitontvangen subsidie voor het project 'Recreatieve voorzieningen - waterrecreatie Wormer- en Jisperveld' (80% ontvangen in 2021)	Provincie Noord-Holland	14.792	14.792
Regievoering uitbreiding station Wijdewormer en aanleg tracé Wijdewormer-Baanstee	Provincie Noord-Holland	30.000	30.000
SPUK C117B - Specifieke uitkering Natuurlijk isoleren	Provincie Noord-Holland	0	48.412
Totaal overige Nederlandse overheden		44.792	93.204

Verplichtingen die een volgend jaar tot betaling komen

Hieronder vallen de transitorische lasten (zaken waarvoor we in 2026 nog facturen verwachten, van zaken die in 2025 zijn uitgevoerd), de transitorische rente (rente over het jaar 2025, welke we in 2026 moeten betalen) en de overige nog te betalen kosten. Hieronder volgt een uitsplitsing van deze balanspost.

<i>Verplichtingen die een volgend jaar tot betaling komen</i>	31-12-2024	31-12-2025
Transitorische lasten	1.113.709	1.315.074
Transitorische rente	97.574	241.790
Project Parteon flexwoningen	368.146	77.073
Nog te betalen kosten BBZ (in de jaarrekening 2024 zaten deze kosten in 'overig nog te betalen kosten')	77.340	51.795
Nog te betalen kosten Westertil (Scwo/Gem.P'end) (in de jaarrekening 2024 zaten deze kosten in 'overig nog te betalen kosten')	35.107	0
Totaal	1.691.875	1.685.731

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Waarborgen en garanties

Onder de 'niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen' behoren de geldleningen waar de gemeente borg voor staat. Hier betalen we niets voor zolang de betrokken partijen aan hun verplichtingen blijven voldoen. Voor deze leningen zijn wij als gemeente (gedeeltelijk) risicodragers. De leningen waar de gemeente risicodrager is zijn leningen verstrekt aan Stichting Zorgcentrum Torenerf, Woonzorg Nederland, Stichting Het Verenigingsgebouw en de Vuilverbrandingsinstallatie (VVI). De gewaarborgde geldleningen zijn als volgt samengesteld:

Waarborgen en garanties	Hoofdsom leningen	Bedrag restschuld 31-12-2025	Percentage borgstelling	Gegarandeerd door gemeente 31-12-2025 (risico)	Gegarandeerd door gemeente 31-12-2024 (risico)
Voor 100% gegarandeerde geldleningen, volledig geborgd door WSW (geen risico)	10.000.000	10.000.000	100%	0	0
Voor 50% gegarandeerde leningen, volledig geborgde geldleningen door WSW (geen risico)	42.587.747	40.747.366	50%	0	0
Voor 100% gewaarborgde geldleningen overig*	4.941.246	3.013.149	100%	3.013.149	3.305.907
Voor 50% gewaarborgde geldleningen overig	0	0	50%	0	0
Gewaarborgde geldleningen overig (diverse borgingspercentages)	619.000.000	565.252	div.%	3.815.162	3.513.893
Totaal	676.528.993	619.012.515		6.828.311	6.819.800

Er zijn in 2025 geen betalingen door de gemeente Wormerland verricht in verband met deze garantstellingen.

Langlopende contracten van materiële omgang

Gemeente Wormerland heeft bij de belangrijkste leveranciers volgens de spendanalyse voor een bedrag van €797.168 aan verplichtingen uitstaan.

Overzicht verbonden partijen met opzegtermijnen

Verbonden partij	Jaarlijkse verplichting volgens begroting T=1 (€)	Opzegtermijn
Gemeenschappelijke Regeling OVER-gemeenten	14.529.140	1 januari van enig kalenderjaar met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste twee volle kalenderjaren
Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland	1.828.281	Uittreding van gemeenten uit deze regeling is slechts mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's als bedoeld in artikel 8 van de Wvr.
Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland	1.048.051	Uittreding van gemeenten uit deze regeling is slechts mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's als bedoeld in artikel 8 van de Wvr. De uitredende gemeente is verplicht om de eigen bijdrage, zoals is vastgesteld in de begroting van het eerstvolgende jaar na uittreding, gedurende twee jaar na uittreding te betalen.
Gemeenschappelijke regeling Twiske-Waterland	19.390	Met ingang van het derde kalenderjaar volgend op de toezending van het betreffende besluit van de uitredende deelnemer aan het algemeen bestuur
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond	215.000	Op 1 januari, nadat de uittredingstermijn van drie jaar is verstreken.
Gemeenschappelijke regeling vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken	0	Op 1 januari als het verzoek hiertoe uiterlijk 1 juli voorafgaand aan het jaar van uittreden bij het algemeen bestuur is ingediend.
(VVI)	0	Op 1 januari als het verzoek hiertoe uiterlijk 1 juli voorafgaand aan het jaar van uittreden bij het algemeen bestuur is ingediend.
Gemeenschappelijke regeling Vervoerregio Amsterdam	0	Op 1 januari van een kalenderjaar, met dien verstande dat er minimaal twee volledige kalenderjaren zitten tussen het besluit tot uittreding en de datum waarop de uittreding wordt geëffectueerd.
Gemeenschappelijke regeling Cocensus	426.000	1 jaar
Gemeenschappelijke Regeling Waterlands Archief	20.217	Op 1 januari, nadat de uittredingstermijn van drie jaar is verstreken.
Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)	106.737	Bij beëindiging van de overeenkomst kunnen (elk der) partijen deze overeenkomst per (het) einde van een kalenderjaar opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van 2 jaar.

Rekening courant

Gemeente Wormerland heeft een krediet van €3.000.000 in rekening-courant bij de BNG-bank.

Overzicht stand van zaken investeringskredieten

Hieronder ziet u een overzicht van de investeringskredieten.

Omschrijving Grootboeknummer	Bedrag begroot	Bedrag werkelijk	Restant krediet	% overschrijding	Gereed per 31 dec 2025?	Wanneer gereed?	Toelichting
Aanschaf pand Torenplein Wormer (oekraïne)	1.750.000	1.599.008	150.992		nee	2026	Dit pand is aangekocht voor opvang van Oekraïense vluchtelingen. Gemeente is vrijgesteld van overdrachtsbelasting, waardoor het krediet niet volledig is aangewend. Het restant van dit krediet zal worden aangewend om de gevelbekleding te vervangen.
Pick-up met kraan (vervanging)	58.000	0	58.000		nee	2026	Vervangingsinvestering vindt plaats in 2026
Veegwagen	276.000	270.000	6.000		ja	2025	Deze veegwagen is aangeschaft in 2025 en al in gebruik door onze eigen buitendienst. Deze veegwagen is aangeschaft in verband met het inbesteden van taken van de buitendienst vanaf 2025.
Kolkenzuiger	35.995	40.750	-4.755	13%	ja	2025	In 2025 is een kolkenzuiger aangeschaft in verband met de inbesteding van werkzaamheden. Deze kolkenzuiger was duurder dan verwacht i.v.m. vertraging (=prijsstijging).
Vervanging auto coördinator buitendienst	15.500	0	15.500		nee	2026	Wordt aangeschaft in 2026
Maaimachine	115.000	109.250	5.750		nee	2026	Deze maaimachine is aangeschaft in 2025 en al in gebruik door onze eigen buitendienst. Deze maaimachine is aangeschaft in verband met het inbesteden van taken van de buitendienst vanaf 2025. Het resterende budget wordt nog besteed aan een trailer om de maaimachine te kunnen vervoeren.
Compact Trekker	0	22.150	-22.150	100%	ja	2025	Deze investering was in eerste instantie gepland in de exploitatie te boeken (t.l.v. het budget voor onderhoud baggeren), daar was ook budgetruimte voor beschikbaar. Dit is echter niet toegestaan conform financiële regelgeving. Hier had een krediet voor aangevraagd moeten worden. Door deze vergissing is een onrechtmatige investering ontstaan.
Bijdrage fietstunnel N515-Zuiderweg	400.000	-87.500	487.500		nee	2027	Dit bedrag wordt betaald aan de provincie NH in juni 2026 als projectbijdrage. Dit is avstgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst van 1 april 2026, met de VRA, de provincie en gemeente Zaanstad.
Herstraten Dorpsstraat Jisp	100.000	0	100.000		nee	2025	Vervallen. Komt een nieuwe aanvraag in de kadernota 2027
Herstraten Dorpsstraat Oostknollendam	100.000	37.750	62.250		nee	2026	Het gedeelte ter hoogte van de nieuwbouw Sluisstraat-Noord zal in september 2026 gedaan worden.
Koningsvarenstraatduiker 2020	88.000	4.105	83.895		nee	2026	De voorbereiding is vertraagd door onderzoek een andere constructie stroomduiker.
Vervanging Veenmospadbrug (2022)	29.000	0	29.000		nee	2026	De brug is 8 jaar geleden tussentijds gerenoveerd. Over een paar jaar alsnog vervangen.
Vervanging Weiverbrug Jisp	110.000	65.980	44.020		ja	2025	Gereed
Vervanging 2e Koningsvarenstraatduiker	172.000	0	172.000		nee	2026	De voorbereiding is vertraagd door onderzoek andere een constructie stroomduiker.
Renovatie en restauratie Raadhuisbrug Jisp	300.000	168.964	131.036		nee	2026	Uitvoering is gereed in 2025, maar financieel is dit nog niet afgesloten.
Spijkerboorbrug, vervanging technische installatie	74.200	56.285	17.915		nee	2026	Restant nog te doen.
Poelsluisbrug, vervanging technische installaties	63.600	12.961	50.639		nee	2026	Voorjaar 2026 wordt nog een deel gerenoveerd
Sluisstraatbrug Noord en Sluisstraatbrug Zuid	200.000	45.606	154.394		nee	2026	Opdracht gegeven in 2026, uitvoering voorjaar 2026
Overname kunstwerken HHNK	7.591	7.593	-2		ja	2025	Gereed
MFA Neck vervanging dak (toneel)	129.500	0	129.500		nee	2026	Investering in 2026.
Aanschaf Bluspomp Burgerhulpverleningspost OKD	40.000	0	40.000		nee	2026	Pomp wordt aangeschaft in 2026
Audio Visueel systeem raadzaal basis	35.300	0	35.300		ja	2025	De kosten voor het AV-systeem worden vanaf 2026 betaald door OVER-gemeenten.
Beschoeiingen 2021	206.000	133.177	72.823		ja	2025	Beschoeiing Jisperveld, JJ Alanhof, Spalterstraat, Rigastraat.
Noorderweg WW beschoeiing	65.000	0	65.000		ja	2025	Werkzaamheden worden betaald uit krediet 2024/2025
Beschoeiingen 2023 (achterstallig onderhoud)	141.000	143.573	-2.573	2%	ja	2025	Beschoeiing Noordweg Blankenburg Paardenakker
Beschoeiingen 2024 (achterstallig onderhoud)	188.000	25.111	162.889		nee	2026	Beschoeiing Florastraat
Beschoeiingen 2025 (achterstallig onderhoud)	200.000	55.170	144.830		nee	2027	Beschoeiing Noordweg Blankenburg Paardenakker (eindtermijn)
(GRP 2018-2023) Gemalen bouwkundig 2018	35.025	20.000	15.025		ja	2025	Kan worden afgesloten, restwerk wordt uit de exploitatie betaald, "groot extractie"
(GRP 2018-2023) Gemalen EM 2021	43.563	0	43.563		ja	2025	Kan worden afgesloten, restwerk wordt uit de exploitatie betaald
(GRP 2018-2023) Gemalen EM 2022	174.252	0	174.252		ja	2025	Kan worden afgesloten, restwerk wordt uit de exploitatie betaald
(GRP 2018-2023) Gemalen EM 2023	43.563	5.240	38.323		ja	2025	Kan worden afgesloten, restwerk wordt uit de exploitatie betaald "gemaal Tureluur"
(GRP 2018-2023) Drukielering E/M 2018	25.096	0	25.096		ja	2025	Kan worden afgesloten, restwerk wordt uit de exploitatie betaald
(GRP 2018-2023) Drukielering E/M 2019	30.116	10.000	20.116		ja	2025	Kan worden afgesloten, restwerk wordt uit de exploitatie betaald "gemaal de Grootweg"
(GRP 2018-2023) Drukielering E/M 2020	135.520	0	135.520		ja	2025	Kan worden afgesloten, restwerk wordt uit de exploitatie betaald
(GRP 2018-2023) Drukielering E/M 2022	55.212	0	55.212		ja	2025	Kan worden afgesloten, restwerk wordt uit de exploitatie betaald
(GRP 2018-2023) Drukielering E/M 2023	20.077	0	20.077		ja	2025	Kan worden afgesloten, restwerk wordt uit de exploitatie betaald
Riolering Wezenland	1.446.900	16.825	1.430.075		nee	2028	Naar achter geschoven vanwege netverzwaaring Lander wijk Wezenland. Geplande start in 2027.
Meerwerk riolering Sluisstraat OKD (nieuwbouw)	0	102.680	-102.680	100%	ja	2025	Het project is geïmplementeerd uit 2017 en bijgesteld naar huidige beleid mbt klimaatadaptief. Voor dit project is nooit een krediet geweest en daarom uit de exploitatie betaald.
Uitvoeringsplan recreatie en toerisme basis	114.083	25.629	88.454		nee	2026	Vorig jaar is een deel van het geld gebruikt voor de vernieuwing van monumentenborden en een groot routebord bij de Zaanbocht. Dit jaar wordt de rest van het geld gebruikt om toeristische bewegwijzering te plaatsen (Q2 2026) en ook zullen naar verwachting dit jaar de steigers in het Zwet worden geplaatst (Q4 2026) al dan niet in combinatie met picknickbanken (recreatieve voorzieningen). Het steigersproject heeft lang geduurd door uitgebreide vergunningprocedures (ivm Natura-2000 gebied) en we moeten rekening houden met een broedseizoen voor het aanleggen van de steigers.
Wezenland wegen	3.239.000	2.503.888	735.112		nee	2026	In de afrondende fase.
Kalanderwijk wegen	707.020	0	707.020		nee	2027	Door Lander starten we pas met uitvoering in 2027, voorbereiding in 2026.
Wezenland beschoeiing	59.000	58.688	312		ja	2025	Gereed
Kalanderwijk, beschoeiingen	12.720	0	12.720		nee	2027	Uitvoering in 2027
Wezenland openbaar groen	435.000	134.279	300.721		nee	2026	Dit project is in uitvoering in februari/maart/april 2026
Kalanderwijk openbaar groen	161.120	345	160.775		nee	2028	Moet nog in uitvoering.
Wezenland riolering	250.000	67.374	182.626		nee	2026	Project is in afronning.
Kalanderwijk, riolering	1.908.000	29.201	1.878.799		nee	2027	Uitvoering in 2027
ICT middelen nieuwe raad 2026	30.000	0	30.000		nee	2026	Investering in 2026 na instelling nieuwe raad n.a.v. verkiezingen
HerbestratingTorensloot-Zuid	844.000	420.441	423.559		nee	2026	Project zit in onderhoudstermijn, daarna definitieve oplevering en overdracht
Openb. groen: Herinrichten Torensloot-Zuid	69.000	70.300	-1.300	2%	ja	2025	Gereed
(GRP 2018-2023) Vrijvervalloot Torensloot Zuid'18	1.189.000	1.149.896	39.104		ja	2025	Gereed
(GRP 2018-2023) Vrijvervalloot Nieuw buurt Jisp'23	636.000	10.015	625.985		nee	2029	Lander vervangt in 2026 haar kabels, de gemeente vervangt in 2027 haar riool en in 2028 vindt de herinrichting plaats. Definitieve oplevering zal vermoedelijk Q2'29 plaatsvinden.

Programmarekening 2025

Onderstaand treft u een overzicht aan van de baten en lasten, samengevat per programma. De verschillen tussen realisatie en begroting zijn verklaard bij de programmaverantwoording.

Overzicht van baten en lasten

Toelichting op onderstaande tabel:

In het Najaarsbericht 2025 verwachtten we een negatief jaarrekeningresultaat van €82.924 (kolom 'Begroting 2025 incl. wijz.'). Nu blijkt het jaarrekeningsaldo €1.483.073 positief (kolom 'Realisatie 2025'). Ten opzichte van hetgeen we verwachtten is het saldo dus €1.565.997 positiever dan begroot (laatste kolom). Een uitsplitsing van de oorzaak van dit verschil vindt u in het volgende hoofdstuk 'Begrotingsafwijking en rechtmatigheid'.

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2025 incl. wijz.	Rekening 2025	Afwijking budget 2025
01 Dienstverlening					
Lasten	2.975.158	3.091.909	3.106.054	3.132.555	26.501
Baten	2.565.547	682.057	1.692.057	1.813.671	121.614
Totaal 01 Dienstverlening	-409.610	-2.409.852	-1.413.997	-1.318.884	95.113
02 Ruimtelijke ontwikkeling					
Lasten	835.799	1.028.802	2.318.093	2.898.969	580.876
Baten	75.228	41.017	1.560.647	2.612.335	1.051.688
Totaal 02 Ruimtelijke ontwikkeling	-760.571	-987.785	-757.446	-286.634	470.812
03 Sociaal domein					
Lasten	21.861.971	18.518.293	25.375.519	23.640.287	-1.735.232
Baten	8.179.055	4.857.786	9.585.796	8.855.406	-730.390
Totaal 03 Sociaal domein	-13.682.916	-13.660.507	-15.789.723	-14.784.881	1.004.842
04 Maatschap.participatie: sport, welzijn en onderwijs					
Lasten	4.451.956	4.426.638	4.857.938	4.502.311	-355.627
Baten	1.147.616	927.868	1.143.172	1.121.192	-21.980
Totaal 04 Maatschap.participatie: sport, welzijn en onderwijs	-3.304.340	-3.498.770	-3.714.766	-3.381.119	333.647
05 Leefomgeving					
Lasten	14.834.085	15.003.815	15.971.713	15.411.146	-560.567
Baten	8.990.028	6.785.286	8.658.050	8.100.513	-557.537
Totaal 05 Leefomgeving	-5.844.057	-8.218.529	-7.313.663	-7.310.633	3.030
06 Bestuur en organisatie					
Lasten	9.093.552	10.866.171	9.956.596	10.052.428	95.832
Baten	36.383.033	37.201.332	39.425.392	40.116.435	691.043
Totaal 06 Bestuur en organisatie	27.289.481	26.335.161	29.468.796	30.064.007	595.211
Saldo baten minus lasten	3.287.987	-2.440.282	479.201	2.981.856	2.502.655
40 Mutaties in reserves					
Stortingen	6.602.545	1.384.409	6.162.700	7.224.173	1.061.473
Onttrekkingen	5.644.938	701.056	5.600.575	5.725.390	124.815
Totaal 40 Mutaties in reserves	-957.607	-683.353	-562.125	-1.498.783	-936.658
Totaal mutaties in reserves	-957.607	-683.353	-562.125	-1.498.783	-936.658
Gerealiseerd resultaat	2.330.379	-3.123.635	-82.924	1.483.073	1.565.997

Overzicht van baten en lasten voorgaand jaar en begroot

Programma	Bedrag werkelijk uitgaven 2024	Bedrag werkelijk inkomsten 2024	Bedrag werkelijk saldo 2024	Bedrag primair begroot uitgaven 2025	Bedrag primair begroot inkomsten 2025	Bedrag primair begroot saldo 2025
01 Dienstverlening	2.975.158	2.565.547	-409.610	3.091.909	682.057	-2.409.852
02 Ruimtelijke ontwikkeling	921.094	75.228	-845.866	1.028.802	41.017	-987.785
03 Sociaal domein	21.861.971	8.179.055	-13.682.916	18.518.293	4.857.786	-13.660.507
04 Maatschap.participatie: sport, welzijn en onderwijs	4.451.956	1.147.616	-3.304.340	4.426.638	927.868	-3.498.770
05 Leefomgeving	14.834.085	8.990.028	-5.844.057	15.003.815	6.785.286	-8.218.529
06 Bestuur en organisatie	9.008.257	36.383.033	27.374.776	10.866.171	37.201.332	26.335.161
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	54.052.521	57.340.508	3.287.987	52.935.628	50.495.346	-2.440.282
40 Mutaties in reserves	6.602.545	5.644.938	-957.608	1.384.409	701.056	-683.353
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	6.602.545	5.644.938	-957.608	1.384.409	701.056	-683.353
Gerealiseerd resultaat	60.655.066	62.985.445	2.330.379	54.320.037	51.196.402	-3.123.635

Overzicht van baten en lasten werkelijk

Programma	Begroot incl. wijz. uitgaven 2025	Begroot incl. wijz. inkomsten 2025	Begroot incl. wijz. Saldo 2025	Bedrag werkelijk uitgaven 2025	Bedrag werkelijk inkomsten 2025	Bedrag werkelijk saldo 2025	Verschil begr/werk 2025	Voordelig/nadelig
01 Dienstverlening	3.106.054	1.692.057	-1.413.997	3.132.555	1.813.671	-1.318.884	95.113	voordelig
02 Ruimtelijke ontwikkeling	2.318.093	1.560.647	-757.446	2.898.969	2.612.335	-286.634	470.812	voordelig
03 Sociaal domein	25.375.519	9.585.796	-15.789.723	23.640.287	8.855.406	-14.784.881	1.004.842	voordelig
04 Maatschap.participatie: sport, welzijn en onderwijs	4.857.938	1.143.172	-3.714.766	4.502.311	1.121.192	-3.381.119	333.647	voordelig
05 Leefomgeving	15.971.713	8.658.050	-7.313.663	15.411.146	8.100.513	-7.310.633	3.030	voordelig
06 Bestuur en organisatie	9.956.596	39.425.392	29.468.796	10.052.428	40.116.435	30.064.007	595.211	voordelig
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	61.585.913	62.065.114	479.201	59.637.697	62.619.553	2.981.856	2.502.655	voordelig
40 Mutaties in reserves	6.609.436	6.047.311	-562.125	7.224.173	5.725.390	-1.498.783	-936.658	nadelig
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	6.609.436	6.047.311	-562.125	7.224.173	5.725.390	-1.498.783	-936.658	nadelig
Gerealiseerd resultaat	68.195.349	68.112.425	-82.924	66.861.870	68.344.943	1.483.073	1.565.997	voordelig

Begrotingsafwijking en rechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

In onderstaande tabel zijn de begrotingsoverschrijdingen per programma uiteengezet en toegelicht. De begrotingsoverschrijdingen betreft het verschil tussen de werkelijke lasten en de (gewijzigde)begroting. De bedragen van deze begroting zijn inclusief de wijzigingen van het Voorjaarsbericht, Najaarsbericht en eventuele andere begrotingswijzigingen. Door middel van het vaststellen van de jaarrekening worden de overschrijdingen door uw raad geaccepteerd.

Exploitatie	Begroting 2025 incl. wijz.	Rekening 2025	Afwijking budget 2025	Afwijking per programma 2025	Toelichting
01 Dienstverlening					
Las ten	3.106.054	3.132.555	26.501		meer lasten dan begroot
Baten	1.692.057	1.813.671	121.614		meer baten dan begroot
Totaal 01 Dienstverlening	-1.413.997	-1.318.884	95.113	95.113	
02 Ruimtelijke ontwikkeling					
Las ten	2.318.093	2.898.969	580.876		meer lasten dan begroot
Baten	1.580.647	2.612.335	1.031.688		meer baten dan begroot
Totaal 02 Ruimtelijke ontwikkeling	-737.446	-286.634	450.812	470.812	
03 Sociaal domein					
Las ten	25.375.519	23.640.287	-1.735.232		minder lasten dan begroot
Baten	9.585.796	8.855.408	-730.390		minder baten dan begroot
Totaal 03 Sociaal domein	-15.789.723	-14.784.881	1.004.842	1.004.842	
04 Maatschap/participatie: sport, welzijn en onderwijs					
Las ten	4.857.938	4.502.311	-355.627		minder lasten dan begroot
Baten	1.143.172	1.121.192	-21.980		minder baten dan begroot
Totaal 04 Maatschap/participatie: sport, welzijn en onderwijs	-3.714.766	-3.381.119	333.647	333.647	
05 Leefomgeving					
Las ten	15.971.713	15.411.148	-560.567		minder lasten dan begroot
Baten	8.658.050	8.100.513	-557.537		minder baten dan begroot
Totaal 05 Leefomgeving	-7.313.663	-7.310.633	3.030	3.030	
06 Bestuur en organisatie					
Las ten	9.956.596	10.052.428	95.832		meer lasten dan begroot
Baten	39.425.392	40.116.435	691.043		meer baten dan begroot
Totaal 06 Bestuur en organisatie	29.468.796	30.064.007	595.211	595.211	
Saldo baten minus lasten	479.201	2.981.856	2.502.655		
40 Mutaties in reserves					
Storingsen	6.162.700	7.224.173	1.061.473		reservermutaties
Onttrekkingen	5.600.575	5.725.390	124.815		reservermutaties
Totaal 40 Mutaties in reserves	-562.125	-1.498.783	-936.658	936.658	
Gerealiseerd resultaat	-82.924	1.483.073	1.565.997		
Overschrijding op kredieten				133.457	Onrechtmatig
Totale begrotingsonrechtmatigheid				133.457	

Kredieten

In 2025 is er één investeringskrediet met meer van €25.000 overschreden. Dit betreft de aanleg (meerwerk) van de riolering op de Sluisstraat in Oostknollendam. Dit krediet is overschreden met €102.680.

Analyse van de afwijkingen ten opzichte van de begroting

In het Najaarsbericht 2025 verwachtten we een negatief jaarrekeningresultaat van €82.924. Nu blijkt het jaarrekeningsaldo €1.483.073 positief. Ten opzichte van hetgeen we verwachtten is het saldo dus €1.565.997 positiever dan begroot. Hieronder is een tabel opgenomen met de verschillen tussen de begroting inclusief wijzigingen en de werkelijkheid per product. Alleen verschillen groter dan €25.000 worden genoemd. Een toelichting op de verschillen vindt u bij de Verschillenanalyse bij de programma's.

Programma	Product	Voordelig/ nadelig	Afwijking > €25.000
	Saldo Najaarsbericht 2025	nadelig	-82.924
01 Dienstverlening	Dienstverlening algemeen	nadelig	-64.777
	Omgevingsvergunningen	voordelig	149.370
02 Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	voordelig	459.797
	Project Sportaccommodaties	nadelig	-56.147
	Omgevingsplan	voordelig	39.950
03 Sociaal domein	Armoedebeleid	voordelig	106.216
	Inkomensvoorziening	voordelig	31.199
	Integrale aanpak sociaal domein	voordelig	31.898
	Jeugd specialistisch (niet vrij toegankelijke hulp)	voordelig	339.887
	Jeugdhulp Lokaal (vrij toegankelijke hulp)	nadelig	-30.582
	Oekraïne crisis	voordelig	515.097
	Participatiebudget	voordelig	29.910
04 Maatschap/participatie: sport, welzijn en onderwijs	Leerlingenvervoer	voordelig	69.916
	Multifunctionele accommodaties	voordelig	34.258
	Onderwijshuisvesting	voordelig	78.150
	Openbare bibliotheek	voordelig	106.763
05 Leefomgeving	Bruggen en kunstwerken	nadelig	-35.219
	Wegen	nadelig	-136.915
	Afval	voordelig	59.040
	Kaden en oevers	voordelig	39.270
	Milieu	nadelig	-59.405
	Openbaar groen	nadelig	-91.149
	Openbare ruimte algemeen	voordelig	70.294
	Openbare verlichting	voordelig	93.827
	Waterpartijen en -gangen	voordelig	164.500
06 Bestuur en organisatie	College van B&W	nadelig	-294.983
	Algemene uitkering uit het gemeentefonds	voordelig	546.505
	Financiering	voordelig	30.048
	Onroerende zaakbelasting	voordelig	149.395
	Onvoorzien	nadelig	-30.550
	Organisatie	voordelig	153.940
40 Mutaties in reserves	Mutaties in reserves (voornamelijk reserve Sociaal domein)		-1.019.582
	Diverse verschillen (< € 25.000)		86.076
	RESULTAAT	voordelig	1.483.072

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 9 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €1.192.700 (2% x €59.637.000). De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevindingen

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen €797.229 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van €1.192.700 (2% x €59.637.000). Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van €0 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	
1A Overschrijding lasten programma's	€0
1B. Overschrijding investeringsbudgetten	€133.458
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld	€133.458
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€133.458
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€0
De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht	€133.458
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	€663.771
M&O criterium	
6. Geen bevindingen	€0
Totaal onrechtmatigheden	€797.229
Waarvan acceptabel	€0
waarvan niet-acceptabel	€797.229

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overzicht van incidentele baten en lasten

In dit overzicht van baten en lasten zijn de volgende bedragen in 2025 van incidentele aard:

Programma	baten	lasten
Programma 1 - Dienstverlening	0	0
Programma 2 - Ruimtelijke ontwikkeling	2.525.025	1.819.281
Programma 3 - Sociaal domein	515.097	0
Programma 4 - Maatschappelijke participatie: sport, welzijn en onderwijs	0	0
Programma 5 - Leefomgeving	2.064.002	58.315
Programma 6 - Bestuur en organisatie	29.915	14.517
Saldo incidenteel programma 1 t/m 6	5.134.039	1.892.114
Programma 40 - Mutaties in reserves	5.371.640	6.707.355
Saldo incidenteel programma 1 t/m 40	10.505.678	8.599.469
Saldo incidenteel programma 1 t/m 40	1.906.209	

Toelichting:

Het saldo van lasten en baten van incidentele aard dat ten laste komt van de exploitatie is €1.906.209. We lichten hieronder de grote verschillen per programma toe.

Programma 2:

De incidentele baten betreffen voornamelijk de verkoop van de Gele Lisstraat (€1.500.000), het opleggen van dwangsommen op het monument Dorpsstraat 13 in Jisp (€504.000), een provinciale subsidie voor diverse projecten (€100.000), een saldo (voordeel) op het gestopte project De Braak Rietlanden (€39.699), afrekening van het project Flexwoningen (€291.074) en een bijdrage van de projectontwikkelaar Zaandriehoek (€35.000).

De incidentele lasten betreffen voornamelijk het ophogen van de voorziening dubieuze debiteuren (€484.000), afrekening van het project Flexwoningen (€149.128), kosten project Sportaccommodaties t/m 2025 (€791.352), lasten project Gele Lisstraat (€74.446), project Molenbuurt IIA (€40.299), implementatiekosten omgevingswet (€95.363), Zaanoevoerproject (€11.040), Project Kalverschans (€14.607), Mobiliteitsplan (€18.515), Opstellen kerkenvisie (€6.353), Heerenhuis (€19.970), Project Wollegrasstraat (€21.092).

Programma 3:

Het incidenteel verschil komt voornamelijk door het voordeel op het product 'Oekraïne crisis' van €515.096 (lasten min baten). Dit is in de reserve Opvang ontheemden gestort.

Programma 5:

Dit betreft de niet-declarabele kosten i.v.m. de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (€48.315) en de bijdrage aan het herstel van de kademuur bij pont Oostknollendam (€10.000).

Programma 6:

In 2025 is voorziening Pensioenen wethouders incidenteel fors verhoogd (€461.353) in verband met de overgang van APPA naar het ABP per 2028. Daarnaast zijn er incidenteel kosten gemaakt voor digitalisering van vergunningen (€14.517)

Programma 40:

Alle mutaties in reserves zijn in bovengenoemd overzicht als incidentele baten en lasten opgenomen, behalve de jaarlijkse onttrekking van €27.201 als dekking voor de kapitaallasten van de brandweerkazerne en €326.549 ter dekking van de kapitaallasten Zaanbrug.

Overzicht van de aanwending van het bedrag voor Onvoorzien

Het structurele budget Onvoorzien was is in de primaire begroting 2025 €26.117. In het Voorjaarsbericht 2025, in het kader van het duurzaam begrotingsevenwicht (DBE), is dit structurele budget komen te vervallen.

Bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting

Er zijn in het jaar 2025 geen winsten gemaakt die vallen onder de Vennootschapsbelasting. Er is dan ook geen Vennootschapsbelasting verschuldigd over het afgelopen jaar.

EMU-saldo

Het EMU-saldo (ook wel financieringssaldo van de totale Nederlandse overheid) is jaren negatief geweest. Het financieringssaldo van de gemeenten maakt hier onderdeel van uit. Om het financieringssaldo van de totale overheid te kunnen ramen, moeten de gemeenten een meerjarige raming van hun EMU-saldo in de begroting en jaarrekening opnemen.

Voor Wormerland komt deze raming uit op de volgende bedragen:

Raming EMU-saldo	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1. Exploitatie vóór donaties en onttrekkingen aan reserves	2.981.856	-1.403.074	-643.338	-926.262	-272.851
2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.135.170	1.894.568	1.827.653	1.791.677	1.785.763
3. Donaties aan voorzieningen	2.899.406	1.014.267	1.032.952	1.032.965	1.041.982
4. Investerings in materiële vaste activa	-4.753.212	-4.105.000	-4.248.000	-1.185.000	-0
5. Ontvangen investeringsbedragen van Rijk, Provincie, EU en ov. (niet via de exploitatie)	87.500	0	0	0	0
6. Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vast activa (niet via de exploitatie)	0	0	0	0	0
7. Uitgaven aan aankoop grond en uitgaven bouw- en woonrijp maken e.d.	-788.793	-0	-0	-0	-0
8. Baten grondexploitaties, voor zover niet op de exploitatie is verantwoord	0	0	0	0	0
9. Betalingen t.l.v. de voorzieningen	-512.336	-625.371	-625.371	-625.371	-625.371
10. Lasten i.v.m. transacties met derden, niet via expl., maar rechtstreeks t.l.v. de reserves en niet hierboven al meegenomen	0	0	0	0	0
De berekeningen van het EMU-saldo wordt gecorrigeerd voor verkoop van deeln. en aandelen:					
11a. Worden er deelnemingen en aandelen verkocht?	nee	nee	nee	nee	nee
11b. Zo ja, de bij verkoop verwachte boekwinst	-0	-0	-0	-0	-0
Berekend EMU-saldo	2.049.591	-3.224.610	-2.656.104	88.009	1.929.523

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, is er in het jaar 2026 en 2027 naar verwachting sprake van een financieringstekort. De voornaamste oorzaak is het forse negatieve exploitatiesaldo in 2026 en de hoge geplande investeringen in 2026 en 2027.

Wet Normering Topfunctionarissen (WNT)

Waar gaat deze paragraaf over?

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering Topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de gemeente Wormerland van toepassing zijnde regelgeving. Het algemene bezoldigingsmaximum in 2025 voor de gemeente Wormerland is €246.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13de maand van de functievervulling.

Gegevens 2025		
bedragen x € 1	E. van der Linde	I.P. Vrolijk
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01- 31/12	01/01- 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	88,89%	88,89%
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 103.733	€ 98.019
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.767	€ 14.772
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 120.500</i>	<i>€ 112.791</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 218.669	€ 218.669
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 120.500	€ 112.791
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2024		
bedragen x € 1	E. van der Linde	I.P. Vrolijk
Functiegegevens	N.v.t.	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	15/03 - 31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	88,89%	88,89%
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 79.835	€ 86.270
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.016	€ 13.879
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 92.851</i>	<i>€ 100.149</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 163.965	€ 207.114
Bezoldiging	€ 92.851	€ 100.149

Naast de vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2025 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.
N.v.t.

1c Toezichthoudende topfunctionarissen.
N.v.t.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van €2.100 of minder.
N.v.t.

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan €2.100.
N.v.t.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan €2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.
N.v.t.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van €2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.
N.v.t.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.
N.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.
N.v.t.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Paragraaf Overige gegevens

Overige gegevens

Op grond van de aanpassing van Bbv artikel 24, 3e lid dient in de jaarrekening een paragraaf 'Overige gegevens' te worden toegevoegd. Deze paragraaf is bedoeld om de controleverklaring van de accountant op te nemen.

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is een separaat document.

Bijlage(n)**Single information Single audit tabel (sisatabel)**

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) <i>Aard controle D2 Indicator: B2/01</i>	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03</i>	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	
			6	30	Nee	Nee	Nee	
			Reeks 1	Reeks 1				
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)				
			Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/06</i> €191.499	Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i> €428.901				
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/08</i> €264.581	Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/09</i> € 909.825	Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/10</i> €0	Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/11</i> €27.036	Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/12</i> €0	Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/13</i> €199
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal diegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal diegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24</i> €456.080	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02</i>				
			€ 0	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C92/01</i>	Bedrag doorgeschoven naar t+1 <i>Aard controle R Indicator: C92/02</i>	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03</i>	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04</i>	Aantal gebruikte leermiddelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05</i>	
			€ 27.577	€ 0	1	61	1	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05</i> <i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>
			€ 223.065	€ 0	€ 22.506	€ 17.869	€ 658.223	€ 887.378
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Bedrag <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>		
		1						
		2						
		100						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekkende	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03			
			€ 37.983	€ 0	€ 0			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
			€ 0	€ 83.968	€ 45.985	Ja		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11		
			1					
			2					
			10					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingnummer/referentienu mmer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D23/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06</i>
			1	SB240142	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 40.732	€ 0	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening
			2					
			100					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07</i>					
			1	Ja				
			2					
			100					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker Aard controle R Indicator: E44B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) Aard controle R Indicator: E44B/05	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 061980 Gemeente Dijk en Waard	IENW/BSK-2022/205550	€ 0	€ 31.582	€ 0	€ 0
			2					
			3					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 061980 Gemeente Dijk en Waard	IENW/BSK-2022/205550	Nee			
			2					
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 061980 Gemeente Dijk en Waard	IENW/BSK-2022/205550	nvt	Nee		
			2					
			15					
IenW	E45B	Incidentele specifieke uitkering RSP-ZZL REP (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen Aard controle n.v.t. Indicator: E45B/01	Besteding (jaar T) aan projectkosten totale project Aard controle R Indicator: E45B/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan projectkosten totale project Aard controle n.v.t. Indicator: E45B/03	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			1 030007 Provincie Noord-Holland	€ 32.763	€ 72.125	Nee		
			2					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekkende	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 3.626.739	€ 1.877	€ 204.434	-€ 3.085	€ 34.142	€ 3.362
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwietschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 15.464	€ 0	€ 0	€ 332.030	€ 449	€ 0
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Ja				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004						
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	€ 0	€ 10.197	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	-€ 12.107	€ 35.490	€ 1.369
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	-€ 1.765	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	-€ 424	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	-€ 14.296	€ 35.490	€ 1.369
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0			
						Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig
					Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14
					1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)			
					2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)			
					3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)			
					4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)			
					5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)			
					6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0
					Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
					Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19
					1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0
					2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0
					3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
					4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
					5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
					6 Totaal	0	0	0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>			
			€ 156.624	€ 0	Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>			
			€ 9.862	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05</i>
			€ 2.660	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 26.456	€ 20.811				
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting		
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06		
			€ 17.666	€ 3.145	€ 0			
			Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle R Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle R Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			€ 282.308	€ 24.981	€ 257.327	€ 671.502	Ja	
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
			Ja	Nee				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognostiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			
			Aard controle D1 Indicator: J17/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02	Aard controle D1 Indicator: J17/03			
			19	92	0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04	Aard controle R Indicator: J17/05	Aard controle R Indicator: J17/06	Aard controle R Indicator: J17/07	Aard controle R Indicator: J17/08	
			1 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			140	€ 14.446	€ 75.859	15	€ 17.154	€ 17.154
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			155	€ 15.994	€ 42.139			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			425	501	2	0	466	43

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkningsnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LA/23-03508907	€ 35.000	94	0	0	€ 35.000
			2 LA/24-03738115	€ 0	6	0	€ 0	0
			3 LA/25-03848917	0	0	0	0	0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
			1	0	€ 0	Nee		
			2	0	€ 0	nee		
			3	0	0	nee		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen 2023	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatief aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	Cumulatief aantal gerealiseerde woonruimten voor statushouders en/of Oekraïense ontheemden (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J107/01	Aard controle R Indicator: J107/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/06
			1 SFT2023-03639038	€ 149.128	€ 149.128	29	5	Nee
VRO	J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)			
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/01	Aard controle R Indicator: J117B/02	Aard controle R Indicator: J117B/03			
			1 030007 Provincie Noord-Holland	-€ 30.486	€ 12.159			
			2 Kopie provinciecode	Status SMP (nog niet gestart/in ontwikkeling/afgerond)	Gebruik van pre-SMP (Ja/Nee)	Verwachte opleverdatum SMP(dd/mm/jj)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/04	Aard controle D2 Indicator: J117B/05	Aard controle D2 Indicator: J117B/06	Aard controle D2 Indicator: J117B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/08	
			1 030007 Provincie Noord-Holland	in ontwikkeling	Nee	31-12-2027	Nee	
			2					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 0	€ 146.444	€ 79.773	€ 356.895	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 2.511.168			€ 567.750	€ 78.055	€ 124.873
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle D2 Indicator: M16/10	Aard controle D2 Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 1.056	€ 114.982	1-jan-25	1-okt	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13				
			€ 3.167.920	€ 13.310.639				

Taakvelden

Vanuit de BBV is een overzicht met saldi per taakveld verplicht gesteld. De taakvelden zijn voor alle decentrale overheden gelijk, en dit overzicht is bedoeld om landelijke vergelijkingen te kunnen maken.

Taakvelden Rekening 2025	Rekening 2025 lasten	Rekening 2025 baten	Rekening 2025 saldo
0.1 Bestuur	-2.090.539	18.415	-2.072.125
0.10 Mutaties reserves	-7.224.173	3.395.011	-3.829.162
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-1.483.073	2.330.379	847.306
0.2 Burgerzaken	-1.512.004	362.099	-1.149.905
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-146.833	145.448	-1.385
0.4 Overhead	-9.077.965	556.636	-8.521.330
0.5 Treasury	271.036	466.871	737.907
0.61 OZB woningen	0	3.516.764	3.516.764
0.62 OZB niet-woningen	0	1.418.307	1.418.307
0.64 Belastingen overig	-342.071	151.000	-191.071
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-81.948	34.406.437	34.324.490
0.8 Overige baten en lasten	735.685	64	735.749
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.841.266	0	1.841.266
1.2 Openbare orde en veiligheid	-921.451	34.153	-887.299
2.1 Verkeer en vervoer	-3.940.460	2.043.501	-1.896.959
2.4 Economische havens en waterwegen	199.408	0	199.408
2.5 Openbaar vervoer	-145.615	48.000	-97.615
3.1 Economische ontwikkeling	25.273	0	25.273
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-13.728	18.479	4.751
3.4 Economische promotie	-3.284	138.155	134.871
4.1 Openbaar basisonderwijs	67.124	0	67.124
4.2 Onderwijshuisvesting	390.778	0	390.778
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.133.625	493.248	-640.377
5.1 Sportbeleid en activering	96.369	0	96.369
5.2 Sportaccommodaties	-986.803	146.805	-839.998
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-685.853	464.373	-221.481
5.5 Cultureel erfgoed	-599.048	516.073	-82.975
5.6 Media	-348.928	16.046	-332.881
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.227.048	15.514	-1.211.533
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-4.134.440	3.770.863	-363.577
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	1.607.677	0	1.607.677
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	1.311.926	0	1.311.926
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-797.844	470.517	-327.328
6.3 Inkomensregelingen	-5.450.619	4.345.090	-1.105.529
6.4 WSW en beschut werk	110.832	0	110.832
6.5 Arbeidsparticipatie	-322.095	0	-322.095
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-553.352	9.845	-543.508
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	2.069.310	0	2.069.310
6.712 Begeleiding (WMO)	758.544	0	758.544
6.713 Dagbesteding (WMO)	498.252	0	498.252
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-5.017	150.892	145.875
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	500.469	0	500.469
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	2.900.788	0	2.900.788
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	45.839	0	45.839
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	230.428	0	230.428
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	763.754	0	763.754
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0
6.791 PGB WMO	497.204	0	497.204
6.792 PGB Jeugd	98.269	0	98.269

Taakvelden Rekening 2025	Rekening 2025 lasten	Rekening 2025 baten	Rekening 2025 saldo
6.821 Jeugdbescherming	155.126	0	155.126
6.822 Jeugdreclassering	83.917	0	83.917
6.91 Coördinatie en beleid WMO	144.408	0	144.408
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	285.584	0	285.584
7.1 Volksgezondheid	-1.207.469	257.327	-950.142
7.2 Riolering	-2.262.518	2.262.518	0
7.3 Afval	-3.226.176	2.820.790	-405.386
7.4 Milieubeheer	-973.340	58.881	-914.459
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-640.993	159.218	-481.775
8.1 Ruimte en leefomgeving	-1.770.830	1.910.649	139.819
8.3 Wonen en bouwen	-1.359.976	1.426.576	66.599
Totaal	-68.344.943	68.344.943	0

